

ព្រះ
ព្រះបិតាបិតា

និង

សេចក្តីប្រជាការសាមីខ្លួន
អភិបាលប្រតិបត្តិ

បណ្ឌិត ឯករាជសមភាគ

១០៤

ស្ថាប័នជាតិសិក្សា ភ្នំពេញ

១៩៦២

អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

បណ្ណាល័យ វិទ្យាស្ថានស្ថាបនា

១៩៩៤

គ.ស. ២៩០២

១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ សំសង្ខារោ ១ ឧបសគ្គ-
 ២ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈនិ មោឃុប្ប-
 ព្វយោ ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ១ ឧប សំ-
 សង្ខារោ កាលោ ១ ឆ្នា ១ ឆ្នេ ... បដិសន្ធិក្នុងលោ-
 ក ១ ២ ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ សំសង្ខារោ
 ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈនិ មោ-
 ឃុប្បព្វយោ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ សំសង្ខារោ សម្ប-
 ប្បត្តនា ១ ឆ្នា ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ១ ឧ-
 បសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ សំសង្ខារោ ឧបសគ្គ-
 នៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈនិ មោឃុប្ប-
 ព្វយោ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ ១ ឆ្នា ១ មោហាភព្វ-
 សំសង្ខារោ កាលោ ១ ឆ្នា ១ ឆ្នេ ... ។

[១៧] ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ សំសង្ខារោ
 ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈនិ មោឃុ-
 ប្បព្វយោ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ ១ ឧបសគ្គនៃម-
 ហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ សំសង្ខារោ ១ ឧបសគ្គនៃម-
 ហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ សំសង្ខារោ ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វ-
 យោគុណ្ឌំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈនិ មោឃុប្បព្វយោ ១ ឧបសគ្គ-
 នៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ១ ឧប សំសង្ខារោ កាលោ ១ ឆ្នា
 ១ ឆ្នេ ... ។ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ
 សំសង្ខារោ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈនិ

អំពីការដាក់ អនុលោមតម្រូវការ

ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ ធម្មំ លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោ-
 គុណ្ឌំ វេទនិកាឡើយ ក្រោមហោធម្មយុទ្ធិយ អំ ១ ឆ្នា ៧ លាយវ្យំ នីទី-
 ១ ឆ្នា ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ នីទី១ ឆ្នា ២ ... ក្នុងនៃលោក១
 បដិសន្ធិ ១ ២ ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គ-
 នៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ វេទនិកាឡើយ ក្រោមហោធម្មយុទ្ធិយ អំ ១ ឆ្នា ៧
 លាយវ្យំ នីទីមោហោ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ ១ ឧបសគ្គ-
 នៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ
 ធម្មំ នីទីឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ វេទនិកាឡើយ ក្រោមហោធម្ម-
 យុទ្ធិយ អំ ១ ឆ្នា ៧ លាយវ្យំ នីទី១ ឆ្នា ១ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ
 ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ
 ធម្មំ នីទីមោហោ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ ១ ឆ្នា ១ មោហាភព្វ-
 សំសង្ខារោ កាលោ ១ ឆ្នា ១ ឆ្នេ ... ។

[១៨] ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គនៃ-
 មហាភព្វយោគុណ្ឌំ វេទនិកាឡើយ ក្រោមហោធម្មយុទ្ធិយ អំ ១ ឆ្នា
 ៧ លាយវ្យំ នីទីមោហោ វិនិច្ឆ័យិសាមាសនំ មោហំ ១ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ
 លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ វេទនិកាឡើយ ក្រោម
 ហោធម្មយុទ្ធិយ អំ ១ ឆ្នា ៧ លាយវ្យំ នីទី១ ឆ្នា ១ ឧបសគ្គនៃម-
 ហាភព្វយោគុណ្ឌំ នីទី១ ឆ្នា ២ ... ។ ឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ
 លាយវ្យំ នីទីឧបសគ្គនៃមហាភព្វយោគុណ្ឌំ វេទនិកាឡើយ

អាម្មណាប្បត្តយា មនិច្ចសារិសំ ។ នស្សនេនបហាគ
កត្តរយេត្តមេត្ត ឧ នស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត ធម្ម័
សំសារថ្លា នស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត ធម្មា ទប្ប
ជ្ឈនំ អាម្មណាប្បត្តយា មនិច្ចសារិសំ ។ សុត្តន្តំ ។

(១៧) អាម្មណេន មន្តិមិ អាម្មណេន មនិច្ចសារិសំ
ក្នុង អាម្មណេន ឧ នស្សនេន បហាគ ធម្មតំ អាម្មណេន ។

(១៨) ឧ នស្សនេន បហាគត្តរយេត្តមេត្ត ធម្ម័ សំសារថ្លា
ឧ នស្សនេន បហាគត្តរយេត្តមេត្ត ធម្មា ទប្បជ្ឈនំ ឧ នស្ស
នេន វិចិត្តិម្ពាសោករោ ឧ ន សំសារថ្លា វិចិត្តិម្ពា
សោករោ វេទិកោ ឧ ន នស្សនេន បហាគត្តរយេត្តមេត្ត
មន្តិ សំសារថ្លា ឧ នស្សនេន បហាគត្តរយេត្តមេត្ត ធម្មា
ទប្បជ្ឈនំ ឧ នស្សនេន បហាគត្តរយេត្តមេត្ត ឧ នស្សនេន ប
ហាគត្តរយេត្តមេត្ត មនិច្ច សុត្តន្តំ សំសារថ្លា គាយា ទត្តា រម្ម
មន្តេ ... ករយេត្តមេត្តិ មន្តិកុណោ ទទ្ធក្នសហពេត
មន្តេ សំសារថ្លា ឧ នស្សនេន បហាគត្តរយេត្តមេត្ត មោឃោ ។

(១៩) ឧ នស្សនេន មនិច្ចសារិសំ ឧ នស្សនេន
តេ ឧ នស្សនេន មនិច្ចសារិសំ ឧ នស្សនេន មនិច្ចសារិសំ ឧ នស្សនេន

ក្រោយពេលទស្សនាប្បត្តិយ ប្រវេណ្ណស្មនិវិចិត្តិករិវេន ។ ទស្សនេនបហា
គត្តរយេត្តមេត្ត លាយទ្បំ វិនិទស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត វិនិទ
ទស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត វេទិកាភូមិកិ ក្រោយពេលទស្សនាប្បត្តិយ
ប្រវេណ្ណស្មនិវិចិត្តិករិវេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។

(១៥) ក្នុងពេលទស្សនាប្បត្តិយ មានវា៖ ៤ ក្នុងអាម្មណេនប្បត្តិយ មាន
វា៖ ៦ ក្នុងមនិច្ចសារិសំប្បត្តិយ មានវា៖ ៤ ក្នុងឧត្តរយេត្តិយ មានវា៖ ៦
ក្នុងសុត្តន្តិយវិនិច្ឆ័យ សុត្តន្តិយមានវា៖ ៦ ក្នុងវិចិត្តិយប្បត្តិយ មានវា៖ ៦ ក្នុង
វិនិច្ឆ័យប្បត្តិយ មានវា៖ ៦ ។

(១៦) ទស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត លាយទ្បំ វិនិទស្សនេន
បហាគត្តរយេត្តមេត្ត វេទិកាភូមិកិ ក្រោយពេលទស្សនាប្បត្តិយ គឺ មោហា
វេទិកាប្រយោជន៍វិចិត្តិកា លាយទ្បំ វិនិទស្សនេន វេទិកាប្រយោជន៍
វិចិត្តិកា ។ ទស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត លាយទ្បំ វិនិទស្សនេន
បហាគត្តរយេត្តមេត្ត វេទិកាភូមិកិ ក្រោយពេលទស្សនាប្បត្តិយ គឺ ទទ្ធក្ន
លាយទ្បំ វិនិទស្សនេន ជាទស្សនេនបហាគត្តរយេត្តមេត្ត ជាអរោហិតៈ វិនិ
ទទ្ធក្ន ... ក្នុងវេទិកាភូមិកិ មោហា វេទិកាប្រយោជន៍
ទទ្ធក្ន លាយទ្បំ វិនិទស្សនេន វេទិកាប្រយោជន៍ ។

(១៧) ក្នុងពេលទស្សនាប្បត្តិយ មានវា៖ ៤ ក្នុងមនិច្ចសារិសំប្បត្តិយ មាន
វា៖ ៦ ក្នុងឧត្តរយេត្តិយ មានវា៖ ៦ ក្នុងសុត្តន្តិយប្បត្តិយ មាន
វា៖ ៦ ក្នុងវិនិច្ឆ័យប្បត្តិយ មានវា៖ ៦ ក្នុងអាម្មណេនប្បត្តិយ មានវា៖ ៤

សម្បជញ្ញត្តកាលំ ទន្ធានំ វិគិតសមុត្តាណាមញ្ញ រូពាណំ ហោ-
តុវ្យាដូយេន បទូយោ វិចិត្តិត្តាសហតតោ ហោហោ
វិគិតសមុត្តាណាមំ រូពាណំ ហោតុវ្យាដូយេន បទូយោ
អរិសមុត្តិលោ ។ មេ ។ មូលំ វិចិត្តិត្តាសហតតោ
ហោហោ សម្បជញ្ញត្តកាលំ ទន្ធានំ ហោតុវ្យាដូយេន
បទូយោ ។ មូលំ វិចិត្តិត្តាសហតតោ ហោហោ
សម្បជញ្ញត្តកាលំ ទន្ធានំ វិគិតសមុត្តាណាមញ្ញ រូពាណំ
ហោតុវ្យាដូយេន បទូយោ ។

[២០] មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា
មស្សនេន បហានត្វាហតុកាស្សំ ទម្មស្សំ អាម្មណាប្ប
ត្តាយេន បទូយោ មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា
អាម្មំ មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា ទម្មជ្ជន្តំ ។
មូលំ មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា អាម្មំ ទ-
មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា ម ហោហោ ម ទម្ម-
ជ្ជន្តំ ។ មូលំ មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា អាម្មំ
វិចិត្តិត្តាសហតតោ ទន្ធា ម ហោហោ ម ទម្មជ្ជន្តំ ។
ន មស្សនេន បហានត្វាហតុកា ទន្ធា ន មស្សនេ-
ន បហានត្វាហតុកាស្សំ ទម្មស្សំ អាម្មណាប្បត្តាយេន
បទូយោ កាលំ ... សិលំ ... ទេវាសដកម្មំ កក្កា

ជាបច្ច័យ នៃតួសម្បជញ្ញត្តកាលំ នៃតួវិគិតសមុត្តាណាមញ្ញ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ហេតុៈ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ជាបច្ច័យ នៃតួវិគិត-
សមុត្តាណាមញ្ញ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ មេ ។ មូល
នំ ហេតុៈ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ជាបច្ច័យ នៃតួសម្បជញ្ញត្តកាលំ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល នំ ហេតុៈ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា
ជាបច្ច័យ នៃតួសម្បជញ្ញត្តកាលំ នៃតួវិគិតសមុត្តាណាមញ្ញ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១] ទស្សនេន បហានត្វាហតុកាមិ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេន-
ហេតុហតុកាមិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ នំ តួទស្សនេន ហេតុ-
ហតុកាមិ កើតឡើង ប្រោសប្រាជ្ញា ខ្ញុំតួទស្សនេន ហេតុហតុ-
កាមិ ។ មូល នំ តួទស្សនេន ហេតុហតុកាមិ ហេតុៈ កើតឡើង
ប្រោសប្រាជ្ញា ខ្ញុំតួទស្សនេន ហេតុហតុកាមិ ។ មូល
នំ តួទន្ធា ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ហេតុៈ កើតឡើង ប្រោ-
សប្រាជ្ញា ខ្ញុំតួទស្សនេន ហេតុហតុកាមិ ។ ទស្សនេន ហេតុ-
ហតុកាមិ ជាបច្ច័យ នៃទស្សនេន ហេតុហតុកាមិ ដោយហេតុ-
ប្បច្ច័យ នំ ខ្ញុំតួទន្ធា ... ខ្ញុំតួសិលំ ... បុត្តាស រិទ្ធិ ខ្ញុំតួទេវាសដកម្មំ

តំ បដ្ឋវេត្តាតិ វស្សនេនិ អភិធម្មតំ តំ អាវត្ត ១ ១ ១
 យេន បហាគត្វហេតុកោ វាតា ទុប្បដ្ឋតំ ទទ្ធកំ . . .
 វ វស្សនេន បហាគត្វហេតុតំ វោមធសន្នំ ទុប្បដ្ឋតំ
 បុព្វេ វត្ថុតំ ល្អាតំ . . . ១ យាតា វុដ្ឋពិទ្ធា ១ បេ ១
 អវិយា បដ្ឋា វុដ្ឋពិទ្ធា មន្តំ បដ្ឋវេត្តាតំ ១ បេ ១ អា-
 វត្តនាយ អាវត្តណប្បច្ចយេន បដ្ឋវេត អវិយា ១
 វស្សនេន បហាគត្វហេតុកោ បហិទេ តំ លេសេ បដ្ឋ
 វេត្តាតំ វិទ្ធាតំ តំ លេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចំ ល្អា
 តំ លេសេ យាតន្តំ មត្តំ . . . វត្ថុ . . . ១ វស្សនេន
 បហាគត្វហេតុកោ វាតុ ១ វោហាតុ អវិទ្ធាតេ . . .
 វ វស្សន្តំ វស្សនេន អភិធម្មតំ តំ អាវត្ត ១ វស្ស
 យេន បហាគត្វហេតុកោ វាតា ទុប្បដ្ឋតំ ទទ្ធកំ . . .
 វ វស្សនេន បហាគត្វហេតុតំ វោមធសន្នំ ទុប្បដ្ឋតំ
 វិទ្ធាតេ វត្ថុតា វុដ្ឋ ១ បេ ១ អនាគតំ សញ្ញាណស្ស
 អាវត្តនាយ វោហាស្ស ១ អាវត្តណប្បច្ចយេន បដ្ឋ
 យោ ១ ១ វស្សនេន បហាគត្វហេតុកោ វាតុ
 វស្សនេន បហាគត្វហេតុកស្ស វស្សនេន អាវត្តណ
 ប្បច្ចយេន បដ្ឋវេត វាតំ ១ បេ ១ យាតំ . . .

ហើយនិពាណា ឡូអំពើនោះ គឺក្រែកអោ វិភយ ពនៈ ជាឧស្សនេន
 បហាគត្វហេតុកោ តើអរឡើយ ព្រោះប្រាជ្ញា ឡូអំពើនោះ ឧទ្ធច្ចៈ . . .
 វោមធស្ស ជាឧស្សនេនបហាគត្វហេតុកោ តើអរឡើយ ដែលសន្សំ
 ហើយ គុណិយមុន . . . ១ ពេញ អភិធម្ម ១ បេ ១ ត្រូវហើយ
 ពេញ អភិធម្ម ហើយនិពាណា ឡូអំពើ ១ បេ ១ ជាច្រើន នៃអា-
 វត្តនៈ ដោយការធូលិប្បដ្ឋិយ ត្រូវហើយ ពិពាណា ឡូអំពើនៃស
 ជាឧស្សនេនបហាគត្វហេតុកោ ដែលលាហើយ ឡូអំពើនៃស ដែល
 សន្តិសន្តិខាហើយ . . . ដឹង ឡូអំពើនៃស ដែលសន្សំហើយ គុណ
 យមុន ឡូអំពើ . . . ឡូអំពើ . . . ឡូអំពើ ជាឧស្សនេនបហាគត្វ-
 ហេតុកោ ឡូអំពើនៃ ជាមិនឡើយ . . . ឃើញឡូអំពើក្រែកអោ
 វិភយ ពនៈ ជាឧស្សនេនបហាគត្វហេតុកោ តើអរឡើយ ព្រោះប្រាជ្ញា
 ឡូអំពើនោះ ឧទ្ធច្ចៈ . . . វោមធស្ស ជាឧស្សនេនបហាគត្វហេ-
 តុកោ តើអរឡើយ ឡូអំពើ ហើយវិទ្ធាតុ ១ បេ ១ ជាច្រើន នៃអា
 វិពាណា ឡូអំពើនៃសញ្ញាណនៃ នៃវាហេតុ ដោយការធូលិប្ប-
 ដ្ឋិយ ១ ឧស្សនេនបហាគត្វហេតុកោ ជាច្រើន នៃឧស្សនេនបហា-
 គត្វហេតុកោ ដោយការធូលិប្បដ្ឋិយ គឺ ឡូអំពើ ១ បេ ១ ឡូអំពើ . . .

សាលាជានិមិត្តំ ។ អាម្មណានិមិត្តំ ទានំ . . . សិលំ
 . . . ឧបាសថកាម្មំ កត្វា តំ កុំ កត្វា បច្ឆាវត្តុតិ
 វស្សាទេសំ វតំទទ្គតិ តំ កុំ កត្វា ទ ឧស្សាទេស-
 បរាគត្វាហត្ថកថា វរោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឃេ ។ មុទ្ធ សុ-
 ទិស្សានិ . . . ឈរោ . . . អរិយា ឧត្តុ ទុច្ឆរំភ្នា មត្តំ
 កុំ កត្វា ។ ឃេ ។ វិលស្ស អនិមិត្តប្បច្ឆាយទ បច្ឆាយា
 ទត្តំ . . . វត្តំ . . . ទ ឧស្សាទេស បរាគត្វាហត្ថក
 មុទ្ធ កុំ កត្វា អស្សាទេសំ អនិមិត្តតំ តំ កុំ កត្វា
 ទ ឧស្សាទេស បរាគត្វាហត្ថកថា វរោ ឧប្បជ្ជតិ ។
 សាលាជានិមិត្តំ ទ ឧស្សាទេស បរាគត្វាហត្ថកថា អនិ-
 មិត្តំ សាម្មយុត្តកានំ ទទានំ វិទ្ធិសមុត្តាហទន្ធក្ខត្វា-
 វំ អនិមិត្តប្បច្ឆាយទ បច្ឆាយា ។ ទ ឧស្សាទេស បរា-
 គត្វាហត្ថកថា ធម្មោ ឧស្សាទេស បរាគត្វាហត្ថកស្ស
 ឧស្សា អនិមិត្តប្បច្ឆាយទ បច្ឆាយា អាម្មណានិមិត្តំ
 ទានំ . . . សិលំ . . . ឧបាសថកាម្មំ កត្វា ។ ឃេ ។
 ឈរោ . . . ឧត្តំ . . . វត្តំ . . . ទ ឧស្សាទេស-
 បរាគត្វាហត្ថក មុទ្ធ កុំ កត្វា អស្សាទេសំ អនិ-
 មិត្តតំ តំ កុំ កត្វា ឧស្សាទេស បរាគត្វាហត្ថកថា
 វរោ ឧប្បជ្ជតិ វិជ្ជិ . . . ។

និមិត្តសាលានិមិត្តំ ។ អាម្មណានិមិត្តំ តី ភូតាទ . . . ភូ
 សិល . . . បុគ្គល ធ្វើ ភូតាទសាសនម្ម ធ្វើ ភូតាសលកម្មនា
 ភូតាទិសោ ហើយនិសោ ក្រុម ក្រុម ក្រុម ជាឧស្ស-
 ទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ តើស្មើនឹង ក្រុមធ្វើ ភូតាទិសោ ភូតាទិ-
 សោ ។ ឃេ ។ (ភូតាទិ) ខែសសន្ធិហើយ ក្នុងកាលមុន . . .
 មតិយាទ . . . ត្រូវតែអោយ ចេញ វិជ្ជា ហើយធ្វើ ភូតាទ ភូតា
 ទិសោ ។ ឃេ ។ ជាច្រើន ខែសស ហើយអនិមិត្តប្បច្ឆាយ ភូតាទ . . .
 ភូតាទ . . . ក្រុម ក្រុម ក្រុម ធ្វើ ភូតាទ ជាឧស្សទេសបរា-
 គត្វាហត្ថកៈ ភូតាទិសោ ក្រុម ជាឧស្សទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ តើស
 ភូតាទិ ក្រុមធ្វើ ភូតាទិសោ ភូតាទិសោ ។ ឧសាលានិមិត្តំ តី
 និមិត្តំ ជាឧស្សទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ ជាច្រើន ខែសសម្បយុត្ត-
 កត្តុម្ភ ខែក្នុងក្នុងសមុត្តាហទន្ធក្ខត្វា ហើយអនិមិត្តប្បច្ឆាយ ។ ឧស្ស-
 ទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ ជាច្រើន ខែសសទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ
 ហើយអនិមិត្តប្បច្ឆាយ ជាឧស្សទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ តី ភូតាទ . . . ភូ
 សិល . . . បុគ្គល ធ្វើ ភូតាទសាសនម្ម ។ ឃេ ។ មតិយាទ . . . ភូ
 តាទ . . . ភូតាទ . . . បុគ្គល ក្រុម ក្រុម ក្រុម ធ្វើ ភូតាទ ជាឧស្ស-
 ទេសបរាគត្វាហត្ថកៈ ភូតាទិសោ ក្រុម ជាឧស្សទេស-
 បរាគត្វាហត្ថកៈ តើស្មើនឹង ក្រុមធ្វើ ភូតាទិសោ ភូតាទិសោ
 វិជ្ជិ . . . ។

[២៧] ឧបស្សន្ទយោ មហានគ្វហេតុកុសោ ធម្មោ
ឧបស្សន្ទយោ មហានគ្វហេតុកុសោ ឧបស្សន្ទ អនត្តាប្បដ្ឋុ-
យោ មច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នស្សន្ទយោ មហានគ្វហេ-
តុកុសា ១ ទ្វា មត្តំហានំ មត្តិហានំ ១ ទ្វានំ អនត្តាប្បដ្ឋុយោ
មច្ចយោ ។ ម្យលំ បុរិមា បុរិមា វិចិត្តិត្តាសហគុតា ១ ទ្វា
មត្តំអស្ស មត្តិអស្ស វិចិត្តិត្តាសហគុតស្ស មោហស្ស
អនត្តាប្បដ្ឋុយោ មច្ចយោ ឧបស្សន្ទយោ មហានគ្វហេ-
តុកុសា ១ ទ្វា វុត្តានស្ស អនត្តាប្បដ្ឋុយោ មច្ចយោ ។
ម្យលំ បុរិមា បុរិមា វិចិត្តិត្តាសហគុតា ១ ទ្វា មត្តំហានំ
មត្តិហានំ វិចិត្តិត្តាសហគុតានំ ១ ទ្វានំ មោហស្ស ។
អនត្តាប្បដ្ឋុយោ មច្ចយោ ។ ឧបស្សន្ទយោ មហានគ្វ-
ហេតុកុសោ ធម្មោ ឧបស្សន្ទយោ មហានគ្វហេតុកុសោ
ឧបស្សន្ទ អនត្តាប្បដ្ឋុយោ មច្ចយោ បុរិមា បុរិមា វិចិត្តិត្តា-
សហគុតា មោហោ មត្តិមស្ស មត្តិមស្ស វិចិត្តិត្តា-
សហគុតស្ស មោហស្ស អនត្តាប្បដ្ឋុយោ មច្ច-
យោ បុរិមា បុរិមា ឧបស្សន្ទយោ មហានគ្វហេតុកុសា
។ មេ ។ មលសោ មត្តិយា អនត្តាប្បដ្ឋុយោ មច្ចយោ ។
ម្យលំ បុរិមា បុរិមា វិចិត្តិត្តាសហគុតា មោហោ
មត្តិហានំ មត្តិហានំ វិចិត្តិត្តាសហគុតានំ ១ ទ្វានំ

[២៨] ឧបស្សន្ទយោ ក្វហេតុកុសោ តំបច្ច័យ វៃឧបស្សន្ទយោ-
ក្វហេតុកុសោ ដោយអនត្តាប្បដ្ឋុយោ ធី ក្វកខន្ទ តំឧបស្សន្ទយោ-
ក្វហេតុកុសោ មុខ ១ តំបច្ច័យ វៃក្វកខន្ទ ក្រោយ ១ ដោយអនត្តា-
ប្បដ្ឋុយោ ។ ម្យល ធី ក្វកខន្ទ វៃលប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា មុខ ១ តំបច្ច័យ
វៃឧបស្សន្ទយោ វៃលប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ១ ដោយអនត្តាប្បដ្ឋុយោ ក្វក
ឧបស្សន្ទយោ ក្វហេតុកុសោ តំបច្ច័យ វៃក្វកខន្ទ ដោយអនត្តាប្បដ្ឋុយោ ។
ម្យល ធី ក្វកខន្ទ វៃលប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា មុខ ១ តំបច្ច័យ វៃក្វកខន្ទ វៃល
ប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ១ ធី វៃឧបស្សន្ទយោ ដោយអនត្តាប្បដ្ឋុយោ ។
ឧបស្សន្ទយោ ក្វហេតុកុសោ តំបច្ច័យ វៃឧបស្សន្ទយោ ក្វហេតុ-
កុសោ ដោយអនត្តាប្បដ្ឋុយោ ធី មោហោ វៃលប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា មុខ ១
តំបច្ច័យ វៃឧបស្សន្ទយោ វៃលប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ១ ដោយអនត្តា-
ប្បដ្ឋុយោ តំឧបស្សន្ទយោ ក្វហេតុកុសោ មុខ ១ មេ ។ តំបច្ច័យ វៃ
វៃលសហមត្តំ ដោយអនត្តាប្បដ្ឋុយោ ។ ម្យល ធី មោហោ វៃលប្រកថាដោយ
វិចិត្តិត្តា មុខ ១ តំបច្ច័យ វៃក្វកខន្ទ វៃលប្រកថាដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ១

អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ អាវុដ្ឋតា នស្ស(១១)
 មហានគ្រោះហុតោនំ ទន្ធនំ អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆ-
 យោ ។ មូលំ មុវិមា មុវិមា វិចិត្តិត្តាសហគតោ
 មោហោ មច្ឆិមាមំ មច្ឆិមាមំ វិចិត្តិត្តាសហគតោ ទន្ធនំ
 មោហស្ស ៥ អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ អាវុដ្ឋតា
 វិចិត្តិត្តាសហគតោ ទន្ធនំ មោហស្ស ៥ អនន្តរ-
 ាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ ។ នស្ស(១២) មហានគ្រោះហុតោ
 ៥ នស្ស(១៣) មហានគ្រោះហុតោ ៥ នឃ្លា នស្ស-
 យេន មហានគ្រោះហុតោស្ស នឃ្លាស្ស អនន្តរាប្បច្ឆាយេន
 បច្ឆយោ មុវិមា មុវិមា វិចិត្តិត្តាសហគតោ ទន្ធនំ
 មោហោ ៥ មច្ឆិមាមំ មច្ឆិមាមំ វិចិត្តិត្តាសហគតោ
 ទន្ធនំ អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ ។ មូលំ មុវិមា
 មុវិមា វិចិត្តិត្តាសហគតោ ទន្ធនំ មោហោ ៥ មច្ឆិ-
 មស្ស មច្ឆិមស្ស វិចិត្តិត្តាសហគតោស្ស មោហស្ស
 អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ វិចិត្តិត្តាសហគតោ ទន្ធនំ
 មោហោ ៥ (ត្រូវនស្ស អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ ។
 មូលំ មុវិមា មុវិមា វិចិត្តិត្តាសហគតោ ទន្ធនំ មោ-
 ហោ ៥ មច្ឆិមាមំ មច្ឆិមាមំ វិចិត្តិត្តាសហគតោ
 ទន្ធនំ មោហស្ស ៥ អនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆយោ ។

ដោយអនន្តរាប្បច្ឆាយេន អាវុដ្ឋនៈ ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្សនវិស័យសិវ-
 ភូមិសិវភូមិ ដោយអនន្តរាប្បច្ឆាយេន ។ មូល ៥ មោហៈ ដែលប្រកប
 ដោយវិចិត្តិត្តា មុន ។ ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយ វិចិត្ត-
 ិត្តា ក្រោយ ៥ ៥៥ ខែមោហៈ៥៥ ដោយអនន្តរាប្បច្ឆាយេន អាវុដ្ឋនៈ ជា
 បច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា៥៥ ខែមោហៈ៥៥ ដោយ
 អនន្តរាប្បច្ឆាយេន ។ ទស្សនវិស័យសិវភូមិសិវភូមិ ទស្សនវិស័យសិវ-
 ភូមិសិវភូមិ ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្សនវិស័យសិវភូមិសិវភូមិ ដោយអនន្តរ-
 ាប្បច្ឆាយេន ៥ ខ្លះខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា មុន ៥ ៥៥ មោហៈ
 ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ៥ ដោយ
 អនន្តរាប្បច្ឆាយេន ។ មូល ៥ ខ្លះខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា មុន ៥ ៥៥
 មោហៈ៥៥ ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ៥
 ដោយអនន្តរាប្បច្ឆាយេន ខ្លះខន្ធស្ស ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ៥៥ មោហៈ
 ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្ស ដោយអនន្តរាប្បច្ឆាយេន ។ មូល ៥ ខ្លះខន្ធស្ស ដែល
 ប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា មុន ៥ ៥៥ មោហៈ៥៥ ជាបច្ឆយ ខែត្តកខន្ធស្ស ដែល
 ប្រកបដោយវិចិត្តិត្តា ក្រោយ ៥ ៥៥ ខែមោហៈ៥៥ ដោយអនន្តរាប្បច្ឆាយេន ។

... សមនន្តរាប្បច្ឆាយេន បច្ឆាយា នវ សហជាតប្បច្ឆ-
យេន បច្ឆាយា នវ អត្តបញ្ញាប្បច្ឆាយេន បច្ឆាយា ន
វិស្សយប្បច្ឆាយេន បច្ឆាយា នវ ។

[២២] អស្សនេន បហាតត្វហេតុកា ទត្វា អស្សនេន បហា-
តត្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ឆ-
យេន បច្ឆាយា វោម្ពស្សបនិស្សយេន អនន្តរុបនិស្ស-
យោ វេកត្តុបនិស្សយោ ។ វេ ។ វេកត្តុបនិស្សយោ
អស្សនេន បហាតត្វហេតុកា ទត្វា អស្សនេន បហា-
តត្វហេតុកា ទត្វា ឧបនិស្សយប្បច្ឆាយេន បច្ឆ-
យោ ។ អវិសេសសន្ត ភ្នំស្រី អនន្តរុបនិស្សយោ ប
ហាតត្វបនិស្សយោ វេ ។ មូលំ អស្សនេន បហាតត្វហេ-
តុកា ទត្វា ន អស្សនេន បហាតត្វហេតុកា ទត្វា ឧ
វោមស្ស ឧ ឧបនិស្សយប្បច្ឆាយេន បច្ឆាយោ ។ មូលំ
អស្សនេន បហាតត្វហេតុកា ទត្វា វិចិត្តិត្តាសហា-
តកា ទត្វា ឧវោមស្ស ឧ ឧបនិស្សយប្បច្ឆាយេន
បច្ឆាយោ ។ ន អស្សនេន បហាតត្វហេតុកា ទត្វា ឧ-
វោមស្សនេន បហាតត្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយ-
ប្បច្ឆាយេន បច្ឆាយោ វោម្ពស្សបនិស្សយោ អនន្តរុបនិ-
ស្សយោ វេកត្តុបនិស្សយោ ។ វេ ។ វេកត្តុបនិស្សយោ

... ជាប់ជួយ ដោយសមនន្តរាប្បច្ឆាយ មាននៈ វ ជាប់ជួយ ដោយ
សហជាតប្បច្ឆាយ មាននៈ វ ជាប់ជួយ ដោយអត្តបញ្ញាប្បច្ឆាយ មាន
នៈ វ ជាប់ជួយ ដោយវិស្សយប្បច្ឆាយ មាននៈ វ ។

[២២] អស្សនេនបហាតត្វហេតុកា ជាប់ជួយ វៃ អស្សនេនប-
ហាតត្វហេតុកា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ឆាយ ទុរាជលំហេត្វលូបនិស្សយ
អនន្តរុបនិស្សយ និវេកត្តុបនិស្សយ ។ វេ ។ វេកត្តុបនិស្សយ គឺ
ត្ថកទទ្ធដា អស្សនេនបហាតត្វហេតុកា ជាប់ជួយ វៃ ត្ថកទទ្ធដា អស្ស-
នេនបហាតត្វហេតុកា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ឆាយ ។ អនន្តរុបនិស្សយគឺ
បេកត្តុបនិស្សយគឺ (បេកត្តុ គត្តិដីដី) គតិបទដំរី ២ ដំរីសស ។
មូល គឺ ត្ថកទទ្ធដា អស្សនេនបហាតត្វហេតុកា ជាប់ជួយ វៃ ត្ថកទទ្ធដា
អស្សនេនបហាតត្វហេតុកា វៃ វៃ វៃ វៃ ដោយឧបនិស្សយ-
ប្បច្ឆាយ ។ មូល គឺ ត្ថកទទ្ធដា អស្សនេនបហាតត្វហេតុកា ជាប់ជួយ
វៃ ត្ថកទទ្ធដា វៃ វៃ វៃ វៃ ដោយឧបនិស្សយ-
ប្បច្ឆាយ ។ អស្សនេនបហាតត្វហេតុកា ជាប់ជួយ វៃ អស្សនេន-
បហាតត្វហេតុកា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ឆាយ ទុរាជលំហេត្វលូបនិ-
ស្សយ អនន្តរុបនិស្សយ និវេកត្តុបនិស្សយ ។ វេ ។ វេកត្តុបនិស្សយ

សង្ខំ ឧបទិស្សាយ ទានំ រោតិ ។ បេ ។ សមាបត្តិ
 ឧប្បរោតិ ទានំ បេយ្យតិ សីលំ ។ បេ ។ មញ្ញំ ឧ-
 បស្សនេនបហាតត្វរោតុកំ រាតំ រោសំ ហោហំ ទានំ
 បត្តំ កាយិកំ សុទំ កាយិកំ ធុត្តំ ។ បេ ។ សេនា-
 សានំ ឧបទិស្សាយ ទានំ រោតិ ។ បេ ។ សមាបត្តិ ឧប្ប-
 រោតិ សត្វា ។ បេ ។ សេនាសានំ សម្រាយ ។ បេ ។
 មញ្ញាយ ឧបស្សនេនបហាតត្វរោតុកស្ស រាតស្ស
 ។ បេ ។ មត្តនាយ ឧបសមាបត្តិយា ឧបទិស្សាយ-
 ប្បត្តិយេន មត្តយោ ។ ឧបស្សនេនបហាតត្វរោតុ-
 រោតា មញ្ញំ ឧបស្សនេនបហាតត្វរោតុកស្ស ធម្មស្ស
 ឧបទិស្សាយមត្តយោ មត្តយោ រោតុកស្សឧបទិស្សាយ
 អនុប្បមទិស្សាយោ បតត្តមទិស្សាយោ ។ បេ ។ បតត្ត-
 មទិស្សាយោ សង្ខំ ឧបទិស្សាយ ... ទិដ្ឋិ តណ្ហាភិ
 សីលំ ។ បេ ។ មញ្ញំ ឧបស្សនេនបហាតត្វរោតុកំ
 រាតំ រោសំ ហោហំ ទានំ បត្តំ កាយិកំ សុទំ
 កាយិកំ ធុត្តំ ។ បេ ។ សេនាសានំ ឧបទិស្សាយ
 ទានំ ហានតិ ។ បេ ។ សង្ខំ កិច្ចតំ សត្វា
 ។ បេ ។ សេនាសានំ ឧបស្សនេនបហាតត្វរោតុកស្ស
 រាតស្ស រោសស្ស ហោហស្ស ទិដ្ឋិយា មត្តនាយ

ភិ បុគ្គល ឲ្យ ខ្ញុំទាន ព្រោះអាស្រ័យ ខ្ញុំសត្វ ។ បេ ។ ញ្ញំនិសមាបត្តិ
 ឲ្យភិកាខ្សឹន ដំខ្សឹន ខ្ញុំទានៈ ខ្ញុំសីល ។ បេ ។ ខ្ញុំបញ្ញា រាតៈ
 រោសៈ ហោហៈ ទានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ ទិដ្ឋិកាយិកសុខ
 ជាឧបស្សនវិស័យបញ្ចក្ខណៈ ។ បេ ។ ឲ្យ ខ្ញុំទាន ព្រោះអាស្រ័យ ខ្ញុំ
 សេនាសនៈ ។ បេ ។ ញ្ញំនិសមាបត្តិ ឲ្យភិកាខ្សឹន សត្វ ។ បេ ។
 សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) ខែសត្វ ។ បេ ។ ខែបញ្ញា ខែរាតៈ ជាឧបស្ស-
 នវិស័យបញ្ចក្ខណៈ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ ខែសេចក្តីប្រាថ្នា ទិដ្ឋិសេ-
 នាបត្តិ ដោយឧបទិស្សាយប្បច្ច័យ ។ ឧបស្សនវិស័យបញ្ចក្ខណៈ
 ជាបច្ច័យ ខែឧបស្សនវិស័យបញ្ចក្ខណៈ ដោយឧបទិស្សាយប្បច្ច័យ
 បាទដល់ការឧបស្សនវិស័យ អនុប្បមទិស្សាយ ទិដ្ឋិបតត្តមទិស្សាយ ។ បេ ។
 ឧបស្សនវិស័យ ភិ បុគ្គល អាស្រ័យ ខ្ញុំសត្វ ... ប្រកាន់ ខ្ញុំ
 ទិដ្ឋិ ខ្ញុំសីល ។ បេ ។ ខ្ញុំបញ្ញា រាតៈ រោសៈ ហោហៈ ទានៈ សេចក្តី
 ប្រាថ្នា កាយិកសុខ ទិដ្ឋិកាយិកសុខ ជាឧបស្សនវិស័យបញ្ចក្ខណៈ
 ។ បេ ។ សត្វាចំ ខ្ញុំសត្វ ព្រោះអាស្រ័យ ខ្ញុំសេនាសនៈ ។ បេ ។
 ជាបច្ច័យ ខ្ញុំសង្ខំ សត្វ ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ ខែរាតៈ
 រោសៈ ហោហៈ ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិសេចក្តីប្រាថ្នា ជាឧបស្សនវិស័យបញ្ចក្ខណៈ

ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ ។ នស្សនេន បហា-
 កត្វហេតុកោ នស្សនេន បហា កត្វហេតុកស្ស
 ៧ ន អស្សនេន បហា កត្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ អនន្ត្រូបទិស្សយោ ចក-
 ត្វបទិស្សយោ ។ ២ ។ បកត្វបទិស្សយោ សត្វា ។ ២ ។
 អត្តា នស្សនេន បហា កត្វហេតុកោ នស្សនេន បហា
 កត្វហេតុកោ ។ ២ ។ បកត្វបទិស្សយោ កាយិកំ ស្តំ ។ ២ ។
 សេនាសនំ វិចិក្កិញ្ចាសហាតតានំ ឧត្តានំ វេហាស្ស ធម-
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ ។ នស្សនេន បហា-
 កត្វហេតុកោ ន ៧ នស្សនេន បហា កត្វហេតុកោ ធម-
 បត្តា នស្សនេន បហា កត្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ អនន្ត្រូបទិស្សយោ ចក-
 ត្វបទិស្សយោ ។ ២ ។ បកត្វបទិស្សយោ វិចិក្កិញ្ចា-
 សហាតតា ឧត្តា ន វោហោ ន នស្សនេន បហា កត្វ-
 ហេតុកានំ ឧត្តានំ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ ។
 ម្លំ វិចិក្កិញ្ចាសហាតតា ឧត្តា ន វោហោ ន ន-
 អស្សនេន បហា កត្វហេតុកានំ ឧត្តានំ វេហាស្ស ធម-
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ ។ ម្លំ វិចិក្កិញ្ចា-
 សហាតតា ឧត្តា ន វោហោ ន វិចិក្កិញ្ចាសហាតតានំ

ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ នស្សនេន បហា កត្វហេតុកានំ ជាបច្ច័យ
 នៃនស្សនេន បហា កត្វហេតុកានំ វិនៃនស្សនេន បហា កត្វហេតុកានំ
 ផង ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ពុទ្ធសាសនា ឧបទិស្សយ មិនបកត្វប-
 ទិស្សយ ។ ២ ។ បកត្វបទិស្សយ គឺ សត្វា ។ ២ ។ បត្តា
 ៧ : វោហោ វោហោ វោហោ វោហោ វោហោ វោហោ (វោហោ-
 កត្ត) ជា នស្សនេន បហា កត្វហេតុកោ ។ ២ ។ វោហោសេ ជាបច្ច័យ
 នៃក្នុងខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិចិក្កិញ្ចាផង វោហោ វោហោ ដោយឧ-
 បទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ នស្សនេន បហា កត្វហេតុកានំ ឧបទិស្សនេន បហា-
 កត្វហេតុកានំ ជាបច្ច័យ នៃនស្សនេន បហា កត្វហេតុកានំ ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ពុទ្ធសាសនា ឧបទិស្សយ មិនបកត្វបទិស្សយ ។ ២ ។
 បកត្វបទិស្សយ គឺ ក្នុងខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិចិក្កិញ្ចាផង វោហោ
 ផង ជាបច្ច័យ នៃក្នុងខ្លួន ជា នស្សនេន បហា កត្វហេតុកោ ដោយឧ-
 បទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ ម្លំ គឺ ក្នុងខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិចិក្កិញ្ចា
 វោហោ គឺ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងខ្លួន ជា នស្សនេន បហា កត្វហេតុកោ ផង
 វោហោ ផង ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ ម្លំ គឺ ក្នុងខ្លួន
 ដែលប្រកបដោយវិចិក្កិញ្ចា វោហោ គឺ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងខ្លួន

១ ត្វាណំ ខោហស្សនំ ឧបសិស្សយម្បត្តាយេន បទ្ធកយោ ។
 (២៨) ន ឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល ធម្មោ ន-
 រស្សនេន បហាតត្វហេតុកុសល ធម្មស្ស បុរោជាតម្ប-
 ត្វាយេន បទ្ធកយោ ការម្មណបុរោជាតំ វត្តមុរោជាតំ ។
 ការម្មណបុរោជាតំ ធម្មំ . . . វត្តំ អនិច្ចាតា . . . វិបស្សនិ
 រស្សនេន អនិច្ចតំ តំ ការត្តំ ន ឧស្សនេន បហា-
 តត្វហេតុកុសល ករោ ឧប្បជ្ជនិ ឧប្បជ្ជំ . . . ន ឧស្សន-
 េន បហាតត្វហេតុកុសល ធម្មេនស្សំ ឧប្បជ្ជនិ ធិត្វេន . . .
 សង្កត្តំ ។ វត្តមុរោជាតំ សង្កត្តំ ។ ន ឧស្សនេន បហា-
 តត្វហេតុកុសល ធម្មោ ន ឧស្សនេន បហាតត្វហេតុកុសល
 ធម្មស្ស បុរោជាតម្បត្តាយេន បទ្ធកយោ ការម្មណបុរោជាតំ
 វត្តមុរោជាតំ ។ ការម្មណបុរោជាតំ ធម្មំ . . . វត្តំ អស្សន-
 េន អនិច្ចតំ តំ ការត្តំ ន ឧស្សនេន បហាតត្វហេតុ-
 កុសល ករោ ឧប្បជ្ជនិ ធិត្វំ . . . វិចិត្តិប្បា . . . ន ឧស្ស-
 នេន បហាតត្វហេតុកុសល ធម្មេនស្សំ ឧប្បជ្ជនិ ។ វត្ត-
 មុរោជាតំ សង្កត្តំ ។ ន ឧស្សនេន បហាតត្វហេតុកុសល
 ធម្មោ ន ឧស្សនេន បហាតត្វហេតុកុសល ន ឧស្ស-
 នេន បហាតត្វហេតុកុសល ន ធម្មស្ស បុរោជាតម្បត្ត-
 យេន បទ្ធកយោ ការម្មណបុរោជាតំ វត្តមុរោជាតំ ។

វេលាប្រកបដោយវិចិត្តិប្បាសនំ វិចិត្តិប្បាសនំ ដោយឧបសិស្សយម្បត្តិយ ។
 (២៨) ន ឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល ធម្មេនស្សំ ឧស្សន-
 េន បហាតត្វហេតុកុសល ដោយបុរោជាតម្បត្តិយ បុរោជសំការម្មណបុរោជាត
 ធិត្វិក្កមុរោជាត ។ ការម្មណបុរោជាត ធិ ឡិចត្តុ . . . ឡិក្ក ចំខិចេវជ្ជិក
 . . . ឃើញច្បាស់ ប្រកាសា វិកាយ ករោ ជាឧស្សនេសបហាតត្វ-
 ហេតុកុសល កើតឡើង ប្រាមប្រាជ្ញា ឡិក្កំកិរិយា ឧប្បជ្ជំ . . . គោរឧស្ស
 ជាឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល កើតឡើង ដោយវិចិត្តិប្បា . . . ។
 សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឯវត្តមុរោជាត ធិ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ន ឧស្សនេសបហា-
 តត្វហេតុកុសល ធម្មេនស្សំ ឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល ដោយបុរោជា-
 តម្បត្តិយ បុរោជសំការម្មណបុរោជាត ធិត្វិក្កមុរោជាត ។ ការម្មណបុរោជាត
 ធិ ឡិចត្តុ . . . ឡិក្ក ប្រកាសា វិកាយ ករោ ជាឧស្សនេសបហាតត្វ-
 ហេតុកុសល កើតឡើង ប្រាមប្រាជ្ញា ឡិក្កំកិរិយា ធិត្វំ . . . វិចិត្តិ
 . . . គោរឧស្ស ជាឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល កើតឡើង ។ ឯវត្ត
 មុរោជាត ធិ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ន ឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល ធម្មេនស្សំ
 ឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល វិចិត្តិប្បាសនំ វិចិត្តិប្បាសនំ ឧស្សនេសបហាតត្វហេតុកុសល
 ធិត្វិក្កមុរោជាត ។ ដោយបុរោជាតម្បត្តិយ បុរោជសំការម្មណបុរោជាត ធិត្វិក្កមុរោជាត ។

អាម្មណប្បដាតនំ ឧត្តរំ . . . វត្តំ អាត្ម វិចិត្តិត្តាសហ-
កតា ទទ្ធា ធម៌ មោហោ ធម៌ ធម្មវដ្តន្តំ ។ វត្តប្បដាតនំ
សង្កតំ ។

[២៦] ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកោ ធម្មោ ធម៌
ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកស្ម ធម្មស្ម មច្ឆាជាត-
ប្បច្ចយេន មច្ឆាយោ ។ មេ ។ ឧស្សនេន មហានត្វ-
ហេតុកោ ធម្មោ ធម៌ ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកស្ម
ធម្មស្ម មច្ឆាជាតប្បច្ចយេន មច្ឆាយោ ។ មេ ។ ឧស្ស-
នេន មហានត្វហេតុកោ ធម៌ ឧស្សនេន មហានត្វហេ-
តុកោ ធម្មោ ធម៌ ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកស្ម
ធម្មស្ម មច្ឆាជាតប្បច្ចយេន មច្ឆាយោ ។ មេ ។ . . .
អាសេវនប្បច្ចយេន មច្ឆាយោ ។

[២៧] ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកោ ធម្មោ ឧស្ស-
នេន មហានត្វហេតុកស្ម ធម្មស្ម កម្មប្បច្ចយេន
មច្ឆាយោ ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកោ មេតនា សម្ម-
យុត្តកានំ ទទ្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន មច្ឆាយោ ។ ម្ចលំ
សហជាតា ពាតាទណិកា ។ សហជាតា ឧស្ស-
នេន មហានត្វហេតុកោ មេតនា ចិត្តសម្មត្តានំ
រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន មច្ឆាយោ ។ ពាតាទណិកា

អាម្មណប្បដាតនំ ឧត្តរំ . . . វត្តំ អាត្ម វិចិត្តិត្តា
ក្តី មោហក្តី រោគវដ្តិ ត្រោត្រាត្ត ឧត្តរំ ។ ឯវត្តប្បដាតនំ ធម៌
សេដ្ឋីប្បច្ចិ ។

[២៨] ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ ជាបច្ច័យ វៃឧស្សនេ-
ន មហានត្វហេតុកេនិ ដោយបច្ចាជកប្បច្ច័យ ។ មេ ។ ឧស្សនេន ម-
ហានត្វហេតុកេនិ ជាបច្ច័យ វៃឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ ដោយ
បច្ចាជកប្បច្ច័យ ។ មេ ។ ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ ឧស្ស-
នេន មហានត្វហេតុកេនិ ជាបច្ច័យ វៃឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ
ដោយបច្ចាជកប្បច្ច័យ ។ មេ ។ . . . ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[២៩] ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ ជាបច្ច័យ វៃឧស្សនេ-
ន មហានត្វហេតុកេនិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ
ជាបច្ច័យ វៃត្តកសម្មយុត្តកក្កន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ម្ចលំ គឺ សហជាត
ចិនិភាពទណិកា ។ សហជាត គឺ ឧស្សនេន មហានត្វហេតុកេនិ
ជាបច្ច័យ វៃត្តកសម្មយុត្តកក្កន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯភាពទណិកា

ធម្មស្សនេន បហានត្រៃលោកុកា ទេតថា វិចារណាមំ ទត្ថា-
 មំ កាដត្តា វ រូបាមំ កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
 ធម្មស្សនេន បហានត្រៃលោកុកា ទេត្ថា ធម្មស្សនេន ប-
 ហានត្រៃលោកុកាស្ស ម ធម្មស្សនេន បហានត្រៃលោកុ-
 កាស្ស វ ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ធម្មស្ស-
 នេន បហានត្រៃលោកុកា ទេតថា សម្មយុត្តកាមំ
 មរូមំ វិជ្ជាសមុដ្ឋានានិក្ខ រូបាមំ កម្មប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋាយោ ។ ធម្មស្សនេន បហានត្រៃលោកុកា ទេត្ថា
 ធម្មស្សនេន បហានត្រៃលោកុកាស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋ-
 ាយេន បដ្ឋាយោ សមាសិទា នាទាទណិកា ។ សមា-
 សិទា ធម្មស្សនេន បហានត្រៃលោកុកា ទេតថា សម្ម-
 យុត្តកាមំ ទត្ថាមំ វិជ្ជាសមុដ្ឋានានិក្ខ រូបាមំ កម្មប្បដ្ឋ-
 ាយេន បដ្ឋាយោ ។ នាទាទណិកា ធម្មស្សនេន បហា-
 នត្រៃលោកុកា ទេតថា វិចារណាមំ ទត្ថាមំ កាដត្តា វ
 រូបាមំ កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ . . . វិចារណប្បដ្ឋ-
 ាយេន បដ្ឋាយោ អាហារប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ វគ្គ្រិ-
 យប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ណិទប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ
 វត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ សម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ
 វ វិជ្ជាយុត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ បញ្ច ។

គឺ ធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេតថា ជាប់ជួយ ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ខែ
 ត្រៃលោកុកុម្មជន ដោយកម្មប្បដ្ឋាយ ។ ធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេត
 ជាប់ជួយ ខែធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេតជន ខែធម្មស្សនេនបហានត្រៃ-
 លោកុកាទេតជន ដោយកម្មប្បដ្ឋាយ គឺ ធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេតថា
 ជាប់ជួយ ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ដោយ
 កម្មប្បដ្ឋាយ ។ ធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេត ជាប់ជួយ ខែធម្មស្ស-
 នេនបហានត្រៃលោកុកាទេត ដោយកម្មប្បដ្ឋាយ បាទដល់សហព័ន្ធ ទិវិទា-
 នាទណិកា ។ នាទណិកា គឺ ធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេតថា ជា
 បដ្ឋាយ ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ដោយកម្ម-
 ប្បដ្ឋាយ ។ នាទណិកា គឺ ធម្មស្សនេនបហានត្រៃលោកុកាទេតថា ជា
 បដ្ឋាយ ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ខែត្រៃលោកុកុម្មជន ដោយកម្មប្បដ្ឋាយ ។
 . . . ជាប់ជួយ ដោយវិចារណប្បដ្ឋាយ ជាប់ជួយ ដោយអាហារប្បដ្ឋាយ
 ជាប់ជួយ ដោយវគ្គ្រិយប្បដ្ឋាយ ជាប់ជួយ ដោយណិទប្បដ្ឋាយ ជា
 ប់ជួយ ដោយវត្តប្បដ្ឋាយ ជាប់ជួយ ដោយសម្មយុត្តប្បដ្ឋាយ នាទណិកា ៦
 ជាប់ជួយ ដោយវិជ្ជាយុត្តប្បដ្ឋាយ នាទណិកា ៥ ។

[៣០] នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកោ ធម្មា
នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្ប-
ច្ចយេន មច្ចយោ សហោតិវប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧប-
និស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ នស្សនេន បហាតត្វ-
ោហេតុកោ ធម្មា នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស
ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហោតិវប្បច្ច-
យេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ មច្ឆា-
តិវប្បច្ចយេន មច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។
នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកោ ធម្មា នស្សនេន បហា-
តត្វោហេតុកស្ស ម នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស
ន ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហោតិវ-
ប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។
នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកោ ធម្មា នស្សនេន
បហាតត្វោហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន
មច្ចយោ សហោតិវប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន មច្ចយោ ចុរោតិវប្បច្ចយេន មច្ចយោ
មច្ឆាតិវប្បច្ចយេន មច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន មច្ច-
យោ អាហារប្បច្ចយេន មច្ចយោ វត្ថុនិយម្បច្ចយេន
មច្ចយោ ។ នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកោ ធម្មា

[៣១] នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ធម្មស្ស
នេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ដោយការប្រណិប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយ
សហោតិវប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ។ នស្ស-
នេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ដាច់ដ្ឋយ នៃនស្សនេន បហាតត្វោហេតុក-
ស្ស ដោយការប្រណិប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយសហោតិវប្បដ្ឋយ ដា-
ច់ដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយមច្ឆាតិវប្បដ្ឋយ ដា-
ច់ដ្ឋយ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ ។ នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ដាច់ដ្ឋយ
នៃនស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ដាច់ដ្ឋយ នៃនស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស
ដាច់ដ្ឋយ ដោយការប្រណិប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយសហោតិវប្បដ្ឋយ ដា-
ច់ដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ។ នស្សនេន បហាតត្វោហេតុក-
ស្ស ដាច់ដ្ឋយ នៃនស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស ដោយការប្រណិ-
ប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយសហោតិវប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយឧបនិស្ស-
យប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយមច្ឆាតិវប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយកម្មប្ប-
ដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ ដាច់ដ្ឋយ ដោយអាហារប្បដ្ឋយ
ដាច់ដ្ឋយ ដោយវត្ថុនិយមប្បដ្ឋយ ។ នស្សនេន បហាតត្វោហេតុកស្ស

ឧស្សនេន បហាតត្វោហេតុកាស្ស ច ន ឧស្សនេន ប-
ហាតត្វោហេតុកាស្ស វ ធម្មស្ស ពោធិណប្បដ្ឋយេន
ចត្វាយោ សាមាសិកប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ឧបទិស្សយ-
ប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។

[៣១] ឧបោទុយោ នវំ នអាវដ្ឋយោ នវំ សត្វត្ត
នវំ នោអវិកតេ នវំ ។

[៣២] ហេតុប្បដ្ឋយោ ចអាវដ្ឋយោ ច . . .
នអធិបតិយោ ច នអនន្តោ ច នសមនន្តោ ច នអញ្ញ-
អញ្ញោ ធម្មេ នឧបទិស្សយេ ន ។ វេ ។ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ
បរិញ្ញយុត្តេ តីណិំ នោនតិយោ ច នោវិកតេ ច ។

[៣៣] ឧបោទុប្បដ្ឋយោ អាវដ្ឋយោ នវំ . . .
អធិបតិយោ បត្តិ អនុលោមនាតិកា វិគ្គារោតត្វា ។
. . . អវិកតេ នវំ ។

ឧស្សនេន បហាតត្វោហេតុកាស្ស វិ ។

ជាច្រើន ខែឧស្សនេន បហាតត្វោហេតុកាស្ស វិ ខែឧស្សនេន បហាតត្វោ-
ហេតុកាស្ស វិ ដោយអាវដ្ឋយោ ជាច្រើន ដោយសហគម្មប្បដ្ឋយោ
ជាច្រើន ដោយឧបទិស្សយោ ។

[៣១] ក្នុងខោតុប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៧ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ
មានព្រះ ៧ ក្នុងបដ្ឋយោនិស្សំ សុខ្យាតិមានព្រះ ៧ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ
មានព្រះ ៧ ។

[៣២] ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ . . .
ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ក្នុង
នោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ក្នុង
នោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ។ វេ ។ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មាន
ព្រះ ៦ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៧ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មាន
ព្រះ ៦ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៦ ។

[៣៣] ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៧ ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ
. . . ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៧ អនុលោមនាតិកា បណ្ឌិត ឧប្ប
ទ្វិកស្តោច ។ . . ក្នុងនោវិកតប្បដ្ឋយោ មានព្រះ ៧ ។

ឧប ឧស្សនេន បហាតត្វោហេតុកាស្ស វិ ។

លោក... អរិយោ មន្ត្រា វុដ្ឋបិដ្ឋា ។ មេ ។ ជលស្ស
អធិបតិប្បច្ចរយេន បច្ចុយោ ធម្មតំ... វត្ថុ... ន កា-
រិយោ មហានត្រៃលោកុស្ត ទន្ធភុំ កត្តា មស្សនាមតិ
អធិបតិ វត្ថុ កត្តា មហានាយ មហានត្រៃលោកុ-
ស្តា ពរោ ធម្មច្ឆតិ ធិដ្ឋិ... ។ សហជាតាធិបតិ ន-
កាវិយោ មហានត្រៃលោកុស្តា អធិបតិ សម្បយុត្តកាវិ
មហាវំ ធិត្ថសម្មជ្ជានា ធម្ម ក្រាវំ អធិបតិប្បច្ចរយេន
បច្ចុយោ ។ ន កាវិយោ មហានត្រៃលោកុស្តា ន ក្រា
កាវិយោ មហានត្រៃលោកុស្ត ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ច-
រយេន បច្ចុយោ ពរោ ធម្មណាធិបតិ ធាវំ... ។ មេ ។
លោក... ធម្មតំ... វត្ថុ... ន កាវិយោ មហានត្រៃលោ-
កុស្តា ទន្ធភុំ កត្តា មស្សនាមតិ អធិបតិ វត្ថុ កត្តា
មហានាយ មហានត្រៃលោកុស្តា ពរោ ធម្មច្ឆតិ ។

[៣៨] ... អធិបតិប្បច្ចរយេន កាវិយោ មហា-
នត្រៃលោកុស្តា ពរោ ធីតិប្បសាទាមតា នោយោ ន
កាវិយោ ធីត្ថសហនោ នោយោ កាវិយោ ។ ...
សមធិបតិប្បច្ចរយេន បច្ចុយោ សហជាតប្បច្ចរយេន
បច្ចុយោ នវ មត្តមត្តប្បច្ចរយេន បច្ចុយោ ន ធិស្ស-
យប្បច្ចរយេន បច្ចុយោ នវ ។

អធិបតិ... ក្រាវិយោ ពេញ អធិបតិ ។ មេ ។ ជាបច្ច័យ នៃន-
វោយអធិបតិប្បច្ច័យ ឡិចតុ... ឡិចតុ... បុត្តល ប្រោសា
វិកាយ ប្រោសេត្តិ ឡិចតុទន្ធភុំ ជាមហានាយបហានត្រៃលោកុស្ត ឡិចតុ
នោ ពរោ ជាមហានាយបហានត្រៃលោកុស្ត កើតឡើង ប្រោសេត្តិ ឡិ
ចតុវិទ្យា ឡិចតុវិទ្យា ធិដ្ឋិ... ។ ន សហជាតាធិបតិ ធី អធិបតិ
ជាមហានាយបហានត្រៃលោកុស្ត ជាបច្ច័យ នៃក្រាវិយោប្បយុត្តកុស្ត ធី នៃ
ក្រាវិយោប្បយុត្តកុស្ត វោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ន កាវិយោបហានត្រៃលោ-
កុស្ត ជាបច្ច័យ នៃកាវិយោបហានត្រៃលោកុស្ត វោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់កាវិយោធិបតិ ធី ឡិចតុ... ។ មេ ។ អធិបតិ...
ឡិចតុ... ឡិចតុ... បុត្តល ប្រោសា វិកាយ ប្រោសេត្តិ ឡិចតុ
ទន្ធភុំ ជាមហានាយបហានត្រៃលោកុស្ត ឡិចតុវិទ្យា ពរោ ជាមហានាយប-
ហានត្រៃលោកុស្ត កើតឡើង ប្រោសេត្តិ ឡិចតុវិទ្យា ឡិចតុវិទ្យា ។

[៣៩] ... ក្រាវិយោប្បច្ច័យ មហោ វិទ្យាប្រកបដោយ
វិចិត្រ ប្រោសេត្តិ នៃកាវិយោបហានត្រៃលោកុស្ត បណ្ឌិត មិនប្រើប្រា
ទេ មហោ វិទ្យាប្រកបដោយទុត្ត បណ្ឌិត ប្រើប្រាស់ ។ ...
ជាបច្ច័យ វោយសមន្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ វោយសហជាតប្បច្ច័យ
មាទរោ ៧ ជាបច្ច័យ វោយអត្តមត្តប្បច្ច័យ មាទរោ ៦ ជាបច្ច័យ
វោយធិស្សយប្បច្ច័យ មាទរោ ៧ ។

ការងារបរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន បញ្ជាក់

១ ២៥ ១ បញ្ជី ឧកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន រាត្រី លោ-
 សំ ហេហំ ហានំ ធិដ្ឋិ បត្តិ កាយិកំ សុទ្ធំ កាយិកំ
 បុត្តំ ១ ២៥ ១ សេនាសនំ ឧបទិស្សយ ពានំ លេតិ
 ១ ២៥ ១ ពាលំ ពានតិ ១ ២៥ ១ សង្ឃំ កំទូតិ សទ្ធ
 ១ ២៥ ១ សេនាសនំ សទ្ធាយ ១ ២៥ ១ បញ្ជាយ ឧកា-
 វតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ឧកស្ស លោសស្ស មោ-
 លស្ស ធិដ្ឋិយា បត្តិយាយ កាយិកស្ស សុទ្ធស្ស ១ ២៥ ១
 ឧកសមាបត្តិយា ឧបទិស្សយ ប្បទ្ធាយ ឧ បទ្ធាយា ១
 ឧ កាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ឧកស្ស កាវតាយ បរិក្ខារ-
 ព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ឧកស្ស ឧបទិស្សយ ប្បទ្ធាយ ឧ បទ្ធា-
 យោ កាម្មណ្ឌបទិស្សយា អនុប្បបទិស្សយា បកត្ត-
 បទិស្សយោ ១ ២៥ ១ បកត្តបទិស្សយោ សង្ឃំ ឧប-
 ទិស្សយ ខានំ ធិដ្ឋេតិ ១ ២៥ ១ សទ្ធា ១ ២៥ ១ សេ-
 នាសនំ កាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ឧកស្ស លោ-
 សស្ស មោលស្ស ខានស្ស បត្តិយាយ ឧបទិស្សយ ប្ប-
 ទ្ធាយ ឧ បទ្ធាយោ ១ ឧ កាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន
 ធិដ្ឋេ កាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ឧ កាវតាយ-
 បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ឧ ឧកស្ស ឧបទិស្សយ ប្បទ្ធាយ ឧ
 បទ្ធាយោ កាម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនុប្បបទិស្សយោ

ការងារបរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន បញ្ជាក់

១ ២៥ ១ ឧបទ្រព្យ រាត្រី លោស្ស មោល្ស ខាន្ស ធិដ្ឋិ បត្តិ កាយិក-
 សុទ្ធ ធិតិកាយិកស្ស ឧកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ១ ២៥ ១ ឧបទ្រព្យ ឧបទ្រព្យ
 ប្រាសាទស្រីយ ឧបទ្រព្យ ១ ២៥ ១ សទ្ធាយ ឧបទ្រព្យ ១ ២៥ ១ បំបែក
 ឧបទ្រព្យ សទ្ធា ១ ២៥ ១ សេនាសន្ស (ជាបច្ច័យ) ខែសទ្ធា ១ ២៥ ១
 (ជាបច្ច័យ) ខែសទ្ធា រាត្រី លោស្ស មោល្ស ធិដ្ឋិ បត្តិ កាយិក-
 សុទ្ធ ជាឧកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ១ ២៥ ១ ជាបច្ច័យ ខែ
 ឧកសមាបត្តិ ដោយឧបទិស្សយ ប្បទ្ធាយ ១ ឧកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន
 មិ ជាបច្ច័យ ខែកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ដោយឧបទិស្សយ ប្ប-
 ទ្ធាយ បាទសំភារ្យណ្ឌបទិស្សយ អនុប្បបទិស្សយ ធិតិបកត្តបទិស្សយ
 ១ ២៥ ១ ធិតិបកត្តបទិស្សយ ធិ បត្តិយ ធិដ្ឋេតិ ឧបទ្រព្យ ប្រាសាទស្រីយ
 ឧបទ្រព្យ ១ ២៥ ១ សទ្ធា ១ ២៥ ១ សេនាសន្ស ជាបច្ច័យ ខែរាត្រី
 លោស្ស មោល្ស ខាន្ស ធិដ្ឋេ បត្តិ កាយិកសុទ្ធ ជាឧកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ដោយ
 ឧបទិស្សយ ប្បទ្ធាយ ១ ឧកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ជាបច្ច័យ ខែ
 កាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ខែកាវតាយ បរិក្ខារព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន
 ដោយឧបទិស្សយ ប្បទ្ធាយ បាទសំភារ្យណ្ឌបទិស្សយ អនុប្បបទិស្សយ

សវិតក្កទុក្ខ

បដិច្ចវិរោ

[២១] សវិតក្កន្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ហោតុធម្មច្ចយោ សវិតក្កំ ឋិតំ ទន្ធិ បដិច្ច
 នយោ ទន្ធិ ទន្ធិ . . . បដិសន្ធិក្កុណោ ។ រេ ។
 សវិតក្កន្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ហោតុធម្មច្ចយោ សវិតក្កោ ទន្ធិ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មសមុប្បា-
 នេន រូបំ បដិសន្ធិក្កុណោ ។ រេ ។ សវិតក្កន្តំ ធម្មំ បដិច្ច
 សវិតក្កោ ធម្មំ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហោតុ-
 ធម្មច្ចយោ សវិតក្កន្តំ ឋិតំ ទន្ធិ បដិច្ច នយោ ទន្ធិ វិ-
 រោធាន្តំ ធម្មំ ចិត្តសមុប្បាទេន រូបំ បដិសន្ធិក្កុណោ ។ រេ ។
 សវិតក្កន្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហោតុ-
 ធម្មច្ចយោ សវិតក្កន្តំ ឋិតំ ទន្ធិ បដិច្ច នយោ ទន្ធិ ចិត្ត-
 សមុប្បាទេន រូបំ ធម្ម ទន្ធិ . . . វិតក្កន្តំ បដិច្ច ចិត្ត-
 សមុប្បាទំ រូបំ បដិសន្ធិក្កុណោ សវិតក្កន្តំ ឋិតំ ទន្ធិ បដិច្ច
 នយោ ទន្ធិ កដត្តា ធម្មំ រូបំ ធម្ម ទន្ធិ . . . វិតក្កន្តំ
 បដិច្ច កដត្តារូបំ ទន្ធិ បដិច្ច វិតក្កន្តំ បដិច្ច ទន្ធិ វិតក្កន្តំ
 បដិច្ច វិតក្កន្តំ បដិច្ច វិតក្កោ ឋិតំ បហាក្កតំ . . . ។

សវិតក្កទុក្ខ

បដិច្ចវិរោ

[២១] សវិតក្កន្តំ (ធម្មំដែលប្រកបដោយសេចក្តីគ្រំវិវា) កាស្រ័យ
 ឲ្យសវិតក្កន្តំ ទើបតើកឡើង ព្រោះហេតុច្បងៗ គឺ ទន្ធិ ធម្មំ កាស្រ័យ
 ឲ្យទន្ធិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ឲ្យទន្ធិ ឯ . . . ក្នុងខណៈវេលាដ៏-
 សន្តិ ។ រេ ។ សវិតក្កន្តំ (ធម្មំដែលទំនងមានសេចក្តីគ្រំវិវា) កាស្រ័យ
 ឲ្យសវិតក្កន្តំ ទើបតើកឡើង ព្រោះហេតុច្បងៗ គឺ វិតក្កន្តំ ចិត្ត-
 សមុប្បាទេន កាស្រ័យ ឲ្យក្នុងទន្ធិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ក្នុង
 ខណៈវេលាដ៏សន្តិ ។ រេ ។ សវិតក្កន្តំ វិតក្កន្តំ កាស្រ័យ ឲ្យ
 សវិតក្កន្តំ ទើបតើកឡើង ព្រោះហេតុច្បងៗ គឺ ទន្ធិ ធម្មំ វិតក្កន្តំ
 ចិត្តសមុប្បាទេន កាស្រ័យ ឲ្យទន្ធិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ក្នុង
 ខណៈវេលាដ៏សន្តិ ។ រេ ។ សវិតក្កន្តំ កាស្រ័យ ឲ្យសវិតក្កន្តំ ទើបតើក
 ឡើង ព្រោះហេតុច្បងៗ គឺ ទន្ធិ ធម្មំ ចិត្តសមុប្បាទេន កាស្រ័យ
 ឲ្យទន្ធិ ដែលទំនងមានវិតក្ក ឲ្យទន្ធិ ឯ . . . ចិត្តសមុប្បាទេន កាស្រ័យ
 ឲ្យវិតក្ក ក្នុងខណៈវេលាដ៏សន្តិ ទន្ធិ ធម្មំ កដត្តា កាស្រ័យ ឲ្យ
 សវិតក្កន្តំ ឲ្យទន្ធិ ឯ . . . កដត្តា កាស្រ័យ ឲ្យវិតក្ក
 វិតក្ក កាស្រ័យ ឲ្យក្នុងទន្ធិ ក្នុងទន្ធិ កាស្រ័យ ឲ្យវិតក្ក វិតក្ក កាស្រ័យ
 ឲ្យវិតក្ក វិតក្ក កាស្រ័យ ឲ្យវិតក្ក ឲ្យហោតុក ឲ្យ . . . ។

សវិតក្កត្ត អវិតក្កត្ត ធម៌ បដិច្ច អវិតក្កត្ត ធម្មា
 ធម្មដ្ឋង្គិ ហេតុធម្មត្ថយា សវិតក្កត្ត ទទេ ប វិតក្កត្តត្ថ
 មហាក្កតេ ធម បដិច្ច ធម្មសមុប្បាទំ រូបំ បដិសន្ធិត្ថា-
 ណោ សវិតក្កត្ត ទទេ ប វិតក្កត្តត្ថ មហាក្កតេ ធម
 បដិច្ច ភយត្តារូបំ បដិសន្ធិត្ថាណោ សវិតក្កត្ត ទទេ
 ប វិតក្កត្ត បដិច្ច វិតក្កត្តា ។ សវិតក្កត្តត្ថ អវិតក្កត្តត្ថ
 ធម៌ បដិច្ច សវិតក្កត្តា ម អវិតក្កត្តា ធម ធម្មា ធម្ម-
 ដ្ឋង្គិ ហេតុធម្មត្ថយា សវិតក្កត្តំ ឯកំ ទទេត្ថ វិតក្កត្តត្ថ
 បដិច្ច ភយោ ទទេ ធម្មសមុប្បាទត្ថ រូបំ ទេ ទទេ
 . . . សវិតក្កត្តំ ឯកំ ទទេត្ថ វិតក្កត្តត្ថ បដិច្ច ភយោ
 ធម្មា ទេ ទទេ . . . សវិតក្កត្ត ទទេ ប វិតក្កត្តត្ថ
 មហាក្កតេ ធម បដិច្ច ធម្មសមុប្បាទំ រូបំ បដិសន្ធិត្ថា-
 ណោ សវិតក្កត្តំ ឯកំ ទទេត្ថ វិតក្កត្តត្ថ បដិច្ច ភយោ
 ទទេ ភយត្តារូបំ រូបំ ទេ ទទេ . . . បដិសន្ធិត្ថាណោ
 សវិតក្កត្តំ ឯកំ ទទេត្ថ វិតក្កត្តត្ថ បដិច្ច ភយោ ទទេ
 ទេ ទទេ . . . សវិតក្កត្ត ទទេ ប វិតក្កត្តត្ថ មហា-
 ក្កតេ ធម បដិច្ច ភយត្តារូបំ បដិសន្ធិត្ថាណោ សវិតក្កត្តំ
 ឯកំ ទទេត្ថ វិតក្កត្តត្ថ បដិច្ច ភយោ ទទេ វិតក្កត្តា ធម
 ទេ ទទេ . . . ។ សន្ធិត្ថំ ។

អវិតក្កត្ត អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ វេទកិច្ចាទ្រឹ
 ប្រោសោត្ថយត្ថិយ ភី ចក្កសមុប្បាទេ អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថ
 ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ភយត្តា អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថ
 ត្ថធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ក្នុងទណៈវេទកិច្ចា វិតក្ក-
 អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ក្នុងទណៈវេទកិច្ចា ។ សវិ-
 ក្កត្តធម៌ អវិតក្កត្តធម៌ អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ វេទ-
 កិច្ចាទ្រឹ ប្រោសោត្ថយត្ថិយ ភី ទទេ ត្ថិ ចក្កសមុប្បាទេ អស្រ័យ
 ឡវិតក្កត្តត្ថ ធម ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ . . . ទទេ ត្ថ អស្រ័យ
 ឡវិតក្កត្តត្ថ ធម ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ . . . ចក្កសមុប្បាទេ
 អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ទទេ
 ត្ថ ភយត្តា អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថ ធម ឡវិតក្កត្តធម៌ ត្ថ
 ទទេ . . . ទទេ ត្ថ អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថ ធម ឡវិតក្កត្តធម៌
 ក្នុងទណៈវេទកិច្ចា ឡវិតក្កត្តធម៌ . . . ភយត្តា អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថ
 ធម ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ឡវិតក្កត្តធម៌ ក្នុងទណៈវេទកិច្ចា ទទេ
 ត្ថ វិតក្កត្តិ អស្រ័យ ឡវិតក្កត្តត្ថ ធម ឡវិតក្កត្តធម៌ ក្នុងទណៈ
 វេទកិច្ចា ឡវិតក្កត្តធម៌ . . . ។ អស្រ័យ ។

(៤៤) ហេតុយោ ឈ អាម្មណោ ឈ អធិបតិយា
ឈ ។ ឈ ។ ឈ ធិបតិយោ ឈ ម្យាដាតេ ឈ រាសាវិ
ឈ ឈ អាម្ម ឈ វិលាតេ ឈ សត្វត្ថ ឈ អវិគាត ឈ ។

[៤៥] សវិតត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតត្តា ធាត្មា
ឧប្បជ្ជតិ ឧបោត្តប្បដ្ឋយា រាហេត្តតំ សវិតត្តំ ឯតំ
មត្តំ បដិច្ច តាយោ ទត្វា ទ្វេ ទានុ . . . អរោត្តត្ថយ្យ
វិសាទ្ធិត្តុរណោ ។ ឈ ។ វិចិត្តិញ្ញាសហត្ថោ ឧត្តុត្ថស
ហត្ថោ មទ្វេ បដិច្ច វិចិត្តិញ្ញាសហត្ថោ ឧត្តុត្ថសហ
ត្ថោ វិសាទ្ធិត្តុរណោ ។ សវិតត្តម្ហយតោ រាវសោសា ទ្វេ មត្តា
រាហេត្តា រាហេត្តតំ ធិប្បាណំ ។ រវិតត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
វិសាទ្ធិត្តា ធាត្មា ឧប្បជ្ជតិ ឧបោត្តប្បដ្ឋយា រាហេត្តតំ
វិសាទ្ធិត្តំ ឯតំ មត្តំ បដិច្ច តាយោ ទត្វា ទ្វេ ទានុ . . .
រាហេត្តតំ វិសាទ្ធិត្តំ បដិច្ច ឯត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ រាហេត្ត
តាយាវិសាទ្ធិត្តុរណោ វិសាទ្ធិត្តំ បដិច្ច តាយោ ឧត្តុត្តំ
វិសាទ្ធិត្តំ មត្តំ វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច វិសាទ្ធិត្តា ។ អវិតត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច សវិតត្តា ធាត្មា ឧប្បជ្ជតិ ឧបោត្តប្បដ្ឋយា
រាហេត្តតំ វិសាទ្ធិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តតោ ទត្វា រាហេត្ត
តាយាវិសាទ្ធិត្តុរណោ វិសាទ្ធិត្តំ បដិច្ច សម្បយុត្តតោ ទត្វា

(៤៤) ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋយ មាន
ព្រះ ៧ ក្នុងអធិបតិយប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងធិបតិយោប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៧ ក្នុងម្យាដាតេប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៦ ក្នុងរាសាវិប្បដ្ឋយ មាន
ព្រះ ៦ ក្នុងអាម្មប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងវិលាតប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុង
អវិគាតប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងសាវិតត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧

(៤៥) សវិតត្តមិ កាស្រ័យ ខ្ញុំសវិតត្តមិ វេយកិកខ្ញុំវិ ព្រោ
នោហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធ កា កាស្រ័យ ខ្ញុំសវិតត្តុក្ខ ១ ជាអាហេតុត្ថ
ខ្ញុំខន្ធ ៦ . . . ក្នុងខណៈវិទអាហេតុកប្បដ្ឋយខ្ញុំ ។ ឈ ។ រាហា
វេលាប្រកបដោយវិចិត្តិញ្ញា ប្រកបដោយខន្ធទ្វេ កាស្រ័យ ខ្ញុំខន្ធខន្ធ
វេលាប្រកបដោយវិចិត្តិញ្ញា ប្រកបដោយខន្ធទ្វេ ។ មត្តាវិ ៤ ដី
សេសសល់ វេលាមានសវិតត្តជាមូល មត្តាវិ ៧ មត្តាវិ ៧ រាហេតុត្ថ
មិនមានវេលាវិសាទ្ធិត្តាខ្ញុំវិ ។ អវិតត្តមិ កាស្រ័យ ខ្ញុំសវិតត្តមិ វេយ
កិកខ្ញុំវិ ព្រោនោហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធ កា កាស្រ័យ ខ្ញុំសវិតត្តុក្ខ ១
ជាអាហេតុត្ថ ខ្ញុំខន្ធ ៦ . . . ឯត្តសមុដ្ឋមម កាស្រ័យ ខ្ញុំវិសា
ជាអាហេតុត្ថ គត្តក្រម កាស្រ័យ ខ្ញុំវិសា ក្នុងខណៈវិទអាហេតុកប្ប
ដ្ឋយខ្ញុំ វត្ថុ កាស្រ័យ ខ្ញុំវិសា វិសា កាស្រ័យ ខ្ញុំវិសា ។ សវិ
កត្តមិ កាស្រ័យ ខ្ញុំសវិតត្តមិ វេយកិកខ្ញុំវិ ព្រោនោហេតុប្បដ្ឋយ
គឺ ក្នុងសម្បយុត្តក្ខន្ធកាស្រ័យ ខ្ញុំវិសា ជាអាហេតុត្ថ ក្នុងសម្ប
យុត្តក្ខន្ធកាស្រ័យ ខ្ញុំវិសា ក្នុងខណៈវិទអាហេតុកប្បដ្ឋយខ្ញុំ

វិញ្ញាណ បដិច្ច វិចិត្រសមាស ហោតោ ឧទ្ធច្ចសហោតោ មោ-
 យោ ។ អវិញ្ញាណ បដិច្ច សវិញ្ញាណ ច អវិញ្ញាណ ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នាហតុប្បជ្ឈយា ។ សន្តិក្កំ មោតុប្បជ្ឈយ-
 សនិកំ អាហតុកន្តិ និយោមតត្ថំ ។ សវិញ្ញាណ អវិ-
 ញ្ញាណ បដិច្ច សវិញ្ញាណ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ធម្មោ-
 តុប្បជ្ឈយេ អាហតុកំ សវិញ្ញាណ ឯកំ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ
 បដិច្ច តយោ ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច . . . អាហតុកប្បជ្ឈ-
 សន្តិក្កំ លោ អវិញ្ញាណ ឯកំ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ បដិច្ច
 តយោ ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច . . . អាហតុកប្បជ្ឈនិសន្តិក្កំ លោ
 សវិញ្ញាណ ឯកំ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ វិញ្ញាណ បដិច្ច តយោ
 ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច . . . វិចិត្រសមាស ហោតោ ឧទ្ធច្ចសហោ-
 តោ ឧទ្ធច្ច ច វិញ្ញាណ បដិច្ច វិចិត្រសមាស ហោតោ ឧទ្ធច្ច-
 សហោតោ មោយោ ។ អវិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច មោយោ មោតុប្ប-
 ជ្ឈយេសនិសា និញ្ញាណ អាហតុកន្តិ និយោមតត្ថំ ។

[៤៤] នាហតុយា ធម៌ ធម៌អាម្មណោ តីណិ ធម៌-
 និបតិយា ធម៌ ធម៌ឧទ្ធច្ច តីណិ ។ មេ ។ នឧបនិស្សយេ
 តីណិ ឧប្បាណោ ធម៌ ធម៌ឧទ្ធច្ច ធម៌ ធម៌អាសវិណ
 ធម៌ ធម៌អាម្ម ធម៌វិចិត្រសមាស ធម៌ ធម៌អាហោរ ឯកំ

មោយោ វិចិត្រសមាស វិចិត្រសមាស ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ កស្រីយ ឧទ្ធច្ច
 វិញ្ញាណ ។ សវិញ្ញាណ អវិញ្ញាណ កស្រីយ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ មេ មោយោ
 ឧទ្ធច្ច មោយោ មោតុប្បជ្ឈយេ ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ប្រវិណសន្តិក្កំ វិចិត្រ-
 ប្បជ្ឈយេ បណ្ឌិត ឧប្បនិស្សិត ជាអាហតុកៈ ផងចុះ ។ សវិញ្ញាណ
 កស្រីយ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ មេ មោយោ ឧទ្ធច្ច មោយោ
 នាហតុប្បជ្ឈយេ តី ឧទ្ធច្ច កស្រីយ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ មេ
 ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច . . . ឧទ្ធច្ច កស្រីយ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ
 វិញ្ញាណ ក្នុងឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច . . . ឧទ្ធច្ច កស្រីយ
 ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ក្នុងឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ
 មោតុប្បជ្ឈយេ ឧទ្ធច្ច ឧទ្ធច្ច . . . មោយោ វិចិត្រសមាស វិចិត្រសមាស ប្រកប
 ដោយឧទ្ធច្ចៈ កស្រីយ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ វិចិត្រសមាស ប្រកប
 ដោយឧទ្ធច្ចៈ វិញ្ញាណ វិញ្ញាណ ។ បណ្ឌិត ឧទ្ធច្ច តី វិសេស ប្រវិណសន្តិ
 ក្នុងវិចិត្រសមាស វិចិត្រសមាស បណ្ឌិត ឧប្បនិស្សិត ជាអាហតុកៈ
 ផងចុះ ។

[៤៥] ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ
 ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ
 ឧទ្ធច្ច វិញ្ញាណ ។ មេ ។ ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ
 ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ
 ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ
 ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈយេ មោយោ វិញ្ញាណ

នស្រ្តីយេ ឯកំ នយោ ឯ ឯកំ ឯមត្តេ ឯវ នសម្ប-
យុត្ត តំណី ឯវប្បយុត្ត ឯ ខោនត្តិយា តំណី ខោ-
វិកាត តំណី ។

(៤៥) ហេតុប្បដ្ឋយា នរាជ្យលោ តំណី . . .

នអធិបតិយោ ឯវ នអនន្តេ តំណី ។ ប ។ នគាត្ត
នញ្ជាវ នវិកាតោ ឯវ នសម្បយុត្ត តំណី ឯវប្បយុត្ត
ឯ ខោនត្តិយា តំណី ខោវិកាត តំណី ។

(៤៦) នហេតុប្បដ្ឋយា នរាជ្យលោ ឯវ . . . អ-

នន្តេ ឯវ ។ ប ។ បុរោជានេ ឯ ។ ប ។ នាសវិវេ
បញ្ច តត្ថេ ឯវ ។ ប ។ បត្ត តំណី សម្បយុត្ត
ឯវ នត្តត្ត ឯវ ។

សហជានាវេ បដិច្ចវិសាធិសោ ។

បច្ចយវិញ

(៤៧) សវិតត្តំ ឯម្មំ បច្ចយា សវិតត្តោ ឯម្មា
បច្ចយតិ ហេតុប្បដ្ឋយា តំណី បដិច្ចវិសាធិសោ ។

ក្នុងនៃស្រ្តីយប្បដ្ឋយ មានព្រះ ១ ក្នុងនៃយោនប្បដ្ឋយ មានព្រះ ១ ក្នុង
នៃមត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃប្ប-
យុត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៦ ក្នុងនៃខោនត្តិប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃខោវិកា-
ប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ។

(៤៥) ក្នុងនៃហេតុប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃនគាត្តប្បដ្ឋយ

. . . ក្នុងនៃអធិបតិប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃអនន្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧
។ ប ។ ក្នុងនៃនគាត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៤ ក្នុងនៃវិកាតប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧
ក្នុងនៃសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៦
ក្នុងនៃខោនត្តិប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃខោវិកាប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ។

(៤៦) ក្នុងនៃហេតុប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃបុរោជានប្បដ្ឋយ

. . . ក្នុងនៃអនន្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ។ ប ។ ក្នុងនៃនាសវិវេប្បដ្ឋយ មាន
ព្រះ ៦ ។ ប ។ ក្នុងនៃបញ្ចប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃបត្តប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៧ ។ ប ។ ក្នុងនៃតត្ថេប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៧ ក្នុងនៃមត្តប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ។ ក្នុងនៃយោនប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៧ ។

សហជានាវេ ប្រវិហលន្តានិបដិច្ចវិសាធិសោ ។

បច្ចយវិញ

(៤៧) សវិតត្តបំ ឯម្មំ បច្ចយា សវិតត្តោ ឯម្មា
បច្ចយតិ ហេតុប្បដ្ឋយ តំណី បដិច្ចវិសាធិសោ ។

[៤៨] ហេតុយា ខវ អាម្មៈណ ខវ អធិបតិយា
ខវ សព្វត្ត ខវ អវិគតេ ខវ ។

[៤៩] សវិតត្តំ ធម្មំ មច្ចុយា សវិតត្តោ ជាត្តា
ឧប្បជ្ជតិ ឧហេតុប្បជ្ជយា ។ ខវ បញ្ញា កាកត្តា អហេ-
តុតាតិ ធិយាអេតត្តា តិណិយេវ ។ មោហា ទុដ្ឋវិតត្តា
យថា មធិដ្ឋវិវេ ហេតុប្បជ្ជយសវិតិសាយេវ បញ្ញា មញ្ញ
វិញ្ញាណា អនិបេតតា មោហោ វិតត្តំ ។

[៥០] ខហេតុយា ខវ ឧអាម្មណោ តិណិ ឧអ-
ធិបតិយា ខវ ឧឧទន្តោ តិណិ ។ មេ ។ ឧទ្យេបធិស្ស-
យេ តិណិ ឧប្បេដាតេ ខវ មេត្តាដាតេ ខវ ឧអាសេ-
វាឧ ខវ ឧត្តម្មេ ឧត្តាវំ ខវិទាសេ ខវ ឧអាហារេ
ឯកំ ឧដ្ឋ្រិយេ ឯកំ ឧណាឧ ឯកំ ឧបាត្ត ខវ
ឧសាម្មយុត្តេ តិណិ ឧវិប្បយុត្តេ ឧ ។ ឧឧត្តិយា តិណិ
បោវិតតេ តិណិ ។

ឯវំ ឥតេវ ។ ឧ កណាតាតិ ឧស្សយវិវេវិ កាកត្តា ។

[៤៨] ក្នុងហេតុប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងអាម្មណប្បជ្ជយ មាន
វាវៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងសព្វយេវំវិសេសំ សុច្ឆវិតមាន
វាវៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ។

[៤៩] សវិតត្តធម្មិ ពិនិវត្តក ទិនិសវិតត្តធម្មិ វេបេត្តារាជ្យវិ
ប្រោសហេតុប្បជ្ជយ ។ បញ្ញា ៧ បណ្ឌិត ឧប្បវិទូ វាវៈ ៣ បណ្ឌិត ឧប្ប
វិណេវថា ជំពេហេតុកៈ ជនិច្ឆា ឯហេតាវៈ បណ្ឌិត ឧប្បវិទ្ធិវិ បញ្ញា
តំវិទ្ធកាយ ប្រវិហេត្តាទិនិហេតុប្បជ្ជយ ក្នុងបដិដ្ឋវាវៈវេ វិញ្ញាណ ថ
ជំពេសំលើស មានមាតាវៈ ទិនិវិតក្កៈ ។

[៥០] ក្នុងខហេតុប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងឧអាម្មណប្បជ្ជយ មាន
វាវៈ ៧ ក្នុងឧអធិបតិប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងឧឧទន្តប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧
។ មេ ។ ក្នុងឧទ្យេបធិស្សយប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៣ ក្នុងឧប្បេដាតប្បជ្ជយ
មានវាវៈ ៧ ក្នុងឧប្បេដាតប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងឧអាសេវេប្បជ្ជយ
មានវាវៈ ៧ ក្នុងឧត្តម្មប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៦ ក្នុងឧវិទាសេប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧
ក្នុងឧអាហារេប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៦ ក្នុងឧដ្ឋ្រិយេប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៦ ក្នុង
ឧណាឧប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៦ ក្នុងឧបាត្តប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៧ ក្នុង
ឧសាម្មយុត្តប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៣ ក្នុងឧវិប្បយុត្តប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៦
ក្នុងឧឧត្តិយាប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៣ ក្នុងឧបោវិតតេប្បជ្ជយ មានវាវៈ ៣ ។

កាលេវំវាវិ ៦ វាវិ ប្រោសខវត្តំ ឧស្សយវិវេវិ

បណ្ឌិត ឧប្បវិទូ យាវិទេវ ។

សីលធម៌វិញ

[៥០] សវិតត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សវិតត្តោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទូយា សវិតត្តំ ឯតំ ទន្ធំ សំសដ្ឋា
 តាយា ខត្តា ទ្វេ ខរទ្ធ ... បដិសន្ធិត្តុណា ... ។
 សវិតត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អវិតត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 ហេតុប្បទូយា សវិតត្តោ ខរទ្ធ សំសដ្ឋា វិតត្តោ ។
 សវិតត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សវិតត្តោ ឬ អវិតត្តោ ឬ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទូយា សវិតត្តំ ឯតំ ទន្ធំ សំ-
 សដ្ឋា តាយា ខត្តា វិតត្តោ ឬ ទ្វេ ខរទ្ធ ... បដិ-
 សន្ធិត្តុណា ។ រ ។ អវិតត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អវិ-
 តត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទូយា អវិតត្តំ ឯតំ
 ទន្ធំ សំសដ្ឋា តាយា ខត្តា បដិសន្ធិត្តុណា ។ រ ។
 អវិតត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សវិតត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 ហេតុប្បទូយា វិតត្តំ សំសដ្ឋា សម្បយុត្តោ ខត្តា
 បដិសន្ធិត្តុណា ... ។ សវិតត្តោ ឬ អវិតត្តោ ឬ ធម្មំ
 សំសដ្ឋោ សវិតត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទូយា
 សវិតត្តំ ឯតំ ទន្ធំ ឬ វិតត្តោ ឬ សំសដ្ឋា តាយា ខត្តា
 ទ្វេ ខរទ្ធ ... បដិសន្ធិត្តុណា ។ រ ។

សីលធម៌វិញ

[៥១] សវិតត្តធម៌ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តធម៌ វេលកើតឡើង
 ប្រាមហាតុប្បជ្ជយ ភី ខន្ធ តា លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តក្ខន្ធទ វិនិសិតត្ត
 ... ក្នុងខណៈវិបលដិសន្ធិ ... ។ អវិតត្តធម៌ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្ត-
 ធម៌ វេលកើតឡើង ប្រាមហាតុប្បជ្ជយ ភី វិតត្តុ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្ត
 សវិតត្តក្ខន្ធទ ។ សវិតត្តធម៌ វិតត្តធម៌ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តធម៌
 វេលកើតឡើង ប្រាមហាតុប្បជ្ជយ ភី ខន្ធ តា វិតត្តុ លាយវ័ន្ធំ
 វិនិសិតត្តក្ខន្ធទ វិនិសិតត្ត ឬ រ ។ អវិ-
 តត្តធម៌ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តធម៌ វេលកើតឡើង ប្រាមហាតុប្បជ្ជយ ភី
 ខន្ធ តា លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តក្ខន្ធទ វិតត្តុ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្ត
 សវិតត្តធម៌ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តធម៌ វេលកើតឡើង ប្រាមហាតុប្ប-
 ជ្ជយ ភី ក្នុងសម្បយុត្តក្ខន្ធទ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តុ ក្នុងខណៈវិបលដិ-
 សន្ធិ ... ។ សវិតត្តធម៌ លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្តធម៌ វេលកើតឡើង
 វេលកើតឡើង ប្រាមហាតុប្បជ្ជយ ភី ខន្ធ តា លាយវ័ន្ធំ វិនិសិតត្ត-
 ក្ខន្ធទ វិនិសិតត្ត វិនិសិតត្ត ឬ រ ។

អវិគត្តា ទទេ ច វិគត្តញ្ច អនិច្ចតោ ... វិបស្សន្តិ
 អស្សនេន្តិ អភិច្ចន្តិ តំ វារត្ត វិគត្តោ ធម្មជ្ឈតិ
 វិទ្ធិម ចត្តោ រូបំ បស្សន្តិ វិទ្ធិយ គោតតាតុយា
 សន្តំ សុណន្តិ វេទនាបរិយញ្ញាណោ អវិគត្តា ចិត្តស-
 បដិស្ស ចិត្តំ ជាតន្តិ វេទនាសាទន្តាយតនំ ... អា-
 កំញញាយតនំ ... រូបាយតនំ ចេត្តវិញ្ញាណស្ស
 វេទនាយតនំ ... អវិគត្តា ចត្វា ភវិទិញ្ញាណស្ស
 វេទនាបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេវិនិស្សន្តិញ្ញាណស្ស
 វេទនាបរិយញ្ញាណស្ស វេទនាបរិយញ្ញាណស្ស វិ-
 ចិត្តស្ស ច វារត្តណាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ អវិគត្តា
 ទទេ ច វិគត្តញ្ច វារត្ត អវិគត្តា ទទេ ច វិគត្តា ច
 ធម្មជ្ឈតិ ។ អវិគត្តោ ធម្មោ សវិគត្តស្ស ធម្មស្ស
 វារត្តណាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ វិយោ អវិគត្តា លាភោ
 វិជ្ជហិតា ... បត្តា វិជ្ជហិតា មត្តំ ... ផលា វិជ្ជហិតា
 ផលំ បដ្ឋវេត្តន្តិ វិទ្ធិនំ បដ្ឋវេត្តន្តិ វិទ្ធិនំ គោត្រកុស្ត
 វេទនាស្ស សវិគត្តស្ស វត្តស្ស ផលស្ស វារត្តតាយ
 វារត្តណាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ចក្កំ ... វត្តំ ... អវិ-
 គត្តោ ទទេ ច វិគត្តញ្ច អនិច្ចតោ ... វិបស្សន្តិ អស្សន-
 េន្តិ អភិច្ចន្តិ តំ វារត្ត វេទនា ធម្មជ្ឈតិ ។ បេ ។

ឃើញច្បាស់ ឲ្យត្រូវអវិគត្តក្នុង វិនិច្ឆ័យៈ ជាដើមទៀត ... ប្រកាស
 វិភាយ វិគត្តៈ តើទៅទៀត ប្រាសប្រាស ឲ្យហេតុនោះ ឃើញ ឲ្យរួច
 ដោយទិព្វចក្ខុ ឬ ឲ្យសំឡេង ដោយទិព្វសោតតាតុ ដឹង ឲ្យចិត្ត របស់
 អវិគត្តចិត្តសមន្តិបុគ្គល ដោយបេរោបរិយញ្ញាណ ភាសាសន្តាយតនៈ
 ... អភិញ្ញាយតនៈ ... រូបាយតនៈ (ជាបដ្ឋិយ) វិចិត្តវិញ្ញាណ
 វេទនាយតនៈ ... ត្រូវអវិគត្តក្នុង ជាបដ្ឋិយ វិចិត្តវិញ្ញាណ វេទនា-
 បរិយញ្ញាណ បុព្វេវិនិស្សន្តិញ្ញាណ យថាភម្មបក្កញ្ញាណ អនា-
 គត្តសញ្ញាណ វិនិច្ឆ័យៈ ដោយវារត្តណាប្បដ្ឋិយ ត្រូវអវិគត្តក្នុង
 វិគត្តក្តី តើទៅទៀត ប្រាសប្រាស ឲ្យត្រូវអវិគត្តក្នុង វិនិច្ឆ័យៈ ។
 អវិគត្តដមិ ជាបដ្ឋិយ វិចិត្តវិញ្ញាណ ដោយវារត្តណាប្បដ្ឋិយ គឺ ត្រូវ
 វាយ ចេញ អំពីលាភ វិចិត្តវិញ្ញាណវិគត្តៈ ... ចេញ អំពីបត្ត ឲ្យ
 មត្ត ... ចេញ អំពីវេល រហ័យពិចារណា ឲ្យវេល ពិចារណា ឲ្យប្រា-
 វិទ្ធិនា ឯប្រាវិទ្ធិនា ជាបដ្ឋិយ វិចិត្តវិញ្ញាណ ឲ្យគោត្រកុស្ត វេទនា-
 មត្ត វិនិច្ឆ័យ វិចិត្តវិញ្ញាណដោយវិគត្តៈ ដោយវារត្តណាប្បដ្ឋិយ ឲ្យចក្ខុ
 ... ឲ្យវេល ... ឃើញច្បាស់ ឲ្យត្រូវអវិគត្តក្នុង វិនិច្ឆ័យៈ ជាដើមទៀត ...
 ប្រកាស វិភាយ តនៈ តើទៅទៀត ប្រាសប្រាស ឲ្យហេតុនោះ ។ បេ ។

[៥៧] សវិត្តោ ធម្មោ សវិត្តស្ស ធម្មស្ស
 អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជា
 តាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ សវិត្តោ មទ្ធេ កុំ កត្វា
 សវិត្តោ មទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ សវិ-
 ត្តោ អធិបតិ សម្បយុត្តកាចំ មទ្ធានំ អធិបតិប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ។ សវិត្តោ ធម្មោ សវិត្តស្ស ធម្មស្ស
 អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជា-
 តាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ សវិត្តោ មទ្ធេ កុំ កត្វា
 សវិត្តោ មទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ សវិត្តោ អធិ-
 បតិ សវិត្តស្ស ធម្មោ សវិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សវិត្តោ ធម្មោ សវិត្តស្ស
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ
 សវិត្តោ មទ្ធេ កុំ កត្វា សវិត្តោ មទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ
 ។ សហជាតាធិបតិ សវិត្តោ អធិបតិ
 សម្បយុត្តកាចំ មទ្ធានំ សវិត្តស្ស ធម្មោ សវិត្តស្ស
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សវិត្តោ ធម្មោ
 សវិត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្ម-
 ណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ អធិបតិ

[៥៧] សវិត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសវិត្តធម៌ ដោយអធិប-
 តិប្បច្ច័យ បានផលអាម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អាម្មណា-
 ធិបតិ គឺ ត្រូវសវិត្តក្នុង កើតឡើង ប្រាមត្តិ ទ្វារសវិត្តក្នុង ទ្វារមិ-
 តោន ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ ប្រកបដោយវិត្តៈ ជាបច្ច័យ
 នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សវិត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃ
 សវិត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានផលអាម្មណាធិបតិ និងសហជា-
 តាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ គឺ វិត្តៈ កើតឡើង ប្រាមត្តិ ទ្វារស-
 វិត្តក្នុង ទ្វារមិតោន ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ ប្រកប
 ដោយវិត្តៈ ជាបច្ច័យ នៃវិត្តៈផង នៃពួកចិត្តសមុត្តិទ្រូមផង ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ ។ សវិត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសវិត្តធម៌ផង នៃសវិ-
 ត្តធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានផលអាម្មណាធិបតិ និងសហ-
 ជាតាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ គឺ ត្រូវសវិត្តក្នុង កើត
 ឡើង ប្រាមត្តិ ទ្វារសវិត្តក្នុង ទ្វារមិតោន ។ ឯសហជាតា-
 ធិបតិ គឺ អធិបតិ ប្រកបដោយវិត្តៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុង
 ផង នៃវិត្តៈផង នៃពួកចិត្តសមុត្តិទ្រូមផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។
 សវិត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសវិត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានផលអាម្ម-
 ណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ គឺ ត្រូវសវិត្តក្នុង

អវិភង្គកា ឈា ធា វុដ្ឋហិត្វា ... មត្តា វុដ្ឋហិត្វា មត្តំ ...
 ធនា វុដ្ឋហិត្វា ធសំ កុំ កត្វា មច្ចុវេក្ខន្តំ ធិត្វាធិ
 កុំ កត្វា មច្ចុវេក្ខន្តំ ធិត្វាធិ អវិភង្គកាស្ស មត្តស្ស
 ធនស្ស វិភង្គកាស្ស ម អធិបតិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ
 មត្តំ ... វុដ្ឋំ ... អវិភង្គកា មច្ចុ ម វិភង្គកា កុំ
 កត្វា មស្សាធិត្តំ អតិច្ឆត្តំ កំ កុំ កត្វា វិភង្គកា
 មច្ចុដ្ឋតិ ។ សហពោកាធិបតិ អវិភង្គកា អធិបតិ សម្មា-
 យុត្តកាធិ មច្ចុធិ ចិត្តសម្មាធិត្តំ ធិត្វាធិ អធិបតិ-
 ប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ អវិភង្គកា មច្ចុ ម វិភង្គកា កុំ
 កត្វា វិភង្គកា មច្ចុដ្ឋតិ ។ អវិភង្គកា មច្ចុ សមិ-
 កត្តស្ស មច្ចុស្ស អធិបតិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ អារម្ម-
 ណាធិបតិ អវិយា អវិភង្គកា ឈា ធា វុដ្ឋហិត្វា ឈាធិ ...
 មត្តា វុដ្ឋហិត្វា មត្តំ ... ធនា វុដ្ឋហិត្វា ធសំ កុំ
 កត្វា មច្ចុវេក្ខន្តំ ធិត្វាធិ កុំ កត្វា មច្ចុវេក្ខន្តំ ធិត្វាធិ
 គោប្រកុស្ត្រា វេណាធន្ស សវិភង្គកាស្ស មត្តស្ស ធនស្ស
 អធិបតិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ មត្តំ ... វុដ្ឋំ ... អវិ-
 ភង្គកា មច្ចុ ម វិភង្គកា កុំ កត្វា មស្សាធិត្តំ អតិ-
 ច្ឆត្តំ កំ កុំ កត្វា ឈា មច្ចុដ្ឋតិ ធិត្តិ មច្ចុដ្ឋតិ

បញ្ញាសំណាម ដែលមិនមានវិភង្គកៈ ... បញ្ញា អំណាច ខ្លឹមត្ថ ...
 បញ្ញា អំណាច ធ្វើ ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ហើយនិពាណា ធ្វើ ខ្លឹមត្ថ
 ទំនាក់ ឲ្យជាវិភង្គកា ហើយនិពាណា ធ្វើទំនាក់ ជាច្រើន ខែសា-
 កត្តមត្ត ធិតិវេណា ខែសា-កត្ត ដោយអធិបតិប្បដ្ឋាយេន ខ្លឹមត្ថ ...
 ខ្លឹមត្ថ ... ធ្វើ ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ហើយ
 ប្រកាសា វិភង្គកា ខែសា-កត្ត គេត្រូវធ្វើ ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិ-
 ភង្គកា ។ ធនសាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមានវិភង្គកៈ ជាច្រើន ខែ
 ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ដោយអធិបតិប្បដ្ឋាយេន
 វិភង្គកៈ គេត្រូវធ្វើ ប្រកាសា ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិ-
 ភង្គកា ។ វិភង្គកា ជាច្រើន ខែសា-កត្ត ដោយអធិបតិប្បដ្ឋាយេន
 បានដល់អាច្ឆណាធិបតិ គឺ ខ្លឹមត្ថ បញ្ញា បញ្ញា អំណាច ដែលមិន
 មានវិភង្គកៈ ខ្លឹមត្ថ ... បញ្ញា អំណាច ខ្លឹមត្ថ ... បញ្ញា អំណាច
 ធ្វើ ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ហើយនិពាណា ធ្វើ ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិ-
 ភង្គកា ហើយនិពាណា ធ្វើទំនាក់ ជាច្រើន ខែសា-កត្ត វេណា សា-កត្ត-
 មត្ត ធិតិវេណា ដោយអធិបតិប្បដ្ឋាយេន ខ្លឹមត្ថ ... ខ្លឹមត្ថ ... ធ្វើ ខ្លឹ-
 មត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា ហើយប្រកាសា វិភង្គកា
 វេណា គេត្រូវធ្វើ វិភង្គកា គេត្រូវធ្វើ ខ្លឹមត្ថ ឲ្យជាវិភង្គកា ឲ្យជាវិភង្គកា

អវិភង្គោ ទទេ ធម៌ វិភង្គក្ខត្វ កុំ កត្វា សវិភង្គោ ទទ្វា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អវិភង្គោ ធម្មា សវិភង្គស្ស ធម៌ អវិ-
 ភង្គស្ស ធម៌ ធម្មស្ស អនិបតិប្បទូយេន ធម្មយោ អា-
 ម្មណាចិមតិ អវិយោ អវិភង្គោ ឈាទា វុដ្ឋហិត្វា ...
 ធម៌ វុដ្ឋហិត្វា ផលំ ធម្មវេក្ខន្តិ និព្វានំ បដ្ឋវេក្ខន្តិ
 និព្វានំ មហាគ្រម្មស្ស ពេទានស្ស សវិភង្គស្ស ធម្មស្ស
 វេទានស្ស វិភង្គស្ស ធម៌ អនិបតិប្បទូយេន ធម្មយោ
 ពក្កំ ... វត្ថុំ ... អវិភង្គោ ទទេ ធម៌ វិភង្គក្ខត្វ កុំ
 កត្វា អស្សយេន្តិ អនិបតិប្បទូ កុំ កត្វា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ វិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈន្តិ អវិភង្គោ ទទេ ធម៌ វិភង្គក្ខត្វ កុំ
 កត្វា សវិភង្គោ ទទ្វា ធម៌ វិភង្គោ ធម៌ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 សវិភង្គោ ធម៌ អវិភង្គោ ធម៌ ធម្មា សវិភង្គស្ស ធម្មស្ស
 អនិបតិប្បទូយេន ធម្មយោ អាម្មណាចិមតិ សវិភង្គោ
 ទទេ ធម៌ វិភង្គក្ខត្វ កុំ កត្វា សវិភង្គោ ទទ្វា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 ម្ចលំ សវិភង្គោ ទទេ ធម៌ វិភង្គក្ខត្វ កុំ កត្វា វិភង្គោ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ម្ចលំ សវិភង្គោ ទទេ ធម៌ វិភង្គក្ខត្វ កុំ
 កត្វា សវិភង្គោ ទទ្វា ធម៌ វិភង្គោ ធម៌ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ពួកសិវភ្នំព្រះ ភើតឡើង ប្រារម្ម៍ ខ្ញុំពួកសិវភ្នំព្រះផង ខ្ញុំវិភង្គផង
 ឲ្យជាវិភោគ ។ អវិភង្គធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសិវភ្នំព្រះផង នៃអវិភង្គធម៌ផង
 ដោយអនិបតិប្បទូយ បានផលំអាម្មណាចិមតិ គឺ ពួកសិវភ្នំព្រះ ចេញ
 និព្វាន នៃសិវភ្នំព្រះ ... ចេញនិព្វាន ហើយនិព្វាន
 ខ្ញុំផល និព្វាន ខ្ញុំប្រារម្ម៍ព្រះ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រក្ខ
 ដោយ: សិវភ្នំព្រះ ពិសេសផង នៃវិភង្គផង ដោយអនិបតិប្បទូយ
 ខ្ញុំវត្ថុ ... ខ្ញុំវត្ថុ ... ធ្វើ ខ្ញុំពួកសិវភ្នំព្រះផង ខ្ញុំវិភង្គផង ឲ្យ
 ជាវិភោគ ហើយប្រុស វិភោគ កត្តា ភើតឡើង ចិដ្ឋិ ភើតឡើង
 ប្រារម្ម៍ ខ្ញុំវិភោគ: ឲ្យជាវិភោគ ពួកសិវភ្នំព្រះ វិភង្គ ភើត
 ឡើង ប្រារម្ម៍ ខ្ញុំពួកសិវភ្នំព្រះផង ខ្ញុំវិភង្គផង ឲ្យជាវិភោគ ។
 សិវភ្នំព្រះ ភើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃសិវភ្នំព្រះ ដោយអនិបតិប្បទូយ
 បានផលំអាម្មណាចិមតិ គឺ ពួកសិវភ្នំព្រះ ភើតឡើង ប្រារម្ម៍ ខ្ញុំ
 ពួកសិវភ្នំព្រះផង ខ្ញុំវិភង្គផង ឲ្យជាវិភោគ ។ ម្ចល គឺ វិភង្គ
 ភើតឡើង ប្រារម្ម៍ ខ្ញុំពួកសិវភ្នំព្រះផង ខ្ញុំវិភង្គផង ឲ្យជាវិភោ-
 គ ។ ម្ចល គឺ ពួកសិវភ្នំព្រះ វិភង្គ ភើតឡើង ប្រារម្ម៍ ខ្ញុំ
 ពួកសិវភ្នំព្រះផង ខ្ញុំវិភង្គផង ឲ្យជាវិភោគ ។

គោត្រភូ អវិកត្តស្ស មត្តស្ស វេទានំ អវិកត្តស្ស
 មត្តស្ស អនុរាជមំ អវិកត្តាយ ផលសមាមត្តិយា
 អនុប្បវ្មយេន មទ្ធាយោ ។ សវិកត្តោ ធម្មោ សវិ-
 កត្តស្ស ច អវិកត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនុប្បវ្មយេន
 មទ្ធាយោ បុរិមា បុរិមា សវិកត្តោ ទទ្ធា មច្ឆិមា មច្ឆិ-
 រោនំ សវិកត្តានំ ទទ្ធានំ វិកត្តស្ស ច អនុប្បវ្មយេន
 មទ្ធាយោ ។ អវិកត្តោ ធម្មោ អវិកត្តស្ស ធម្មស្ស
 អនុប្បវ្មយេន មទ្ធាយោ បុរិមា បុរិមា វិកត្តោ មច្ឆិ-
 មស្ស មច្ឆិមស្ស វិកត្តស្ស អនុប្បវ្មយេន មទ្ធាយោ
 បុរិមា បុរិមា អវិកត្តោ ទទ្ធា មច្ឆិមា មច្ឆិមា អវិកត្តា-
 នំ ទទ្ធានំ អនុប្បវ្មយេន មទ្ធាយោ អវិកត្តោ មត្ត
 អវិកត្តស្ស ផលស្ស អវិកត្តំ ផលំ អវិកត្តស្ស ផលស្ស
 មិរោតា វុជ្ជរាជ្ជស្ស វេសត្តោ វាសត្តោ យាវំ អវិ-
 កត្តាយ ផលសមាមត្តិយា អនុប្បវ្មយេន មទ្ធាយោ ។
 អវិកត្តោ ធម្មោ សវិកត្តស្ស ធម្មស្ស អនុប្បវ្ម-
 យេន មទ្ធាយោ បុរិមា បុរិមា អវិកត្តោ ទទ្ធា មច្ឆិ-
 រោនំ មច្ឆិមា អវិកត្តានំ ទទ្ធានំ អនុប្បវ្មយេន
 មទ្ធាយោ អវិកត្តំ មច្ឆិមត្តំ សវិកត្តស្ស ទមបត្តិ-
 ស្សស្ស អវិកត្តំ អវិកត្តំ អវិកត្តោយ អវិកត្តោ ទទ្ធា

គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) វិកត្តមត្ត វេទានំ (ជាបច្ច័យ) វិកត្តមត្ត
 អនុរាជមំ ជាបច្ច័យ វិកត្តសមាមត្តិ វិកត្តមត្ត ដោយអនុ-
 ប្បវ្មយេន ។ សវិកត្តមិ ជាបច្ច័យ វិកត្តមត្ត វិកត្តមត្ត
 ដោយអនុប្បវ្មយេន គឺ ពួកសិវនុប្បត្តិ មុន ។ ជាបច្ច័យ វិកត្តសិវនុប្បត្តិ
 ព្រាយ ។ ផលំ វិកត្ត-ផលំ ដោយអនុប្បវ្មយេន ។ អវិកត្តមិ ជាបច្ច័យ
 វិកត្តមត្ត ដោយអនុប្បវ្មយេន គឺ វិកត្ត មុន ។ ជាបច្ច័យ វិ-
 កត្ត ព្រាយ ។ ដោយអនុប្បវ្មយេន ពួកសិវនុប្បត្តិ មុន ។ ជាបច្ច័យ
 វិកត្តសិវនុប្បត្តិ ព្រាយ ។ ដោយអនុប្បវ្មយេន អវិកត្តមត្ត (ជាបច្ច័យ)
 វិកត្តមត្ត វិកត្តមត្ត (ជាបច្ច័យ) វិកត្តមត្ត វេសត្តោ-
 វាសត្តោយាវំ វេសត្តោយាវំ វេសត្តោយាវំ ជាបច្ច័យ វិ-
 កត្តសមាមត្តិ វិកត្តមត្ត ដោយអនុប្បវ្មយេន ។ អវិកត្តមត្ត
 ជាបច្ច័យ វិកត្តមត្ត ដោយអនុប្បវ្មយេន គឺ ពួកសិវនុប្បត្តិ មុន ។
 ជាបច្ច័យ វិកត្តសិវនុប្បត្តិ ព្រាយ ។ ដោយអនុប្បវ្មយេន មុន ។
 វិកត្តមត្ត ជាបច្ច័យ វិកត្តមត្ត វិកត្តមត្ត វិកត្តមត្ត វិកត្តមត្ត
 វិកត្ត វិកត្ត វិកត្ត (ជាបច្ច័យ) វិកត្ត វិកត្ត វិកត្ត

សវិតក្កស្ស វជ្ជាជស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ។
 អវិតក្កោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ធុរិមា ធុរិមា
 វិតក្កោ អច្ឆិមាតំ បច្ឆិមាតំ សវិតក្កាតំ ទដ្ឋាតំ
 វិតក្កស្ស ធម្មស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ។ សវិ-
 តក្កោ ធម្មស្ស អនន្តា វិតក្កស្ស ធម្មស្ស
 អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ធុរិមា ធុរិមា សវិតក្កា
 ទដ្ឋា ធម្មស្ស វិតក្កោ ធម្មស្ស អនន្តា វិតក្កោ
 បដ្ឋាតំ អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ។ សវិតក្កោ
 ធម្មស្ស អនន្តា វិតក្កស្ស ធម្មស្ស អនន្តា-
 ប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ធុរិមា ធុរិមា សវិតក្កោ ទដ្ឋា ធម្ម-
 វិតក្កោ ធម្មស្ស បច្ឆិមស្ស វិតក្កស្ស អនន្តាប្បដ្ឋា-
 យេន បដ្ឋាយា សវិតក្កំ ចុតិច្ឆត្វ វិតក្កោ ធម្ម-
 វិតក្កស្ស ឧបបត្តិច្ឆត្វស្ស អវិជ្ជតា ធម្មស្ស វិតក្កោ ធម្មស្ស
 វិតក្កោ ធម្មស្ស វិតក្កោ ធម្មស្ស វិតក្កស្ស
 វជ្ជាជស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា ធុរិមស្ស ឈា-
 ជស្ស បវិតក្កត្ថ វិតក្កោ ធម្មស្ស ។ បេ ។ វេជ្ជាសិច្ឆិ-
 លោតំ វិជ្ជតា កាវលោត ធម្មតំ ។ អនុលោមត្ថ
 វិតក្កោ ធម្មស្ស វិតក្កោ ធម្មស្ស វិតក្កោ ធម្មស្ស អនន្តាប្បដ្ឋា-
 យេន បដ្ឋាយា ។ សវិតក្កោ ធម្មស្ស វិតក្កោ ធម្មស្ស

ជាបច្ច័យ វិទ្យុដ្ឋានៈ វេលាប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ។
 អវិតក្កធម៌ ជាបច្ច័យ វៃសវិតក្កធម៌ធម៌ វៃអវិតក្កធម៌ធម៌ ដោយអនន្តា-
 ប្បដ្ឋាយ អំ វិតក្កៈ មុខ ។ ជាបច្ច័យ វៃពួកសវិតក្កក្នុង ក្រោយ ។ ធម៌
 វៃវិតក្កៈធម៌ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ។ សវិតក្កធម៌ក្តី អវិតក្កធម៌ក្តី ជា
 បច្ច័យ វៃសវិតក្កៈ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ អំ ពួកសវិតក្កក្នុង មុខ ។ ក្តី
 វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ វៃពួកសវិតក្កក្នុង ក្រោយ ។ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ។
 សវិតក្កធម៌ក្តី អវិតក្កធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ វៃអវិតក្កធម៌ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ
 អំ ពួកសវិតក្កក្នុង មុខ ។ ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ វៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។
 ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ត្រង់ក្តី ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ)
 វៃឧបត្តិច្ឆត្វ វៃវេលាវេលាវិតក្កៈ វៃវេលាវេលាវិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) វៃ
 បញ្ចវិញ្ញាណ ពួកសវិតក្កក្នុងក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ វៃវេលាវេលាវេលា
 វៃវេលាវេលាវេលា ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ការបរិសុ ឧបត្តិច្ឆត្វក្តី វិតក្កៈក្តី
 ។ បេ ។ អន្តា វៃវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលា
 វៃវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលា
 វៃវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលា
 វៃវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលាវេលា

សវិតក្កស្ស ឬ អវិតក្កស្ស ឬ ធម្មស្ស អនន្តាប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋាយោ មុវិហា មុវិហា សវិតក្កា ឧទ្ធា ឬ
 វិតក្កោ ឬ បដ្ឋិមាវំ បដ្ឋិមាវំ សវិតក្កាវំ ឧទ្ធាវំ
 វិតក្កស្ស ឬ អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ . . . សម-
 នន្តាប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ សហជាតប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ
 នវ អញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ នវ វិស្សយប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋាយោ នវ ។

(៤៧) សវិតក្កោ នន្តោ សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ អាម្មល្យបទិស្សយោ
 អនន្តរូបទិស្សយោ មគក្ខបទិស្សយោ ។ ២ ។ បក-
 ត្វបទិស្សយោ សវិតក្កា ឧទ្ធា សវិតក្កាវំ ឧទ្ធាវំ ឧប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ ម្យលំ សវិតក្កា ឧទ្ធា
 អវិតក្កាវំ ឧទ្ធាវំ វិតក្កស្ស ឬ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋាយោ ។ ម្យលំ សវិតក្កា ឧទ្ធា សវិតក្កាវំ ឧទ្ធាវំ
 វិតក្កស្ស ឬ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
 អវិតក្កោ នន្តោ អវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្ស-
 យប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ អាម្មល្យបទិស្សយោ អនន្ត-
 រូបទិស្សយោ មគក្ខបទិស្សយោ ។ ២ ។ បកត្វ-
 បទិស្សយោ អវិតក្កំ សត្វំ ឧបទិស្សយោ អវិតក្កំ
 លោកំ ឧប្បាដេតំ ខត្តំ ឧប្បាដេតិ អភិញ្ញំ ឧប្បាដេតិ

ជាបដ្ឋិយ វៃសវិតក្កនិវេន វៃអវិតក្កនិវេន ដោយអនន្តាប្បដ្ឋិយ គឺ
 ពួកសវិតក្កក្នុង មុន ។ ក្តី វិតក្កក្តី ជាបដ្ឋិយ វៃពួកសវិតក្កក្នុង ក្រោយ ។
 ផង វៃវិតក្កផង ដោយអនន្តាប្បដ្ឋិយ ។ . . . ជាបដ្ឋិយ ដោយ
 សមនន្តាប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋិយ មានន័យ ៧ ជា
 បដ្ឋិយ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋិយ មានន័យ ៧ ជាបដ្ឋិយ ដោយវិស្ស-
 យប្បដ្ឋិយ មានន័យ ៧ ។

(៤៨) សវិតក្កនិវេន ជាបដ្ឋិយ វៃសវិតក្កនិវេន ដោយឧបទិស្ស-
 យប្បដ្ឋិយ ព្រាមលំអាម្មល្យបទិស្សិយ អនន្តរូបទិស្សិយ និវេនក្សប-
 ទិស្សិយ ។ ២ ។ ឯមគក្ខបទិស្សិយ គឺ ពួកសវិតក្កក្នុង ជាបដ្ឋិយ វៃ
 ពួកសវិតក្កក្នុង ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ ។ ម្យល គឺ ពួកសវិតក្កក្នុង
 ជាបដ្ឋិយ វៃពួកអវិតក្កក្នុងផង វៃវិតក្កផង ដោយឧបទិស្សយប្ប-
 ដ្ឋិយ ។ ម្យល គឺ ពួកសវិតក្កក្នុង ជាបដ្ឋិយ វៃសវិតក្កក្នុងផង វៃ
 វិតក្កផង ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ ។ អវិតក្កនិវេន ជាបដ្ឋិយ វៃ
 អវិតក្កនិវេន ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ គឺ អាម្មល្យបទិស្សិយ អនន្តរូ-
 បទិស្សិយ និវេនក្សបទិស្សិយ ។ ២ ។ ឯមគក្ខបទិស្សិយ គឺ ពួកស-
 មគក្ខិយ ឲ្យសទ្ធា វៃលបិមមាវិតក្កោ ដោយញ្ញាវិសេន វៃលទិមមាវិត-
 ក្កោ ឲ្យវិភាវិច្ឆិកំ ឲ្យវិភាវិច្ឆិកំ ឲ្យវិភាវិច្ឆិកំ ឲ្យវិភាវិច្ឆិកំ ឲ្យវិភាវិច្ឆិកំ

សមាមត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិគត្តំ សីលំ ។ មេ ។ មញ្ញំ ...
 កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ កាយិកំ ...
 សេនាសនំ វិគត្តំ ឧបទិស្សាយ អវិគត្តំ ឈានំ ...
 អត្តំ ... អភិញ្ញំ ... សមាមត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិគត្តា
 សន្យា ។ មេ ។ សេនាសនំ វិគត្តោ ម អវិគត្តាយ
 សន្យាយ ។ មេ ។ មញ្ញាយ កាយិកស្ស សុខស្ស
 កាយិកស្ស មុក្ខស្ស អវិគត្តស្ស មគ្គស្ស ផលសមា
 មត្តិយោ ឧបទិស្សយម្បុទ្ធាយោ មទ្ធាយោ ។ អវិគត្តោ
 ឈានំ សវិគត្តស្ស មគ្គស្ស ឧបទិស្សយម្បុទ្ធាយោ ម
 មទ្ធាយោ ។ តិណ្ឌិបំ ឧបទិស្សយោ សទ្ធកុ កាតត្វា ។
 អវិគត្តំ សន្តំ ឧបទិស្សាយ នានំ ទេតិ សីលំ សមា
 មិយតិ ឧទោសថនាម្មំ កាយិកំ សវិគត្តំ ឈានំ ...
 វិស្សនំ មត្តំ អភិញ្ញំ ... សមាមត្តិ ឧបទ្ធាទេតិ នានំ
 ជាន្យតិ ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ អវិគត្តំ សីលំ ។ មេ ។
 សេនាសនំ វិគត្តំ ឧបទិស្សាយ នានំ ទេតិ ។ មេ ។
 សមាមត្តិ ឧប្បាទេតិ ចានំ ធានតិ ។ មេ ។ សង្ឃ
 កិច្ចតិ អវិគត្តា សន្យា ។ មេ ។ សេនាសនំ វិគត្តោ
 ម សវិគត្តាយ សន្យាយ ។ មេ ។ មញ្ញាយ ទតស្ស
 មទ្ធាយោ សវិគត្តស្ស មគ្គស្ស ផលសមាមត្តិយោ

ញ្ញំសមាមត្តិ ឲ្យតិកល្បើន ញ្ញំនិសីល ដែលមិនមានវិគត្តៈ (ឲ្យតិក
 ល្បើន) ។ មេ ។ មញ្ញំ ... ម្ល៉ាតាយិកស្ស កាយិកទុក្ខ ថេរ្យ ម្ល៉ា
 តោមៈ ... អាស្រ័យ ម្ល៉ាសេនាសនៈ មិនវិគត្តៈ ហើយញ្ញំនិយោ
 ដែលមិនមានវិគត្តៈ ... ញ្ញំនិមគ្គ ... ញ្ញំនិកកិញ្ញា ... ញ្ញំនិ
 សមាមត្តិ ឲ្យតិកល្បើន សព្វ ដែលមិនមានវិគត្តៈ ។ មេ ។ សេនា
 សនៈក្តី វិគត្តក្តី (ជាបច្ច័យ) ខែសព្វា ដែលមិនមានវិគត្តៈ ។ មេ ។ ជា
 ចម្លើយ ខែសព្វា កាយិកស្ស កាយិកទុក្ខ មគ្គ ដែលមិនមានវិគត្តៈ មិនផល
 សមាមត្តិ ដោយឧបទិស្សយម្បុទ្ធាយោ ។ អវិគត្តមិ ជាបច្ច័យ ខែសវិគ
 ត្តមិ ដោយឧបទិស្សយម្បុទ្ធាយោ ។ សុទ្ធិឧបទិស្សយម្បុទ្ធាយោ ចំណែក
 មគ្គកំ ឧប្បិដ្ឋិ កុដិច្ចម្បុយចំណែក ។ មគ្គ ។ អាស្រ័យ ម្ល៉ាសព្វា មិនមាន
 វិគត្តៈ ហើយឲ្យម្ល៉ាស មហានម្ល៉ាសីល រឿ ម្ល៉ាសព្វាសវគ្គ ញ្ញំនិយោ
 ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈ ... ញ្ញំនិវិស្សនា ញ្ញំនិមគ្គ ញ្ញំនិកកិញ្ញា ...
 ញ្ញំនិសមាមត្តិ ឲ្យតិកល្បើន ដំឡើងម្ល៉ាសព្វា ប្រកាន់ម្ល៉ាវិដ្ឋិ ម្ល៉ាសីល
 ដែលមិនមានវិគត្តៈ ។ មេ ។ អាស្រ័យ ម្ល៉ាសេនាសនៈ មិនវិគត្តៈ ហើយឲ្យ
 ម្ល៉ាសព្វា ។ មេ ។ ញ្ញំនិសមាមត្តិ ឲ្យតិកល្បើន សព្វា ម្ល៉ាសព្វ ។ មេ ។
 បំបែក ម្ល៉ាសព្វ សព្វា ដែលមិនមានវិគត្តៈ ។ មេ ។ សេនាសនៈក្តី
 វិគត្តក្តី (ជាបច្ច័យ) ខែសព្វា ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈ ។ មេ ។ ជាបច្ច័យ
 ខែសព្វា កាយិកស្ស កាយិកទុក្ខ មគ្គ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈ មិនផលសមាមត្តិ

ឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ ។ អវិគតោ ធម្មោ
 សវិគតោស្ស ធម្មោ អវិគតោស្ស ធម្មោស្ស ឧបទិស្ស-
 យម្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ អវិគតោ សុទ្ធំ ឧបទិស្សយ
 ណំ ទេតិ ។ មេ ។ មុតិយវារេ លិខិតមណា សត្វ
 កាតត្វា ។ សវោមត្តិ ឧបទ្ធានតិ ណំ ជិយ្យតិ ធិដ្ឋិ
 តណ្ហាតិ សីលំ . . . មច្ឆំ . . . សេពាសំ វិគតោ ឧប-
 ទិស្សយ ណំ ទេតិ ។ មេ ។ ចាណំ ណទិ ។ មេ ។
 សវ្សំ គិទ្ធកំ អវិគតោ សត្វា ។ មេ ។ សេពាសំ
 វិគតោ ធម្មោ សវិគតោយ សត្វាយ ។ មេ ។ មច្ឆាយ
 មគស្ស មច្ឆាយ សវិគតោស្ស មច្ឆស្ស វេសសោ-
 មត្តយោ វិគតោស្ស ធម្មោ ឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន មច្ឆ-
 យោ ។ សវិគតោ ធម្មោ វិគតោ ធម្មោ សវិគតោស្ស
 ធម្មោស្ស ឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ សវិគតោ
 មច្ឆា ធម្មោ វិគតោ ធម្មោ សវិគតោ មច្ឆា ឧបទិស្ស-
 យម្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ ។ មូលំ សវិគតោ មច្ឆា ធម្មោ
 វិគតោ ធម្មោ វិគតោ មច្ឆា វិគតោស្ស ធម្មោ ឧបទិស្ស-
 យម្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ ។ មូលំ សវិគតោ មច្ឆា ធម្មោ
 វិគតោ ធម្មោ សវិគតោ មច្ឆា វិគតោស្ស ធម្មោ ឧបទិ-
 ស្សយម្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ ។

ដោយឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន ។ អវិគតមិ ជាច្រើន ខែសិវគ្គមិ
 ខែអវិគតមិ ដោយឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន គឺ មុន្តេ គាស្រីយ ភូស្តា
 ដែលខំមានវិគត្តៈ ហើយម្យ ភូស្តា ។ មេ ។ មេ វេសសោ ពំគី
 គលំ ចណិក មច្ឆិមិ កុណិយ ៦ ជនិម្ភ ។ មុន្តេ ភ្នំសមាមច្ឆិ
 ម្យតេស្សិមិ ជំឡើមិ ភូស្តា ប្រកាមិ ម្យតិដ្ឋិ ភូស្តិយ . . . ម្យបញ្ញា
 . . . គាស្រីយ ភូស្តា មិវិគត្តៈ ហើយម្យ ភូស្តា ។ មេ ។
 សម្រាប់ ភូស្តា ។ មេ ។ មិវិគ ភូស្តិយ សត្វ ដែលខំមាន
 វិគត្តៈ ។ មេ ។ សេសោមត្តិ វិគត្តៈ (ជាច្រើន) វេស្តា ដែល
 ប្រកបដោយវិគត្តៈ ។ មេ ។ ជាច្រើន ខែច្រើន កនៈ មេត្តិប្រាជ្ញ
 មត្ត ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈ ពលសមាមច្ឆិ គីវិវិគត្តៈ ដោយឧប-
 ទិស្សយម្បដ្ឋាយេន ។ សិវគ្គមិវិគត្តៈ វិគត្តមិវិគត្តៈ ជាច្រើន ខែសិវគ្គមិ
 ដោយឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន គឺ មុនសិវគ្គមិវិគត្តៈ វិគត្តៈ ជាច្រើន
 ខែកុសិវគ្គមិ ដោយឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន ។ មូល គឺ មុនសិវ-
 គ្គមិវិគត្តៈ វិគត្តៈ ជាច្រើន ខែកុសិវគ្គមិ ខែវិគត្តៈ គឺ
 ដោយឧបទិស្សយម្បដ្ឋាយេន ។ មូល គឺ មុនសិវគ្គមិវិគត្តៈ វិគត្តៈ
 គឺ ជាច្រើន ខែកុសិវគ្គមិ វិគត្តៈ គឺ ដោយឧប-
 ទិស្សយម្បដ្ឋាយេន ។

អវិភង្គស្ស ធម្មស្ស អត្ថិញ្ញច្ចាយេន បទ្ធាយោ សហជាតំ
 បុរោជានំ បញ្ញាជាតំ ពាយាវំ វិជ្ជាជ្ជិយំ ។ សង្ខតំ ។
 អវិភង្គោ ធម្មោ អវិភង្គស្ស ធម្មស្ស អត្ថិញ្ញច្ចាយេន
 បទ្ធាយោ សហជាតំ បុរោជានំ ។ សង្ខតំ ។ អវិភង្គា
 ធម្មោ អវិភង្គស្ស ធម្មស្ស ធម្មស្ស អត្ថិញ្ញ-
 ច្ចាយេន បទ្ធាយោ សហជាតំ បុរោជានំ ។ សហជា-
 តោ វិភង្គោ សម្មយុត្តកាណំ មន្ទាណំ មិត្តសមុដ្ឋាយា-
 ណេ ។ បុរោជានំ អត្ថិញ្ញច្ចាយេន បទ្ធាយោ មជ្ជិសង្ខត្តោ ឈា
 វិភង្គោ សម្មយុត្តកាណំ មន្ទាណំ កគត្តា ធម្ម ។ បុរោជានំ
 អត្ថិញ្ញច្ចាយេន បទ្ធាយោ មជ្ជិសង្ខត្តោ វត្ថុ វិភង្គស្ស
 សម្មយុត្តកាណេ មន្ទាណំ អត្ថិញ្ញច្ចាយេន បទ្ធាយោ ។
 បុរោជានំ ពត្ថំ . . . វត្ថុ អធិទូតោ . . . វិបស្សនំ អស្សា-
 យេន អភិទទ្ទតំ តំ អាវត្តំ វិភង្គោ ធម្ម សម្មយុត្តកា ធម
 មន្ទា ឧប្បជ្ជតំ ។ វត្ថុ វិភង្គស្ស សម្មយុត្តកាណេ
 មន្ទាណំ អត្ថិញ្ញច្ចាយេន បទ្ធាយោ ។ សវិភង្គោ ធម្ម អវិ-
 ភង្គោ ធម្ម ធម្ម អវិភង្គស្ស ធម្មស្ស អត្ថិញ្ញច្ចាយេន
 បទ្ធាយោ សហជាតំ បុរោជានំ ។ សហជាតោ សវិ-
 ភង្គោ ធម្មោ បទ្ធា ធម្ម វិភង្គោ ធម្ម មិត្តសង្ខតំ មន្ទាណំ
 អត្ថិញ្ញច្ចាយេន បទ្ធាយោ ធម្ម មន្ទា . . . ។ សហជាតោ

ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន បុរោជាន
 បុរោជាន អាហារ ខិនវិជ្ជិយំ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ អវិភង្គមិ ជា
 បច្ច័យ វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន បុរោជាន ខិនបុរោ-
 ជាន ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ អវិភង្គមិ ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ
 វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន បុរោជាន ខិនបុរោជាន ។
 សហជាត គឺ វិភង្គ ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ វិនិក្កដមិ វិនិក្កដមិ
 សមុដ្ឋាយេន ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន វិភង្គ ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ
 កត្តមិ វិនិក្កដមិ កត្តមិ កត្តមិ វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន វិភង្គ
 ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ វិនិក្កដមិ វិនិក្កដមិ កត្តមិ វិនិក្កដមិ
 ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន ។ បុរោជាន គឺ បុរោជាន . . . បុរោជាន ជាបច្ច័យ
 . . . តំ បុរោជាន យេន បុរោជាន វិភង្គ វិភង្គ វិភង្គ វិភង្គ វិភង្គ
 យុត្តកត្តមិ កើតឡើង ប្រោមប្រោម ខ្ពស់តើនា ។ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វិនិ-
 ក្កដមិ វិនិក្កដមិ វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន ។ សវិភង្គមិ
 អវិភង្គមិ ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន បុរោជាន
 សហជាត ខិនបុរោជាន ។ សហជាត គឺ សវិភង្គមិ ធម្ម វិភង្គមិ
 ជាបច្ច័យ វិនិក្កដមិ ដោយអត្ថិញ្ញច្ចាយេន ឧទ្ធច ៦ . . . ។ សហជាត

សវិភាគរដ្ឋា ឯកោ ទាត្រា ៧ វត្ត ៦ តំណែង ១ ទ្វារ ៦
 អង្គប្បទូលោម បទូលោ ១៥ មន្ត្រី . . . បដិសន្ធិត្ត-
 លោ សហជាតិ ១៥ កាតក្កា ។ សវិភាគរដ្ឋា ៦ អវិ-
 ភាគរដ្ឋា ៦ ធម្មា អវិភាគរដ្ឋា ៦ ធម្មស្ស អង្គប្បទូលោម
 បទូលោ សហជាតិ មុរាជាតិ បន្ទាជាតិ រាហាវី ឥន្ទ្រិ-
 យី ។ សហជាតិ សវិភាគរដ្ឋា ១ ទ្វារ ៦ វិភាគរដ្ឋា ៧ ចិត្ត-
 សមុប្បាហាន រូបាតំ អង្គប្បទូលោម បទូលោ ។ សហជា-
 តា សវិភាគរដ្ឋា ១ ទ្វារ ៧ វត្ត ៦ វិភាគរដ្ឋា ៧ អង្គប្បទូលោម
 បទូលោ បដិសន្ធិត្តលោ តំណ ។ បន្ទាជាតិ សវិ-
 ភាគរដ្ឋា ១ ទ្វារ ៧ វិភាគរដ្ឋា ៧ មុរាជាតិស្ស ឥមស្ស កា-
 យស្ស អង្គប្បទូលោម បទូលោ ។ បន្ទាជាតិ សវិភាគរដ្ឋា
 ១ ទ្វារ ៧ វិភាគរដ្ឋា ៧ កាតក្កិយ្យ កាតក្កិយ្យ ៧ ឥមស្ស
 កាយស្ស អង្គប្បទូលោម បទូលោ ។ បន្ទាជាតិ សវិ-
 ភាគរដ្ឋា ១ ទ្វារ ៧ វិភាគរដ្ឋា ៧ រូបដិវិគ្រិយ្យ កាតក្កិយ្យ ៧
 អង្គប្បទូលោម បទូលោ ។ សវិភាគរដ្ឋា ៦ អវិភាគរដ្ឋា ៦
 ធម្មា សវិភាគរដ្ឋា ៦ អវិភាគរដ្ឋា ៦ ធម្មស្ស អង្គប្បទូ-
 លោម បទូលោ សហជាតិ មុរាជាតិ ។ សហជាតិ
 សវិភាគរដ្ឋា ឯកោ ទាត្រា ៧ វិភាគរដ្ឋា ៦ តំណែង ១ ទ្វារ-
 ៦ ចិត្តសមុប្បាហាន រូបាតំ អង្គប្បទូលោម បទូលោ

នី សវិភាគរដ្ឋា ១ ក្តី វត្ត ៧ ជាបច្ច័យ ១៩១១ ៣ ដោយអង្គប្បទូលោម
 ១១ ២ . . . សូម្បីសហជាតិប្បទូលោ គំខាខា ២ បច្ច័យ
 កម្មវិធី ក្នុងទណៈវិនិច្ឆ័យ ។ សវិភាគរដ្ឋា ៧ អវិភាគរដ្ឋា ៧ ជា
 បច្ច័យ ១៩អវិភាគរដ្ឋា ដោយអង្គប្បទូលោម បទូលោសហជាតិ មុរាជាតិ
 បន្ទាជាតិ កាយស្ស ឥន្ទ្រិយ្យ ។ សហជាតិ គឺ ក្នុងសវិភាគរដ្ឋា
 វិភាគរដ្ឋា ជាបច្ច័យ ១៩ក្នុងក្នុងសមុប្បាហាន ដោយអង្គប្បទូលោម ។
 សហជាតិ គឺ ក្នុងសវិភាគរដ្ឋា វត្ត ៧ ជាបច្ច័យ ១៩អវិភាគរដ្ឋា ដោយ
 អង្គប្បទូលោម ខាខា ៣ ក្នុងទណៈវិនិច្ឆ័យ ។ បន្ទាជាតិ គឺ
 ក្នុងសវិភាគរដ្ឋា វិភាគរដ្ឋា ជាបច្ច័យ ១៩កាយស្ស ដោយអង្គប្បទូលោម
 ។ បន្ទាជាតិ គឺ ក្នុងសវិភាគរដ្ឋា វិភាគរដ្ឋា
 កាតក្កិយ្យ ៧ ជាបច្ច័យ ១៩កាយស្ស ដោយអង្គប្បទូលោម ។ បន្ទា-
 ជាតិ គឺ ក្នុងសវិភាគរដ្ឋា វិភាគរដ្ឋា ប្រដិវិគ្រិយ្យ ជាបច្ច័យ ១៩ក
 កាតក្កិយ្យ ដោយអង្គប្បទូលោម ។ សវិភាគរដ្ឋា ៧ អវិភាគរដ្ឋា ៧ ជា
 បច្ច័យ ១៩សវិភាគរដ្ឋា ១៩អវិភាគរដ្ឋា ដោយអង្គប្បទូលោម បទូលោ
 សហជាតិ ឥន្ទ្រិយ្យ ។ សហជាតិ គឺ សវិភាគរដ្ឋា ១ ក្តី វិភាគរដ្ឋា
 ជាបច្ច័យ ១៩១១ ៣ ៧ ១៩ក្នុងក្នុងសមុប្បាហាន ដោយអង្គប្បទូលោម

ស ពោធិកម្មប្បដ្ឋាយន មច្ឆាយោ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន
 មច្ឆាយោ ។ សវិតកត្តោ ច អវិតកត្តោ ច ចម្មា អវិតក្កស្ស
 ធម្មស្ស អារម្មណប្បដ្ឋាយន មច្ឆាយោ ស ហោតិកម្មប្បដ្ឋ-
 យេន មច្ឆាយោ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន មច្ឆាយោ ចម្មា-
 ហោតិកម្មប្បដ្ឋាយន មច្ឆាយោ ។ សវិតកត្តោ ច អវិតកត្តោ
 ច ចម្មា សវិតក្កស្ស ច អវិតក្កស្ស ច ចម្មស្ស
 អារម្មណប្បដ្ឋាយន មច្ឆាយោ ស ហោតិកម្មប្បដ្ឋាយន
 មច្ឆាយោ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន មច្ឆាយោ ។

[២៧] មហេតុយោ ធា ឧបាយាណ ធា សត្វត្ថ
 យោ បោរវិតតេ ធា ។

[២៨] មហេតុប្បដ្ឋយោ ឧបាយាណ ចត្តាវិ ។ មេ ។
 ... ឧសមនច្ឆរេ ចត្តាវិ ឧបាយាណ ទ្វេ ឧបទិស្ស-
 យេ ចត្តាវិ ឧសម្បយុត្តេ ទ្វេ ឧប្បយុត្តេ ចត្តាវិ
 បោធនតិយោ ចត្តាវិ បោរវិតតេ ចត្តាវិ ។

[២៩] មហេតុប្បដ្ឋយោ អារម្មណ ធា ...
 អធិបតិយោ ធា ។ អនុលាមហានិកា វិគ្គារេតត្វា ។
 ... អវិតកតេ ធា ។

ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។
 សវិតក្កធម៌ក្តី អវិតក្កធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ វៃសវិតក្កធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ សវិតក្កធម៌ក្តី អវិតក្កធម៌ក្តី ជា
 បច្ច័យ វៃសវិតក្កធម៌ធម៌ វៃសវិតក្កធម៌ធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា
 បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧] ក្នុងមហេតុប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
 មានព្រះ ៧ ក្នុងបច្ច័យនាំធម៌សំ ក្នុងវិក្កមានព្រះ ៧ ក្នុងនាមវិតកប្ប-
 ច្ច័យ មានព្រះ ៧ ។

[២៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានព្រះ ២ ប្រាមហេតុប្បច្ច័យ
 ។ រ ។ ... ក្នុងឧសមនច្ឆរេប្បច្ច័យ មានព្រះ ២ ក្នុងឧបាយាណប្បច្ច័យ
 មានព្រះ ២ ក្នុងឧបទិស្សយប្បច្ច័យ មានព្រះ ២ ក្នុងឧប្បយុត្តិក្ប-
 ច្ច័យ មានព្រះ ២ ក្នុងឧប្បយុត្តិក្បច្ច័យ មានព្រះ ២ ក្នុងនាមវិតកប្ប-
 ច្ច័យ មានព្រះ ២ ក្នុងនាមវិតកប្បច្ច័យ មានព្រះ ២ ។

[២៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ប្រាមហេតុប្បច្ច័យ
 ... ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ។ ក្នុងនាមវិតក ក្នុងវិក្ក
 កប្បច្ច័យវិក្ការធម៌ចុះ ។ ... ក្នុងអវិតកប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ។
 ចំ សវិត្តទុក ។

សវិចារទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

(៧០) សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិចារោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា សវិចារំ វិកំ ទន្ធិ បដិច្ច កយោ
មន្ទា ទេ ទន្ធិ ... បដិសន្ធិក្កុណោ ។ មេ ។ យថា
សវិចារទុក្ខំ វិកំ កាតន្ធិ ធម្មានិកាយា ឥត មត្ត
បន្ទាវ កាតន្ធិ ធម្មានិកាយា ឥត ធម្មានិកាយា ។

សវិចារទុក្ខំ ធម្មំ ។

សប្បីតិកទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

(៧១) សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា សប្បីតិកំ វិកំ ទន្ធិ បដិច្ច
កយោ មន្ទា ទេ ទន្ធិ ... បដិសន្ធិក្កុណោ ។ មេ ។
សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
ហេតុប្បដ្ឋយា សប្បីតិកោ ទន្ធិ បដិច្ច បិទំ ម ចំត្ត-
សប្បីតិកោ ទន្ធិ បដិសន្ធិក្កុណោ ។ មេ ។ សប្បីតិកំ
ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ ធម្មំ សប្បីតិកោ ម ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា សប្បីតិកំ វិកំ ទន្ធិ បដិច្ច

សវិចារទុក្ខៈ

បដិច្ចវិវាៈ

(៧០) សវិចារទុក្ខំ កាស្រ័យ ម្លូវសវិចារទុក្ខំ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធិ កាស្រ័យ ម្លូវសវិចារទុក្ខំ ១ ម្លូវទន្ធិ ២
... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ មេ ។ សវិចារទុក្ខៈ យ៉ាងណា បណ្តឹង
ឧប្បីតិ យ៉ាងណាទេ មិនមានការផ្ទៀងផ្ទាត់ ទន្ធិ ១ ក្នុងខណៈ
ប្បដ្ឋយ ក្នុងខណៈ បណ្តឹង ឧប្បីតិ ទេ មេ ។ កាស្រ័យ ម្លូវសវិចារទុក្ខៈ ។

ធម្មំ សវិចារទុក្ខៈ ។

សប្បីតិកទុក្ខៈ

បដិច្ចវិវាៈ

(៧១) សប្បីតិកទុក្ខំ (ធម្មប្រកបដោយបិទិ) កាស្រ័យ ម្លូវ
សប្បីតិកទុក្ខំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធិ កាស្រ័យ
ម្លូវទន្ធិ ១ ដែលប្រកបដោយបិទិ ម្លូវទន្ធិ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិ-
សន្ធិ ។ មេ ។ សប្បីតិកទុក្ខំ (ធម្មបិទិ) កាស្រ័យ ម្លូវសប្បីតិក-
ទុក្ខំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ បិទិ ចំត្តសប្បីតិកទុក្ខំ
កាស្រ័យ ម្លូវទន្ធិ ១ ប្រកបដោយបិទិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ មេ ។
សប្បីតិកទុក្ខំ សប្បីតិកទុក្ខំ កាស្រ័យ ម្លូវសប្បីតិកទុក្ខំ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធិ កាស្រ័យ ម្លូវសប្បីតិកទុក្ខំ កាស្រ័យ

អហោតុកោ សម្បតិកោ ។ ទេ បដិច្ច មីតំ វ ចំគុស.
 មុដ្ឋានញ រូបំ ។ សម្បតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បតិកោ
 វ អម្បតិកោ វ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ធមោតុប្បច្ចយា
 អហោតុកំ សម្បតិកំ ឯតំ ទន្ធំ បដិច្ច តាយា ទន្ធា
 វិតំ វ ចំគុសមុដ្ឋានញ រូបំ ទេ ។ ទេ . . . ។ អម្ប-
 តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អម្បតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធមោតុ-
 ប្បច្ចយា អហោតុកំ អម្បតិកំ ឯតំ ទន្ធំ បដិច្ច តាយា
 ទន្ធា ចំគុសមុដ្ឋានញ រូបំ ទេ ។ ទេ . . . មីតំ បដិច្ច
 ចំគុសមុដ្ឋានំ រូបំ អហោតុកម្មដិសន្ធិត្ថយោ អម្ប-
 តិកំ ឯតំ ទន្ធំ បដិច្ច តាយា ទន្ធា តតត្តា វ រូបំ
 ទេ ។ ទេ បដិច្ច ទេ ទន្ធា តតត្តា វ រូបំ ។ ទេ
 បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ទន្ធា ឯតំ មហាក្ខតំ យាវ
 អសន្តុសត្តាមិ វិចិត្តិត្តាសហាតោ ឧទ្ធច្ចុសហាតោ
 ។ ទេ បដិច្ច វិចិត្តិត្តាសហាតោ ឧទ្ធច្ចុសហាតោ
 យោយោ ។ អម្បតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បតិកោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ធមោតុប្បច្ចយា អហោតុកំ មីតំ បដិច្ច
 សម្បតិកោ ទន្ធា ។ ច្ចលំ មីតំ បដិច្ច សម្បតិកោ
 ។ ទន្ធា ចំគុសមុដ្ឋានញ រូបំ ។ សម្បតិកញ អម្ប-
 តិកញ ធម្មំ បដិច្ច សម្បតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ

តំ មីតិភ្នំ ចំគុសមុដ្ឋានញ អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ជាអហោតុកៈ ។
 សម្បតិកធម៌ភ្នំ អម្បតិកធម៌ភ្នំ អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ធម៌ ធម៌តោធម្មិ
 ព្រោននហោតុប្បច្ចយ វី ទន្ធ ព ភ្នំ មីតិភ្នំ ចំគុសមុដ្ឋានញ អស្រ័យ
 ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ។ ជាអហោតុកៈ ទ្វារក្ខត ៦ . . . ។ អម្បតិកធម៌
 អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ធម៌ ធម៌តោធម្មិ ព្រោននហោតុប្បច្ចយ វី
 ទន្ធ ព ភ្នំ ចំគុសមុដ្ឋានញ អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ។ ជាអហោតុកៈ
 ទ្វារក្ខត ៦ . . . ចំគុសមុដ្ឋានញ អស្រ័យ ទ្វារក្ខត ទន្ធ ព ភ្នំ
 ក្នុងក្ខត្តភ្នំ អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ។ ក្នុងធម៌ វិចិត្តិត្តាសហាតុប្បដិសន្ធិ
 ទន្ធ ៦ ភ្នំ ក្នុងក្ខត្តភ្នំ អស្រ័យ ទ្វារក្ខត ៦ ភ្នំ អស្រ័យ ទ្វារក្ខត
 ទន្ធ ១ អស្រ័យ ទ្វារក្ខត ទ្វារក្ខត ។ វាជីវកាបដិវត្តកអសញ្ញាសក្ខ
 យោហៈ វែលព្រោននហោតុប្បច្ចយ វិចិត្តិត្តា ព្រោននហោតុប្បច្ចយ អស្រ័យ
 ទ្វារក្ខត វែលព្រោននហោតុប្បច្ចយ វិចិត្តិត្តា ព្រោននហោតុប្បច្ចយ ។ សម្ប-
 តិកធម៌ អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ធម៌ ធម៌តោធម្មិ ព្រោននហោ-
 តុប្បច្ចយ វី ច្ចុសម្បតិក្ខត្ត អស្រ័យ ទ្វារក្ខត ជាអហោតុកៈ ។ មូល
 តំ ច្ចុសម្បតិក្ខត្ត ចំគុសមុដ្ឋានញ អស្រ័យ ទ្វារក្ខត ។ សម្ប-
 តិកធម៌ អស្រ័យ ទ្វារក្ខតក្ខត្ត ធម៌ ធម៌តោធម្មិ ព្រោននហោតុប្បច្ចយ

ឧសម្បយុត្ត ភីណំ ធម៌ប្បយុត្ត ឧ យោធន្តិយា ភីណំ
យោគីកេត ភីណំ ។

ឃី ភីកេត ធម្ម ភីណំនាមិ សហជានិកេតិ
កាតត្វា ។

បច្ចយវិពោ

[៧៥] សប្បវិគីកេតំ ធម្មំ បច្ចយោ សប្បវិគីកោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ យោគុប្បច្ចយោ ។ សន្តិភិ ។ យោ
សវិតត្តុទុកេ អនុយោមប្បច្ចយេវិ ឃី ឃីភិ បដិ-
សន្ធិ ធម៌ បញ្ញា ឃីប្បញ្ញា ឃីភិ វិញ្ញាណករណា ។

[៧៦] យោគុយា ធម៌ អនុយោ ធម៌ អនិបតិយក
ធម៌ ។ ឃេ ។ ឃីកេត ធម៌ ។

[៧៧] សប្បវិគីកេតំ ធម្មំ បច្ចយោ សប្បវិគីកោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ យោគុប្បច្ចយោ ភីណំ បដិច្ច-
សនិសា ។ អប្បវិគីកេតំ ធម្មំ បច្ចយោ អប្បវិគីកោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ យោគុប្បច្ចយោ ។ ឃីភិ បដិសន្ធិ
កាតត្វា ធម៌ច្ចវិសនិសា យាវ អសញ្ញសត្តា ។
កក្កាយតេ បច្ចយោ ធម្មវិញ្ញាណំ កាយាយតេ ។ ។
វត្ថុ បច្ចយោ អយោគុយា អប្បវិគីកោ ឧច្ចា ឃីភិ ប

ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានករៈ ព ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានករៈ ឯ
ក្នុងននាគតិប្បច្ច័យ មានករៈ ព ក្នុងននាគតិប្បច្ច័យ មានករៈ ព ។

កាតចំពនំ ឯ យ៉ាង ក្រៅនៃភិ សហជានិកេតិ
បណ្ឌិត អប្បវិគីយ៉ាវិទេវ ។

បច្ចយវិវោ

[៧៨] សប្បវិគីកេតិ ភីណំវត្ថុក វិទិសប្បវិគីកេតិ ទើបកេតិកេតិ
ក្រោមហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ អនុយោមប្បច្ច័យករៈ ក្នុង
សវិតត្តុទុកេ យ៉ាងណា ឃីភិបដិសន្ធិ បញ្ញាចំពនំ ឯ ឃីភិ ឃីភិ
យ៉ាងនោះដែរ មិនមានការផ្លាស់ប្តូរ ។ ឃេ ។

[៧៩] ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានករៈ ឯ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
ករៈ ឯ ក្នុងននាគតិប្បច្ច័យ មានករៈ ឯ ។ ឃេ ។ ក្នុងននាគតិប្បច្ច័យ មាន
ករៈ ឯ ។

[៨០] សប្បវិគីកេតិ ភីណំវត្ថុក វិទិសប្បវិគីកេតិ ទើបកេតិកេតិ
ក្រោមហេតុប្បច្ច័យ មានករៈ ព ក្រៅនៃភិវិទិសប្បវិគីកេតិ ។ អប្ប-
វិគីកេតិ ភីណំវត្ថុក វិទិសប្បវិគីកេតិ ទើបកេតិកេតិ ក្រោមហេតុប្បច្ច័យ ។
ឃីភិបដិសន្ធិ ធម៌ ឃីភិបដិសន្ធិ ក្រៅនៃភិវិទិសប្បវិគីកេតិ ។
បណ្ឌិត អប្បវិគីយុវ ។ ឃីភិបញ្ញាណ ភីណំវត្ថុក វិទិសប្បវិគីកេតិ វិទិស
កាយាយតេ . . . ក្នុងនសម្បយុត្ត យោគុយា ឃីភិ ឃីភិ ភីណំវត្ថុក វិទិស

វិចិត្តញ្ញាសហគរោ ទទ្ធច្ចុសហគរោ ១ទ្វេ ធម៌ វិគុញ្ញ
មន្ទ្រោ វិចិត្តញ្ញាសហគរោ ទទ្ធច្ចុសហគរោ មោ-
រោ ១ អនុរណមសនីសា ទេវ មញ្ញា មវត្តិយេវ
អវិសន្ធិ ទន្ធិ ឯគោយេវ មោរោ ។

(៧៨) ទោតតុយោ ទេវ ទអាម្មរណ ទីណិ ទមតិ-
កតិយោ ទេវ ទមមន្តោ ទីណិ ទទមនិស្សយេ ទីណិ
ទរុយវោត ទេវ ទមន្ទាជាតេ ទេវ ទអាសេវេទ ទេវ
ទតាម្ម ទេវ ទវិចារេត ទេវ ទរណហារេ ឯតិ ទស្រ្តិយ
ឯតិ ទលាទយេ ឯតិ ទមត្តេ ទេវ ទលម្មយុត្តេ ទីណិ
កវ្រ្តយុត្តេ ទ ទោទតិយោ ទីណិ ទោវិគរោ ទីណិ ។
ឯវ ឥតារ ទ្វេ ទណទាម ទិស្សយនិរោមិ តាតតា ។

សំសង្ខារ

(៧៩) សម្បត្តិកុម ទន្ធិ សំសង្ខារ សម្បត្តិកោ
ទញ្ញោ ទញ្ញដិ មោតុរ្យច្ចយា ។
(៨០) មោតុរ្យោ ធម៌ អនុរណោ ធម៌ អនុត្ត ធម៌
អវិកាត ធម៌ ។

មោតុរ្យោ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តញ្ញា ប្រកបដោយទទ្ធច្ចុ គឺវិគុញ្ញ គឺវិគុញ្ញ
ទន្ធិ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តញ្ញា ប្រកបដោយទទ្ធច្ចុផង គឺវិគុញ្ញផង ។
បញ្ញា ៧ ប្រវិចារេតគឺអនុរណោ មានអាយុក្លឹ មិនមានជិសន្តិទ
មានវិមោហាមួយប៉ុណ្ណោះ ។

(៧៨) ក្នុងទោតតុយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទអាម្មរណយោ មាន៧
មាន៧ ៧ ក្នុងទមតិកតិយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទមមន្តោយោ មាន
៧ ៧ ក្នុងទទមនិស្សយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទរុយវោតយោ
មាន៧ ៧ ក្នុងទមន្ទាជាតយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទអាសេវេយោ
មាន៧ ៧ ក្នុងទតាម្មយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទវិចារេតយោ មាន៧ ៧ ក្នុង
ទរណហារេយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទស្រ្តិយយោ មាន៧ ៧ ក្នុង
ទលាទយេយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទមត្តេយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទលម្មយុ-
ត្តេយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទកវ្រ្តយុត្តេយោ មាន៧ ៧ ក្នុងទោវិគរោ
យោ មាន៧ ៧ ក្នុងទោវិគរោយោ មាន៧ ៧ ។

កាកបំទាំង ៦ យើង ត្រូវចេះភ្លឺ ទិស្សយកវត្តិ
បណ្ឌិត មហិទ្ធិ យ៉ាងវិទេវ ។

សំសង្ខារ

(៧៩) សម្បត្តិកុម មោតុរ្យោ គឺសម្បត្តិកុម គឺចាត់ត្រា
ត្រូវបញ្ចប់ ។
(៨០) ក្នុងមោតុរ្យោ មាន៧ ៧ ក្នុងអនុរណោ មាន៧ ៧
ក្នុងអនុត្ត មាន៧ ៧ ក្នុងអវិកាត មាន៧ ៧ ។

(៥៧) ឧបោតុយា ន ឧអនិបតិយា ន ឧប្បា-
យោតេ ន ឧបញ្ញាណាតេ ន ឧអាសេវិនេ ន ឧតាម្ម-
ពត្តាវំ ឧវិចារតេ ន ឧឈានេ ឯតំ ឧអន្តេ ន
ឧវិញ្ញេយ្យេត្តេ ន ។

ឯវំ ឧតេ ឧ កណ្តាណិ សម្មយុត្តភារោមិ

តាតតា ។

បញ្ញាវិវា

(៥៨) សប្បវិគីតា នោ សប្បវិគីតស្ស ឧប្បស្ស-
ហេតុប្បដ្ឋាយេន ឧប្បយោ សប្បវិគីតា ហេតុ សម្ម-
យុត្តកោលំ ឧត្ថានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន ឧប្បយោ ឧដិ-
សន្និក្កាលោ ។ ឧ ។ សប្បវិគីតា នោ សប្បវិគីតស្ស
ឧប្បស្ស ហេតុប្បដ្ឋាយេន ឧប្បយោ សប្បវិគីតា ហេតុ
ឧដិយោ ន ឧត្តសមុត្តាណាតតា ត្ថានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន
ឧប្បយោ ឧដិសន្និក្កាលោ ។ ឧ ។ ធូលំ សប្បវិគីតា
ហេតុ សម្មយុត្តកោលំ ឧត្ថានំ ឧដិយោ ន ឧត្តស-
មុត្តាណាតតា ត្ថានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន ឧប្បយោ ឧដិ-
សន្និក្កាលោ ។ ឧ ។ សប្បវិគីតា នោ សប្បវិគីតស្ស
ឧប្បស្ស ហេតុប្បដ្ឋាយេន ឧប្បយោ សប្បវិគីតា ហេតុ
សម្មយុត្តកោលំ ឧត្ថានំ ឧត្តសមុត្តាណាតតា ត្ថានំ

[៥១] ក្នុងនោះហេតុប្បដ្ឋាយ មានការ ៦ ក្នុងនោះឧបសម្ព័ន្ធប្បដ្ឋាយ មាន
ការ ៦ ក្នុងនោះប្រកបដោយចិត្ត មានការ ៦ ក្នុងនោះប្រកបដោយចិត្ត មាន
ការ ៦ ក្នុងនោះអាសវនប្បដ្ឋាយ មានការ ៦ ក្នុងនោះឧប្បដ្ឋាយ មានការ ៦
ក្នុងនោះច្បាប់ប្បដ្ឋាយ មានការ ៦ ក្នុងនោះឧប្បដ្ឋាយ មានការ ៦ ក្នុងនោះ
ប្បដ្ឋាយ មានការ ៦ ក្នុងនោះប្បដ្ឋាយ មានការ ៦ ។

តារាងបំភាន់ ៦ យ៉ាង ក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តភារៈក្តី

បណ្ឌិត គុហ្វិច្ឆិ យ៉ាងនេះមុន ។

បញ្ញាវិវា

[៥២] សប្បវិគីតចមិ ជាបច្ច័យ នៃសប្បវិគីតចមិ ដោយហេតុប្ប-
ដ្ឋាយ គឺ តួនាហេតុ ប្រកបដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃតួនាហេតុប្បដ្ឋាយ
ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ក្នុងនោះនៃបដិសន្ធិ ។ ឧ ។ សប្បវិគីតចមិ ជា
បច្ច័យ នៃសប្បវិគីតចមិ ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ តួនាហេតុ ប្រកបដោយ
ចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃបដិសន្ធិ នៃតួនាហេតុប្បដ្ឋាយ ដោយហេតុ-
ប្បដ្ឋាយ ក្នុងនោះនៃបដិសន្ធិ ។ ឧ ។ ធូល គឺ តួនាហេតុ ប្រកប
ដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃតួនាហេតុប្បដ្ឋាយ ក្នុងនោះនៃបដិសន្ធិ នៃតួនាហេតុ-
ប្បដ្ឋាយ ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ក្នុងនោះនៃបដិសន្ធិ ។ ឧ ។ សប្ប-
វិគីតចមិ ជាបច្ច័យ នៃសប្បវិគីតចមិ ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ តួនាហេតុ មាន
មានចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃតួនាហេតុប្បដ្ឋាយ ក្នុងនោះនៃបដិសន្ធិ នៃតួនាហេតុប្បដ្ឋាយ

ហេតុប្បដូចយេន បដូយោ ពដិសទ្ធិត្តុរណ ។ ២ ។

[៨៣] សប្បត្តិកោ ធម្មោ សប្បត្តិកស្ស ធម្មស្ស រាវរុណាប្បដូចយេន បដូយោ សប្បត្តិកេ ទានុ អាត្ត សប្បត្តិកា ទន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ មូលំ សប្បត្តិកេ ទន្ធា រាវរុណ រាវរុណា ទន្ធា ច មីតិ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ មូលំ សប្បត្តិកេ ទន្ធា អាត្ត សប្បត្តិកា ទន្ធា ច មីតិ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អប្បត្តិកោ ធម្មោ រាវរុណាប្បដូចយេន បដូយោ អប្បត្តិកេន ចិន្តេន វោនំ មន្ទា សីលំ . . . ទរោសថតម្កំ កត្តា អប្បត្តិកេន ចិន្តេន បដូវត្តតំ អស្សនេតិ អភិទទ្ធតំ តំ រាវរុណ អប្បត្តិកោ ពោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ឈន្តិ វិចិ តិញ្ចា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧទ្ធចំ ឧប្បជ្ឈន្តិ លោកេស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ អប្បត្តិកោ លេ ពា វុដ្ឋហិត្តា . . . មន្ទា វុដ្ឋហិត្តា . . . វេលា វុដ្ឋហិត្តា អប្បត្តិកេន ចិន្តេន បដូវត្តតំ អវិយោ អប្បត្តិកេន ចិន្តេន ធិញ្ចា បដូវត្តតំ ធិញ្ចា អប្បត្តិកស្ស រោ ត្រុត្តស្ស រោ នា ធស្ស អត្តស្ស វេលស្ស រាវរុណយេ មីតិយា ច រាវរុណាប្បដូចយេន បដូយោ

វោយាហតុប្បដូចយេ ក្កិទណៈវេនបដិសទ្ធិ ។ ២ ។

[៨៣] សប្បត្តិកេនិ ជាបដូចយេ វេនសប្បត្តិកេនិ វោយាហតុ- លាប្បដូចយេ គី ពួកសប្បត្តិកេនិ ប្រាវរុណ ឧប្បជ្ឈន្តិសប្បត្តិកេនិ វេនមីតិ វៀន ។ មូល គី អប្បត្តិកេនិ មីតិ ប្រាវរុណ ឧប្បជ្ឈន្តិសប្បត្តិកេនិ វេន កើតវៀន ។ មូល គី ពួកសប្បត្តិកេនិ មីតិ ប្រាវរុណ ឧប្បជ្ឈន្តិសប្បត្តិកេនិ វេនកើតវៀន ។ អប្បត្តិកេនិ ជាបដូចយេ វេនសប្បត្តិកេនិ វោយាហតុ- លាប្បដូចយេ គី មុន្ត ឧប្បជ្ឈន្តិ វោយាចិត្ត មិនមានមីតិ ឧវសីល . . . ធ្វើ ឧវទាសថកម្ម ហើយពិចារណា វោយាចិត្ត មិនមានមីតិ ត្រេតា វិកាយ ពតៈ មិនមានមីតិ កើតវៀន ធិដ្ឋំ កើតវៀន វិចិញ្ចា កើតវៀន ឧទ្ធចៈ កើតវៀន វោយាហតុ កើតវៀន ប្រាវរុណ ឧប្បជ្ឈន្តិសប្បត្តិកេនិ វេន កើតវៀន វោយាចិត្ត មិនមានមីតិ . . . វេញមីតិមន្ត . . . វេញ វេនវេល វោយា ពិចារណា វោយាចិត្ត មិនមានមីតិ ពួកត្រេតាវេយៈ ពិចារណា ឧប្បជ្ឈន្តិសប្បត្តិកេនិ វោយាចិត្ត មិនមានមីតិ ត្រេតាវេយៈ ជាបដូចយេ វោយាចិត្ត វេន មន្ត វេល កិរិយាវេន . . . វោយាមិនមានមីតិ មិនមីតិ វោយាហតុលាប្បដូចយេ

អរិយោ សម្បត្តិកោន ចិន្តាន អប្បតិកោ មហិទេ
 កំលេសេ ... វិក្កម្ពិកេ តំលេសេ ... បុព្វ មេ ។
 មក្កំ ... វត្ថុំ ... អប្បតិកោ ទេទុ ម មីតិកា អប្ប-
 តិកោន តិកោន អចិន្តោ ... វិមស្សន្តិ អស្សនេន្តិ
 អភិទន្ធន្តិ តំ អារត្ត អប្បតិកោ វាកោ ឧប្បជ្ជតិ
 វោមមស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិកោន មត្តុនា ។ មេ ។
 វោមជ្ជតាយនំ តាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
 អន្តរោ អប្បតិកោ ទុក្ខ ឥន្ទ្រិទ្ធភ្នាណស្ស វេតោម-
 វិលេក្កាណស្ស បុព្វេនិសនទស្សតិញ្ញាណស្ស យថា-
 ណមមត្តាណស្ស វេតោមវិញ្ញាណស្ស អារម្មណយ
 មីតិយា ព អារម្មណប្បច្ចយេន មត្តុយោ អប្បតិកោ
 ទេទុ ម មីតិកា អារត្ត អប្បតិកោ ទុក្ខ ម មីតិ ម
 ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អប្បតិកោ វេតោ សម្បតិកាស្ស មម្មស្ស
 អារម្មណប្បច្ចយេន មត្តុយោ អប្បតិកោន ចិន្តាន
 វាចំ មត្តា សីលំ ... ឧបោសថកម្មំ ... សម្បតិកោន
 តិកោន មត្តុវត្ថុតំ អស្សនេនំ អភិទន្ធន្តិ តំ អារត្ត
 សម្បតិកោ វាកោ ឧប្បជ្ជតិ ទិកោន ឧប្បជ្ជតិ អប្បតិកោ
 វាកោ វត្ថុហិតា ... មត្តា វត្ថុហិតា ... មលា
 វត្ថុហិតា សម្បតិកោន ចិន្តាន មត្តុវត្ថុតំ អរិយោ

ក្នុងព្រះគោយៈ តិចារណា ខ្លឹមនិកិលស មិនមានបីតិ ដែលលះ
 ដល់ហើយ ដោយចិត្ត ប្រកបដោយបីតិ ... ខ្លឹមនិកិលស ដែលសន្តត់
 សន្តិភាពយ ... ក្នុងកាលមុន ។ មេ ។ មូលកុ ... ខ្លឹមកុ ...
 ខ្លឹមកុខន្ត មិនមានបីតិធម៌ ខ្លឹមកុធម៌ ជាមិនខ្លឹម ដោយចិត្ត មិនមាន
 បីតិ ... តិចារណាវិញ ព្រេកា កែតយ កតៈ មិនមានបីតិ តើក
 ខ្លឹម វោមមស្ស តើកខ្លឹម ព្រោមព្រាញ ខ្លឹមកុខន្ត ដោយខ្លឹ-
 មកុ ។ មេ ។ ដោយមត្តុយនំ ជាមត្តុយ ខែតាយវិញ្ញាណ ដោយវាម-
 ណប្បច្ចយ ក្នុងខន្ត មិនមានបីតិ ជាមត្តុយ ខែតិយវិញ្ញិ ខ្លឹមកុ-
 មត្តុយ វោមមស្ស មត្តុយនំសាមុស្សនិញ្ញាណ យថាមត្តុ-
 មត្តុយ អនាគតិសញ្ញាណ មីតិបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ក្នុងខន្ត
 មិនមានបីតិក្នុង មីតិក្នុង តើកខ្លឹម ព្រោមព្រាញ ខ្លឹមកុខន្ត មិនមានបីតិ
 ធម៌ ខ្លឹមកុធម៌ ។ អប្បតិកោន ជាមត្តុយ ខែតិយវិញ្ញិ ដោយវាម-
 ណប្បច្ចយ គឺ មត្តុយ ខ្លឹមកុខន្ត ដោយចិត្ត មិនមានបីតិ ខ្លឹមកុ ... ខ្លឹ-
 មកុខន្ត ... ដោយតិចារណា ដោយចិត្តប្រកបដោយបីតិ ព្រេកា
 កែតយ កតៈ ប្រកបដោយបីតិ តើកខ្លឹម ទិកោន តើកខ្លឹម ព្រោមព្រាញ
 ខ្លឹមកុខន្ត វេតោ មិនមានបីតិ ... វេតោ មីតិកុ ... វេតោ
 មីតិកុ ដោយតិចារណា ដោយចិត្ត ប្រកបដោយបីតិ ក្នុងព្រះគោយ

សម្បត្តិកោង ធំត្រង ចិត្តាធំ បង្កូរក្បូរធំ ចិត្តាធំ សម្បត្តិ-
 តំកលស្ស គោត្រកុស្ស រោងាមស្ស បត្តស្ស ដលស្ស
 អាម្មណប្បដ្ឋយេន មដ្ឋយោ អាវណ សម្បត្តិកោង
 ធំត្រង អប្បត្តិកោង យោវេន តំកលស . . . វិក្កុដ្ឋតេ
 កាលសេ . . . មុទ្ធ ១ មេ ១ មត្តិ . . . វត្ថុ . . . អប្ប-
 តិកេន ១ មុ ១ វិវិកេន សម្បត្តិកោង ធំត្រង អធំត្រង
 . . . វិបស្សន្តិ អស្សនេន្តិ អតំនេន្តិ តំ អាវត្ត សម្បត្តិ-
 តំកោ អាវត្ត ឧប្បជ្ឈតិ-និដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ អប្បត្តិកោ ១ មុ ១
 វិវិកេន អាវត្ត សម្បត្តិកោ ១ មុ ១ ឧប្បជ្ឈតិ ១ អប្បត្តិកោ
 មេន សម្បត្តិកោស្ស ១ អប្បត្តិកោស្ស ១ ឧប្បស្ស អាវត្ត-
 ណប្បដ្ឋយេន មដ្ឋយោ អប្បត្តិកោង ធំត្រង ធំត្រង ធំត្រង
 សិវេ . . . ឧបោសថកម្ម . . . សម្បត្តិកោង ធំត្រង
 បង្កូរក្បូរតិ អស្សនេតិ អតំនេតិ តំ អាវត្ត សម្បត្តិកោ
 មុទ្ធ ១ វិវិ ១ ឧប្បជ្ឈតិ អប្បត្តិកោ ណាថា . . . ឧត្តា
 . . . ឧលា ប្រវេណីតា សម្បត្តិកោង ធំត្រង បង្កូរក្បូរតិ
 អាវណ សម្បត្តិកោង ធំត្រង ធំត្រង បង្កូរក្បូរធំ ចិត្តាធំ
 សម្បត្តិកោស្ស គោត្រកុស្ស រោងាមស្ស បត្តស្ស ដ-
 លស្ស បិដេយា ១ អាម្មណប្បដ្ឋយេន មដ្ឋយោ អាវណ

តំកោណា ឡូត្រវិនិក្ខាន ដោយចិត្ត ប្រកបដោយចិត្ត ឯត្រវិនិក្ខាន ជា
 បង្កូរ វិនិក្ខានត្រកុ វិវិកោ មត្ត ធម៌ ផល ប្រកបដោយចិត្ត ដោយកា-
 រម្មណប្បដ្ឋយេ ក្នុងប្រាអរិយៈ តំកោណា ឡូត្រវិនិក្ខាន មិមហាធម៌
 វិវិកោធម៌ដោយ ដោយចិត្ត ប្រកបដោយចិត្ត . . . ឡូត្រវិនិក្ខាន
 វិវិកោធម៌ដោយ . . . ក្នុងកាលមុន ១ មេ ១ ឡូត្រ . . .
 ឡូត្រ . . . ឡូត្រកុម្ម មិមហាធម៌ធម៌ ឡូត្រវិនិក្ខាន មិមហាធម៌
 ដោយចិត្ត ប្រកបដោយចិត្ត តំកោណាធម៌ ប្រកប វិវិកោ កា-
 រម្មណប្បដ្ឋយេ កើតឡើង វិនិ កើតឡើង ប្រោសប្រោស ឡូត្រកុម្ម
 កុម្ម ប្រកបដោយចិត្ត កើតឡើង ប្រោសប្រោស ឡូត្រកុម្ម មិមហា
 ធម៌ធម៌ ឡូត្រវិនិក្ខាន ១ អប្បត្តិកោង ជាបង្កូរ វិនិក្ខាន វិវិកោ
 តំកោធម៌ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេ តំ បុគ្គល ឱ្យឡូត្រ ដោយចិត្ត មិម
 ហាធម៌ ឡូត្រវិវិ . . . ឡូត្រវិវិសម្ម . . . តំកោណា ប្រកប
 វិវិកោ ដោយចិត្ត ប្រកបដោយចិត្ត កុម្ម ប្រកបដោយចិត្តធម៌ ធម៌ធម៌
 កើតឡើង ប្រោសប្រោស ឡូត្រកុម្ម តំកោធម៌ មិមហាធម៌ . . .
 តំកោធម៌ . . . មេត្ត តំកោធម៌ ដោយតំកោណា ដោយចិត្ត ប្រកប
 ដោយចិត្ត ក្នុងប្រាអរិយៈ តំកោណា ឡូត្រវិនិក្ខាន ដោយចិត្ត ប្រកប
 ដោយចិត្ត ឯត្រវិនិក្ខាន ជាបង្កូរ វិនិក្ខានត្រកុ វិវិកោ មត្ត ផល
 ប្រកបដោយចិត្ត ធម៌ធម៌ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេ ក្នុងប្រាអរិយៈ

សប្បវិទ្ធិកោស ចិន្តា មជ្ឈិមិកោ មហិទេ ភិក្ខុលោសេ
 មន្តរោ ភិក្ខុម្ពិកោ ភិក្ខុលោសេ . . . មុត្តេ ។ មេ ។ ចតុ
 . . . វង្ស . . . មជ្ឈិមិកោ ទទ្ធវេ ម បិទិក្ខុ សប្បវិទ្ធិកោ
 ចិន្តា មហិទ្ធាតា . . . វិបស្សន្តិ មស្សាធន្តិ មភិទន្តិ
 កំ វារត្ត សប្បវិទ្ធិកោ មតោ ឧប្បជ្ឈតិ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ឈតិ
 មជ្ឈិមិកោ ទទ្ធវេ ម បិទិក្ខុ អាត្ត សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវា
 ម បិទិ ម ឧប្បជ្ឈតិ ។ សប្បវិទ្ធិកោ ម មជ្ឈិមិកោ ម
 មហា សប្បវិទ្ធិកោស្ស ធម្មស្ស អាម្មណាម្មត្ថយេន មម្ម-
 យោ សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវេ ម បិទិក្ខុ អាត្ត សប្បវិទ្ធិកោ
 មទ្ធវា ឧប្បជ្ឈតិ ។ មូលំ សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវេ ម បិទិក្ខុ
 វារត្ត មជ្ឈិមិកោ ទទ្ធវា ម បិទិ ម ឧប្បជ្ឈតិ ។ មូលំ
 សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវេ ម បិទិក្ខុ អាត្ត សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវា
 ម បិទិ ម ឧប្បជ្ឈតិ ។

(៥២ | សប្បវិទ្ធិកោ មម្មា សប្បវិទ្ធិកោស្ស ធម្មស្ស
 មនិមតិម្មត្ថយេន មម្មយោ អាម្មណាមិមតិ សមាសា-
 តាមិមតិ ។ អាម្មណាមិមតិ សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវេ តុ
 មទ្ធវា សប្បវិទ្ធិកោ ទទ្ធវា ឧប្បជ្ឈតិ ។ សមាសាតា-
 មិមតិ សប្បវិទ្ធិកោ មនិមតិ សប្បយុត្តកាមំ ទទ្ធវាមិ
 មនិមតិម្មត្ថយេន មម្មយោ ។ សប្បវិទ្ធិកោ មម្មា

ចិត្តារាណ ឡកនិកិលេស មិទមានបិទិ ដែលលរបន់ហើយ ដោយចិត្ត
 ប្រកបដោយបិទិ ឡកនិកិលេស ដែលសន្តិសន្តិទៅហើយ . . . គុណិកាល
 មុន ម យ ។ ឡវត្ត . . . ឡវត្ត . . . ឡវត្តទទ្ធវេ មិទមានបិទិមិទិ ឡវត្ត
 មនិ មិទនរឡើង ដោយចិត្ត ប្រកបដោយបិទិ . . . ចិត្តារាណយេញ
 ប្រកប រិតោយ វត, ប្រកបដោយបិទិ ភើរឡើង ខ្ពង់ ភើរឡើង
 ប្រាម្រាញ ឡវត្តទទ្ធវេ ឡកទទ្ធវេ ប្រកបដោយបិទិ បិទិ ភើរឡើង
 ប្រាម្រាញ ឡវត្តទទ្ធវេ មិទមានបិទិមិទិ ឡវត្តមិទិ ។ សប្បវិទ្ធិកោមិទិ
 សប្បវិទ្ធិកោមិទិ មិទន្ទយ វិទសប្បវិទ្ធិកោមិ យោសាម្មណាម្មត្ថយេន តិ
 ត្ថុសប្បវិទ្ធិកោមិ ភើរឡើង ប្រាម្រាញ ឡវត្តសប្បវិទ្ធិកោមិ ឡ
 វត្តមិទិ ។ មូល តិទ្ធិសប្បវិទ្ធិកោមិ បិទិ ភើរឡើង ប្រាម្រាញ
 ឡវត្តសប្បវិទ្ធិកោមិ ឡវត្តមិទិ ។ មូល តិ ត្ថុសប្បវិទ្ធិកោមិ បិទិ
 ភើរឡើង ប្រាម្រាញ ឡវត្តសប្បវិទ្ធិកោមិ ឡវត្តមិទិ ។

(៥៦ | សប្បវិទ្ធិកោមិ មិទន្ទយ វិទសប្បវិទ្ធិកោមិ ដោយមិទន-
 ម្មត្ថយេន មម្មយោ អាម្មណាមិមតិ មិទនរាណាមិមតិ ។ អាម្មណាមិមតិ
 តិទ្ធវេ ប្រកបដោយបិទិ ភើរឡើង ប្រាម្រាញ ឡវត្តទទ្ធវេ ប្រកបដោយ
 បិទិ ឡវត្តទទ្ធវេ ។ មិទនរាណាមិមតិ តិ មិទន ប្រកបដោយបិទិ
 មិទន្ទយ វិទសប្បវិទ្ធិកោមិ យោសាម្មណាម្មត្ថយេន ។ សប្បវិទ្ធិកោមិ

សម្បត្តិទុក បញ្ជាក់៖

អប្បធិការស្នូ ឧប្បស្នូ អធិបតីប្បទូរយន បទូរយា
 វារប្បណាធិបតី សហគារិណធិបតី ។ អារម្មណាធិបតី
 សម្បត្តិកោ ទង្វ ភ្នំ ភក្ខា អប្បធិការ ទង្វ ៦ ប័ត្រ
 ៧ ឧប្បដ្ឋង្គិ ។ សហគារិណធិបតី សម្បត្តិកោ អធិបតី
 វារិយា ៨ បិទ្គុសសុដ្ឋាទាទត្យ រូបាធំ អធិបតីប្បទូរយន
 បទូរយា ។ សម្បត្តិកោ ឧប្បស្នូ សម្បត្តិកស្នូ ៨
 អប្បធិការស្នូ ៩ ឧប្បស្នូ អធិបតីប្បទូរយន បទូរយា
 អារម្មណាធិបតី សហគារិណធិបតី ។ អារម្មណាធិបតី
 សម្បត្តិកោ ទង្វ ភ្នំ ភក្ខា អប្បធិការ ទង្វ ៦ ប័ត្រ
 ៧ ឧប្បដ្ឋង្គិ ។ សហគារិណធិបតី សម្បត្តិកោ អធិបតី
 វារប្បយុត្តកាធំ ទង្វាធំ វារិយា ៦ បិទ្គុសសុដ្ឋាទាទត្យ
 រូបាធំ អធិបតីប្បទូរយន បទូរយា ។ អប្បធិការ
 ឧប្បស្នូ អប្បធិការស្នូ ឧប្បស្នូ អធិបតីប្បទូរយន
 បទូរយា អារម្មណាធិបតី សហគារិណធិបតី ។
 អារម្មណាធិបតី អប្បធិការ ៨ បិទ្គុ ៦ ប័ត្រ ៧
 . . . ទាហាសធិកាធុ . . . អប្បធិការ ៨ បិទ្គុ ៦ ប័ត្រ
 ៧ ភក្ខា បទូរភក្ខតិ វារម្មណាធិបតី អភិទង្គតិ វិ ភក្ខ
 ៧ ភក្ខ អប្បធិការ ៨ បិទ្គុ ៦ ប័ត្រ ៧ ឧប្បដ្ឋង្គិ

សម្បត្តិទុក: បញ្ជាក់:

ជាបន្តិយ ខែអប្បធិករណី ដោយអធិបតីប្បទូរយ បានដល់ការម្សាន្តជិត
 ខឹងសហគារិណធិបតី ។ អារម្មណាធិបតី គឺ ភូតអប្បធិកក្នុងផង បិទ្គុផង
 កើតឡើង ប្រាកដ ឱ្យភូតទង្វ ប្រកបដោយបិទ្គុ ឱ្យដំបូរភាព ។
 ៦សហគារិណធិបតី គឺ អធិបតី ប្រកបដោយបិទ្គុ ជាបន្តិយ ខែបិទ្គុផង
 ខែភូតក្នុងសម្បត្តិប្បទូរយន ដោយអធិបតីប្បទូរយ ។ សម្បត្តិករណី ជាបន្តិយ
 ខែសម្បត្តិករណីផង ខែអប្បធិករណីផង ដោយអធិបតីប្បទូរយ បានដល់
 អារម្មណាធិបតី ខឹងសហគារិណធិបតី ។ អារម្មណាធិបតី គឺ ភូត
 អប្បធិកក្នុងផង បិទ្គុផង កើតឡើង ប្រាកដ ឱ្យភូតសម្បត្តិកក្នុង ឱ្យ
 ដំបូរភាព ។ ៦សហគារិណធិបតី គឺ អធិបតី ប្រកបដោយបិទ្គុ ជាបន្តិយ
 ខែភូតសម្បត្តិកក្នុងផង ខែបិទ្គុផង ខែភូតក្នុងសម្បត្តិប្បទូរយន ដោយ
 អធិបតីប្បទូរយ ។ អប្បធិករណី ជាបន្តិយ ខែអប្បធិករណី ដោយ
 អធិបតីប្បទូរយ បានដល់អារម្មណាធិបតី ខឹងសហគារិណធិបតី ។ អារម្ម
 ណាធិបតី គឺ បុគ្គល ឱ្យទាម . . . ភូតសិល . . . ឱ្យទាហាសធិកា
 . . . ដោយបិទ្គុ មិនមានបិទ្គុ ធ្វើ ឱ្យដំបូរភាព ឱ្យដំបូរភាព ដោយ
 បិទ្គុ មិនមានបិទ្គុ ដោយពិការណ៍ ប្រាកដ ខែភាយ ៨ បិទ្គុមិនមានបិទ្គុ
 កើតឡើង បិទ្គុ កើតឡើង ប្រាកដ ឱ្យដំបូរភាព ឱ្យដំបូរភាព

អំណត្តិទី៣ អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

អប្បធិការ ណាមា . . . មត្តា . . . ជលា វុដ្ឋហិត្វា ជលំ
កុំ កត្វា មច្ឆាវេស្តុនិ វាវយា អប្បធិការេន ចិក្ខេន ឯត្វានំ
កុំ កត្វា មច្ឆាវេស្តុនិ ឯត្វានំ អប្បធិការេស្ស កោត្រកុស្ស
វេណានស្ស មត្តស្ស ជលសមាមត្តិណោ មិតិយា ច
អនិមតិវ្យច្ចយេន មច្ឆយោ ចត្តំ . . . វត្តំ . . . អប្បធិ-
ការេ មាទ្ធ ច មិតិញ អប្បធិការេន ចិក្ខេន កុំ កត្វា
វស្សាវេនិ អភិទទ្ធនិ វំ កុំ កត្វា អប្បធិការេ វាគោ
ទម្បដ្ឋតិ ធិដ្ឋិ . . . អប្បធិការេ មាទ្ធ ច មិតិញ កុំ
កត្វា អប្បធិការេ មាទ្ធ ច មិតិ ច មច្ឆវេស្តុនិ ។ សមាជាន-
វានិមតិ អប្បធិការេ អនិមតិ សម្មយុត្តកានំ មច្ឆានំ
វិក្កុសមុដ្ឋាមា មត្ត វ្វានំ អនិមតិវ្យច្ចយេន មច្ឆយោ ។
អប្បធិការេ មាទ្ធ សម្មយុត្តកានំ មច្ឆស្ស អនិមតិវ្យច្ច-
យេន មច្ឆយោ វាវស្តុនិមតិ អប្បធិការេន ចិក្ខេន
វេណំ . . . សីលំ . . . ឧកោសជកាម្មំ . . . ។ សុដ្ឋិត្តំ ។
អនិមតិ . . . ឯត្វានំ សម្មយុត្តកានំ កោត្រកុស្ស
វេណានស្ស មត្តស្ស ជលស្ស អនិមតិវ្យច្ចយេន មច្ឆ-
យោ ចត្តំ . . . វត្តំ . . . អប្បធិការេ មាទ្ធ ច មិតិញ
សម្មយុត្តកានំ ចិក្ខេន កុំ កត្វា វស្សាវេនិ អភិ-
ទទ្ធនិ វំ កុំ កត្វា សម្មយុត្តកានំ វាគោ ទម្បដ្ឋតិ

អំណត្តិទី៣ អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

វេញ អំណតិ មិនមានប័តិ . . . អំណតិ . . . អំណតិល ធ្វើ
ឲ្យវេល ឲ្យជាវិសោក ហើយវិសោក ត្រូវប្រយោជន៍ ធ្វើ ឲ្យប្រា-
និក្ខាន ឲ្យជាវិសោក ហើយវិសោក ដោយចិត្ត មិនមានប័តិ ប្រា-
និក្ខាន ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ វេទនា មត្ត ជលសមាមត្តិ ជាអប្បធិការេ
ចិន្តិប័តិ ដោយអនិមតិវ្យច្ចយេ ឲ្យចត្ត . . . ឲ្យវិក្កុ . . . ឬគុល ធ្វើ ឲ្យ
ត្រូវអប្បធិការេន ឲ្យចិន្តិ ឲ្យជាវិសោក ដោយចិត្ត មិនមានប័តិ
ហើយអនុកមា វិសោក វេទនា មិនមានប័តិ វេទនា ប្រាមធ្វើ ឲ្យ
ហេតុប្រាម ឲ្យជាវិសោក ធិដ្ឋិ . . . ត្រូវអប្បធិការេន មិតិវេន
កើតឡើង ប្រាមធ្វើ ឲ្យត្រូវអប្បធិការេន ឲ្យចិន្តិ ឲ្យជាវិសោក ។
ឯសោយាវិសោក គឺ អនិមតិ មិនមានប័តិ ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ ឬគុល
កត្តន្តរិ វិនិច្ឆ័យ ឬគុល ដោយអនិមតិវ្យច្ចយេ ។ អប្បធិការេ
ជាបច្ច័យ វិនិមតិវេន ដោយអនិមតិវ្យច្ចយេ ប្រាមធ្វើ វាមុណា-
វេទនា គឺ ឲ្យវេល ដោយចិត្ត មិនមានប័តិ . . . ឲ្យវេល . . . ឲ្យ
ឧបាសវេន . . . ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ អនិមតិ . . . ឯត្វាន ជាបច្ច័យ
វិនិច្ឆ័យ វេទនា មត្ត ចិន្តិ ប្រាមធ្វើ ដោយអនិមតិវ្យច្ចយេ
ឲ្យចត្ត . . . ឲ្យវិក្កុ . . . ឬគុល ធ្វើ ឲ្យត្រូវអប្បធិការេន ឲ្យចិន្តិ
ឲ្យជាវិសោក ដោយចិត្ត ប្រាមធ្វើ ដោយអនិមតិវ្យច្ចយេ ហើយអនុកមា វិសោក វេទនា
ប្រាមធ្វើ ដោយអនិមតិ កើតឡើង ប្រាមធ្វើ ឲ្យវេល ឲ្យជាវិសោក

ជំងឺ . . . អប្បធិការ ទន្ទ ៦ បីតិញ កុំ កត្តា
 សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អប្បធិការ ទន្ទ
 សម្បត្តិការស្ស ៦ អប្បធិការស្ស ៦ ឧប្បស្ស អធិបតិ-
 ញ្ញាធាយេន បទ្ធាយោ អាច្ឆណាធិបតិ នាចំ . . . ។
 សន្តិភ័យ ។ អធិបតិ . . . ជំងឺ ៦ សម្បត្តិការស្ស
 តោត្រុតុស្ស រោតានស្ស មត្តស្ស ផលស្ស បីតិយា
 ៧ អធិបតិញ្ញាធាយេន បទ្ធាយោ ឧត្តំ . . . វត្តំ . . .
 អប្បធិការ ទន្ទ ៦ បីតិញ សម្បត្តិការ ៦ ឧត្តេន កុំ
 ។ ឬ អស្សាមេតិ អធិបតិ កំ កុំ កត្តា សម្បត្តិ-
 ការ ទន្ទ . . . ជំងឺ ៦ ឧប្បជ្ឈន្តិ អប្បធិការ ទន្ទ ៦
 បីតិញ កុំ កត្តា សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦ បីតិ ៦ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 សម្បត្តិការ ៦ អប្បធិការ ៦ ឧប្បា សម្បត្តិការស្ស
 ៦ ឧប្បស្ស អធិបតិញ្ញាធាយេន បទ្ធាយោ សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦
 បីតិញ កុំ កត្តា សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ម្ចល់
 សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦ បីតិញ កុំ កត្តា អប្បធិការ ទន្ទ
 ៧ បីតិ ៦ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ម្ចល់ សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦
 បីតិញ កុំ កត្តា សម្បត្តិការ ទន្ទ ៦ បីតិ ៦ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ជំងឺ . . . ពួកសម្បត្តិកុមារ រោតទៀន ព្រោះធ្វើ ឲ្យពួកសម្បត្តិកុមារ
 ផង ឲ្យបីតិផង ឲ្យជាវិសោធន ។ អប្បធិការ ៦ ជាបង្អួច ខែសម្បត្តិក-
 រ ៦ ផង ខែសម្បត្តិករ ៦ ផង ដោយអធិបតិប្បដ្ឋយ បានដល់ការម្នាញា.
 ធិបតិ គឺ ឲ្យខាង . . . ។ សេចក្តីបំប្រែញ ៦ អធិបតិ . . . ជំងឺ
 ជាបង្អួច ខែសម្បត្តិក រោតទៀន មត្ត ផល ប្រកបដោយបីតិ បីតិ
 ដោយអធិបតិប្បដ្ឋយ ឲ្យខ្លះ . . . ឲ្យវត្ត . . . បុគ្គល ធ្វើ ឲ្យ
 ពួកសម្បត្តិកុមារផង ឲ្យបីតិផង ឲ្យជាវិសោធន ដោយបីតិ ប្រកបដោយ
 បីតិ ហើយព្រេងអា ខែសម្បត្តិ ៦ ផង ប្រកបដោយបីតិ ធ្វើ ឲ្យរោតទៀន
 ឲ្យជាវិសោធន . . . ជំងឺ រោតទៀន ពួកសម្បត្តិកុមារ បីតិ រោត
 ទៀន ព្រោះធ្វើ ឲ្យពួកសម្បត្តិកុមារផង ឲ្យបីតិផង ឲ្យជាវិសោធន ។
 សម្បត្តិករ ៦ អប្បធិការ ៦ ជាបង្អួច ខែសម្បត្តិករ ៦ ដោយអធិ-
 បតិប្បដ្ឋយ គឺ ពួកសម្បត្តិកុមារ រោតទៀន ព្រោះធ្វើ ឲ្យពួកសម្បត្តិ-
 កុមារផង ឲ្យបីតិផង ឲ្យជាវិសោធន ។ ម្ចល់ គឺ ពួកសម្បត្តិកុមារផង
 បីតិផង រោតទៀន ព្រោះធ្វើ ឲ្យពួកសម្បត្តិកុមារផង ឲ្យបីតិផង ឲ្យ
 ជាវិសោធន ។ ម្ចល់ គឺ ពួកសម្បត្តិកុមារផង បីតិផង រោតទៀន ព្រោះ
 ធ្វើ ឲ្យពួកសម្បត្តិកុមារផង ឲ្យបីតិផង ឲ្យជាវិសោធន ។

អនុលោម គោត្រកុស្យ អប្បធិការយ ធម្មសមា-
 ពត្តិយា អនន្តរម្បត្តយេន ធម្មាយា ។ មូល មុខ
 មុខ មីតិ អត្ថិមាតំ អត្ថិមាតំ សម្បត្តិការតំ ទន្ធាតំ
 អនន្តរម្បត្តយេន ធម្មាយា អប្បធិការំ ទុតិច្ឆំ សម្ប-
 តិកស្ស ទមមត្តិច្ឆំស្ស អាវុត្តិកា សម្បត្តិការតំ ទន្ធាតំ
 អប្បធិការ ទន្ធា សម្បត្តិកស្ស វុត្តិកស្ស វិបាកម-
 ពោលតុ សម្បត្តិការយ មហាវិញ្ញាណតារុយា អប្ប-
 តិកំ ភវន្តំ សម្បត្តិកស្ស ភវន្តិកស្ស អប្បធិការំ កុស-
 លាកុសលំ សម្បត្តិកស្ស វុត្តិកស្ស កិរិយំ វុត្តិកស្ស
 មាតំ វុត្តិកស្ស អនន្តរម្បត្តយេន ធម្មាយា វិហារា
 វុត្តិកស្ស រោសិសនាមាសញ្ញាយតំ សម្បត្តិការយ
 ធម្មសមាពត្តិយា អនន្តរម្បត្តយេន ធម្មាយា ។ អប្ប-
 តិកោ ធម្មា សម្បត្តិកស្ស ច អប្បធិការស្ស ច
 ធម្មស្ស អនន្តរម្បត្តយេន ធម្មាយា មុខិមា មុខិមា មីតិ
 មត្ថិមាតំ មត្ថិមាតំ សម្បត្តិការតំ មន្ទាតំ មីតិយា ច
 អនន្តរម្បត្តយេន ធម្មាយា ។ សម្បត្តិកោ ច អប្ប-
 តិកោ ច ធម្មា សម្បត្តិកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរម្បត្ត-
 យេន ធម្មាយា មុខិមា មុខិមា សម្បត្តិការ ទន្ធា ច មីតិ ច

អនុលោម ជាប់យ វោត្រកុស្យ មីតិធម្មសមាពត្តិ មីតិមាតំ ដោយ
 អនន្តរម្បត្តយ ។ មូល គឺ មីតិ មុន ។ ជាប់យ វោត្រកុស្យកិកុត្ត
 ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរម្បត្តយ ទុតិច្ឆំ មីតិមាតំ (ជាប់យ) វោ
 ទមមត្តិច្ឆំ ក្រោយដោយមីតិ អាវុត្តិកៈ (ជាប់យ) វោត្រកុស្យកិកុត្ត
 កុសម្បតិកកុត្ត (ជាប់យ) វោត្រកុស្យ ក្រោយដោយមីតិ វោត្រកុស្យកុ
 (ជាប់យ) វោត្រកុស្យកុត្ត ក្រោយដោយមីតិ ភវន្តិ មីតិមាតំ
 (ជាប់យ) វោត្រកុស្យ ក្រោយដោយមីតិ កុសលាកុសល មីតិមាតំ (ជាប់
 យ) វោត្រកុស្យ ក្រោយដោយមីតិ កិរិយា (ជាប់យ) វោត្រកុស្យ ធម្ម
 (ជាប់យ) វោត្រកុស្យ ដោយអនន្តរម្បត្តយ រោសិសនាមាសញ្ញាយតំ
 វោត្រកុស្យ កាលបេត្ត វោត្រកុស្យ ជាប់យ វោសមាពត្តិ ក្រោយ
 ដោយមីតិ ដោយអនន្តរម្បត្តយ ។ អប្បធិការមី ជាប់យ វោសម្ប-
 តិកមីតិ វោសម្បតិកមីតិ ដោយអនន្តរម្បត្តយ គឺ មីតិ មុន ។
 ជាប់យ វោត្រកុស្យកិកុត្ត ក្រោយ ។ មីតិ វោត្រកុស្យ ដោយអនន្ត-
 រម្បត្តយ ។ សម្បតិកមីតិ អប្បធិការមីតិ ជាប់យ វោសម្ប-
 តិកមីតិ ដោយអនន្តរម្បត្តយ គឺ ត្រកុស្យកិកុត្ត មីតិ មុន ។

បដ្ឋិមាធិ ធម្មិមាធិ សម្មតិកាធិ ទទ្ធាធិ អនន្តរាជ្យ-
ទ្វយេន ចត្វយោ ។ សម្មតិកោ ធិ ធម្មតិកោ ធិ
ធម្មា អម្មតិកាស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាជ្យទ្វយេន បដ្ឋិមោ
មុកិល មុកិលា សម្មតិកា ទទ្ធា ធិ មីតិ ធិ បដ្ឋិមាយ
បដ្ឋិមាយ មីតិយោ អនន្តរាជ្យទ្វយេន បដ្ឋិមោ សម្ម-
តិកា មុតិមិត្តញ្ច មីតិ ធិ អម្មតិកាស្ស ទុពមន្តិកិត្តស្ស
សម្មតិកា កវត្តញ្ច មីតិ ធិ កវត្តនាយ សម្មតិកា
ទទ្ធា ធិ មីតិ ធិ អម្មតិកាស្ស វុដ្ឋានស្ស សម្មតិកា
វិលាស វិលាសិកា លាណតុ ធិ មីតិ ធិ កិរិយមនោ-
វិកា លាណតុយា សម្មតិកា កវត្តញ្ច មីតិ ធិ អម្មតិ-
កាស្ស កវត្តស្ស សម្មតិកា តុសលាតុសយញ្ច មីតិ
ធិ អម្មតិកាស្ស វុដ្ឋានស្ស កិរិយ (ដ្ឋានស្ស ផល
វុដ្ឋានស្ស អនន្តរាជ្យទ្វយេន ចត្វយោ ។ សម្មតិកោ ធិ
អម្មតិកោ ធិ ធម្មា សម្មតិកាស្ស ធិ អម្មតិកាស្ស
ធិ ធម្មស្ស អនន្តរាជ្យទ្វយេន ចត្វយោ មុកិល មុកិលា
សម្មតិកា ទទ្ធា ធិ មីតិ ធិ បដ្ឋិមាធិ បដ្ឋិមាធិ
សម្មតិកាធិ ទទ្ធាធិ មីតិយោ ធិ អនន្តរាជ្យទ្វយេន
ចត្វយោ ។ . . . សមនន្តរាជ្យទ្វយេន ចត្វយោ ធិ

ជាបដ្ឋិម ខៃត្ថកសម្មតិកក្ខន្ធិ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរាជ្យទ្វយេន ។
សម្មតិកធម្មិក្ខ អម្មតិកធម្មិក្ខ ជាបដ្ឋិម ខៃសម្មតិកធម្មិ ដោយអនន្ត-
រាជ្យទ្វយេន គឺ ត្ថកសម្មតិកក្ខន្ធិ មុន ។ ផល មីតិផល ជាបដ្ឋិម ខៃ
មីតិ ក្រោយ ដោយអនន្តរាជ្យទ្វយេន មុតិមិត្ត ប្រកបដោយមីតិក្ខ មីតិក្ខ
(ជាបដ្ឋិម) ខៃធម្មមិត្តិក្ខ មិនមានមីតិ កវត្ត ប្រកបដោយមីតិក្ខ មីតិក្ខ
(ជាបដ្ឋិម) ខៃអាវុដ្ឋានៈ ត្ថកសម្មតិកក្ខន្ធិ មីតិក្ខ (ជាបដ្ឋិម) ខៃ
វុដ្ឋានៈ មិនមានមីតិ វិបាកមនោវិញ្ញាណតុ ប្រកបដោយមីតិក្ខ
មីតិក្ខ (ជាបដ្ឋិម) ខៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណតុ កវត្ត ប្រកបដោយ
មីតិក្ខ មីតិក្ខ (ជាបដ្ឋិម) ខៃកវត្ត មិនមានមីតិ តុសលាតុសយ ប្រកប
ដោយមីតិក្ខ មីតិក្ខ (ជាបដ្ឋិម) ខៃវុដ្ឋានៈ មិនមានមីតិ កិរិយ (ជា
បដ្ឋិម) ខៃវុដ្ឋានៈ ផល ជាបដ្ឋិម ខៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរាជ្យទ្វយេន ។
សម្មតិកធម្មិក្ខ អម្មតិកធម្មិក្ខ ជាបដ្ឋិម ខៃសម្មតិកធម្មិផល ខៃសម្មតិក-
ធម្មិផល ដោយអនន្តរាជ្យទ្វយេន គឺ ត្ថកសម្មតិកក្ខន្ធិ មុន ។ ផល មីតិផល
ជាបដ្ឋិម ខៃត្ថកសម្មតិកក្ខន្ធិ ក្រោយ ។ ផល មីតិផល ដោយអនន្ត-
រាជ្យទ្វយេន ។ . . . ជាបដ្ឋិម ដោយអនន្តរាជ្យទ្វយេន មានព. ៧

សប្បវត្តិកទុក ចត្តាភិកា

សហជាតប្បដូយេន បដូយោ នវ អក្ខាមញ្ញប្បដូយេន
បដូយោ នវ ធិស្សយប្បដូយេន បដូយោ នវ ។

(៨៦) សប្បវត្តិកោ ធម្មោ សប្បវត្តិកស្ស ធម្មស្ស
ធិស្សយប្បដូយេន បដូយោ អាម្ពល្លបដិស្សយោ
អនន្ត្របដិស្សយោ មគគ្គបដិស្សយោ ។ មេ ។ មគ្គ
បដិស្សយោ សប្បវត្តិកា ទន្ធា សប្បវត្តិកានំ មញ្ជនំ
ធិស្សយប្បដូយេន បដូយោ ។ ម្ងលំ សប្បវត្តិកា
មញ្ជ អប្បវត្តិកានំ មញ្ជនំ មិត្តយា ម ឧបដិស្សយប្ប
ដូយោន អន្តរោ ។ ម្ងលំ សប្បវត្តិកា មញ្ជា សប្បវត្តិ
កានំ មញ្ជនំ មិត្តយា ម ឧបដិស្សយប្បដូយេន បដូ
យោ ។ អប្បវត្តិកោ ធម្មោ សប្បវត្តិកស្ស ធម្មស្ស
ធិស្សយប្បដូយេន បដូយោ អាម្ពល្លបដិស្សយោ
អនន្ត្របដិស្សយោ មគគ្គបដិស្សយោ ។ មេ ។ មគ្គ
បដិស្សយោ អប្បវត្តិកំ សម្ពំ ធិស្សយោ អប្បវត្តិ
កោន ធិន្ត្រន ទានំ មន្តា សីលំ . . . ទោសាមគ្គម្ពំ
អប្បវត្តិកំ ទវេនំ វិបស្សនំ មន្តំ អត្តញ្ញំ . . . សហបត្តិ
ឧប្បវេទតិ វារំ វិល្យតំ ជំដ្ឋំ គុណាតិ អប្បវត្តិកំ
សីលំ ។ មេ ។ មញ្ញំ . . . អត្តញ្ញំ វតំ មោសំ វោហំ
វារំ ជំដ្ឋំ មន្តនំ កាយតិកំ សុបំ កាយតិកំ ឧត្តិ ឧត្តំ

សប្បវត្តិកទុក ចត្តាភិកា

ជាមួយ ដោយសហជាតប្បដូយេ មានព្រះ ៧ ជាមួយ ដោយអក្ខមញ្ញ
ប្បដូយេ មានព្រះ ៧ ជាមួយ ដោយធិស្សយប្បដូយេ មានព្រះ ៧ ។

(៨៦) សប្បវត្តិកមិ ជាមួយ នៃសប្បវត្តិកមិ ដោយឧបដិស្ស
យប្បដូយេ ទានព័លំអាម្ពល្លបដិស្សយោ អនន្ត្របដិស្សយោ មិគ្គមគ្គ
ដិស្សយោ ។ មេ ។ មគគ្គបដិស្សយោ គំ ពួកសប្បវត្តិកុទ្ធ ជាមួយ នៃ
ពួកសប្បវត្តិកុទ្ធ ដោយឧបដិស្សយប្បដូយេ ។ ម្ងល គំ ពួកសប្បវត្តិកុទ្ធ
ជាមួយ នៃពួកអប្បវត្តិកុទ្ធចំ វិធាវិធាវិ ដោយឧបដិស្សយប្បដូយេ ។
ម្ងល គំ ពួកសប្បវត្តិកុទ្ធ ជាមួយ នៃពួកសប្បវត្តិកុទ្ធចំ វិធាវិ
៧ ដោយឧបដិស្សយប្បដូយេ ។ អប្បវត្តិកមិ ជាមួយ នៃអប្បវត្តិ
កមិ ដោយឧបដិស្សយប្បដូយេ ទានព័លំអាម្ពល្លបដិស្សយោ អនន្ត្រប
ដិស្សយោ មិគ្គមគ្គបដិស្សយោ ។ មេ ។ មគគ្គបដិស្សយោ គំ មន្តរ
សម្រយ ឡុសន្តា មិគ្គមគ្គមិ វេលិធិ ឡុវាទ ដោយមិត្ត មិ
មានមិ ឡុសីល . . . ឡុវាទាសថន្ត ញ្ញានិយាម វិបស្សនា
មន្ត មិគ្គិកញ្ញា មិគ្គមគ្គមិ . . . ញ្ញានិយាមមន្ត ក្លាវិកាភិវិនិ
វៈឡុវិ ឡុវាទ ប្រគានំ ឡុវិជ្ជំ ឡុសីល មិគ្គមគ្គមិ ។ មេ ។
សម្រយ ឡុវត្តា . . . ឡុវិកញ្ញា ករោ ទោសា
ទោហា មន្ត មិត្ត វោលក្លិធាត្តំ កាយសុច កាយសុច្ច ឡុវ

អតីតប្រជុំពេ អនុរោមទុក្ខប្បដ្ឋានំ

កោដិជំ ... សេនាសនំ បីតិ ទុបទំស្សន្តយ អប្បិទិ.
សេន ចំខ្លួន ពានំ មេ ម សេនាបត្តិ ទុប្បាដតិ
ពាលំ ពានិ មេ ម សន្តិ ពិទ្ធិតិ អប្បិទិកា សម្មា
មេ ម សេនាសនំ បីតិ ធម៌ អប្បិទិកាយ សទ្ធាយ
មេ ម មន្តយាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិ.
ធម៌ មន្តស្ស មន្តស្ស ផលសមាទត្តិយា វិទិយា
ទុបទំស្សន្តយេន មន្តយា ម អប្បិទិកា
យាយ សប្បិទិកស្ស ធម្មស្ស ទុបទំស្សន្តយេន
មន្តយោ តិណិ ទុបទំស្សន្តយា អប្បិទិកំ សន្តិ ទុប-
ទិស្សន្តយ សប្បិទិកេន ចំខ្លួន ខានំ ពេតិ មេ ម
អប្បិទិកា យាយ មេ ម មាតំ ជយេតិ ធម្មិ
កន្តាតិ អប្បិទិកំ សីលំ មេ ម សេនាសនំ បីតិ
ទុបទំស្សន្តយ សប្បិទិកេន ចំខ្លួន ពានំ ពេតិ មេ ម
សេនាបត្តិ ទុប្បាដតិ សប្បិទិកេន ចំខ្លួន អធិដ្ឋំ ...
អុសា ... បិសុណំ ... សម្ពំ ... សន្តិ ... ចំខ្លួន
... ឯកាភិកំ ... បរិបទ្ធ ... បរិណា ... កាម-
រោតំ ... ធម៌យាយំ ... អប្បិទិកា សទ្ធា មេ ម
សេនាសនំ បីតិ ធម៌ អប្បិទិកាយ សទ្ធាយ មេ ម

អតីតប្រជុំពេ អនុរោមទុក្ខប្បដ្ឋានំ

ទូរោដន ... ទូរោសនាសនៈ ទិវិបិកិ ទូរោន កោយចិក្ក មិន
មានបិកិ មេ ម ញ៉ាំងសមាបត្តិ ទូរោតិកេឡើយ សទ្ធាយ ទូរោសត្វ
មេ ម វិវេក ទូរោសន្តិ សទ្ធា មិនមានបិកិ មេ ម សេនាសនៈ
ក្តី បិកិក្តី ជាបច្ច័យ វិនសទ្ធា មិនមានបិកិ មេ ម ជាបច្ច័យ វិន
សេន្តិប្រាជ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មន្ត ផល សមាបត្តិ មិនបិកិ
កោយទុបទំស្សន្តយេន ម អប្បិទិកមមិ ជាបច្ច័យ វិនសទ្ធាតិកមមិ
កោយទុបទំស្សន្តយេន តិ ទុបទំស្សន្តយេន ពេតិ មន្តយ កាស្រីយ
ទូរោន មិនមានបិកិ កោយទូរោ ទូរោន កោយចិក្ក ប្រកបកោយបិកិ
មេ ម អតីយោន មិនមានបិកិ មេ ម វិទ្ធិតិ ទូរោន ប្រកាតំ
ទូរោន ទូរោសីល មិនមានបិកិ មេ ម កស្រីយ ទូរោសនាសនៈ
បិកិ កោយទូរោ ទូរោន កោយចិក្ក ប្រកបកោយបិកិ មេ ម
ញ៉ាំងសមាបត្តិ ទូរោតិកេឡើយ ទូរោស្ស វិសេនាដុបទុក្ខ ... មិនពិក
... ញ៉ាំង ... កោយកាយិកស្សន្តយាដនំ ... ទូរោន ...
ទូរោសន្តិ ... ទូរោសន្តិក្តីផ្សំផ្សំយ ... កុដិផ្សំ ... ទូរោសន្តិ
ប្រកបវិទ ... ទូរោសេនាបត្តិស្តុក ... ទូរោសេនាបត្តិស្តុក
កោយចិក្ក ប្រកបកោយបិកិ ... សទ្ធា មិនមានបិកិ មេ ម សេ-
នាសនៈក្តី បិកិក្តី ជាបច្ច័យ វិនសទ្ធា ប្រកបកោយបិកិ មេ ម

ចន្ទាយ វាសន្យ មោហស្ស មាទស្ស វិជ្ជិយោ ចត្ត-
 យាយ មន្តស្ស ផលសមាធិត្តិយោ ឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋយោ ។ អប្បវិកោ ធម្មោ សម្បវិកោស្ស
 ច អប្បវិកោស្ស ច មន្តស្ស ឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយេន
 បដ្ឋយោ វិណិ ឧបទ័ស្សយោ អប្បវិកា សង្ខ ឧប-
 ទ័ស្សយោ សម្បវិកោន វិជ្ជេន មាទំ ធម្មំ ។ មេ ។
 សោយត្ថិ ឧប្បាទេតំ មាទំ ធម្មេតំ វិជ្ជិ តន្ត្រាតំ
 ។ មេ ។ អប្បវិកា សីលំ ។ មេ ។ សោយសំ មិត្តិ
 ឧបទ័ស្សយោ សម្បវិកោន វិជ្ជេន មាទំ ធម្មំ ។ មេ ។
 សោយត្ថិ ឧប្បាទេតំ សម្បវិកោន វិជ្ជេន មាទំ ធម្មំ
 វេយ្យេតំ ។ ធុតិយវសមិសំ ។ វិកាមណំ តោរតិ
 អប្បវិកោ សម្មា ។ មេ ។ សោយសំ មិត្តិ ច សម្បវិក-
 ោយ សម្មាយ ។ មេ ។ ចន្ទាយ វាសន្យ មោហស្ស
 មាទស្ស វិជ្ជិយោ ចត្តាយ មន្តស្ស ផលសមាធិត្តិយោ
 វិណិយោ ។ ឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ បដ្ឋយោ ។ សម្ប-
 វិកោ ច អប្បវិកោ ធម្មោ សម្បវិកោស្ស មន្តស្ស
 ឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ បដ្ឋយោ វិណិ ឧបទ័ស្សយោ
 សម្បវិកោ ឧប្បា ច មិត្តិ ច សម្បវិកោ ឧប្បា ឧប-
 ទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ បដ្ឋយោ ។ មូលំ សម្បវិកោ ឧប្បា ច

ជាច្រើន ខែបញ្ញា ពតៈ មោហា មាទៈ វិជ្ជិ សេចក្តីប្រាថ្នា មន្ត និង
 ផលសមាធិត្តិ ដោយឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ ។ អប្បវិកាមិ ជាច្រើន ខែ
 សម្បវិកាមិ ខែអប្បវិកាមិ ដោយឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ គឺ ឧប-
 ទ័ស្សយោ ព យោ មន្តស្ស មន្តស្ស ឧបទ័ស្សយោ មិមាមិ
 វេយ្យេតំ ឧប្បា ដោយវិជ្ជិ ប្រកថាដោយវិកា ។ មេ ។ ញ្ជិក
 សមាធិត្តិ ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ។ មេ ។
 ឧប្បា មិមាមិ ។ មេ ។ មន្តស្ស មន្តស្ស ឧប្បា មិមាមិ
 មិមិ វេយ្យេតំ ឧប្បា ដោយវិជ្ជិ ប្រកថាដោយវិកា ។ មេ ។
 ញ្ជិកសមាធិត្តិ ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ។ មេ ។
 ដោយវិជ្ជិ ប្រកថាដោយវិកា ។ (ឧប្បា ឧប្បា) ប្រកថា ឧប្បា ឧប្បា
 មិមាមិ ។ មន្តស្ស ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា មិមាមិ
 ។ មេ ។ សោយសំ វិជ្ជិ (ជាច្រើន) ខែបញ្ញាប្រកថាដោយវិកា
 ។ មេ ។ ជាច្រើន ខែបញ្ញា ពតៈ មោហា មាទៈ វិជ្ជិ សេចក្តីប្រាថ្នា
 មន្ត ផលសមាធិត្តិ និង ដោយឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ ។ សម្បវិកាមិ
 គឺ អប្បវិកាមិ ជាច្រើន ខែសម្បវិកាមិ ដោយឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ
 គឺ ឧបទ័ស្សយោ ព យោ មន្តស្ស មន្តស្ស មន្តស្ស មន្តស្ស ។ មេ ។
 សម្បវិកាមិ ដោយឧបទ័ស្សយប្បដ្ឋយោ ។ មូលំ គឺ ឧប្បា ឧប្បា ឧប្បា

អំពី ៨ អប្បិទ្ធិកានំ ១ ទ្វានំ បីតិយោ ៨ ឧបទំស្សៈ
ធរប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ ម្យលំ សប្បិទ្ធិកា ១ ទ្វា ៨
ពិទំ ៨ សប្បិទ្ធិកានំ ១ ទ្វានំ បីតិយោ ៨ ឧបទំស្សៈ
ធរប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។

[៨៧] អប្បិទ្ធិកោ ធម្មោ សប្បិទ្ធិកស្ស ធម្មស្ស
បុរោជាតប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ អាម្ពណាបុរោជាតំ វត្តុបុរោ
ជាតំ ។ អាម្ពណាបុរោជាតំ ឧត្តំ . . . វត្តំ អប្បិទ្ធិកេន
និទ្ទេន អនិទ្ធកោ . . . វិបស្សនិ អស្សនេនិ អភិទទ្ធិតិ
នំ វារត្តុ សប្បិទ្ធិកោ ទិវោ ។ វេ ។ វោមនស្សំ ចិត្តិ
ឧប្បដ្ឋិតិ និទ្ទេន ចក្កុច ។ វេ ។ វោដ្ឋង្គាយនំ កា
យេនិកា ណស្ស ។ វត្តុបុរោជាតំ ចក្កុយនំ ចក្កុវិញ្ញា
ណស្ស កាយាយនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្តុ អប្បិទ្ធិ
កានំ ១ ទ្វានំ បីតិយោ ៨ បុរោជាតប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
អប្បិទ្ធិកោ ធម្មោ សប្បិទ្ធិកស្ស ធម្មស្ស បុរោជាតប្ប
ដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ អាម្ពណាបុរោជាតំ វត្តុបុរោជាតំ ។
អាម្ពណាបុរោជាតំ ឧត្តំ . . . វត្តំ អប្បិទ្ធិកេន
និទ្ទេន អនិទ្ធកោ . . . វិបស្សនិ អស្សនេនិ អភិទទ្ធិតិ
នំ វារត្តុ សប្បិទ្ធិកោ ទិវោ ឧប្បដ្ឋិតិ និទ្ទេ . . . ។

ចិត្តិ ជំហធិយ នៃពួកអប្បិទ្ធិកក្នុងនី នៃចិត្តនី ដោយឧបទិស្សយប្ប
ដ្ឋយ ។ ម្យល ៧ ពួកអប្បិទ្ធិកក្នុងនី ចិត្តិ ជំហធិយ នៃពួកអប្បិ
កក្នុងនី នៃចិត្តនី ដោយឧបទិស្សយច្ឆ័យ ។

[៨៧] អប្បិទ្ធិកមិ ជំហធិយ នៃអប្បិទ្ធិកមិ ដោយបុរោជាត
ច្ឆ័យ បុរោជាតប្បដ្ឋាយេន ចិត្តិវត្តុបុរោជាត ។ អាម្ពណាបុរោ
ជាត ៧ វត្តុបុរោ . . . វត្តុវត្តុ ចិត្តិវត្តុ ដោយចិត្តិ ចិត្តិវត្តុ . . .
និវារណោ ប្រាសា វិភយ កតៈ មិទ្ធកចិត្តិ កើតវត្តិ ប្រោ
ប្រោ ធុរោបុរោ ។ វេ ។ វោមនស្សំ ចិត្តិ កើតវត្តិ ដោយ
វិទ្ធកុ ។ វេ ។ វោដ្ឋង្គាយនំ (ជំហធិយ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ វត្តុ
បុរោជាត ៧ ចក្កុយនំ (ជំហធិយ) នៃចក្កុវិញ្ញាណ កាយាយនំ
(ជំហធិយ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្តុ ជំហធិយ នៃពួកអប្បិទ្ធិកក្នុងនី នៃ
ចិត្តនី ដោយបុរោជាតច្ឆ័យ ។ អប្បិទ្ធិកមិ ជំហធិយ នៃសប្បិ
កកមិ ដោយបុរោជាតច្ឆ័យ បុរោជាតប្បដ្ឋាយេន ចិត្តិវត្តុបុរោ
ជាត ។ អាម្ពណាបុរោជាត ៧ វត្តុបុរោ . . . វត្តុវត្តុ ចិត្តិវត្តុ ដោយ
ចិត្តិវត្តុ . . . និវារណោ ប្រាសា វិភយ កតៈ ប្រាស
ដោយចិត្តិ កើតវត្តិ ប្រោប្រោ ធុរោបុរោ វត្តុ . . . ។

វត្ថុបុរេជាតិ វត្ថុ សម្បត្តិកាលំ ១ ទ្វាលំ បុរេជាតិប្បដ្ឋ-
យេន មច្ចយោ ។ អប្បតិកោ ធម្មោ សម្បតិកស្ស
ន អប្បតិកស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតិប្បដ្ឋយេន មច្ច-
យោ ពោធិណបុរេជាតិ វត្ថុបុរេជាតិ ។ អាម្មណបុរេ-
ជាតិ ធម្មំ . . . វត្ថុ អប្បតិកេន ចិត្តេន អនិច្ច-
កោ . . . វិបស្សនំ អស្មាទេនិ អភិទទ្ធិនំ នំ អាទ្ត-
រិទំ ច សម្បយុត្តកា ច មច្ចា មច្ចដ្ឋន្តិ ។ វត្ថុបុរេ-
ជាតិ វត្ថុ សម្បត្តិកាលំ ១ ទ្វាលំ ចិត្តិយា ច បុរេជា-
តិប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ។

(៧៦) សម្បតិកោ ធម្មោ អប្បតិកស្ស ធម្មស្ស
បុរេជាតិប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ តីណំ ។ . . . អាសេវ-
នប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ធនំ កម្មប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ច
សយេជាតាមិ ធាតុទណិកាមិ កាតត្វា ទ្វេ ធាតុទ-
ណិកា ។ . . . វិចារកម្មប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ធនំ អា-
ហារប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ធម្មាវំ វិជ្ជិយប្បដ្ឋយេន មច្ច-
យោ ធម្មាវំ ឈានប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ធនំ មត្តប្បដ្ឋ-
យេន មច្ចយោ ធម្មាវំ សម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ ច
វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ មត្ត វត្ថុប្បដ្ឋយេន មច្ច-
យោ ធនំ ។ សន្តិភ្នំ ។ សវិគត្តិយុកសាសនិសំ កាតត្វំ ។

វត្ថុបុរេជាតិ នី វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងសម្បតិកក្នុង ដោយបុរេជាតិ-
ប្បដ្ឋយ ។ អប្បតិកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសម្បតិកធម៌ផង នៃអប្បតិកធម៌ផង
ដោយបុរេជាតិប្បដ្ឋយ បានដល់អាម្មណបុរេជាតិ នឹងវត្ថុបុរេជាតិ ។
អាម្មណបុរេជាតិ នី ម្ល/ចក្ខុ . . . ម្ល/វត្ថុ ជាមិនខៀវ ដោយចក្ខុ
មិនមានជីវិត . . . ចិចារណា ក្រកអា វិភាយ ចិត្តិ ក្នុងសម្ប-
យុត្តកក្នុងក្តី កើតខ្លាំង ប្រាថ្នាប្រាថ្នា ខ្លាំងខុសខាង ។ វត្ថុបុរេជាតិ
នី វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងសម្បតិកក្នុងផង នៃចិត្តផង ដោយបុរេជា-
តិប្បដ្ឋយ ។

(៧៧) សម្បតិកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បតិកធម៌ ដោយបញ្ចកត-
ប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយការសេវប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៦ សហវេទក្តី ខាត-
ខណិកាភ្នំ បណ្ឌិត ធម្មវិទ្ធីបុរ មានខាងខណិកា ៦ ។ . . . ជាបច្ច័យ
ដោយវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយវាហារប្បដ្ឋយ
មានវារៈ ៦ ជាបច្ច័យ ដោយវិជ្ជិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៦ ជាបច្ច័យ
ដោយឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយមត្តប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៦ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៦ ជាបច្ច័យ ដោយ
វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយវត្ថុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៧ ។
សេច្ឆិវិប្រដ្ឋ ។ បណ្ឌិត ធម្មវិទ្ធី ម្យ៉ាងម្យ៉ាងនឹងសិក្សានូវការផង ។

... ទត្តិប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ វិភក្កប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ
វិភក្កប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ នវ ។

[៧៧] ហេតុយោ ចត្តារិ អាម្មណោ នវ អធិបតិ-
យោ វវ វាណុតេ វវ វាមណុតេ វវ សមាសាតេ វវ
វាណុតេ វវ ឧបស្សយ វវ ឧបស្សយ វវ ចុរ-
យាត វិណំ មច្ឆាយាតេ វិណំ អាសវិណំ វវ កម្ម-
ន វិភក្កេន វវ អាហារេ ចត្តារិ វត្ថុនិយ ចត្តារិ ឈានេ
វវ វត្ថេ ចត្តារិ សម្មយុត្តេ ន វិម្មយុត្តេ មក្ខ អត្ថិយោ
វវ ទត្តិយោ វវ វិភក្កេន វវ វិភក្កេន វវ ។

[៧៨] សប្បវិភក្កោ ចត្តោ សប្បវិភក្កស្ស ចត្តស្ស
វាម្មណប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ សមាសាតប្បដ្ឋានយេន មច្ឆ-
យោ ឧបស្សយប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ កម្មប្បដ្ឋានយេន
មច្ឆាយោ ។ សប្បវិភក្កោ ចត្តោ អប្បវិភក្កស្ស ចត្តស្ស
វាម្មណប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ សមាសាតប្បដ្ឋានយេន
មច្ឆាយោ ឧបស្សយប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ មច្ឆាយា-
តប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ កម្មប្បដ្ឋានយេន មច្ឆាយោ ។

... ជាបច្ច័យ ដោយទត្តិប្បដ្ឋាន ជាបច្ច័យ ដោយវិភក្កប្បដ្ឋាន ជា
បច្ច័យ ដោយវិភក្កប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ។

[៧៩] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៤ ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋាន មាន
ព្រះ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧
ក្នុងសមណុតប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងសមាសាតប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុង
វាណុតប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងឧបស្សយប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងចុរ-
យាតប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងវិណំប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងកម្ម-
នប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងអាហារេប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងវត្ថុនិយ
ប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងវត្ថេប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងសម្មយុត្តប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងវិម្មយុត្តប្ប-
ដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងអត្ថិប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងវិភក្កប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧
ក្នុងវិភក្កេនប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ក្នុងវិភក្កេនប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៧ ។

[៨០] សប្បវិភក្កោ ជាបច្ច័យ វិទសប្បវិភក្កោ ដោយ
វាម្មណប្បដ្ឋាន ជាបច្ច័យ ដោយសមាសាតប្បដ្ឋាន ជាបច្ច័យ
ដោយវាណុតប្បដ្ឋាន ជាបច្ច័យ ដោយឧបស្សយប្បដ្ឋាន ។ សប្ប-
វិភក្កោ ជាបច្ច័យ វិទសប្បវិភក្កោ ដោយកម្មប្បដ្ឋាន ជា
បច្ច័យ ដោយសមាសាតប្បដ្ឋាន ជាបច្ច័យ ដោយវាណុតប្បដ្ឋាន
ជាបច្ច័យ ដោយវាណុតប្បដ្ឋាន ជាបច្ច័យ ដោយឧបស្សយប្បដ្ឋាន ។

សុខសហគតទុក្ខំ

បដិព្វវិយា

[៧២] សុខសហគតំ ធម្មំ បដិព្វ សុខសហគតោ
ចាម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ ឯកំ
មន្ទំ បដិព្វ មេ មន្ទា មេ មន្ទំ . . . ។
បដិសាមិ ។ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិព្វ ឧសុខសហ-
គតោ ចាម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតោ
មន្ទេ បដិព្វ សុខំ ចិត្តសមុដ្ឋានេន រូបំ ។ ឯវំ សុខ-
សហគតមុតំ វិញ្ញាណេន្នំ យថា សម្បតិកមុតស្ស
វេទ្យាណមញ្ញដិច្ចវា ។

[៧៣] ហេតុយា ធម៌ អាម្មុយា ធម៌ ។ បេ ។
មុរាជានេ ធម៌ អាសវិទ ធម៌ កាត្ម ធម៌ អវិកតេ ធម៌ ។

[៧៤] សុខសហគតំ ធម្មំ បដិព្វ សុខសហគ-
តោ ចាម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ករោតុតំ សុខ-
សហគតំ ឯកំ មន្ទំ បដិព្វ មេ មន្ទា មេ មន្ទំ . . . ។
អុសំ អហេតុកេ សុខសហគតេ មន្ទំ បដិព្វ សុខេន
ចិត្តសមុដ្ឋានេន រូបំ ។ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិព្វ
សុខសហគតោ ធម៌ ឧសុខសហគតោ ធម៌ បេ ។ ឧប្បជ្ឈតិ

សុខសហគតទុក្ខំ

បដិព្វវិយា

[៧៥] សុខសហគតេ (ធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ)
អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខសហគតេ រើបាតិកាខ្សឹប ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ
មន្ទំ អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខសហគតេ ម (មន្ទំ ម ដែលប្រព្រឹត្តិទៅជា
មួយនឹងសុខ) មន្ទំ អាស្រ័យ ខ្ញុំមន្ទំ មានបដិសន្ធិ ។ ឧសុខ-
សហគតេ (ធម៌ ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ) អាស្រ័យ ខ្ញុំ
សុខសហគតេ (ធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ) រើបាតិកាខ្សឹប
ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ សុខក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានេន អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខ-
សហគតេ ។ អនុលាមប្បដិច្ចករៈ ខែសប្បិទិកទុក យ៉ាងណា
សុខសហគតទុក្ខៈ បណ្ឌិត អប្បិទិកទុក យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៧ ក្នុងការច្នៃឈាប្បច្ចយ មាន
វារៈ ៧ ។ បេ ។ ក្នុងបុរាណប្បច្ចយ មានវារៈ ៦ ក្នុងការសាវនប្បច្ចយ
មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ចយ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិកតប្បច្ចយ មានវារៈ ៧ ។

[៧៧] សុខសហគតេ អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខសហគតេ រើបាតិកា
ខ្សឹប ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ មន្ទំ ម អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខសហគតេ មន្ទំ ម
នៃហេតុកៈ មន្ទំ ម . . . ។ មូល គឺ សុខក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានេន ក្នុង
អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខសុខសហគតេ ហេតុកៈ ។ សុខសហគតេ ក្នុង
ឧសុខសហគតេ អាស្រ័យ ខ្ញុំសុខសហគតេ រើបាតិកាខ្សឹប

ឧសម្បយុត្ត ភីណិ ធីវិយ្យយុត្ត ឆ លោកន្តិយា ភីណិ
យោវិគតេ ភីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ម្លេ តណនាមំ ។ សហជាតកំភេមិ
អដិច្ចកំសនិសោ ។ មច្ចុយេនិយ បវិត្តិមិ បដិសន្តិមិ
វិគ្គារេតត្វា យថា សប្បវិត្តិកុកុកុយ្យច្ចយកវប្បនុចិយេមិ
មវិត្ត វត្ត ឆ វិគ្គារេតត្វំ យថា សប្បវិត្តិកុកុកេ ឯតា-
យេវ ហេហោ ។ ធិស្សយកំភេមិ សំសន្តកំភេមិ សម្ប-
យុត្តកំភេមិ យថា សប្បវិត្តិកុកុកំ ឯវំ តាតត្វា ។

បញ្ហាទី៣

[៧៦] សុខសហគមន៍ ជាម្នា សុខសហគមន៍
ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋាយន មច្ចុយោ ចត្តវិ ។ កាវត្ត-
ណាមិ អដិបតិយាមិ សប្បវិត្តិកុកុកុសនិសោ សុខន្តិ-
យោតករណំ ។

[៧៧] សុខសហគមន៍ ជាម្នា សុខសហគមន៍
ធម្មស្ស អនន្តប្បដ្ឋាយន មច្ចុយោ បុរិមា បុរិមា
សុខសហគមន៍ មច្ចុ បដិមាមំ បដិមាមំ សុខសហ-
គមនំ មច្ចុមំ អនន្តប្បដ្ឋាយន មច្ចុយោ ។ មូលំ
កុរិមា បុរិមា សុខសហគមន៍ មច្ចុ បដិមស្ស បដិ-
មស្ស ធម្មសុខសហគមន៍ អនន្តប្បដ្ឋាយន មច្ចុយោ

ក្នុងឧសម្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ក្នុងធីវិយ្យយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៦
ក្នុងលោកន្តិយប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ក្នុងយោវិគតេប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ។

ការព្រំព្រាង ៦ យ៉ាងក្រៅនេះ យ៉ាងនេះឯង ។ ឧសហជាតកំភេមិ
ប្រវិចារន្តាមិធិបដិច្ចកំភេមិ ។ បវិត្តិមិ បដិសន្តិមិ ក្នុងមច្ចុយោ
បណ្ឌិត ធម្មវិទ្យាស្តា មូលជាត្រីសប្បវិត្តិកុកុកុយ្យច្ចយកវប្បនុចិយោ
ឯវុ ក្នុងបវិត្តិកាល បណ្ឌិត ធម្មវិទ្យាស្តា មូលជាត្រីសប្ប-
វិត្តិកុកុកុ មានហោហៈត្រឡាយអត់ ។ ធិស្សយកំភេមិ សំសន្តកំភេមិ
សម្បយុត្តកំភេមិ បណ្ឌិត ធម្មវិទ្យា មូលជាត្រីសប្បវិត្តិកុកុកុ ។

បញ្ហាទី៤

[៧៦] សុខសហគមន៍ ជាមួយ នៃសុខសហគមន៍ ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៦ ។ ក្នុងការប្រណិប្បដ្ឋាយក្តី ក្នុងវិចារន្តាមិធិបដិច្ចកំភេមិ
ប្រវិចារន្តាមិធិសប្បវិត្តិកុកុកុ មានការព្រំព្រាង ១ គ្នា តែគ្រប់
កត្តាជា សុខ ។

[៧៧] សុខសហគមន៍ ជាមួយ នៃសុខសហគមន៍ ដោយ
អនន្តប្បដ្ឋាយ គឺ ក្នុងសុខសហគមន៍ មុន ។ ជាមួយ នៃសុខសុ-
សហគមន៍ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តប្បដ្ឋាយ ។ មូល គឺ ក្នុងសុខ-
សហគមន៍ មុន ។ ជាមួយ នៃសុខសហគមន៍ ក្រោយ ។

សុខសមាគម ច្បាប់ដ៏ធំ នៃសុខសមាគមស្នូល ចម្រុះ
 ដ៏ធំស្នូល សុខសមាគម កង្កែប កង្កែបយាយ សុខសមាគម
 កាយវិញ្ញាណ វិភាគបរិយោគប្រយោគ សុខសមាគម
 វិភាគបរិយោគប្រយោគ កិរិយាបរិយោគប្រយោគ
 សុខសមាគម កង្កែប នៃសុខសមាគមស្នូល កង្កែប
 សុខសមាគម កុសលកុសល នៃសុខសមាគមស្នូល
 ក្រុមស្នូល កិរិយា ក្រុមស្នូល ក្រុមស្នូល អនុលោម
 ក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ ម្ចាស់ ម្ចាស់ ម្ចាស់ សុខសមាគម
 ៧ ម្ចាស់ ម្ចាស់ ម្ចាស់ សុខសមាគម ៧ ម្ចាស់
 សុខស្នូល ៧ អនុលោមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ នៃសុខសមា
 គម ៧ ម្ចាស់ នៃសុខសមាគមស្នូល មន្ទីរ ៧ អនុលោម
 ក្រុមស្នូល មន្ទីរ ម្ចាស់ ម្ចាស់ នៃសុខសមាគម ... ៧
 ម្ចាស់ កិរិយា សម្រេចកិរិយាសា ៧ សុខសមា
 គម ៧ នៃសុខសមាគម ៧ ម្ចាស់ សុខសមាគមស្នូល
 មន្ទីរ ៧ អនុលោមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ម្ចាស់ ម្ចាស់ សុខ
 សមាគម ៧ ៧ នៃសុខសមាគម មន្ទីរ ម្ចាស់ សុខ
 សមាគម ៧ ៧ អនុលោមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ ម្ចាស់
 ម្ចាស់ ម្ចាស់ សុខសមាគម ៧ ៧ នៃសុខសមាគម មន្ទីរ
 មន្ទីរ មន្ទីរ សុខស្នូល ៧ អនុលោមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧

ដោយអនុលោមក្រុមស្នូល ក្រុមស្នូល ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ ជាមួយ
 នៃសុខសមាគម ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ កង្កែប ដែលប្រព្រឹត្តទៅ
 ជាមួយនឹងសុខ (ជាមួយ) នៃកង្កែប កាយវិញ្ញាណ ដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅជាមួយនឹងសុខ (ជាមួយ) នៃវិភាគបរិយោគប្រយោគ វិភាគបរិយោគ
 ប្រយោគ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ (ជាមួយ) នៃកិរិយាបរិយោគ
 ប្រយោគ កង្កែប ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ (ជាមួយ) នៃ
 កង្កែប ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ កុសលកុសល ដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅជាមួយនឹងសុខ (ជាមួយ) នៃក្រុមស្នូល ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
 សុខ កិរិយា (ជាមួយ) នៃក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ មន្ទីរ ៧ មន្ទីរ ៧ មន្ទីរ ៧ មន្ទីរ ៧
 អនុលោមក្រុមស្នូល ៧ ម្ចាស់ ៧ ក្រុមសុខសមាគមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ មន្ទីរ ៧ នៃ
 ក្រុមសុខសមាគមក្រុមស្នូល ក្រុមស្នូល ៧ នៃសុខសមាគម ដោយអនុលោមក្រុមស្នូល ៧
 នៃសុខសមាគម ជាមួយ នៃសុខសមាគម ដោយអនុលោមក្រុមស្នូល
 ៧ ក្រុមសុខសមាគមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ ... ៧ ម្ចាស់ ៧ មន្ទីរ ៧
 ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ ៧ សុខសមាគមក្រុមស្នូល នៃសុខសមា
 គមក្រុមស្នូល ជាមួយ នៃសុខសមាគមក្រុមស្នូល ដោយអនុលោមក្រុមស្នូល ៧ ក្រុម
 សុខសមាគមក្រុមស្នូល មន្ទីរ ៧ នៃសុខសមាគម ជាមួយ នៃក្រុមសុខសមាគមក្រុមស្នូល
 ក្រុមស្នូល ដោយអនុលោមក្រុមស្នូល ៧ ម្ចាស់ ៧ ក្រុមសុខសមាគមក្រុមស្នូល
 មន្ទីរ ៧ សុខស្នូល ជាមួយ នៃសុខ ក្រុមស្នូល ៧ ដោយអនុលោមក្រុមស្នូល

សុខសហគមន៍ គុំត័ចិត្តត្ប សុខត្ប ឧសុខសហគមន៍ស្ស
 ឧបបត្តិចិត្តស្ស សុខសហគមន៍ ភវត្តត្ប សុខត្ប ភវធ្ម-
 នាយ សុខសហគមន៍ ភាយវិញ្ញណោត្ប សុខត្ប
 វិចាភយោសោតុយា សុខសហគមន៍ វិចាភយោសោតុយា
 ណាតុ ម សុខត្ប ភវិយមៈ ចារិញ្ញណោតុយា
 សុខសហគមន៍ ភវត្តត្ប សុខត្ប ឧសុខសហគមន៍ស្ស
 ភវធ្មស្ស សុខសហគមន៍ តុសណតុសណត្ប សុខត្ប
 ឧសុខសហគមន៍ស្ស វិជ្ជាទស្ស ភវិយំ វិជ្ជាទស្ស នលំ
 វិជ្ជាទស្ស អទន្ត្រាប្បត្ថយោធិ មច្ឆាយោ ។ មូលំ បុវិមា
 សុវិមា សុខសហគមន៍ មច្ឆា ម សុខត្ប មច្ឆិមាធិ មច្ឆិ-
 មាធិ សុខសហគមន៍ មច្ឆាធិ សុខស្ស ម អទន្ត្រាប្ប-
 ត្ថយោធិ មច្ឆាយោ ។ ... កម្មន្ត្រាប្បត្ថយោធិ មច្ឆាយោ
 កម្មន្ត្រាប្បត្ថយោធិ មច្ឆាយោ អនាមត្តាប្បត្ថយោធិ
 មច្ឆាយោ វិនិស្សយប្បត្ថយោធិ មច្ឆាយោ ។

(៧៩) សុខសហគមន៍ ចង្ហាញ សុខសហគមន៍ស្ស
 ឧបបត្តិចិត្តស្ស មច្ឆិមយោធិ មច្ឆាយោ ភីណិ ។ ឧ-
 សុខសហគមន៍ ចង្ហាញ ឧសុខសហគមន៍ស្ស ឧប្បស្ស
 មច្ឆិមយោធិ មច្ឆាយោ ភវធ្មស្ស ឧស្ស-
 យោ អទន្ត្រាប្បត្ថយោធិ មច្ឆាយោ មគ្គត្ថយោធិ ។ ម ។

មុតិចិត្ត វេលប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិងសុខត្តិ សុខត្តិ (ជាចម្លើយ) ខៃទ្ប-
 មត្តិចិត្ត វេលមិទប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិងសុខ ភវត្តៈ វេលប្រត្រឹត្តិទៅជា
 មួយនិងសុខត្តិ សុខត្តិ (ជាចម្លើយ) ខៃភវត្តៈ ភាយវិញ្ញណ វេល
 ប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិងសុខត្តិ សុខត្តិ (ជាចម្លើយ) ខៃវិចាភយោសោតុ
 វិចាភយោសោតុ ប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិងសុខត្តិ សុខត្តិ (ជា
 ចម្លើយ) ខៃវិចាភយោសោតុ ភវត្តៈ វេលប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិង
 សុខត្តិ សុខត្តិ (ជាចម្លើយ) ខៃភវត្តៈ វេលមិទប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយ
 និងសុខ តុសណតុសណ វេលប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិងសុខត្តិ សុខត្តិ ជា
 (ចម្លើយ) ខៃមច្ឆាធិ វេលមិទប្រត្រឹត្តិទៅជាមួយនិងសុខ ភិមា (ជា
 ចម្លើយ) ខៃមច្ឆាធិ វេល ជាចម្លើយ ខៃមច្ឆាធិ វេល អទន្ត្រាប្បត្ថយោ ។
 មូល មិ តុសសុខសហគមន៍ មុតិចិត្តិ សុខត្តិ ជាចម្លើយ ខៃតុស
 សុខសហគមន៍ ប្រាយ ម ខៃសុខសហគមន៍ វេលមគ្គត្ថយោធិ ។
 ... ជាចម្លើយ វេល អទន្ត្រាប្បត្ថយោធិ ជាចម្លើយ វេល សហគមន៍
 អយ្យត្ថយោ ជាចម្លើយ វេល អនាមត្តាប្បត្ថយោធិ ជាចម្លើយ វេល
 វិនិស្សយប្បត្ថយោធិ ។

(៨០) សុខសហគមន៍ ចង្ហាញ ខៃសុខសហគមន៍
 វេលមច្ឆិមយោធិ មច្ឆាយោ ម ។ ឧសុខសហគមន៍ វេ
 ល ខៃសុខសហគមន៍ វេល វេលមច្ឆិមយោធិ មច្ឆាយោ ម ។ ឧសុខសហគមន៍
 វេល អទន្ត្រាប្បត្ថយោធិ មច្ឆាយោ ម ។ ឧសុខសហគមន៍ វេល ម ។

បតកត្តបទិស្ស័យ ធម៌សុខសហគមន៍ សង្ឃ ឧបទិស្ស័យ
ធម៌សុខសហគមន៍ ចំគ្រួស ឆាន់ គោតិ សីល ៗ រោ ៗ
សពោមត្ថិ ឧប្បាទេតិ ឆាន់ ជិប្បតិ ធិដ្ឋិ កណ្តាតិ ធម៌សុ-
ខសហគមន៍ សីល ៗ រោ ៗ បញ្ញំ ... ភតំ បត្តងំ កា-
ណិកំ សុបំ កាយិកំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ ភោជនំ ... សេនា-
សាធំ សុបំ ឧបទិស្ស័យ ធម៌សុខសហគមន៍ ចំគ្រួស
ឆាន់ គោតិ ៗ រោ ៗ សមាមត្ថិ ឧប្បាទេតិ ៗ រោ ៗ
មាលកំ មាតិ ៗ រោ ៗ សង្ឃំ ភិក្ខុតិ ធម៌សុខសហគមន៍
សព្វំ ៗ រោ ៗ សេនាសាធំ សុខសុ ធម៌សុខសហគ-
មន៍ សុខសុ ៗ រោ ៗ បញ្ញាយ ធម៌សុខ សោសស្ស
បត្តនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស មគ្គស្ស ផលស-
មាមត្ថិយា សុខស្ស ៧ ឧបទិស្ស័យប្បដ្ឋាយេន បច្ច-
យោ ៗ ធម៌សុខសហគមន៍ គោតិ សុខសហគមន៍
ធម៌ស្ស ឧបទិស្ស័យប្បដ្ឋាយេន បច្ចយោ អាម្មណ្ត-
បទិស្ស័យោ អនុត្តបទិស្ស័យោ មគ្គត្តបទិស្ស័យោ
ៗ រោ ៗ មគ្គត្តបទិស្ស័យោ ធម៌សុខសហគមន៍ សង្ឃ ឧប-
ទិស្ស័យ សុខសហគមន៍ ចំគ្រួស ឆាន់ ៗ រោ ៗ
សពោមត្ថិ ឧប្បាទេតិ ឆាន់ ជិប្បតិ ធិដ្ឋិ កណ្តាតិ
ធម៌សុខសហគមន៍ សីល ៗ រោ ៗ បញ្ញំ ... ភតំ បត្តងំ

ឧបកត្តបទិស្ស័យ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្លួនខ្លួន ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅ
ជាមួយនឹងសុខ ហើយឲ្យ ខ្លួនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅ
ជាមួយនឹងសុខ សីល ៗ រោ ៗ ញ៉ាំងសមាមត្ថិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង
ខ្លួនខ្លួន ប្រកាន់ ខ្លួនខ្លួន ខ្លួនសីល ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ
ៗ រោ ៗ ខ្លួនបញ្ញា ... ខ្លួនភពៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិក-
ទុក្ខ រដ្ឋ ទិវភោជន ... បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្លួនសេនាសនៈ ខ្លួន
សុខ ហើយឲ្យ ខ្លួនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ
ៗ រោ ៗ ញ៉ាំងសមាមត្ថិ ឲ្យកើតឡើង ៗ រោ ៗ សង្ខតំ ខ្លួនភពៈ ៗ រោ ៗ
បំបែក ខ្លួនសង្ឃ សព្វំ ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ ៗ រោ ៗ
សេនាសនៈ ក្តី សុខក្តី ជាប់ជួយ ខែសព្វា ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយ
នឹងសុខ ៗ រោ ៗ ជាប់ជួយ ខែបញ្ញា ភពៈ ភោសា សេចក្តីប្រាថ្នា
កាយិកសុខ មគ្គ ផលសមាមត្ថិ នឹងសុខ ដោយឧបទិស្ស័យប្បដ្ឋាយេន ៗ
ធម៌សុខសហគមន៍ ជាប់ជួយ ខែសុខសហគមន៍ ដោយឧបទិស្ស័យ
ប្បដ្ឋាយេន ពុទ្ធសាសនាធម៌ស្ស័យ អនុត្តបទិស្ស័យ នឹងបតកត្ត-
បទិស្ស័យ ៗ រោ ៗ ឧបកត្តបទិស្ស័យ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្លួនខ្លួន
ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ ហើយឲ្យ ខ្លួនខ្លួន ដោយចិត្ត
ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយនឹងសុខ ៗ រោ ៗ ញ៉ាំងសមាមត្ថិ ឲ្យកើតឡើង
ដំឡើង ខ្លួនខ្លួន ប្រកាន់ ខ្លួនខ្លួន ខ្លួនសីល ដែលមិនប្រព្រឹត្តិទៅ
ជាមួយនឹងសុខ ៗ រោ ៗ ខ្លួនបញ្ញា ... ខ្លួនភពៈ សេចក្តីប្រាថ្នា

កាសែត សុំ . . . សេវាសំ សុំ ឧបទ្វីបយុវ
 សុខសមាគមរុំ ចិត្ត ដាច់ ដេត ។ មេ ។ សមាមត្តិ
 ឧប្បាសេតិ សុខសមាគមរុំ ចិត្ត អនិច្ច អាសិយតំ
 អុណ . . . មិសុណំ . . . សម្មំ . . . សទ្ធិ . . . ឯល្ខាបំ
 . . . ដំណាតាវតំ . . . បរិបាទុ . . . បរិបាទំ . . . តាម-
 យាតំ . . . តិកមយាតំ . . . ឧសុខសមាគមរុំ សុទ្ធ
 ។ មេ ។ សេវាសំ សុខសមាគមរុំ សុទ្ធយ ។ មេ ។
 បញ្ជាយ ភាស្ស មោហស្ស ហនស្ស វិជ្ជិយា មត្ត-
 យាយ កាយិកេស្ស សុខស្ស មត្តស្ស ឧបសមាមត្តិ-
 យា ឧបទ្វីបយុវយុវយុវយុវ មត្តយោ ។ ឧសុខស-
 មាគមរុំ ចិត្ត សុខសមាគមរុំ ម ឧសុខសមាគ-
 មរុំ ច ឧស្ស ឧបទ្វីបយុវយុវយុវយុវ មត្តយោ ក-
 រុណ្ណមតិស្សយោ អនុត្តមមតិស្សយោ មត្តមតិស្ស-
 យោ ។ មេ ។ មត្តមតិស្សយោ ឧសុខសមាគមរុំ សម្មំ
 ឧបទ្វីបយុវយុវយុវយុវ ចិត្ត ដាច់ ដេត ។
 ពុតិយេតមនសនិសំ ។ មេ ។ មេវាសំ សុំ
 ឧសុខសមាគមរុំ សីលំ ។ មេ ។ សេវាសំ សុំ
 ឧបទ្វីបយុវយុវយុវយុវ ដាច់ ដេត ។ មេ ។ សមាមត្តិ ឧប្បាសេតិ

និវាយិកសុខ . . . បុគ្គល កាស្រ័យ ឡូសនាសនៈ និវិសុខ
 ហើយឱ្យ ឡូតាម ហើយចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ ។ មេ ។
 ញាតិសមាមត្តិ ឡូតិកាឡិក តាមយក ឡូតិកាដែលសេចក្តីចាត់ឱ្យ
 ហើយចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ មិនវិក . . . ញាតិ
 . . . កេយកយ អនុប្រាយាមនំ . . . ឡូតិក . . . ឡូតិកាមត្តិ . . .
 ឡូតិកាមត្តិមត្តិមត្តិ . . . កុដិមត្តិ . . . ឡូតិកាមត្តិ របស់អ្នកដទៃ
 . . . ឡូតិកាសម្រាប់អ្នកស្រុក . . . ឡូតិកាសម្រាប់អ្នកនិគម . . .
 សុទ្ធ ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ ។ មេ ។ សេវាសនៈ ជា
 មត្តិយ វិសេស្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ ។ មេ ។ ជាមត្តិយ
 វិសេស្ត កនៈ ហោហៈ តានៈ ចិត្តិ មេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ
 មត្ត និវិសេសមាមត្តិ ហើយឧបទ្វីបយុវយុវយុវ ។ ឧសុខសមាគម-
 រុំ ជាមត្តិយ វិសេស្តសមាគមរុំ វិសេស្តសមាគមរុំ វិសេស្តសមាគមរុំ
 ហើយឧបទ្វីបយុវយុវយុវយុវ ចាននិវិសេស្តមត្តិយ អនុត្តមមត្តិយ
 និវិសេសមត្តិយ ។ មេ ។ ឧបទ្វីបមត្តិយ អំ បុគ្គល កាស្រ័យ
 ឡូសនា ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ ហើយឱ្យ ឡូតាម
 ហើយចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ ។ ប្រហែលគ្នាមិនដំណើរ
 ទី មិនដំណើរ ។ មត្តិយ ឡូតាម ប្រាមត្តិ ឡូតិកា ឡូតិកា ដែលមិន
 ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនិវិសុខ ។ មេ ។ បុគ្គល កាស្រ័យ ឡូសនាសនៈ
 សុខ ហើយឱ្យ ឡូតាម ។ មេ ។ ញាតិសមាមត្តិ ឡូតិកាឡិក

សុទ្ធសមាគមេន ចិត្តេន អធិច្ឆំ អាធិយតិ ។ មេ ។
នសុទ្ធសមាគមា សន្តា ។ មេ ។ សេនាសងំ សុទ្ធស
សុទ្ធសមាគតាយ សន្តាយ ។ មេ ។ មត្តោយ កាយិ-
កាស្ស នុទស្ស មត្តស្ស ផលសមាធិត្តិយា សុទ្ធស្ស
ច ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ សុទ្ធសមាគ-
មេន ច នសុទ្ធសមាគមេន ច ម្ហា សុទ្ធសមាគតស្ស
ចន្តស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ តីណិ ។

(៧៧) នសុទ្ធសមាគមេន ចន្តា នសុទ្ធសមាគ-
តស្ស ចន្តស្ស មុរោជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ កាម្មណ-
មុរោជាតំ វត្តមុរោជាតំ ។ កាម្មណមុរោជាតំ ចត្តំ . . .
វត្តំ នសុទ្ធសមាគមេន ចិត្តេន អធិច្ឆតោ . . . វែស្សតិ
វស្សនេតិ អភិធម្មតិ តំ អាត្ម នសុទ្ធសមាគមេន
វាគា ។ មេ ។ លេមនស្សំ ឧប្បជ្ជតំ ធិត្វេន ចត្តុទា-
រូរំ ។ មេ ។ វេដ្ឋន្តាយនងំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។
វត្តមុរោជាតំ ចត្តុយនងំ ចត្តុវិញ្ញាណស្ស កាយា-
យ នងំ . . . វត្តំ នសុទ្ធសមាគមេន ចន្តា នសុទ្ធស្ស
ច មុរោជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ នសុទ្ធសមាគមេន
ច ម្ហា សុទ្ធសមាគតស្ស ចន្តស្ស មុរោជាតប្បច្ច-
យេន មច្ចយោ កាម្មណមុរោជាតំ វត្តមុរោជាតំ ។

កង្វេរក ឲ្យប្រាជ្ញវេទនាធម៌បាទឲ្យ ដោយចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងសុទ្ធ ។ មេ ។ សន្តា ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុទ្ធ ។ មេ ។
សេនាសន្តំ សុទ្ធត្ថំ ជាមួយ នៃសន្តា ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
សុទ្ធ ។ មេ ។ ជាមួយ នៃសេនាសន្តំប្រាជ្ញា កាយិកសុទ្ធ មត្ត ផល-
សមាធិត្តិ នឹងសុទ្ធ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។ សុទ្ធសមាគមេន
នសុទ្ធសមាគមេន ជាមួយ នៃសុទ្ធសមាគមេន ដោយឧបទិស្ស-
យប្បច្ច័យ នាវារៈ ព ។

(៧៧) នសុទ្ធសមាគមេន ជាមួយ នៃនសុទ្ធសមាគមេន
ដោយមុរោជាតប្បច្ច័យ ពុទ្ធវេទនាមុរោជាតំ ធិត្តុមុរោជាតំ ។
កាម្មណមុរោជាតំ នី ឲ្យចត្តុ . . . ឲ្យវត្ត ដោយចិត្ត ដែលមិនប្រព្រឹត្ត
ទៅជាមួយនឹងសុទ្ធ ចំពោះឡើង . . . ពិចារណា ក្រេតមា វែកាយ
នតៈ ដែលមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុទ្ធ ប្រាជ្ញ ឲ្យវេទនា ។ មេ ។
តោនស្ស កើតឡើង ឃើញ ឲ្យវេទ ដោយវិច្ឆុច្ឆុ ។ មេ ។
វេដ្ឋន្តាយនងៈ (ជាមួយ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ធិត្តុមុរោជាតំ
នី ចត្តុយនងៈ (ជាមួយ) នៃចត្តុវិញ្ញាណ កាយាយនងៈ . . .
វត្ត ជាមួយ នៃក្នុងនសុទ្ធសមាគមេននឹង នៃសុទ្ធវេទនា ដោយមុរោ-
ជាតប្បច្ច័យ ។ មុរោជាតមេន ជាមួយ នៃសុទ្ធសមាគមេន
ដោយមុរោជាតប្បច្ច័យ ពុទ្ធវេទនា មុរោជាតំ ធិត្តុមុរោជាតំ ។

អាម្មណបុរោជិត ធម្មតំ . . . វត្ថុ សុខសហគមន៍
 ពិគ្គេន អធិប្បតោ . . . វិបស្សនំ អស្សាធម៌ អភិទក្ខតិ
 តំ អាម្ម សុខសហគមន៍ ពិគា ឧប្បជ្ឈតិ និដ្ឋិ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ។ វត្ថុបុរោជិតំ វត្ថុ សុខសហគមន៍ ឧទ្ធានំ
 បុរោជិតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយា ។ នសុខសហគមន៍
 ជាត្រា សុខសហគមន៍ ឬ នសុខសហគមន៍ ឬ
 ធម្មស្ស បុរោជិតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយា អាម្មណបុរោជិត
 វត្ថុបុរោជិតំ ។ អាម្មណបុរោជិតំ ធម្មតំ . . . វត្ថុ
 សុខសហគមន៍ ពិគ្គេន អធិប្បតោ . . . វិបស្សនំ
 អស្សាធម៌ អភិទក្ខតិ តំ អាម្ម សុខសហគមន៍ ពិ-
 គា ឧប្បជ្ឈតិ និដ្ឋិ . . . ។ វត្ថុបុរោជិតំ វត្ថុ សុខ-
 សហគមន៍ ឧទ្ធានំ នុសស្ស ឬ បុរោជិតប្បដ្ឋយេន
 បដ្ឋយា ។ . . . បុរោជិតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយា តំ ពិ
 អាសេវនប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយា ធា ។

[១១១] សុខសហគមន៍ ជាត្រា សុខសហគមន៍
 ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយា សហជាតា ជាតា-
 មណីកា ឬ កម្មានំ ធម្មតំ សហជាតា ឬ ជាតាមណី-
 កា ឬ កាតត្តា ឬ ជាតាមណីកា ។ . . . វិចារកប្ប-
 ដ្ឋយេន បដ្ឋយា ធា អាម្មណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយា

អាម្មណបុរោជិត តំ ឧវចក្ក . . . ឧវវត្ថុ ដោយចក្ក វេលប្រត្រិក្ក
 វេតាម្មយធិនិសុខ ចាំទៀត . . . ពិចារណា ប្រករា វិភាយ
 ភកៈ វេលប្រត្រិក្កវេតាម្មយធិនិសុខ ភេតាទៀត ចិដ្ឋិ ភេតាទៀត
 ប្រាម្មប្រាជ្ញ ឧវហតុនារ ។ វត្ថុបុរោជិតំ តំ វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 វៃត្ថុសុខសហគមន៍ ដោយបុរោជិតប្បដ្ឋយេន ។ នសុខសហគមន៍
 ជាបច្ច័យ វៃសុខសហគមន៍ វៃសុខសហគមន៍ ដោយ
 បុរោជិតប្បដ្ឋយេន បុរោជិតប្បដ្ឋយេន ធិនិសុខបុរោជិត ។ អាម្ម-
 ណបុរោជិត តំ ឧវចក្ក . . . ឧវវត្ថុ ដោយចក្ក វេលប្រត្រិក្កវេតា
 ម្មយធិនិសុខ ចាំទៀត . . . ពិចារណា ប្រករា វិភាយ ភកៈ
 វេលប្រត្រិក្កវេតាម្មយធិនិសុខ ភេតាទៀត ប្រាម្មប្រាជ្ញ ឧវហតុនារ
 ចិដ្ឋិ . . . ។ វត្ថុបុរោជិតំ តំ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុសុខសហគ-
 មន៍ វៃសុខសហគមន៍ ដោយបុរោជិតប្បដ្ឋយេន ។ . . . ជាបច្ច័យ
 ដោយបុរោជិតប្បដ្ឋយេន អាម្មណ ឬ ជាបច្ច័យ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន
 អាម្មណ ។ ។

[១១២] សុខសហគមន៍ ជាបច្ច័យ វៃសុខសហគមន៍
 ដោយបុរោជិតប្បដ្ឋយេន បុរោជិតប្បដ្ឋយេន ធិនិសុខបុរោជិត
 តំ កម្ម ឬ ជាបច្ច័យ វៃសុខសហគមន៍ ជាតាមណីកា ឬ កម្ម ឬ ជា
 តាមណីកា ឬ កម្ម ឬ កម្ម ឬ កម្ម ឬ កម្ម ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយ
 វៃសុខសហគមន៍ អាម្មណ ឬ ជាបច្ច័យ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន

ចន្ទានិ សង្ក្រិយធម្មច្ចយេន មច្ចយោ នវ លាណធម្មច្ច-
 យេន មច្ចយោ នវ មន្តប្បច្ចយេន មច្ចយោ ចន្ទានិ
 សម្មយុត្តប្បច្ចយេន មច្ចយោ ន វិញ្ញយុត្តប្បច្ចយេន
 មច្ចយោ មត្ត អត្ថិប្បច្ចយេន មច្ចយោ នវ ចត្តិប្បច្ច-
 យេន មច្ចយោ នវ វិភគប្បច្ចយេន មច្ចយោ នវ អវិ-
 កតប្បច្ចយេន មច្ចយោ នវ ។

[១០០] មោឃយា ចន្ទានិ វោត្តលោ នវ អនិច្ច-

តំយោ នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជានេ នវ
 អនាមាត្តេ នវ ទិស្សយេ នវ ឧបទិស្សយេ នវ ត្រៃ-
 យានេ តំណិ វេញជានេ តំណិ វេសវិទេ នវ កម្មេ
 ន វិទានេ នវ អាហារេ ចន្ទានិ សង្ក្រិយេ នវ លាណេ
 នវ មន្តេ ចន្ទានិ សម្មយុត្តេ នវ វិញ្ញយុត្តេ មត្ត អត្ថិ-
 យោ នវ ចត្តិយោ នវ វិភគេ នវ អវិភគេ នវ ។

មានវាៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសង្ក្រិយប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ជាបច្ច័យ
 ដោយលាណប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយមន្តប្បច្ច័យ មាន
 វាៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៦ ជាបច្ច័យ
 ដោយវិញ្ញយុត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៥ ជាបច្ច័យ ដោយមត្តប្បច្ច័យ មាន
 វាៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយចត្តិប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយ
 វិភគប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយអវិភគប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ។

[១០១] ក្នុងវោត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៤ ក្នុងវោត្តលាប្បច្ច័យ មាន
 វាៈ ៧ ក្នុងអនិច្ចប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងអនន្តរេប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧
 ក្នុងសមនន្តរេប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងសហជានប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុង
 អនាមាត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងទិស្សយប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងឧប-
 ទិស្សយប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងត្រៃយានប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងតំណ-
 ជានប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងវេញជានប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងវេសវិ-
 ទ័យប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងវោត្តលាប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងមន្តប្ប-
 ច្ច័យ មានវាៈ ៦ ក្នុងសង្ក្រិយប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងលាណប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧
 ក្នុងមន្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៤ ក្នុងសម្មយុត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៦ ក្នុងវិញ-
 យុត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៥ ក្នុងមត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងចត្តិប្បច្ច័យ
 មានវាៈ ៧ ក្នុងវិភគប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងអវិភគប្បច្ច័យ មានវាៈ ៧ ។

ដំរី មច្ឆដិយវិភង្គិយំ កណ្ណោយិ សប្បិ-
តំកម្មនុសាសនិសា កាតត្វា យនិយំ វិមត្តំ
អត្ថំ អនុសោយំ បស្សិត្វា កណ្ណោតត្ថំ ។

សុខសហគមន៍ បដិច្ចវាចា ។

ឧបេក្ខាសហគតទុក្ខំ

បដិច្ចវាចា

[៣០២ | ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខា-
សហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា ឧបេក្ខា-
សហគតំ វិសំ ទន្ធិ បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា ទ្វេ ទទ្វេ . . .
បដិសន្ធិត្ថុណោ ។ មេ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា
ឧបេក្ខាសហគតោ ទទ្វេ បដិច្ច ឧបេក្ខា ចិក្ខុសមុដ្ឋា-
មញ្ញ រូបំ បដិសន្ធិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧបេក្ខាសហគតោ ម ឧបេក្ខាសហគតោ ម ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា ឧបេក្ខាសហគតំ វិសំ ទន្ធិ
បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា ឧបេក្ខា ម ចិក្ខុសមុដ្ឋាមញ្ញ រូបំ ទ្វេ
ទទ្វេ . . . បដិសន្ធិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា

មច្ឆដិយវិភង្គិក្ខំ កាវាចំភិ ប្រវិហលន្តាទិវិសប្បិភិកំពុកៈ
បណ្ឌិត ឥប្បិទ្ធិ យោនិវាទាចុះ ប្រសិទ្ធបេ ធានាសច្ចក្ខំ
សន្ស័យ បណ្ឌិត ឥប្បិទ្ធិសន្តុលាម ហើយពង្រីកចុះ ។

ចប់ សុខសហគមន៍ ។

ឧបេក្ខាសហគតទុក្ខំ

បដិច្ចវាចា

[៣០២] ឧបេក្ខាសហគតមិ (ធម៌ វេលប្រព្រឹត្តិវេលាប្រមូល
នីតិទានត្រា) កាស្រ័យ ឡូឧបេក្ខាសហគតមិ ទើបតែអឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធិ ម កាស្រ័យ ឡូឧបេក្ខាសហគតមិ ម ឡូ
ទន្ធិ ម . . . ក្នុងខណៈវេលាសន្ធិ ។ មេ ។ ឧបេក្ខាសហគតមិ
កាស្រ័យ ឡូឧបេក្ខាសហគតមិ ទើបតែអឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ
ឧបេក្ខាមិ ចិក្ខុសមុដ្ឋាមញ្ញ កាស្រ័យ ឡូឧបេក្ខាសហគតមិ
នាមបដិសន្ធិ ។ ឧបេក្ខាសហគតមិភិ ឧបេក្ខាសហគតមិភិ កា
ស្រ័យ ឡូឧបេក្ខាសហគតមិ ទើបតែអឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ
ទន្ធិ ម ធម៌ ឧបេក្ខាមិ ចិក្ខុសមុដ្ឋាមញ្ញ កាស្រ័យ ឡូឧបេក្ខា-
សហគតមិ ម ឡូទន្ធិ ម . . . ហេតុបដិសន្ធិ ។ ឧបេក្ខាសហគតមិ
កាស្រ័យ ឡូឧបេក្ខាសហគតមិ ទើបតែអឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ

នឧបេក្ខាសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខត្តា
 កិក្ខុសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្រេ ខទ្រេ . . . ឧបេក្ខំ បដិច្ច
 កិក្ខុសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ នឧបេក្ខាសហគតំ
 ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខត្តា កដត្តា ទ រូបំ ទ្រេ
 ខទ្រេ . . . បដិសន្ធិក្ខណោ ឧបេក្ខំ បដិច្ច កដត្តារូបំ
 ខទ្រេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ខត្តា ឧបេក្ខំ បដិច្ច វត្ថុ
 វត្ថុ បដិច្ច ឧបេក្ខា ឯកំ ឧបាហត្ថំ បដិច្ច . . . ។

សម្បត្តិកតុកសនិសំ អនុណាម វេយ្យំ បញ្ញា ។

(១០៣) ហេតុយា វេ អាម្មណោ វេ អធិបតិ-
 យោ វេ បុរោហិត វេ អាសេវិណ ទ កាម្ម វេ សទ្ធក្ខ
 វេ អវិគាត វេ ។

(១០៤) ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខា-
 សហគតោ នម្មា ឧប្បដ្ឋិតំ នយោគុប្បន្ធយា អហោ-
 តុកំ ឧបេក្ខាសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្រេ ខត្តា
 ទ្រេ ខទ្រេ . . . អហោតុកំប្បដិសន្ធិក្ខណោ វិចិត្តិត្តា-
 សហគតោ ឧទ្ធច្ចុសហគតោ ខទ្រេ បដិច្ច វិចិត្តិត្តាសរ-
 កោ ឧទ្ធច្ចុសហគតោ ហោយោ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ
 ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ នម្មា ឧប្បដ្ឋិតំ

តំ ខន្ធគត្តំ ចិក្ខុសមុដ្ឋានប្រតិ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខាសហគតន្ត ទ
 ឡវេខន្ធ ៦ . . . ចិក្ខុសមុដ្ឋានប្រ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខា ខន្ធគត្តំ
 កដត្តាប្រតិ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខាសហគតន្ត ទ ក្នុងខណៈវេយ្យំ
 សន្តំ ឡវេខន្ធ ៦ . . . កដត្តាប្រ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខា វត្ថុ កាស្រ័យ
 ឡវេខន្ធ ទ្រេ ទ្រេ កាស្រ័យ ឡវេវត្ថុ វត្ថុ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខា
 ឧបេក្ខា កាស្រ័យ ឡវេវត្ថុ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខា ទ ក្នុងខណៈ
 វេយ្យំសន្តំ . . . ។

មានបញ្ហា ៧ ក្នុងអនុណាមវេយ្យំចិត្តសម្បត្តិកតុកសនិសំ ។

(១០៥) ក្នុងវេយ្យុត្តិយ មានវិវា ៧ ក្នុងវេយ្យុត្តិយ
 ហានិវិ ៧ ក្នុងអធិបតិយុត្តិយ មានវិវា ៧ ក្នុងបុរោហិតយុត្តិយ មាន
 វិវា ៧ ក្នុងអាសេវិណយុត្តិយ មានវិវា ៦ ក្នុងកម្មយុត្តិយ មានវិវា ៧ ក្នុង
 បដិច្ចបតិវិចិត្តិយ សុខ្ហែវេយ្យុត្តិយ ក្នុងអវិគាតយុត្តិយ មានវិវា ៧ ។

(១០៦) ឧបេក្ខាសហគតមិ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខាសហគតមិ
 វេយ្យុត្តិយ ប្រោសនេយ្យុត្តិយ តី ខន្ធ ៦ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខា-
 សហគតន្ត ទ វេយ្យុត្តិយ ឡវេខន្ធ ៦ . . . ហោយា វេយ្យុត្តិយ
 វេយ្យុត្តិយ ប្រកបវោយឧទ្ធច្ចុ កាស្រ័យ ឡវេខន្ធ វេយ្យុត្តិយ
 វេយ្យុត្តិយ ប្រកបវោយឧទ្ធច្ចុ ក្នុងខណៈវេយ្យុត្តិយសន្តំ ។
 នឧបេក្ខាសហគតមិ កាស្រ័យ ឡវេបក្ខាសហគតន្ត វេយ្យុត្តិយ

ឧបេក្ខាសហគមន៍ បដិប្បាណ

ឧបេក្ខាធម្មដ្ឋយា អរោគុណា ឧបេក្ខាសហគមន៍ កន្លែង
 បដិប្បា ឧបេក្ខា ចិត្តសមុដ្ឋានញា រូបំ អរោគុណធម្មដ្ឋិ-
 យានំតុណោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសហគមន៍ ធម្មំ បដិប្បា
 ឧបេក្ខាសហគមន៍ ក ឧបេក្ខាសហគមន៍ ខ ធម្មានុ
 ឧប្បជ្ជន្តំ អរោគុណធម្មដ្ឋយា អរោគុណំ ឧបេក្ខាសហគមន៍
 ឯកំ កន្លែង បដិប្បា ឆេ កន្លា ឧបេក្ខា ក ចិត្តសមុដ្ឋានញា
 រូបំ ឆេ កន្លា . . . អរោគុណធម្មដ្ឋិយានំតុណោ ។ បេ ។
 ឧបេក្ខាសហគមន៍ ធម្មំ បដិប្បា ឧបេក្ខាសហគមន៍
 បេក ឧប្បជ្ជន្តំ ឧបេក្ខាធម្មដ្ឋយា អរោគុណំ ឧបេក្ខា-
 សហគមន៍ ឯកំ កន្លែង បដិប្បា កន្លា កន្លា ចិត្តសមុដ្ឋា-
 នញា រូបំ ឆេ កន្លា . . . អរោគុណំ ឧបេក្ខា បដិប្បា
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អរោគុណធម្មដ្ឋិយានំតុណោ ឧបេក្ខា
 បដិប្បា វត្ថុ វត្ថុ បដិប្បា ឧបេក្ខា ឯកំ បដិប្បា យាវ
 អសញ្ញាសត្តា ។ ឧបេក្ខាសហគមន៍ ធម្មំ បដិប្បា
 ឧបេក្ខាសហគមន៍ ឆេ ឧប្បជ្ជន្តំ អរោគុណធម្មដ្ឋយា
 អរោគុណំ ឧបេក្ខា បដិប្បា សម្មយុត្តភា កន្លា អរោគុ-
 ណធម្មដ្ឋិយានំតុណោ ឧបេក្ខា បដិប្បា សម្មយុត្តភា កន្លា

ឧបេក្ខាសហគមន៍ បដិប្បាណ

ប្រាមេវោគុយុត្តិយ អី ឧបេក្ខា ចិត្តសមុដ្ឋានញា អស្រ័យ ឧប្ប
 ត្ថានុបេក្ខាសហគមន៍ អរោគុណ ក្នុងឧបេក្ខាឧបេក្ខាធម្មដ្ឋិយានំ
 ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសហគមន៍ ឧបេក្ខាសហគមន៍ អស្រ័យ ឧប្ប
 ត្ថានុបេក្ខាធម្មដ្ឋិ រិបេក្ខាធម្មដ្ឋិ ប្រាមេវោគុយុត្តិយ អី ឧប្ប ក្នុង
 ឧបេក្ខា ចិត្តសមុដ្ឋានញា អស្រ័យ ឧបេក្ខាសហគមន៍ ក ឆេ
 កន្លា ឧប្ប ក . . . ក្នុងឧបេក្ខាឧបេក្ខាធម្មដ្ឋិ ។ បេ ។
 ឧបេក្ខាសហគមន៍ អស្រ័យ ឧបេក្ខាសហគមន៍ រិបេក្ខាធម្មដ្ឋិ
 ប្រាមេវោគុយុត្តិយ អី ឧប្ប ក្នុង ចិត្តសមុដ្ឋានញា អស្រ័យ ឧប្ប
 ត្ថានុបេក្ខាសហគមន៍ ក ឆេ កន្លា ឧប្ប ក . . . ចិត្តស-
 មុដ្ឋានញា អស្រ័យ ឧបេក្ខា ឆេ កន្លា ឧប្ប ក អស្រ័យ ឧប្ប
 ត្ថានុ ឧបេក្ខា អស្រ័យ ឧប្ប ក បដិប្បា ក អស្រ័យ ឧប្ប
 ត្ថានុ ក្នុងឧបេក្ខាឧបេក្ខាធម្មដ្ឋិ ។ ឧបេក្ខាសហគមន៍
 អស្រ័យ ឧប្ប ត្ថានុបេក្ខាធម្មដ្ឋិ រិបេក្ខាធម្មដ្ឋិ ប្រាមេវោគុ-
 យុត្តិយ អី ឧបេក្ខាធម្មដ្ឋិ អស្រ័យ ឧប្ប ត្ថានុឆេ កន្លា ឧប្ប
 ត្ថានុ អស្រ័យ ឧប្ប ត្ថានុ ក្នុងឧបេក្ខាឧបេក្ខាធម្មដ្ឋិ

អហោតុកាយ្យដិសទ្ធិក្កុលោ ទមេត្តំ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ
 បដិច្ច ទមេត្តាសហគតា ទន្ធា វិចិត្រិញ្ញាសហគតំ
 ទប្បព្វសហគតំ ទមេត្តំ បដិច្ច វិចិត្រិញ្ញាសហគតា
 ទប្បព្វសហគតា មោហោ ។ ទទេមត្តាសហគតំ ធម្មំ
 បដិច្ច ទមេត្តាសហគតា ធម ទទេមត្តាសហគតោ ធម
 ធម្មា ទប្បដ្ឋិតិ ធមោតុញ្ញត្ថយោ អហោតុកំ ទមេត្តំ
 បដិច្ច សម្មយុត្តកា ទន្ធា ធិត្តសម្មដ្ឋានញ រូបំ អហោ-
 តុកំ ទមេត្តំ បដិច្ច ទមេត្តាសហគតា ទន្ធា មហោ-
 តុកំ បដិច្ច ធិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ អហោតុកាយ្យដិសទ្ធិក្កុ-
 លោ ទមេត្តំ បដិច្ច សម្មយុត្តកា ទន្ធា កដត្តា ធម
 រូបំ អហោតុកាយ្យដិសទ្ធិក្កុលោ ទមេត្តំ បដិច្ច សម្ម-
 យុត្តកា ទន្ធា មហោតុកំ បដិច្ច កដត្តារូបំ អហោតុ-
 កាយ្យដិសទ្ធិក្កុលោ វត្ថុ បដិច្ច ទមេត្តាសហគតា
 ទន្ធា មហោតុកំ បដិច្ច កដត្តារូបំ អហោតុកាយ្យដិ-
 សទ្ធិក្កុលោ វត្ថុ បដិច្ច ទមេត្តា ធម សម្មយុត្តកា ធម
 ទន្ធា ។ ទមេត្តាសហគតញ ទទេមត្តាសហគតញ
 ធម្មំ បដិច្ច ទមេត្តាសហគតា ធម្មា ទប្បដ្ឋិតិ
 ធមោតុញ្ញត្ថយោ អហោតុកំ ទមេត្តាសហគតំ ឯកំ
 ទទុញ ទមេត្តញ បដិច្ច ទន្ធា ទន្ធា ទន្ធា . . .

ក្នុងនោះនៃអហោតុកាយ្យដិសទ្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា ត្ថវេយ្យា-
 សហគតុច្ឆ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា ហេតុ វេយ្យាប្រកបដោយវិចិត្រា ប្រកប
 ដោយទ្រវេយ្យា អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា វេយ្យាប្រកបដោយវិចិត្រា ប្រកប
 ដោយទ្រវេយ្យា ។ ទមេត្តាសហគតដដិ ធម្មាសហគតដដិ ក-
 ស្រ័យ ទ្រវេយ្យាសហគតដដិ វេយ្យាប្រកបដោយវិចិត្រា វេយ្យាប្រកបដោយវិ-
 ចិត្រាសម្មយុត្តកុច្ឆដដិ ធិត្តសម្មដ្ឋានប្រកបដដិ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា ដដិ ហោ-
 តុកំ ត្ថវេយ្យាសហគតុច្ឆ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា ដដិ ហោតុកំ ធិត្តស-
 ម្មដ្ឋានប្រក អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យាហោតុក ត្ថវេយ្យាសម្មយុត្តកុច្ឆដដិ កដត្តាប្រកដដិ
 អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា ក្នុងនោះនៃអហោតុកាយ្យដិសទ្ធិ ត្ថវេយ្យាសម្មយុត្តកុច្ឆ
 អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា កដត្តាប្រក អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យាហោតុក ក្នុងនោះនៃ
 អហោតុកាយ្យដិសទ្ធិ ត្ថវេយ្យាសហគតុច្ឆ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា កដត្តាប្រក
 អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យាហោតុក ក្នុងនោះនៃអហោតុកាយ្យដិសទ្ធិ ទមេត្តាដដិ
 ត្ថវេយ្យាសម្មយុត្តកុច្ឆដដិ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យា ក្នុងនោះនៃអហោតុកាយ្យដិសទ្ធិ ។
 ទមេត្តាសហគតដដិ អាស្រ័យ ទ្រវេយ្យាសហគតដដិ ទ្រវេយ្យា-
 សហគតដដិ វេយ្យាប្រកបដោយវិចិត្រា វេយ្យាប្រកបដោយវិចិត្រា
 ទ្រវេយ្យាសហគតុច្ឆ ។ ដដិ ហោតុកដដិ ទ្រវេយ្យាដដិ ទ្រវេយ្យា . . .

អំណាចបំបាត់ អនុលោមទណ្ឌប្បដ្ឋាន

(១០៦) យោធិ្យយោ លវ ទណាម្មលោ លវ ទុរោចារត

អរ រាសាវាទេ លវ សវុត្តុ លវ អវិភតេ លវ ។

(១០៧) ធិយេត្តាសមាគមំ ទម្ពំ ធម្មយា ធិយេត្តា-

សមាគមា យទ្ធោ ទម្មវ្ថ័តិ ធិយេត្តយ្មច្ឆយា អរមាតុត្ថំ

ធិយេត្តាសមាគមំ រិភំ ទម្ពំ ធម្មយា ទ្ធិ ទត្ថា ទ្ធិ

ធម្ម . . . ធិយេត្តយ្មយិសត្ថិគ្មារលោ វិភិកិច្ឆាសមា-

ចារម ទម្មចូសមាគម ទ្ធិ ធម្មយា វិភិកិច្ឆាសមា-

ចារម ទម្មចូសមាគមា ធិយេត្តា ។ រិភំ ធម្មិ ធម្ម

វិភំ ធម្មិសត្ថិយោ យថា សវិភត្តតុកកស្ស វិភំ គាត-

ត្ថា តិណិយេវ ធិយេត្ត ធិយេត្ត គាតត្ថា ។

(១០៨) យោធិ្យយោ លវ ទណាម្មលោ តិណិ ទអ-

វិមនំយោ លវ ទអទន្តវ តិណិ ទសមទន្តវ តិណិ ធិ-

ទអវិស្សយេ តិណិ ធិយេត្តាតេ លវ ធិយេត្តាតោ លវ

យោសវាទេ លវ ទត្ថាម្ម ធិយេត្ត វិភិកាតេ លវ ទអ-

យោវ ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

អំណាចបំបាត់ អនុលោមទណ្ឌប្បដ្ឋាន

(១០៦) ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

(១០៧) ធិយេត្តាសមាគមំ រិភំ ធម្មិ ធិយេត្តាសមាគមំ

ធិយេត្តយ្មធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

ធិយេត្តយ្មធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

ធិយេត្តយ្មធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

ធិយេត្តយ្មធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត ធិយេត្ត

(១០៨) ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត មាននរ ក្កនិយេត្តយ្មធិយេត្ត

ឧបេត្តាសហគតោ ធម្មោ ននុបេត្តាសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អនន្តរឃ្មត្តយេន បច្ចុយោ ធុរិមា ធុរិមា
 ឧបេត្តាសហគតា ចត្តា បច្ច័នាម បច្ច័នាយ ឧបេ-
 ត្តាយេ អនន្តរឃ្មត្តយេន បច្ចុយោ ឧបេត្តាសហគតំ
 កុមិច្ចំ ននុបេត្តាសហគតស្ស ឧបេត្តិច្ចត្តស្ស អារ-
 ម្មតា ននុបេត្តាសហគតានំ ចត្តានំ វិហាករោលោកុ
 បបេបេត្តាសហគតាយ វិហាកមរោវិញ្ញាណនាទុយា
 ឧបេត្តាសហគតំ ករុន្តំ ននុបេត្តាសហគតស្ស ករ-
 ត្តស្ស ឧបេត្តាសហគតំ ឧត្តសណ ឧត្តសលំ ននុបេ-
 ត្តាសហគតស្ស (ត្រាធន្ស តិរិយំ ត្រាធន្ស មលំ
 ត្រាធន្ស តិរិយោ ត្រាធន្ស ករុសត្តា តាសត្តា-
 យនំ ននុបេត្តាសហគតាយ ននុសមាបត្តិយា
 អនន្តរឃ្មត្តយេន បច្ចុយោ ១ ឧបេត្តាសហគតោ ធម្មោ
 ឧបេត្តាសហគតស្ស ២ ននុបេត្តាសហគតស្ស ៣
 ធម្មស្ស អនន្តរឃ្មត្តយេន បច្ចុយោ ធុរិមា ធុរិមា
 ឧបេត្តាសហគតា ចត្តា បច្ច័នាមំ បច្ច័នាមំ ឧបេត្តា-
 សហគតានំ ចត្តានំ ឧបេត្តាយ ៧ អនន្តរឃ្មត្តយេន
 បច្ចុយោ ១ ននុបេត្តាសហគតោ ធម្មោ ននុបេត្តា-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្មត្តយេន បច្ចុយោ

ឧបេត្តាសហគតមិ ជាបច្ច័យ ននុបេត្តាសហគតមិ ដោយអនន្ត-
 រឃ្មត្តយ អី តួកឧបេត្តាសហគតត្ថ មុន ១ ជាបច្ច័យ ននុបេត្តា-
 រឃ្មត្តយ ដោយអនន្តរឃ្មត្តយ កុមិច្ចំ ដែលប្រកបដោយឧបេត្តា ជា
 (បច្ច័យ) ននុបេត្តិច្ចត្ត ដែលមិនប្រកបដោយឧបេត្តា ករុន្តៈ (ជាបច្ច័យ)
 ននុកត្ថ ដែលមិនប្រកបដោយឧបេត្តា វិហាកមរោលោកុ (ជាបច្ច័យ)
 នវិហាកមរោវិញ្ញាណត្ថ ដែលមិនប្រកបដោយឧបេត្តា ករុន្តៈ ដែល
 ប្រកបដោយឧបេត្តា (ជាបច្ច័យ) ននុករុន្តៈ ដែលមិនប្រកបដោយឧបេត្តា
 ត្តសណត្តសល ដែលប្រកបដោយឧបេត្តា (ជាបច្ច័យ) ននុត្រាធនៈ ដែល
 មិនប្រកបដោយឧបេត្តា តិរិយា (ជាបច្ច័យ) ននុត្រាធនៈ ផល (ជាបច្ច័យ)
 ននុត្រាធនៈ នវិសត្តានតសត្តាយននេ មលំកុត្តល កាលាធម្មវិហិតិ-
 រោន ជាបច្ច័យ ននុលិលោមត្ថិ ដែលមិនប្រកបដោយឧបេត្តា ដោយ
 អនន្តរឃ្មត្តយ ១ ឧបេត្តាសហគតមិ ជាបច្ច័យ ននុបេត្តាសហ-
 គតមិវង ននុបេត្តាសហគតមិវង ដោយអនន្តរឃ្មត្តយ អី តួក
 ឧបេត្តាសហគតត្ថ មុន ១ ជាបច្ច័យ ននុកត្ថឧបេត្តាសហគតត្ថ
 រឃ្មត្តយ ១ វង ននុបេត្តាវង ដោយអនន្តរឃ្មត្តយ ១ ននុបេត្តា-
 សហគតមិ ជាបច្ច័យ ននុបេត្តាសហគតមិ ដោយអនន្តរឃ្មត្តយ

បុរិសា បុរិសា ទុរេត្តា បដ្ឋិមាយ បដ្ឋិមាយ ទុរេត្តាយ
 អនន្តរឃ្យច្ឆាយន បច្ឆយោ បុរិសា បុរិសា នទុរេត្តាស-
 ហននា បដ្ឋា បដ្ឋិមាធំ បដ្ឋិមាធំ នទុរេត្តាសហន-
 ណំ បដ្ឋាធំ អនន្តរឃ្យច្ឆាយន បច្ឆយោ នទុរេត្តាស-
 ហននំ បុតិច្ឆិកំ នទុរេត្តាសហននស្ស ទុរេត្តិច្ឆិក្ខុស្ស
 អនុលោមំ អនុត្រកុស្ស អនុលោមំ ជនសមាបត្តិយា
 អនន្តរឃ្យច្ឆាយន បច្ឆយោ ។ ភ្នលំ បុរិសា បុរិសា ទុរេ-
 ត្តា បដ្ឋិមាធំ បដ្ឋិមាធំ នទុរេត្តាសហននាធំ បដ្ឋាធំ
 អនន្តរឃ្យច្ឆាយន បច្ឆយោ នទុរេត្តាសហននំ បុតិច្ឆិកំ
 ទុរេត្តាសហននស្ស ទុរេត្តិច្ឆិក្ខុស្ស នទុរេត្តាសហ-
 ណំ អន្តំ អនុត្តយ អនុយវិញ្ញាណនាតុ វិហានមាតា-
 ណាតុយ នទុរេត្តាសហននា វិហានមាតាវិញ្ញាណនាតុ
 អរិយមាតាវិញ្ញាណនាតុយ នទុរេត្តាសហននំ អន្តំ
 ទុរេត្តាសហននស្ស អន្តស្ស នទុរេត្តាសហននំ
 ឈុសណាតុសលំ ទុរេត្តាសហននស្ស វុត្តានស្ស
 អរិយំ វុត្តានស្ស ឈុសំ វុត្តានស្ស អនន្តរឃ្យច្ឆាយន
 បច្ឆយោ ។ នទុរេត្តាសហននា ធម្មា នទុរេត្តា-
 សហននស្ស ច នទុរេត្តាសហននស្ស ច នន្តស្ស
 អនន្តរឃ្យច្ឆាយន បច្ឆយោ បុរិសា បុរិសា ទុរេត្តា

តំ ទុរេត្តា មុន ។ ជាបដ្ឋិយ នទុរេត្តា ក្រោយ ។ ដោយ
 អនន្តរឃ្យច្ឆិយ ពួកនទុរេត្តាសហននក្ខន្ធ មុន ។ ជាបដ្ឋិយ នទុរេត្តា
 នទុរេត្តាសហននក្ខន្ធ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរឃ្យច្ឆិយ បុតិច្ឆិកំ ដែល
 មិនប្រកបដោយទុរេត្តា (ជាបដ្ឋិយ) នទុរេត្តិច្ឆិកំ ដែលមិនប្រកបដោយ
 ទុរេត្តា អនុលោម (ជាបដ្ឋិយ) នទុរេត្តក្ខន្ធ អនុលោម ជាបដ្ឋិយ
 នៃជនសមាបត្តិ ដោយអនន្តរឃ្យច្ឆិយ ។ មុន តំ ទុរេត្តា មុន ។
 ជាបដ្ឋិយ នទុរេត្តាសហននក្ខន្ធ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរឃ្យច្ឆិយ
 បុតិច្ឆិកំ ដែលមិនប្រកបដោយទុរេត្តា (ជាបដ្ឋិយ) នទុរេត្តិច្ឆិកំ ដែល
 ប្រកបដោយទុរេត្តា អន្តិៈ ដែលមិនប្រកបដោយទុរេត្តា (ជាបដ្ឋិយ)
 នៃអន្តិៈ អាយវិញ្ញាណនាតុ (ជាបដ្ឋិយ) នៃវិហានមាតាតុ វិហាន-
 មាតាវិញ្ញាណនាតុ ដែលមិនប្រកបដោយទុរេត្តា (ជាបដ្ឋិយ) នៃវិយ-
 មាតាវិញ្ញាណនាតុ អន្តិៈ ដែលមិនប្រកបដោយទុរេត្តា (ជាបដ្ឋិយ)
 នៃអន្តិៈ ដែលប្រកបដោយទុរេត្តា កុសលានុសល ដែលមិនប្រកប
 ដោយទុរេត្តា (ជាបដ្ឋិយ) នៃវុត្តានៈ ដែលប្រកបដោយទុរេត្តា អរិយា
 (ជាបដ្ឋិយ) នៃវុត្តានៈ ឈុស ជាបដ្ឋិយ នៃវុត្តានៈ ដោយអនន្តរឃ្យ-
 ច្ឆិយ ។ នទុរេត្តាសហននក្ខន្ធ ជាបដ្ឋិយ នៃទុរេត្តាសហននក្ខន្ធមិច្ឆិកំ
 នៃទុរេត្តាសហននក្ខន្ធមិច្ឆិកំ ដោយអនន្តរឃ្យច្ឆិយ តំ ទុរេត្តា មុន ។

បដិសន្ធិត្ថុណោ ។ ថេ ។ អវសេសា ភីណិ ចាកដីតោ ។
សន្ធិត្ថំ ។

ក្នុងនោះវិបសន្ធិ ។ ថេ ។ ទន្ធា ព អីសេស ជាទន្ធិ ដីប្រាកដ ។
សេចក្តីប្រែប្រួល ។

(១២២) ឧហេតុយោ ឯកំ ឧអាឡណោ ភីណិ ឧ-
រចិមតិយោ ឧវ ឧអធន្តរេ ភីណិ ឧសអធន្តរេ ភីណិ
ឧឧរចិស្សយេ ភីណិ ឧបុរោជាត ឧវ ឧមត្តាជាត ឧវ
ឧរោសវាទ ឧវ ឧតម្មេ ទ្វេ ឧវិទាតេ មត្ត ឧអាហា-
រេ ឯកំ ឧស្ស័យេ ឯកំ ឧលោទេ ឯកំ ឧមត្តេ ឯកំ
ឧសម្បយុត្តេ ភីណិ ឧវិប្បយុត្ត ទ្វេ ចោទន្ធិយោ
ភីណិ ចោវិគាត ភីណិ ។

[១២២] ក្នុងឧហេតុប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ១ ក្នុងឧអាឡណាប្បដ្ឋាយ
មានព្រះ ៣ ក្នុងឧរចិមតិប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៧ ក្នុងឧសអធន្តរាប្បដ្ឋាយ មាន
ព្រះ ៣ ក្នុងឧសម្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ក្នុងឧបុរោធិស្សយាប្បដ្ឋាយ
មានព្រះ ៣ ក្នុងឧបុរោជាកប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៧ ក្នុងឧមត្តាជាកប្បដ្ឋាយ
មានព្រះ ៧ ក្នុងឧរោសវាទប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៧ ក្នុងឧតម្មប្បដ្ឋាយ មាន
ព្រះ ៦ ក្នុងឧវិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៧ ក្នុងឧលោទាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ១
ក្នុងឧមត្តេប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ១ ក្នុងឧសម្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ១ ក្នុង
ឧវិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ១ ក្នុងឧសម្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ក្នុង
ឧវិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៦ ក្នុងឧចោទន្ធិប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ក្នុង
ឧចោទន្ធិប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ។

អវសេសា កណ្តាលិ សហាវាតវំ រោមំ កាតត្វា ។

ការរាប់អីសេសក្តី សហាវាតវំ ក្តី ចល្លានិ ឧប្បវេទិវិចារ ។

បច្ចុប្បន្និក

បច្ចុប្បន្និក

(១២៣) កាហាវចេមិ ធម្មំ មច្ចយោ កាហាវចេម
ចេត្តា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយោ កាហាវចេម ឯកំ ទន្ធិ
រច្ចយោ ករយោ ទន្ធា ពិគ្គសមុត្តា ឧត្ត រូមំ ម្លេ ទទ្វេ
... បដិសន្ធិ យោវ អស្សតិកា មហាត្វតា វត្តំ មច្ចយោ
កាហាវចេម ទន្ធា ។ កាហាវចេម ធម្មំ មច្ចយោ
ឧកាហាវចេម ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយោ

[១២៣] កាហាវចេមិ ពិនិវ្រ្តក នីវិសាហាវចេមិ វិហាតិក
ទ្វេតិ ប្រោរោហេតុប្បដ្ឋាយ ។ ទន្ធា ព ក្តី ចិត្តសមុត្តា ឧប្បជ្ជតិ ពិនិវ្រ្តក
នីវិសាហាវចេមិ ១ អំពីទន្ធា ២ ... អំពី បដិសន្ធិ ត្រូវកាហាវចេមិ
រាប់តំពីត្រូវកមហាត្វតា ក្នុងនោះ ក្នុងនៃពិនិវ្រ្តក នីវិសា ។ និសាហា-
វចេមិ ពិនិវ្រ្តក នីវិសាហាវចេមិ វិហាតិកទ្វេតិ ប្រោរោហេតុប្បដ្ឋាយ

នកាយាវេ ឯកំ នស្រ្តិយេ ឯកំ នយាទេ ឯកំ
នមាត្ត ឯកំ នសម្បយុត្តេ ភីណំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ
យោនត្តិយោ ភីណំ រោវិតតេ ភីណំ ។

ឯវំ វត្តេ ទ្វេ តណាទាមិ ធិស្សយវិរោមិ
កាកត្វា ។

សំសង្ឃិវិរោ

[១៣២] កាមាវចរំ ធម្មំ សំសង្ឃា កាមាវចរោ
យេនោ ធម្មដ្ឋិតិ យោតុប្បទ្វយា កាមាវចរំ ឯកំ ខន្ធ
សំសង្ឃា តយោ ខន្ធ ទ្វេ ទទ្វេ . . . បដិសន្ធិ ។
នកាយាវេ ឯកំ នស្រ្តិយេ ឯកំ នយាទេ ឯកំ
នមាត្ត ឯកំ នសម្បយុត្តេ ភីណំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ
យោនត្តិយោ ភីណំ រោវិតតេ ភីណំ ។

[១៣៣] យោតុយា ទ្វេ អារម្មណោ ទ្វេ វរជិ
រតិយោ ទ្វេ សទ្ធត្ថ ទ្វេ អវិតតេ ទ្វេ ។

[១៣៤] កាមាវចរំ ធម្មំ សំសង្ឃា កាមា
វចរោ ធម្មោ ធម្មដ្ឋិតិ នយោតុប្បទ្វយា អយោតុតិ
កាមាវចរំ ឯកំ ខន្ធ សំសង្ឃា តយោ ខន្ធ ទ្វេ
ទទ្វេ . . . អយោតុកម្មដិសន្ធិត្ថុណោ ។ បេ ។

ក្នុងនកាយាវេយ្យច្ឆ័យ មានវាវៈ ១ ក្នុងនស្រ្តិយេប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ១ ក្នុង
នយាទេប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ១ ក្នុងនមាត្តប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ១ ក្នុងនសម្ប
យុត្តប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៦ ក្នុងនោ
នត្តិប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៣ ក្នុងនោវិតតេប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៣ ។

ការព្រំវាវៈ ៦ គ្រោះខន្ធក្តី ធិស្សយវាវៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះវដិច្ចៈ ។

សិសង្ឃិវិរោ

[១៣៦] កាមាវចរោ លាយទ្បំ ធិនិកាមាវចរោមិ វេយភិក
រឿន គ្រោះយោតុប្បច្ឆ័យ គឺ ខន្ធ ៣ លាយទ្បំ ធិនិកាមាវចរោ ១ ធិនិ
ខន្ធ ៦ . . . បដិសន្ធិ ។ នកាយាវេមិ លាយទ្បំ ធិនិកាមាវចរោមិ
វេយភិករឿន គ្រោះយោតុប្បច្ឆ័យ គឺ ខន្ធ ៣ លាយទ្បំ ធិនិកាមា
វចរោ ១ ធិនិខន្ធ ៦ . . . បដិសន្ធិ ។

[១៣៧] ក្នុងនយោតុប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៦ ក្នុងនមាត្តប្បច្ឆ័យ
មានវាវៈ ៦ ក្នុងនសម្បយុត្តិប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តិប្បច្ឆ័យ
មានវាវៈ ៦ ក្នុងនោវិតតេប្បច្ឆ័យ មានវាវៈ ៦ ។

[១៣៨] កាមាវចរោ លាយទ្បំ ធិនិកាមាវចរោមិ វេយភិក
រឿន គ្រោះយោតុប្បច្ឆ័យ គឺ ខន្ធ ៣ លាយទ្បំ ធិនិកាមាវចរោ ១
គ្រោះយោតុប្បច្ឆ័យ ធិនិខន្ធ ៦ . . . ក្នុងនយោតុប្បច្ឆ័យ ១ បេ ។

អភិធម្មចំណែក អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

ហេតុប្បដ្ឋាយេន ចដ្ឋាយោ វេទិសន្តិ ។ ម្ងល់ នកាមា-
វចន ហេតុ សម្បយុត្តកាចំ ។ ឆ្ងាចំ ចិត្តសមុដ្ឋាតា-
នត្ថ រូបាចំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន ចដ្ឋាយោ វេទិសន្តិ ។

(១២៧) កាមាវចនេ និម្មា កាមាវចនស្ស
នប្បស្ស អាម្មណប្បដ្ឋាយេន ចដ្ឋាយោ ឆ្ងាចំ នកា
សីលំ ... និមោសន៍តម្មំ ... បុត្រេ សុចិណ្ណាចិ
វច្ឆេត្តនិ អស្សនេតិ អភិធម្មតិ តិ អាត្ត វាតោ
។ យេ ។ នោមនស្សំ ឧប្បជ្ជនិ វេទិយោ កោត្រកុំ ចដ្ឋ-
វេត្តន្តំ វេទិយាចំ ចដ្ឋវេត្តន្តំ វេទិយាចំ តិលោសេ ...
វិល្លាសំ តិលោសេ ... មុត្ត សុចិណ្ណាចិ ...
លា វា ... ចត្តំ ... វត្តំ ... កាមាវចនេ ចត្តេ
អភិធម្មតោ ។ យេ ។ នោមនស្សំ ឧប្បជ្ជនិ រូបាយេន
នម្មវិញ្ញាណស្ស វេទិយាចំ ... ។ កាមាវចនេ
នប្បេ នកាមាវចនស្ស នប្បស្ស អាម្មណប្បដ្ឋាយេន
ចដ្ឋាយោ វេទិសន្តិ ចត្តេតា រូបំ ចស្សនិ វិល្លាយ សោ-
តនាគុយោ សម្មំ សុណាតិ តោតោវិយត្តាណេន
កាមាវចនិត្តសមុទ្រិស្ស ចិត្តំ វេទិយាតិ កាមាវចនេ
មត្តា វិទ្ធិវិញ្ញាណស្ស វេទិយាវិញ្ញាណស្ស មុត្តេ-
ចិត្តសេន ឧស្សនិត្តាណស្ស វេទិយា ឧប្បត្តាណស្ស

អភិធម្មចំណែក អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

វេទិយាហេតុប្បដ្ឋាយេន វេទិសន្តិ ។ ម្ងល់ តិ ត្ថានកាមាវចនេហេតុ ជា
ចត្តយ វេទិសន្តិសម្បយុត្តកត្តន្តនិ វេទិសន្តិត្តសមុដ្ឋាតាចំ វេទិយាហេ-
តុប្បដ្ឋាយេន វេទិសន្តិ ។

(១២៨) កាមាវចនេ ជាចត្តយ វេទិសន្តិ វេទិយាហេតុ-
ណប្បដ្ឋាយេន តិ បុគ្គលេ ឱវ ធូវាម ធូវិសីល ... ធូវិវាចនេន ...
វិញ្ញាណេន ធូវិវាចនេន វេទិសន្តិវេទិយា ត្រីកាលបុន វេទិសន្តិ វេទិយា
នគៈ ត្រាត្ត ធូវិវាចនេន ។ យេ ។ នោមនស្ស វេទិសន្តិ ត្រាត្ត
វេទិយា វិញ្ញាណេន ធូវិវាចនេន វិញ្ញាណេន ធូវិវាចនេន ធូវិវាចនេន
វេទិសន្តិវេទិយា ... ធូវិវាចនេន វេទិសន្តិវេទិយា ...
ធូវិវាចនេន វេទិសន្តិវេទិយា ត្រីកាលបុន ... វិញ្ញាណេន ...
ធូវិវាចនេន ... ធូវិវាចនេន ... ធូវិវាចនេន វេទិសន្តិវេទិយា ។ យេ ។
នោមនស្ស វេទិសន្តិ វេទិយាចំ (ជាចត្តយ) វេទិសន្តិវេទិយា វេទិ-
សន្តិវេទិយា ... ។ កាមាវចនេន ជាចត្តយ វេទិសន្តិវេទិយា វេទិ-
សន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា
វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា
វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា វេទិសន្តិវេទិយា

អនាគតសញ្ញាណស្ស អាម្មណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយេន ។
 កាលវិចារណ ទន្ទោ ទតាហវិចារស្ស ទម្មស្ស អាម្ម-
 ណាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយេន វិញ្ញាណ មគ្គស្ស ផលស្ស
 អាម្មណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយេន ទេតោហវិចារណាណ ទ
 ទតាហវិចារវិញ្ញាណស្ស មិន្ទំ ជាតតិ អតាសា-
 ណញ្ញាយនំ វិញ្ញាណញ្ញាយនំ អាម្មណ វិញ្ញាយ-
 ណំ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយនំ ទតាហវិចារ ទតា
 វិញ្ញាណស្ស ទេតោហវិចារណាស្ស បុត្តេវិចារ-
 ណាស្ស វិញ្ញាណស្ស យជាតម្មបទញ្ញាណស្ស អនា-
 គតសញ្ញាណស្ស អាម្មណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយេន ។
 កាលវិចារណ ទន្ទោ ទតាហវិចារស្ស ទម្មស្ស អាម្មណ-
 ប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយេន ណាថា វុដ្ឋហិត្តា ណាថា បដ្ឋវេ-
 ញ្ជាតិ អស្សាណតិ អកំមន្តតិ តំ អាម្មណ វិចារ បដ្ឋជ្ជតិ
 វិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ អវិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្តា មន្តំ បដ្ឋវេញ្ជតិ
 ជលំ . . . វិញ្ញាណ បដ្ឋវេញ្ជតិ វិញ្ញាណ កេត្តកុស្ស
 វិចារណស្ស អាវិជ្ជាយេន អាម្មណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយេន
 វិចារណាណញ្ញាយនំ បដ្ឋវេញ្ជតិ វិញ្ញាណញ្ញាយនំ
 បដ្ឋវេញ្ជតិ វិចារណញ្ញាយនំ បដ្ឋវេញ្ជតិ វិចារណ-
 យសញ្ញាយនំ អនេវេតតំ វិនិំ វិនិំ អនេវេតតិ

ខិន្ទិយនាគតសញ្ញាណ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន ។ ទតាហវិចារមិ ជា
 បដ្ឋយេន វិចារណាណាណ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន គឺ វិញ្ញាណ ជាបដ្ឋយេន
 វិចារណ មិន្ទំ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន បុត្តេវ វិនិំ ឡូតិក្ក របស់បុត្តេវ
 ប្រកបដោយទតាហវិចារមិ ដោយទេតោហវិចារណ តាសា-
 ណញ្ញាយនំ (ជាបដ្ឋយេន) វិញ្ញាណញ្ញាយនំ តាសាណញ្ញាយនំ
 (ជាបដ្ឋយេន) វិចារណញ្ញាយនំ តាសាណញ្ញាយនំ តាសាណញ្ញាយនំ
 បដ្ឋយេន វិចារណាណ ទេតោហវិចារណ បុត្តេវិចារណ វិញ្ញាណ
 យជាតម្មបទញ្ញាណ ខិន្ទិយនាគតសញ្ញាណ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន ។
 ទតាហវិចារមិ ជាបដ្ឋយេន វិចារណាណ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន
 គឺ បុត្តេវ របស់ វិនិំ វិនិំ វិចារណ ឡូតិក្ក ប្រកប វិចារណ
 នេះ តើវាជឺ វិនិំ តើវាជឺ ប្រាមប្រាណ ឡូតិក្ក ឡូតិក្ក តាសាណញ្ញាយនំ
 អវិយា របស់ វិនិំ វិចារណ ឡូតិក្ក ឡូតិក្ក . . . វិចារណ
 ឡូតិក្ក ប្រាមប្រាណ ជាបដ្ឋយេន វិចារណ វិចារណ ខិន្ទិយនា
 វិចារណ ដោយអាម្មណប្បដ្ឋយេន វិចារណ ឡូតិក្ក តាសាណញ្ញាយនំ
 វិចារណ ឡូតិក្ក តាសាណញ្ញាយនំ វិចារណ ឡូតិក្ក តាសាណញ្ញាយនំ
 វិចារណ ឡូតិក្ក តាសាណញ្ញាយនំ វិចារណ ឡូតិក្ក តាសាណញ្ញាយនំ

ជំនុំ សោតចាតុំ មច្ឆវេក្ខតិ ឥន្ទ្រិយញ្ញាណំ មច្ឆវេក្ខតិ
 គោតោបរិយញ្ញាណំ . . . ។ មេ ។ មុទ្ធលិកិសោទុស្ស័-
 វិញ្ញាណំ . . . យថា គម្មបទញ្ញាណំ . . . អនាគតិ-
 សញ្ញាណំ មច្ឆវេក្ខតិ ឧតារាវចរេ ទទ្ធវេ អធិដ្ឋោតា
 ។ មេ ។ តោមទស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[១៣៨] តាមវាចារមិ ធម្មោ តាមវាចារមិ
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ អាម្មណាជិបតិ
 សហោសាតិបតិ ។ អាម្មណាជិបតិ ធានំ . . . សិលំ
 . . . ទុកោសទិកម្មំ . . . មុទ្ធលិ សុច្ឆិណាជិ តំ តុំ
 កាត្វា មច្ឆវេក្ខតិ អស្សុទេតិ អតិទទ្ធិតំ តំ តុំ តត្វា
 វាតា ឧប្បជ្ឈតិ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ឈតិ សេត្វា តោត្រកុំ តុំ
 កាត្វា មច្ឆវេក្ខតិ តំ តុំ តត្វា មច្ឆវេក្ខតិ ធិដ្ឋំ . . .
 វតុំ . . . តាមវាចារមិ ទទ្ធវេ តុំ តត្វា អស្សុទេតិ អតិ-
 ទទ្ធិតំ តំ តុំ តត្វា វាតា ឧប្បជ្ឈតិ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 សហោសាតិបតិ តាមវាចារមិ អធិបតិ សម្សយុត្តកាចំ
 មច្ឆានំ វិចិត្តសម្មដ្ឋានាទក្ខ រូបាចំ អធិបតិប្បដ្ឋាយេន
 មច្ឆយោ ។ ឧតារាវចរេ ធម្មោ ឧតារាវចារមិ
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បដ្ឋាយេន មច្ឆយោ អាម្មណាជិ-
 បតិ សហោសាតិបតិ ។ អាម្មណាជិបតិ ធិដ្ឋានំ

ជំនារណា ឡូតិព្វសោតតតុ ជំនារណា ឡូតិវិចិត្តាណ ឡូតិវាត-
 បរិយញ្ញាណ . . . ។ មេ ។ ឡូតិព្វសោតតតុញ្ញាណ . . . យថា
 កម្មបទញ្ញាណ . . . ជំនារណា ឡូតិអនាគតសញ្ញាណ ឡូតិកតាម-
 វាចានុ យថាទទ្ធវេ ។ មេ ។ តោមទស្ស តេតារម្បិ ។

[១៣៩] តាមវាចារមិ យថា ឧតារាវចារមិ យោមធិប-
 តិប្បដ្ឋាយ បាមផលវាម្មណាជិបតិ ធិសហោសាតិបតិ ។ អាម្មណា-
 ជិបតិ តិ ឡូតិវា . . . ឡូតិសិល . . . ឡូតិវាបាសទកម្ម . . . ឡូ-
 តិវាចារមិវិចិត្តសម្មដ្ឋាយេន ត្រកុំកាលមុខ ធ្វើ ឡូតិវាចារមិ ឡូតិ-
 វាចារមិ យោមធិបតិ ប្រតិកម វិកាយ វាត តេតារម្បិ ធិដ្ឋំ
 តេតារម្បិ ប្រាមធ្វើ ឡូតិវាចារមិ ឡូតិវាចារមិ ឡូតិវាចារមិ
 ធ្វើ ឡូតិវាចារមិ ឡូតិវាចារមិ យោមធិបតិ ធ្វើ ឡូតិវាចារមិ
 ឡូតិវាចារមិ យោមធិបតិ ឡូតិវាចារមិ . . . ឡូតិវាចារមិ . . . ធ្វើ
 ឡូតិវាចារមិ ឡូតិវាចារមិ យោមធិបតិ ប្រតិកម វិកាយ វាត
 តេតារម្បិ ធិដ្ឋំ តេតារម្បិ ប្រាមធ្វើ ឡូតិវាចារមិ ឡូតិវាចារមិ ។
 យោមធិបតិ តិ តាមវាចារមិ យោមធិបតិ យោមធិបតិ ឡូតិវាចារមិ
 វាត វិចិត្តសម្មដ្ឋាយេន យោមធិបតិប្បដ្ឋាយេន ។ ឧតារាវចារ-
 មិ យោមធិបតិ ឡូតិវាចារមិ យោមធិបតិប្បដ្ឋាយេន បាមផលវាម្ម-
 ណាជិបតិ ធិសហោសាតិបតិ ។ អាម្មណាជិបតិ តិ ប្រាមធ្វើ

មក្កស្ស ដលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ សហ-
 ជាតាធិបតិ ធនាមាវចរា អធិបតិ សឃ្យយុត្តកាធិ
 មក្កាធិ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ ធនាមាវចរា
 ធម្មោ កាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុ-
 យោ រាមឃ្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អាម្ពណា-
 ធិបតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្កុតិ
 រស្សោធិតិ អភិទទ្ធកំ កំ កុំ កត្វា រាគោ ឧប្បដ្ឋតិ ធិដ្ឋិ
 . . . អធិយោ មក្កា វុដ្ឋហិត្វា មក្កំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្កុតិ
 អលំ . . . ធិញ្ចំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្កុតិ ធិញ្ចំ
 ឃេត្រកុស្ស វេនាធស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
 រាគាសាធិយេនំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្កុតិ វិញ្ញាណ-
 ញាយេនំ . . . ភាគិញ្ញាញាយេនំ វេសញ្ញាញាយេនំ
 យេនំ ធិត្វំ ធិត្វំ ធិត្វំ វេសាតតាតុំ ធិត្វំវិញ្ញាណំ . . .
 ។ មេ ។ អនាគតសញ្ញាណំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្កុតិ
 ធនាមាវចរា មេ កុំ កត្វា អស្សនេតិ អភិទទ្ធកំ
 កំ កុំ កត្វា រាគោ ឧប្បដ្ឋតិ ធិដ្ឋិ . . . ។ សហជាតា-
 ធិបតិ ធនាមាវចរា អធិបតិ ធិត្វុសធិត្វាធិ វ្រាណំ
 អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ ធនាមាវចរា ធម្មោ

ជាបច្ច័យ ខែមក្ក ធិនីវល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធនាមាវចរា
 ធិបតិ ធិ ធនាមាវចរាធិបតិ ជាបច្ច័យ ខែត្ថុកសឃ្យយុត្តកុត្ត ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធនាមាវចរាធិ ជាបច្ច័យ ខែកាមាវចរាធិ ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ ក្រុមដល់រាមឃ្មណាធិបតិ ធិនីសហជាតាធិបតិ ។ អាម្ព-
 ណាធិបតិ ធិ មុត្តល ចេញ អំពីឈាន ធ្វើ ឡើយន ឲ្យដាច់ខាត
 ហើយនិចារណា ក្រេតតា កែតយ ពនៈ កើតឡើង ក្រោយធ្វើ ឡើ
 ដំបើខាង ឲ្យដាច់ខាត ចំផ្លូវ . . . លូកក្រោយវិយៈ ចេញ អំពីមក្ក ធ្វើ
 ឲ្យមក្ក ឲ្យដាច់ខាត ហើយនិចារណា ឡើយ . . . ធ្វើ ឲ្យចំនួន
 ឲ្យដាច់ខាត ហើយនិចារណា ឡើយ . . . ធ្វើ ឲ្យចំនួន
 ឲ្យដាច់ខាត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ធ្វើ ឲ្យសាមាសញ្ញាយេនៈ ឲ្យដាច់
 ខាត ហើយនិចារណា វិញ្ញាណញ្ញាយេនៈ . . . ឲ្យភាគិញ្ញា-
 យេនៈ វេសញ្ញាញាយេនៈ វិញ្ញុត្តុ វិញ្ញុសាគនាតុ ធិនីវល្លិ-
 វិញ្ញាណ . . . ។ មេ ។ ធ្វើ ឲ្យភាគិសញ្ញាណ ឲ្យដាច់ខាត
 ហើយនិចារណា ធ្វើ ឲ្យពួកធនាមាវចរា ឲ្យដាច់ខាត ហើយ
 ក្រេតតា កែតយ ពនៈ កើតឡើង ក្រោយធ្វើ ឲ្យដំបើខាង ឲ្យដាច់
 ខាត ចំផ្លូវ . . . ។ ធនាមាវចរាធិបតិ ធិ ធនាមាវចរាធិបតិ ជា
 បច្ច័យ ខែត្ថុកសឃ្យយុត្តកុត្ត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធនាមាវចរាធិ

កាតាមាវចរស្ស ៦ ធីតាកាមាវចរស្ស ៦ ធីតស្ស អធិប-
តិវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ សមាសាតាធិបតិ ធីតាកាមាវចរ
អធិបតិ សម្បយុត្តកាមំ ១ ទ្ធាមំ ធិត្តសមុដ្ឋានាធិត្ថ
រូរាមំ អធិបតិវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។

(១៣៧) កាមាវចរោ ធម្មោ ធីតាកាមាវចរស្ស ធីតស្ស
អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ បុរិសា បុរិសា កាមាវចរ
១ ទ្ធា បច្ចុរាមំ បច្ចុរាមំ ១ ទ្ធាមំ អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុ-
យោ អនុលោមំ កាត្រកុស្ស អនុលោមំ កោណស្ស
អភិជ្ជេន កាមាវចរាមំ ១ ទ្ធាមំ អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុ-
យោ ។ កាមាវចរោ ធម្មោ ធីតាកាមាវចរស្ស ធីតស្ស
អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ កាមាវចរំ មុតិធិត្តំ ធីតា-
កាមាវចរស្ស ឧបបត្តិធិត្តស្ស អភិជ្ជេនា ធីតាកាមាវចរាមំ
១ ទ្ធាមំ អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ កាមាវចរោ ១ ទ្ធា
ធីតាកាមាវចរស្ស វុដ្ឋានស្ស អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ
បរមស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ បរមស្ស ឈានស្ស
អនុប្បវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។ ១៥ ។ ធីតុត្តស្ស ឈា-
នស្ស . . . ។ ១៥ ។ លោកស្រីក្រាមាសត្តាយននស្ស
អភិជ្ជេន . . . ។ ១៥ ។ ធិត្ថស្ស ធីតុត្តស្ស ធិត្ថយេ សោ-
យោ បច្ចុយោ ធីតុត្តស្ស លោកស្រីក្រាមាសត្តាយននស្ស

ជាបច្ច័យ ខែកាមាវចរធម៌ធីនី ខែកាមាវចរធម៌ធីនី ដោយអធិបតិវ្យាដ្ឋយេ
បាធិស្សេនសាសាតិបតិ ធី កាមាវចរធម៌ធី ជាបច្ច័យ ខែត្ថកសម្ប-
យុត្តកសុទ្ធីធី ខែត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានសុទ្ធីធី ដោយអធិបតិវ្យាដ្ឋយេ ។

(១៣៨) កាមាវចរេវ ជាបច្ច័យ ខែកាមាវចរេវ ដោយ
អនុប្បវ្យាដ្ឋយេ ធី ត្ថកកាមាវចរក្ខត្ត មុន ។ ជាបច្ច័យ ខែត្ថកសុទ្ធ ក្រោយ ។
ដោយអនុប្បវ្យាដ្ឋយេ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) ខែកាត្រកុ អនុលោម (ជា
បច្ច័យ) ខែកោណ: កាត្រកុ: ជាបច្ច័យ ខែត្ថកកាមាវចរក្ខត្ត ដោយ
អនុប្បវ្យាដ្ឋយេ ។ កាមាវចរេវ ជាបច្ច័យ ខែកាមាវចរេវ ដោយ
អនុប្បវ្យាដ្ឋយេ កាមាវចរេវកិច្ច (ជាបច្ច័យ) ខែកាមាវចរេវកិច្ច
កាត្រកុ: ជាបច្ច័យ ខែត្ថកកាមាវចរក្ខត្ត ដោយអនុប្បវ្យាដ្ឋយេ ត្ថក
កាមាវចរក្ខត្ត ជាបច្ច័យ ខែកាមាវចរក្ខត្ត: ដោយអនុប្បវ្យាដ្ឋយេ បរិកម្ម
ខែបរមជ្ឈន ជាបច្ច័យ ខែបរមជ្ឈន ដោយអនុប្បវ្យាដ្ឋយេ ។ ១៥ ។
ខែធីតុត្តសុទ្ធ . . . ។ ១៥ ។ បរិកម្ម ខែលោកស្រីក្រាមាសត្តាយនន . . .
។ ១៥ ។ ខែធីតុត្តសុទ្ធ ធីត្ថយោ អនុត្ត ធីត្ថធីត្ថយោ លោកស្រីក្រាមាសត្តាយនន

បុត្រនិក្ខណ្ឌសុទ្ធស្មតិញ្ញាណស្ស យេតាកម្មបក្កកាណា-
 ណាស្ស . . . អនាគតិសញ្ញាណស្ស បរិកម្មំ អនាគ-
 តិសញ្ញាណស្ស អនន្តរឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ ។ តាត្រកុ
 វត្តស្ស វរោចំ មគ្គស្ស អនុលោមំ ធលសសមាបត្តិយោ
 អនន្តរឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ ។ នកាមាវចារោ នាម្មា
 យោវាចារិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ
 ប្រវិហោ ប្រិហោ នកាមាវចារោ មទ្ធា បទ្ធាមាចំ បទ្ធាមាចំ
 មទ្ធាមាចំ អនន្តរឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ មគ្គោ ធលសស្ស ធលស
 ធលសស្ស និរោទា វុទ្ធិមាទ្គស្ស វេសិសញ្ញាណសញ្ញាយ-
 មាចំ ធលសសមាបត្តិយោ អនន្តរឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ ។
 នកាមាវចារោ នាម្មា កាមាវចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យ-
 ត្ថយេន បទ្ធាយោ នកាមាវចារំ ពុតិវិក្កំ កាមាវចារស្ស
 ធម្មវត្ថុវិក្កស្ស នកាមាវចារំ កវុទ្ធិំ វរោច្ឆិទាយ នកា-
 មាវចារោ មទ្ធា កាមាវចារស្ស វុទ្ធិធម្មស្ស អនន្តរឃ្យត្ថ-
 យេន បទ្ធាយោ ។ . . . សមនន្តរឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ
 សារោជាតិឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ សត្តំ អត្តាមត្តាឃ្យត្ថ-
 យេន បទ្ធាយោ វ វិស្សយឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ សត្តំ ។

(១០៤) កាមាវចារោ នាម្មា កាមាវចារស្ស ធម្មស្ស
 ធម្មវិស្សយឃ្យត្ថយេន បទ្ធាយោ វារុទ្ធិធម្មវិស្សយោ

បុត្រនិក្ខណ្ឌសុទ្ធស្មតិញ្ញាណ និវិយថាកម្មបក្កកាណា . . . បរិកម្ម វៃ
 អនាគតិសញ្ញាណ ជាប់ផ្ទុយ វៃអនាគតិសញ្ញាណ ដោយអនន្តរឃ្យត្ថយ
 តាត្រកុ (ជាប់ផ្ទុយ) វៃមគ្គ (វេទានៈ) (ជាប់ផ្ទុយ) វៃមគ្គ អនុលោម
 ជាប់ផ្ទុយ វៃធលសសមាបត្តិ ដោយអនន្តរឃ្យត្ថយ ។ នកាមាវចារិចារិ ជា
 ប់ផ្ទុយ វៃនកាមាវចារិចារិ ដោយអនន្តរឃ្យត្ថយ គឺ ពួកនកាមាវចារុទ្ធិ
 មុនៗ ជាប់ផ្ទុយ វៃពួកនន្ត ក្រោយៗ ដោយអនន្តរឃ្យត្ថយ មគ្គ (ជា
 ប់ផ្ទុយ) វៃធលសស (ជាប់ផ្ទុយ) វៃធលស វេសិសញ្ញាណសញ្ញាយនៈ
 វេសិស្តក្កល កាលាចេញវិភិទេន ជាប់ផ្ទុយ វៃធលសសមាបត្តិ ដោយ
 អនន្តរឃ្យត្ថយ ។ នកាមាវចារិចារិ ជាប់ផ្ទុយ វៃកាមាវចារិចារិ ដោយ
 អនន្តរឃ្យត្ថយ គឺ នកាមាវចារុទ្ធិវិក្ក (ជាប់ផ្ទុយ) វៃនកាមាវចារុច-
 បត្តិវិក្ក នកាមាវចារុទ្ធិ (ជាប់ផ្ទុយ) វៃវារុទ្ធិៈ ពួកនកាមាវចារុទ្ធិ
 ជាប់ផ្ទុយ វៃកាមាវចារុទ្ធិៈ ដោយអនន្តរឃ្យត្ថយ ។ . . . ជាប់ផ្ទុយ
 ដោយសមនន្តរឃ្យត្ថយ ជាប់ផ្ទុយ ដោយសហពិកម្មត្ថយ នាមិកា វ
 ជាប់ផ្ទុយ ដោយអក្កមកាម្មត្ថយ នាមិកា ៦ ជាប់ផ្ទុយ ដោយវិស្ស-
 យឃ្យត្ថយ នាមិកា ៧ ។

(១០៥) កាមាវចារិចារិ ជាប់ផ្ទុយ វៃនកាមាវចារិចារិ
 ដោយវេសិស្សយឃ្យត្ថយ វុទ្ធិធលស កាលបុណ្យវិស្សយ

អនន្តរូបនិស្សយោ បកកត្តបនិស្សយោ ។ មេ ។ បក-
 ត្តបនិស្សយោ កាមាវចរំ សន្ធិំ ឧបនិស្សាយ នាធំ
 យេតំ សីលំ ... ឧបោសថកម្មំ ... វិបស្សនំ ...
 ។ មេ ។ ហោធំ ជិវ្ហតិ ធិដ្ឋិ តណ្ហានិ កាមាវចរំ សីលំ
 ។ មេ ។ បញ្ញំ ... ពតំ បក្ខនំ កាយិកំ សុខំ កា-
 យិកំ ធុក្កំ ឧត្តំ ភោជនំ ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ
 ហោធំ រតតិ វិបស្សនំ ... ។ មេ ។ ខាលំ ហោតិ
 ។ មេ ។ សង្ឃំ ភិក្ខុតិ កាមាវចរោ សទ្ធា ។ មេ ។ សេ-
 នាសនំ កាមាវចរោយ សទ្ធាយ ។ មេ ។ បន្តិកាយ
 កាយិកស្ស សុទស្ស កាយិកស្ស ធុក្កស្ស ឧប-
 និស្សយប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ ។ កាមាវចរោ ធាម្មា ន-
 កាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ
 អនន្តរូបនិស្សយោ បកកត្តបនិស្សយោ ។ មេ ។ បកកត្ត-
 បនិស្សយោ កាមាវចរំ សន្ធិំ ឧបនិស្សាយ នកាមាវ-
 ចរំ ឈាធំ ឧប្បារទេតិ មត្តំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ
 ឧប្បារទេតិ កាមាវចរំ សីលំ ... ។ មេ ។ សេនាសនំ
 ឧបនិស្សាយ នកាមាវចរំ ឈាធំ ឧប្បារទេតិ មត្តំ ...
 អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ ឧប្បារទេតិ កាមាវចរោ សទ្ធា ...
 ។ មេ ។ សេនាសនំ នកាមាវចរោយ សទ្ធាយ ។ មេ ។

អនន្តរូបនិស្សយ និវេកកត្តបនិស្សយ ។ មេ ។ បកកត្តបនិស្សយ ភិ
 បុគ្គល ពាស្រ័យ ទ្រុសត្វា ជាកាមាវចរោ ហើយត្វ ទ្រុតាម ទ្រុសីល
 ... ទ្រុវិបស្សនា ... ។ មេ ។ ធារ្យិន ទ្រុ
 ហនៈ ប្រកាមំ ម្លវិច្ឆិ ទ្រុសីល ជាកាមាវចរោ ។ មេ ។ ទ្រុចក្កា ...
 ទ្រុវិភាសៈ សេចក្តីប្រាជ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ វេទំ និវិភោជន
 ... ពាស្រ័យ ទ្រុវេនាសនៈ ហើយត្វ ទ្រុតាម ទ្រុវិបស្សនា ...
 ។ មេ ។ សម្រាមំ ទ្រុសត្វ ។ មេ ។ វិវេក ទ្រុសន្តិ សត្វ ជាកាមា-
 វចរោ ។ មេ ។ សេនាសនៈ ជិវ្ហត្វយ វិវេកសត្វ ជាកាមាវចរោ ។ មេ ។
 ជិវ្ហត្វយ វិវេកសេចក្តីប្រាជ្ញា កាយិកសុខ ជិវ្ហកាយិកទុក្ខ លោមឧបនិស្ស-
 យប្បដ្ឋាយ ។ កាមាវចរោ ជិវ្ហត្វយ វិវេកកាមាវចរោ ហើយបុ-
 និស្សយប្បដ្ឋាយ ពុទ្ធសីលំអនន្តរូបនិស្សយ និវេកកត្តបនិស្សយ ។ មេ ។
 បកកត្តបនិស្សយ ភិ បុគ្គល ពាស្រ័យ ទ្រុសត្វា ជាកាមាវចរោ ញ្ញិនិ
 នកាមាវចរោធម្មា ទ្រុវិភោជនំ ញ្ញិនិវេក្ក ... ញ្ញិនិអភិញ្ញា ... ញ្ញិនិ
 សមាបត្តិ ទ្រុវិភោជនំ ទ្រុសីល ជាកាមាវចរោ ... ។ មេ ។ ពាស្រ័យ
 ទ្រុវេនាសនៈ ញ្ញិនិវេកកាមាវចរោធម្មា ទ្រុវិភោជនំ ញ្ញិនិវេក្ក ...
 ញ្ញិនិអភិញ្ញា ... ញ្ញិនិសមាបត្តិ ទ្រុវិភោជនំ សត្វ ជាកាមា-
 វចរោ ... ។ មេ ។ សេនាសនៈ ជិវ្ហត្វយ វិវេកកាមាវចរោសត្វ ។ មេ ។

បញ្ជាក់ មគ្គុទ្ទេសន្ត ជលសមាមគ្គិយា ឧបនិស្សយប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋេយ្យា បដមស្ស ណាទស្ស បរិកម្មំ បដ-
 រាស្ស ណាទស្ស ។ បេ ។ ចតុត្ថស្ស ណាទស្ស ...
 រាគាសាទន្តាយននស្ស ... បដមស្ស មគ្គុទ្ទេសន្ត ...
 ចតុត្ថស្ស មគ្គុទ្ទេសន្ត បរិកម្មំ ... ។ បេ ។ នកាមាវចរោ
 ធម្មោ នកាមាវចរស្ស នម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បដ្ឋយេន
 បដ្ឋេយ្យោ អាម្មណ្យធម្មិយោ អនន្តរធម្មិយោ
 បកត្តធម្មិយោ ។ បេ ។ បកត្តធម្មិយោ នកា-
 មាវចរំ សង្កំ ឧបនិស្សយ នកាមាវចរំ ណាទំ ឧប្បា-
 រោតិ មគ្គំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ ឧប្បារោតិ
 នកាមាវចរំ សីលំ ... ។ បេ ។ បញ្ញំ ឧបនិស្សយ
 នកាមាវចរំ ណាទំ ឧប្បារោតិ មគ្គំ ... អភិញ្ញំ ...
 សមាបត្តិ ឧប្បារោតិ នកាមាវចរោ សទ្ធា ... ។ បេ ។
 បញ្ញា នកាមាវចរោយ សទ្ធាយ មគ្គុទ្ទេសន្ត ជលសមា-
 មគ្គិយោ ឧបនិស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋេយ្យោ បដមំ ណាទំ
 មុតិយស្ស ណាទស្ស ឧបនិស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋេយ្យោ
 ។ បេ ។ ភតិយំ ណាទំ ... ចតុត្ថំ ណាទំ ... រាគាសា-
 ទន្តាយននំ វិញ្ញាណន្តាយននស្ស អាភិក្ខុញ្ញាយននំ

ជាបដ្ឋេយ្យោ មគ្គុទ្ទេសន្ត និវេទនសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋេយ្យោ
 បរិកម្មំ នៃបដ្ឋេយ្យោ ជាបដ្ឋេយ្យោ នៃបដ្ឋេយ្យោ ។ បេ ។ នៃចតុត្ថ-
 ដ្ឋាន ... នៃរាគាសាទន្តាយននៈ ... នៃបដមមគ្គុទ្ទេសន្ត ... បរិកម្ម
 នៃចតុត្ថមគ្គុទ្ទេសន្ត ... ។ បេ ។ នកាមាវចរោ ជាបដ្ឋេយ្យោ នៃនកាមាវចរ-
 ធម្មិ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋេយ្យោ ពុទ្ធសីលសមាបត្តិយោ អនន្តរ-
 ធម្មិយោ ឧបនិស្សយប្បដ្ឋេយ្យោ ។ បេ ។ បកត្តធម្មិយោ ភិ ពុត្តរ-
 កាស្រីយោ ឧបស្ស មិនមែនជានកាមាវចរោ ញ្ញំនិយោ មិនមែនជា
 កាមាវចរោ ឧបស្ស ញ្ញំនិយោ ... ញ្ញំនិយោ ... ញ្ញំនិ-
 សមាបត្តិ ឧបស្ស មិនមែនជានកាមាវចរោ ... ។ បេ ។
 កាស្រីយោ ឧបស្ស ញ្ញំនិយោ មិនមែនជានកាមាវចរោ ឧបស្ស មិនមែន
 ញ្ញំនិយោ ... ញ្ញំនិយោ ... ញ្ញំនិសមាបត្តិ ឧបស្ស មិនមែន
 ស្ស មិនមែនជានកាមាវចរោ ... ។ បេ ។ បញ្ញា ជាបដ្ឋេយ្យោ នៃស្ស
 មិនមែនជានកាមាវចរោ មគ្គុទ្ទេសន្ត និវេទនសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្ប-
 ដ្ឋេយ្យោ បដមដ្ឋាន ជាបដ្ឋេយ្យោ នៃមុតិយដ្ឋាន ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋេយ្យោ
 ។ បេ ។ ភតិយដ្ឋាន ... ចតុត្ថដ្ឋាន ... រាគាសាទន្ត-
 យនៈ (ជាបដ្ឋេយ្យោ) នៃវិញ្ញាណន្តាយននៈ អាភិក្ខុញ្ញាយននៈ

(១២២) កាតាវចរណ ធម្មា កាតាវចរស្ស
 ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ សហជានា ពាតា-
 បណ៌កា ។ សង្ខីត្តំ ។ ធកាតាវចរណ ធម្មា ធកា-
 តាវចរស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ សហ-
 ជានា ពាតាបណ៌កា ។ ធកាតាវចរណ ធម្មា កាតា-
 វចរស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ សហជានា
 ពាតាបណ៌កា ។ សង្ខីត្តំ ។ ធកាតាវចរណ ធម្មា
 កាតាវចរស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ សហជានា
 ពាតាបណ៌កា ។ សង្ខីត្តំ ។ . . . វិទាតប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ចត្តាវ កា-
 ហាវប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ចត្តាវ វិទ្រិយប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋយោ ចត្តាវ ណាចប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ចត្តាវ
 មត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ចត្តាវ សម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋយោ ទ្វេ ។

(១២៣) កាតាវចរណ ធម្មា កាតាវចរស្ស
 ធម្មស្ស វិជ្ជយុត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ សហជានំ មុរា-
 ជានំ បញ្ចជានំ ។ សង្ខីត្តំ ។ កាតាវចរណ ធម្មា
 ធកាតាវចរស្ស ធម្មស្ស វិជ្ជយុត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ
 សហជានំ មុរាជានំ ។ សហជានំ សង្ខីត្តំ ។

(១២៤) កាតាវចរណំ ជាបដ្ឋិយ វៃកាតាវចរណំ ដោយកម្ម-
 ប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជានំ ខីវិទាតាបណ៌កា ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។
 ធកាតាវចរណំ ជាបដ្ឋិយ វៃធកាតាវចរណំ ដោយកម្មប្បដ្ឋិយ បាទ
 ដល់សហជានំ ខីវិទាតាបណ៌កា ។ ធកាតាវចរណំ ជាបដ្ឋិយ វៃ
 កាតាវចរណំ ដោយកម្មប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជានំ ខីវិទាតាបណ៌កា ។
 សេចក្តីបំប្រែញ ។ ធកាតាវចរណំ ជាបដ្ឋិយ វៃធកាតាវចរណំ ដោយ
 ធកាតាវចរណំ ដោយកម្មប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជានំ ខីវិទាតា-
 បណ៌កា ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ . . . ជាបដ្ឋិយ ដោយវិទាតប្បដ្ឋិយ
 មាតិកា ៤ ជាបដ្ឋិយ ដោយកាហាវប្បដ្ឋិយ មាតិកា ៤ ជាបដ្ឋិយ
 ដោយវិទ្រិយប្បដ្ឋិយ មាតិកា ៤ ជាបដ្ឋិយ ដោយណាមប្បដ្ឋិយ មាតិ-
 កា ៤ ជាបដ្ឋិយ ដោយមត្តប្បដ្ឋិយ មាតិកា ៤ ជាបដ្ឋិយ ដោយ
 សម្មយុត្តប្បដ្ឋិយ មាតិកា ៤ ។

(១២៥) កាតាវចរណំ ជាបដ្ឋិយ វៃកាតាវចរណំ ដោយវិជ្ជយុត្ត-
 ប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជានំ មុរាជានំ ខីវិបញ្ចជានំ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។
 កាតាវចរណំ ជាបដ្ឋិយ វៃធកាតាវចរណំ ដោយវិជ្ជយុត្តប្បដ្ឋិយ បាទ
 ដល់សហជានំ ខីវិមុរាជានំ ។ សហជានំ វិ សេចក្តីបំប្រែញ ។

បដិសន្ធិក្នុងលោក វត្ថុ ឧត្តារាជ្ជពរណំ ទទ្ធានំ វិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋាយេន បច្ចុយោ ។ បុរោជានំ វត្ថុ ឧត្តារាជ្ជពរណំ
 ទទ្ធានំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន បច្ចុយោ ។ ឧត្តារាជ្ជពរណំ
 បុរោ ត្ថាតារាជ្ជពរស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន បច្ចុ-
 យោ សហជានំ បច្ឆាជានំ ។ សហជានំ ឧត្តារា-
 ជ្ជពរណំ បុរោ កិត្តសមុដ្ឋានំ ទ្ធានំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន
 បច្ចុយោ បដិសន្ធិ ។ បច្ឆាជានំ ឧត្តារាជ្ជពរណំ ទទ្ធា-
 ជ្ជពរណស្ស វេទស្ស តាយស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន
 បច្ចុយោ ។

[១២៤] ត្ថាតារាជ្ជពរណំ ធម្មា ត្ថាតារាជ្ជពរស្ស
 បុរោ វត្ថុប្បដ្ឋាយេន បច្ចុយោ សហជានំ បុរោជានំ
 បច្ឆាជានំ ពហារំ វិស្រ័យំ ។ សន្ធិត្ថំ ។ ត្ថាតារាជ្ជពរណំ
 បុរោ ឧត្តារាជ្ជពរស្ស ធម្មស្ស វត្ថុប្បដ្ឋាយេន បច្ចុ-
 យោ សហជានំ បុរោជានំ ។ សហជានំ បដិសន្ធិ-
 ក្នុងលោក វត្ថុ ឧត្តារាជ្ជពរណំ ទទ្ធានំ វត្ថុប្បដ្ឋាយេន
 បច្ចុយោ ។ បុរោជានំ វិស្រ័យំ ឧត្តារា . . . បុរោជានស-
 មិសំ ។ ឧត្តារាជ្ជពរណំ ធម្មា ឧត្តារាជ្ជពរស្ស ធម្មស្ស
 វត្ថុប្បដ្ឋាយេន បច្ចុយោ សហជានំ ។ សន្ធិត្ថំ ។

វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុឧត្តារាជ្ជពរណំ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន ក្នុងលោក
 វៃបដិសន្ធិ ។ បុរោជានំ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុឧត្តារាជ្ជពរណំ ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន ។ ត្ថាតារាជ្ជពរណំ ជាបច្ច័យ វៃត្ថាតារាជ្ជពរណំ ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន បានដល់សហជានំ វិស្រ័យជានំ ។ សហជានំ គឺ
 ត្ថុឧត្តារាជ្ជពរណំ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុឧត្តារាជ្ជពរណំ ដោយវិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋាយេន គឺ បដិសន្ធិ ។ បច្ឆាជានំ គឺ ត្ថុឧត្តារាជ្ជពរណំ ជាបច្ច័យ
 វៃតាយ រោ វៃលក្ខេនុទ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយេន ។

[១២៥] ត្ថាតារាជ្ជពរណំ ជាបច្ច័យ វៃត្ថាតារាជ្ជពរណំ ដោយ
 វត្ថុប្បដ្ឋាយេន បានដល់សហជានំ បុរោជានំ បច្ឆាជានំ ពហារំ វិស្រ័-
 យំ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ ត្ថាតារាជ្ជពរណំ ជាបច្ច័យ វៃត្ថាតារា-
 ជ្ជពរណំ ដោយវត្ថុប្បដ្ឋាយេន បានដល់សហជានំ វិស្រ័យជានំ ។
 សហជានំ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុឧត្តារាជ្ជពរណំ ដោយវត្ថុប្បដ្ឋាយេន
 ក្នុងលោកវៃបដិសន្ធិ ។ បុរោជានំ គឺ ដោយវិភូតត្ថុ . . . វត្ថុឧត្តារា-
 ជ្ជពរណំ វត្ថុប្បដ្ឋាយេន ។ ត្ថាតារាជ្ជពរណំ ជាបច្ច័យ វៃត្ថាតារាជ្ជ-
 ពរណំ ដោយវត្ថុប្បដ្ឋាយេន បានដល់សហជានំ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។

[១៤៥] ហោតុប្បដូយោ នអាម្មណោ ចត្តាវិ . . .
នរេជំបតិយោ ចត្តាវិ នរេនន្តរេ ចត្តាវិ នសមនន្តរេ
ចត្តាវិ នរក្ខមាត្តា ទ្វេ នន្តរេជិស្សយេ ចត្តាវិ នសម្ស-
យេត្ថេ ទ្វេ ពោជន្តិយោ ចត្តាវិ យោវិគាត ចត្តាវិ ។

[១៤៦] នរោតុប្បដូយោ អាម្មណោ ចត្តាវិ . . .
រេជំបតិយោ ចត្តាវិ ។ វេទុណាមរាទិកា កាកត្វា ។
. . . វវិសេសេ សត្ត ។

កាលវេទុកំ ខិដ្ឋិ ។

ប្រាសាទ្រព្យ

បដិច្ចវិហារ

[១៤៧] ប្រាសាទ្រព្យ ធម្មំ បដិច្ច ប្រាសាទ្រព្យ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បដូយោ ប្រាសាទ្រព្យ ឯតំ ទន្ធិ បដិច្ច
តាយោ ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធា . . . បដិសន្ធិ ។ ប្រាសាទ្រព្យ ធម្មំ
បដិច្ច ប្រាសាទ្រព្យ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បដូយោ
ប្រាសាទ្រព្យ ទន្ធា បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋាបំ រូបំ បដិសន្ធិ ។
ប្រាសាទ្រព្យ ធម្មំ បដិច្ច ប្រាសាទ្រព្យ ច ប្រាសាទ្រព្យ ច
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បដូយោ ប្រាសាទ្រព្យ ឯតំ ទន្ធិ
បដិច្ច តាយោ ទន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋាបំ រូបំ ទ្វេ ទន្ធា . . .

[១៤៨] ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រោមហោតុប្បដូយោ
. . . ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤
ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤
ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤
ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤
ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ។

[១៤៩] ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ក្រោមហោតុប្បដូយោ
. . . ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៤ ។ វេទុណាមរាទិកា បដិច្ច
ធម្មំ វិ ។ . . . ក្រិណាម្មណប្បដូយោ មានាវិ ៧ ។

ឯ កាលវេទុកំ ។

ប្រាសាទ្រព្យ

បដិច្ចវិហារ

[១៥០] ប្រាសាទ្រព្យ កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា
ក្រោមហោតុប្បដូយោ គី ទន្ធា កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា
គី បដិសន្ធិ ។ ប្រាសាទ្រព្យ កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា
ក្រោមហោតុប្បដូយោ គី ចិត្តសមុដ្ឋាបំ កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណា-
មរាទិកា គី បដិសន្ធិ ។ ប្រាសាទ្រព្យ កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា
ក្រោមហោតុប្បដូយោ គី ទន្ធា កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា
គី ចិត្តសមុដ្ឋាបំ កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា គី ទន្ធា កាស្រីយោ
ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា គី ចិត្តសមុដ្ឋាបំ កាស្រីយោ ឧប្បជ្ជតិ វេទុណាមរាទិកា . . .

(៣៧៣) រូបាវចារ ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ មអធិបតិប្បទ្ធឯយា រូបាវចារា ខន្ធ បដិច្ច រូបា-
 វចារោ អធិបតិ វិចារតិ រូបាវចារំ ឋិតំ ខន្ធ បដិច្ច នាយោ
 មថា មេ ខន្ធ . . . បដិសន្ធិ ។ រូបាវចារ ធម្មំ បដិច្ច
 រូបាវចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធមធិបតិប្បទ្ធឯយា វិចារតា
 រូបាវចារោ ខន្ធ បដិច្ច ចិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។
 រូបាវចារំ ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចារោ ម ខន្ធរាវចារោ ម ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ មអធិបតិប្បទ្ធឯយា វិចារតំ រូបាវចារំ ឋិតំ ខន្ធ
 រដិច្ច នាយោ ខន្ធ ចិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ មេ ខន្ធ . . .
 បដិសន្ធិ ។ រូបាវចារំ ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ធមធិបតិប្បទ្ធឯយា រូបាវចារំ ឋិតំ មន្ធ បដិច្ច
 នាយោ ខន្ធ ចិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ វិសិ ធនាវចារំ
 រដិច្ចសនិសំ ជំញាងំ នន សន្ធិ មហាយុតា នាវាវា ។
 រូបាវចារា រូបាវចារា ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ធមធិបតិប្បទ្ធឯយា បដិសន្ធិគុណោ រូបាវចារំ
 ឋិតំ ខន្ធណ វុត្តុនា បដិច្ច នាយោ ខន្ធ ។ រូបាវចារា
 រូបាវចារា ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
 មអធិបតិប្បទ្ធឯយា វិចារតោ រូបាវចារោ ខន្ធ ម មហា-
 យុតោ ម បដិច្ច ចិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។

(៣៧៣) រូបាវចារមិ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារមិ វេយាភិសាវ្យិទ្ធិ
 ប្រោសេនធំបតិប្បទ្ធិយ គី រូបាវចារធំបតិ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង
 ខន្ធ តា កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង ម ជាវិបាក ខ្ញុំខន្ធ ម . . .
 គី បដិសន្ធិ ។ រូបាវចារមិ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារមិ វេយាភិសា
 វ្យិទ្ធិ ប្រោសេនធំបតិប្បទ្ធិយ គី ចិគ្គសមុដ្ឋានំ កាស្រីយ ខ្ញុំរូប
 រូបាវចារក្នុង ជាវិបាក គី បដិសន្ធិ ។ រូបាវចារមិ ខ្ញុំរូបាវចារមិ
 កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារមិ វេយាភិសាវ្យិទ្ធិ ប្រោសេនធំបតិប្បទ្ធិយ គី
 ខន្ធណ វដិ ចិគ្គសមុដ្ឋានំ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង ម ជា
 វិបាក ខ្ញុំខន្ធ ម . . . គី បដិសន្ធិ ។ រូបាវចារមិ កាស្រីយ
 ខ្ញុំរូបាវចារមិ វេយាភិសាវ្យិទ្ធិ ប្រោសេនធំបតិប្បទ្ធិយ គី ខន្ធណ វដិ
 ចិគ្គសមុដ្ឋានំ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង ម ។ ធនាវាវចារ តា
 ប្រហលាត្នាធិនិបដិច្ចណ មិធនាវាវ្យិទ្ធិនា ក្នុងហេតុកវិទិយា
 បតិក ភ្នំវិទ្ធិ ក្នុងវាវា ។ រូបាវចារមិ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារ
 មធំ ខ្ញុំរូបាវចារមិវង វេយាភិសាវ្យិទ្ធិ ប្រោសេនធំបតិប្បទ្ធិយ គី
 ខន្ធណ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង ម វដិ ខ្ញុំរូបាវចារ ក្នុងហេតុវដិ
 សន្ធិ ។ រូបាវចារមិ កាស្រីយ ខ្ញុំរូបាវចារមិវង ខ្ញុំរូបាវចារមិ
 វដិ វេយាភិសាវ្យិទ្ធិ ប្រោសេនធំបតិប្បទ្ធិយ គី ចិគ្គសមុដ្ឋានំ កាស្រីយ
 ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង ជាវិបាកវដិ ខ្ញុំរូបាវចារក្នុង គី បដិសន្ធិ ។

ឧត្តរាចរោ ធម្មោ ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បទ-
 យោ ធម្មយោ ឧត្តរាចរោ ហេតុ សម្មយុត្តុតោ ឯ
 ៧ ព្រំ ចិត្តសមុត្តាបាទេ ព្រំ ហេតុប្បទយោ
 ធម្មយោ វេទិសន្តិ ។

[១៦៨] ឧត្តរាចរោ ធម្មោ ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស
 វាច្ឆណស្សធម្មយោ ធម្មយោ វេទនាបរិយញ្ញាណោ
 ឧត្តរាចរចិត្តសមុត្តស្ស ចិត្តំ ហេតុនិ ឧត្តរាចរោ ទទ្ធា
 ភំព្វិវិជញ្ញាណស្ស វេទនាបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វនិវា-
 ណនុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាភម្មបកញ្ញាណស្ស អនា-
 តតិសញ្ញាណស្ស អាម្មណប្បទយោ ធម្មយោ ។
 ឧត្តរាចរោ ធម្មោ ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស វាច្ឆណ-
 ស្សធម្មយោ ធម្មយោ បឋមំ លាភំ ធម្មវេក្ខតំ ទេត្តំ
 លាភំ ធម្មវេក្ខតំ ទិព្វំ ទេត្តំ ធម្មវេក្ខតំ ទិព្វំ សោត-
 ណាតំ . . . ភំព្វិវិជញ្ញាណំ វេទនាបរិយញ្ញាណំ បុព្វ-
 និវាណនុស្សតិញ្ញាណំ យថាភម្មបកញ្ញាណំ . . . អនា-
 តតិសញ្ញាណំ ធម្មវេក្ខតំ ឧត្តរាចរោ ទទ្ធា អនិព្វតោ
 ។ វេ ។ វោធមស្សំ វិញ្ញន្តិ ។ ឧត្តរាចរោ ធម្មោ
 ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស វាច្ឆណស្សធម្មយោ ធម្មយោ
 មាណំ ធម្មា សីលំ . . . វិញ្ញន្តិ . . . បុព្វ

ឧត្តរាចរោ ធម្មោ ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បទ-
 យោ ធម្មយោ ឧត្តរាចរោ ហេតុ សម្មយុត្តុតោ ឯ
 ៧ ព្រំ ចិត្តសមុត្តាបាទេ ព្រំ ហេតុប្បទយោ
 ធម្មយោ វេទិសន្តិ ។

[១៦៨] ឧត្តរាចរោ ធម្មោ ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស
 វាច្ឆណស្សធម្មយោ ធម្មយោ វេទនាបរិយញ្ញាណោ
 ឧត្តរាចរចិត្តសមុត្តស្ស ចិត្តំ ហេតុនិ ឧត្តរាចរោ ទទ្ធា
 ភំព្វិវិជញ្ញាណស្ស វេទនាបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វនិវា-
 ណនុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាភម្មបកញ្ញាណស្ស អនា-
 តតិសញ្ញាណស្ស អាម្មណប្បទយោ ធម្មយោ ។
 ឧត្តរាចរោ ធម្មោ ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស វាច្ឆណ-
 ស្សធម្មយោ ធម្មយោ បឋមំ លាភំ ធម្មវេក្ខតំ ទេត្តំ
 លាភំ ធម្មវេក្ខតំ ទិព្វំ ទេត្តំ ធម្មវេក្ខតំ ទិព្វំ សោត-
 ណាតំ . . . ភំព្វិវិជញ្ញាណំ វេទនាបរិយញ្ញាណំ បុព្វ-
 និវាណនុស្សតិញ្ញាណំ យថាភម្មបកញ្ញាណំ . . . អនា-
 តតិសញ្ញាណំ ធម្មវេក្ខតំ ឧត្តរាចរោ ទទ្ធា អនិព្វតោ
 ។ វេ ។ វោធមស្សំ វិញ្ញន្តិ ។ ឧត្តរាចរោ ធម្មោ
 ឧត្តរាចរស្ស ធម្មស្ស វាច្ឆណស្សធម្មយោ ធម្មយោ
 មាណំ ធម្មា សីលំ . . . វិញ្ញន្តិ . . . បុព្វ

សុខិណ្ណំ ចិ បទ្ការេត្តាតិ អស្មន្តោ អតិច្ឆតិ តំ
 អាណត្តំ វាសា ។ បេ ។ វោមទស្សំ ទុប្បជ្ជតិ អរិយា
 មន្តា វុដ្ឋហំត្វា មត្តំ បទ្ការេត្តាតិ ធិលំ បទ្ការេត្តាតិ ចិញ្ចាចំ
 បទ្ការេត្តាតិ ចិញ្ចាចំ វោសត្រកុស្សំ វោសាទស្សំ មន្តស្សំ
 ធិលស្សំ វោវុដ្ឋហាយ អាម្មណាប្បទ្វយេន បទ្កាយា
 អរិយា បដិវេន តំលេវេស . . . វិក្កាម្ពៈត តំលេវេស
 . . . វុទ្ធ ។ បេ ។ មត្តំ . . . វត្តំ . . . វុទ្ធាវចរ
 វេទ្ធ មទ្ធាតា ។ បេ ។ វោមទស្សំ ទុប្បជ្ជតិ អាណា-
 សាទក្កាយតទំ វិញ្ញាណក្កាយតទស្សំ អាត្តក្កាយ-
 យតទំ វោវសញ្ញាណសញ្ញាយតទស្សំ វុទ្ធាយតទំ
 មត្តាវិញ្ញាណស្សំ វោវុដ្ឋហាយតទំ . . . ។ វុទ្ធាវចរ
 វេទ្ធ វុទ្ធាវចរស្សំ មន្តស្សំ អាម្មណាប្បទ្វយេន បទ្កា-
 យា ចិញ្ចាចំ មត្តាតា វុចំ បស្សតិ ចិញ្ចាយ វោស-
 តាកុយា សត្តំ សុណាតិ វោសាបរិយញ្ញាណទ វុទ្ធ-
 វោវចរិក្កុសមត្តិស្សំ តិវុត្តំ វោសាតិ វុទ្ធាវចរ វុទ្ធា
 វត្តិវិញ្ញាណស្សំ វោសាបរិយញ្ញាណស្សំ វុទ្ធាវចរិ-
 សាទុស្សតិញ្ញាណស្សំ យថាតត្តមត្តាណស្សំ វោស-
 តតិសញ្ញាណស្សំ អាម្មណាប្បទ្វយេន បទ្កាយា ។

ពិចារណា ឲ្យត្រួតត្រាសរសេរ ដែលបានសម្រេចហើយ ក្នុងកាលបុរ
 គ្រួសារ តែឯង ព្រោះ ប្រាណ ឲ្យចេញទៅ ។ បេ ។ វោមទស្ស
 ភើតឡើង ត្រូវប្រយោជៈ រេត្តា វិចិត្ត ពិចារណា ឲ្យមត្ត ពិចារណា
 ឲ្យធិល ពិចារណា ឲ្យត្រង់ត្រាន ឯត្រង់ចិត្ត ជាបច្ច័យ វោសត្រកុ
 វេនាមៈ មត្ត ធិល ចិវិកិយាវិចិត្ត វោសត្រកុណាប្បទ្វយេន ត្រូវប្រ
 អរិយៈ ពិចារណា ឲ្យត្រួតត្រាសរសេរ ដែលលេចហើយ . . . ឲ្យត្រួត
 ត្រាសរសេរ ដែលសន្តិកសន្តិខាហើយ . . . ក្នុងកាលបុរ ។ បេ ។ ឲ្យវុទ្ធ
 . . . វុទ្ធាវចរ . . . ឲ្យត្រូវប្រាថ្នាចិត្ត ចំនែកឡើង ។ បេ ។ វោមទស្ស
 ភើតឡើង វោសាសនក្កាយតទៈ (ជាបច្ច័យ) វិញ្ញាណក្កាយតទៈ
 អាត្តក្កាយតទៈ (ជាបច្ច័យ) វោសាសញ្ញាណសញ្ញាយតទៈ វុទ្ធា-
 យតទៈ (ជាបច្ច័យ) វោសត្តិវិញ្ញាណ វោសត្តិវិញ្ញាយតទៈ . . . ។ វុទ្ធា-
 វោសតិ ជាបច្ច័យ វោសត្តិវិញ្ញាយតទៈ វោសត្តិវិញ្ញាយតទៈ វិ បុគ្គល
 យើង ឲ្យវុទ្ធ វោសតិវុទ្ធ ឬ ឲ្យវោសតិ វោសតិវុទ្ធាសាសនា
 ដឹង ឲ្យវុទ្ធ វោសតិវុទ្ធាសាសនាប្រកបដោយវុទ្ធាវចរិក្កុស វោសតិវុទ្ធាវចរិ-
 យញ្ញាណ ត្រូវប្រាថ្នាចិត្ត ជាបច្ច័យ វោសតិវិញ្ញាណ វោសតិ-
 យញ្ញាណ វុទ្ធាវចរិក្កុសវុទ្ធាវចរិក្កុស យថាតត្តមត្តាណ ចិវិកិយា
 តតិសញ្ញាណ វោសត្តិវិញ្ញាយតទៈ ។

សហជាតានិបតិ រុទ្ធាវចរា អនិបតិ សម្បយុត្តកានំ
 ទន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទេត្ថ រុទ្ធានំ អនិបតិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ ធូរាវចរោ ធម្មោ ធូរាវចរស្ស ធម្មស្ស
 អនិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណានិបតិ សហ-
 ជាតានិបតិ ។ អាម្មណានិបតិ នានំ ... សីលំ
 ... ទោសកកម្មំ ... បុព្វេ សុចិណ្ណានំ កុ
 កត្តា បច្ចវត្តនំ អស្សាទេនិ អភិទទ្ធានំ តំ កុ
 កត្តា វាសោ ឧប្បជ្ជនិ ទិដ្ឋិ ... អវិយា បត្តា វុដ្ឋហិត្តា
 បត្តិ កុ កត្តា ... វលំ ... ចំន្វានំ កុ ...
 ចំន្វានំ គោត្រកុស្ស វេនាទស្ស អក្កស្ស វលស្ស
 អនិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បត្តិ ... វត្តំ ...
 ធូរាវចរោ ឧទ្ធ កុ កត្តា អស្សាទេនិ អភិទទ្ធានំ
 តំ កុ កត្តា វាសោ ឧប្បជ្ជនិ ទិដ្ឋិ ... អាសាសា-
 ទត្តាយនំ កុ កត្តា បច្ចវត្តនំ វេសញ្ញាណ-
 សញ្ញាយនំ កុ កត្តា បច្ចវត្តនំ ។ សហជាតា-
 និបតិ ធូរាវចរា អនិបតិ សម្បយុត្តកានំ ទន្ធានំ
 ចិត្តសមុដ្ឋាបាទេត្ថ រុទ្ធានំ អនិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បាទដល់សហជាតានិបតិ គឺ ប្រាវចរនិបតិ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកសម្ប-
 យុត្តកក្កន្ធានំ វៃត្ថុកចិត្តសមុដ្ឋាប្បច្ចនំ ដោយអនិបតិប្បច្ច័យ ។ ធូរា-
 វចរេនិ ជាបច្ច័យ វៃធូរាវចរេនិ ដោយអនិបតិប្បច្ច័យ បាទដល់
 អាម្មណានិបតិ ខិនសហជាតានិបតិ ។ អាម្មណានិបតិ គឺ ឡូហាម
 ... ឡូសីល ... ឡូវិទ្យាសមុទ្រ ... ធ្វើ ឡូត្ថកអំពើ ដែលបាទ
 សឡាញយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាវិសោធន ហើយពិចារណា ក្រេមា
 វិសោធន ក្រេមា កើតឡើង ក្រេមាធ្វើ ឡូវិសោធន ឲ្យជាវិសោធន
 ទិដ្ឋិ ... ត្រាត្រាត្រាយៈ ចេញ អភិបត្ត ហើយធ្វើ ឡូមន្ត ឲ្យជា
 វិសោធន ... ឡូសីល ... ឡូត្រាត្រាត្រាយៈ ឲ្យជាវិសោធន ... ឯ
 ត្រាត្រាត្រាយៈ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកក្កន្ធានំ វៃត្ថុកចិត្តសមុដ្ឋាប្បច្ចនំ ដោយអនិ-
 បតិប្បច្ច័យ ឡូចក្ក ... ឡូវិក្ក ... ធ្វើ ឡូត្ថកធូរាវចរក្កន្ធា ឲ្យជា
 វិសោធន ហើយក្រេមា វិសោធន ក្រេមា កើតឡើង ក្រេមាធ្វើ ឡូ
 អំពើនាម ឲ្យជាវិសោធន ទិដ្ឋិ ... ធ្វើ ឡូវិសោធនឧប្បាយនាម
 ឲ្យជាវិសោធន ហើយពិចារណា ធ្វើ ឡូវិសោធនសញ្ញាណសញ្ញាយនៈ ឲ្យ
 ជាវិសោធន ហើយពិចារណា ។ ឯសហជាតានិបតិ គឺ ប្រាវចរនិបតិ
 ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកសម្បយុត្តកក្កន្ធានំ វៃត្ថុកចិត្តសមុដ្ឋាប្បច្ចនំ ដោយ
 អនិបតិប្បច្ច័យ ។

ឧត្តរាស្ស ណាណស្ស . . . ទិដ្ឋស្ស ឧត្តរាស្ស ទិញាយ
 ។ គោតនាតុយា វិនិច្ឆ័យន្តាណស្ស ។ វេទនាវិយន្តា-
 ណស្ស ។ បុព្វទិវិសាទុស្សនិញាណស្ស យថាគម្ម-
 មគន្ធាណស្ស . . . អនាគតសញ្ញាណស្ស បរិកម្មំ
 អនាគតសញ្ញាណស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយេន ។
 . . . សអនន្តាប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយា សហជាតប្បដ្ឋាយេន
 បច្ឆាយា សន្ត អន្តាប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយា ន
 ទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយា សន្ត ។

[១៧៦] ត្រាវចរោ វេទនា ត្រាវចរស្ស ឧម្មស្ស
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយេន អនន្តរូបទិស្សយោ
 មគត្តរូបទិស្សយោ ។ ២ ។ មគត្តរូបទិស្សយោ ត្រា-
 វចរំ សន្តំ ឧបទិស្សយ ត្រាវចរំ ណាណំ ឧប្បនេតិ
 អភិញ្ញំ . . . សហមត្តិ ឧប្បនេតិ ត្រាវចរំ សីលំ
 ។ ២ ។ មញ្ញំ ឧបទិស្សយ ត្រាវចរំ ណាណំ . . .
 អភិញ្ញំ . . . សហមត្តិ ឧប្បនេតិ ត្រាវចរា សត្វា
 ។ ២ ។ មញ្ញា ត្រាវចរាយ សត្វាយ ។ ២ ។ មញ្ញាយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយេន មរាមំ ណាណំ មុតិ-
 យស្ស ណាណស្ស ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយោ
 មុតិយំ ណាណំ តតិយស្ស ណាណស្ស តតិយំ ណាណំ

ប្បទេត្តជ្ជានំ . . . ឲ្យវិនិច្ឆ័យ ខ្សែសាគតាតុ វិជ្ជាវិជ្ជាណា វេទនា-
 វិយញ្ញាណា បុព្វទិវិសាទុស្សនិញាណា ខិនិយវាគម្មមគត្តាណា . . .
 ភាយវិកម្ម ឲ្យអនាគតសញ្ញាណា ជាបច្ឆ័យ វៃទនាគតសញ្ញាណា
 ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ។ . . . ជាបច្ឆ័យ ដោយសមនន្តាប្បដ្ឋាយ ជា
 បច្ឆ័យ ដោយសហជាតប្បដ្ឋាយ មានវា ៧ ជាបច្ឆ័យ ដោយ
 កត្តាប្បដ្ឋាយ មានវា ៦ ជាបច្ឆ័យ ដោយខិស្សយប្បដ្ឋាយ
 មានវា ៧ ។

[១៧៧] ត្រាវចរោ វេទនា ត្រាវចរស្ស ឧម្មស្ស
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយេន អនន្តរូបទិស្សយោ
 មគត្តរូបទិស្សយោ ។ ២ ។ មគត្តរូបទិស្សយោ ត្រា-
 វចរំ សន្តំ ឧបទិស្សយ ត្រាវចរំ ណាណំ ឧប្បនេតិ
 អភិញ្ញំ . . . សហមត្តិ ឧប្បនេតិ ត្រាវចរំ សីលំ
 ។ ២ ។ មញ្ញំ ឧបទិស្សយ ត្រាវចរំ ណាណំ . . .
 អភិញ្ញំ . . . សហមត្តិ ឧប្បនេតិ ត្រាវចរា សត្វា
 ។ ២ ។ មញ្ញា ត្រាវចរាយ សត្វាយ ។ ២ ។ មញ្ញាយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយេន មរាមំ ណាណំ មុតិ-
 យស្ស ណាណស្ស ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បច្ឆាយោ
 មុតិយំ ណាណំ តតិយស្ស ណាណស្ស តតិយំ ណាណំ

ប្រាថ្នាទុក បញ្ចាវា

ឧត្តស្ស ឈរ ឧស្ស ឧបទិស្សយ ឬច្នៃយេន បញ្ចយេន ។
 ប្រាថ្នាទុក ធម្មោ ធួចាវចរស្ស ធួស្ស ឧបទិស្សយ-
 ឬច្នៃយេន បញ្ចយេន អាច្ឆណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរម-
 ទិស្សយោ បកត្តបទិស្សយោ ។ មេ ។ បកត្តប-
 ទិស្សយោ ប្រាថ្នាទុក សង្ខំ ឧបទិស្សយ ឆានំ ទេតិ-
 សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ ប្រាថ្នាទុក ឈានំ វិបស្ស-
 នំ មក្កំ អភិញ្ញំ . . . សរោបន្តិ ឧប្បាទេតិ មាធំ
 ជម្រេតិ ទិដ្ឋិ ភណ្ណាតិ ប្រាថ្នាទុក សីលំ ។ មេ ។
 បញ្ញំ ឧបទិស្សយ ឆានំ ទេតិ ។ មេ ។ មាធំ
 ជម្រេតិ ទិដ្ឋិ ភណ្ណាតិ ប្រាថ្នាទុក សន្តា ។ មេ ។
 បញ្ញា ធួចាវចរយ សន្តាយ ។ មេ ។ បញ្ញាយ
 វកស្ស បន្តិទាយ កាយិកស្ស សុទស្ស កាយិកស្ស
 ឧត្តស្ស បន្តិស្ស ផលសនាបន្តិយា ឧបទិស្សយ-
 ឬច្នៃយេន បញ្ចយេន ។ ធួចាវចរា ធម្មោ ធួចាវច-
 រស្ស ធួស្ស ឧបទិស្សយ ឬច្នៃយេន កត្តយេន អាច្ឆ-
 ណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរមទិស្សយោ បកត្តបទិស្ស-
 យោ ។ មេ ។ បកត្តបទិស្សយោ ធួចាវចរំ សង្ខំ
 ឧបទិស្សយ ឆានំ . . . សីលំ ឧបោសថកម្មំ
 ធួចាវចរំ ឈានំ វិបស្សនំ មក្កំ អភិញ្ញំ . . .

ប្រាថ្នាទុក បញ្ចាវា

នៃចក្កក្នុងរូង ដោយឧបទិស្សយឬច្នៃយេន ។ ប្រាថ្នាទុក ជាបច្ច័យ
 នៃធួចាវចរមិ ដោយឧបទិស្សយឬច្នៃយេន បាធសីលំ កាម្មណ្ឌបទិស្សយ
 អនន្តរមទិស្សយ ទិដ្ឋិបកត្តបទិស្សយ ។ មេ ។ ឧបកត្តបទិស្សយ គឺ
 បុគ្គល កាស្រ័យ ធួប្រាថ្នាទុក ហើយឱវ ធួវាទ ធួសីល . . .
 ធួវាទុកសវកម្ម ញ្ញំឱវប្រាថ្នាទុក វិបស្សនា មក្កំ ទិដ្ឋិភិញ្ញា . . .
 ញ្ញំនិសមាបក្កិ ធួត្រៃត្រៃត្រៃ ជំរឿន ធួវាទ ប្រកាធំ ធួវិដ្ឋិ ធួ
 ប្រាថ្នាទុក ។ មេ ។ កាស្រ័យ ធួបញ្ញា ហើយឱវ ធួវាទ ។ មេ ។
 ជំរឿន ធួវាទ ប្រកាធំ ធួវិដ្ឋិ ប្រាថ្នាទុក ។ មេ ។ បញ្ញា (ជា
 បច្ច័យ) នៃធួប្រាថ្នាទុក ។ មេ ។ ជាបច្ច័យ នៃបញ្ញា វាគៈ សេចក្តី
 ប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មក្កំ ទិដ្ឋិវិបស្សនា ដោយឧប-
 ទិស្សយឬច្នៃយេន ។ ធួប្រាថ្នាទុក ជាបច្ច័យ នៃធួប្រាថ្នាទុក ដោយ
 ឧបទិស្សយឬច្នៃយេន បាធសីលំ កាម្មណ្ឌបទិស្សយ អនន្តរមទិស្សយ ទិដ្ឋិ
 បកត្តបទិស្សយ ។ មេ ។ ឧបកត្តបទិស្សយ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យ
 ធួប្រាថ្នាទុក ហើយឱវ ធួវាទ . . . ធួសីល ធួវាទុក-
 សវកម្ម ញ្ញំឱវប្រាថ្នាទុក វិបស្សនា មក្កំ ទិដ្ឋិភិញ្ញា . . .

ទេពតាមវ័យញាណស្ស ឬទ្រេនិវាសាទុស្សត្រីញាណស្ស
យជាគម្ពុយតញាណស្ស . . . អនាគតសញាណស្ស
យកត្តំ អនាគតសញាណស្ស ទមនិស្សយប្បទ្ធាយន
បទ្ធាយា ។

[១៧២] និព្វានវេទន ពន្លា និព្វានវេទនស្ស
នម្ពុស្ស ឬវេទនប្បទ្ធាយន បទ្ធាយា អារម្មណប្បវេ
ណាតំ វត្ថុប្បវេណាតំ ។ អារម្មណប្បវេណាតំ ធម្មំ . . . វត្ថុ
អនិច្ចតោ ។ មេ ។ គោបនស្សំ ទម្បជ្ជតិ រូបាយតនំ
ធម្មវិញាណស្ស ហេដ្ឋក្លាយតនំ . . . ។ វត្ថុប្បវេណាតំ
ធម្មកាយតនំ ធម្មវិញាណស្ស កាយាយតនំ . . . វត្ថុ
និព្វានវេទនំ ទទ្ធានំ ប្បវេណាតប្បទ្ធាយន បទ្ធាយា ។
និព្វានវេទន ពន្លា និព្វានវេទនស្ស នម្ពុស្ស ប្បវេណាតប្ប
ទ្ធាយន បទ្ធាយា អារម្មណប្បវេណាតំ វត្ថុប្បវេណាតំ ។
អារម្មណប្បវេណាតំ និព្វេន ធម្មកថា រូបំ វស្សតិ ទិក្ខាយ
សោតតាតុយា សន្តំ សុណាតិ ។ វត្ថុប្បវេណាតំ វត្ថុ
និព្វានវេទនំ ទទ្ធានំ ប្បវេណាតប្បទ្ធាយន បទ្ធាយា ។
. . . ប្បវេណាតប្បទ្ធាយន បទ្ធាយា ព្រះ អាសវនប្បទ្ធា
យន បទ្ធាយា តីណិ ។

ទេពតាមវ័យញាណ ឬទ្រេនិវាសាទុស្សត្រីញាណ និវេទនប្បទ្ធាយន
. . . ការបិណ្ឌ ឬវេទនាតសញាណ ជាបច្ច័យ វៃទមនិស្សយ
ដោយឧបនិស្សយប្បទ្ធាយ ។

[១៧២] និព្វានវេទន ជាបច្ច័យ វៃទមនិស្សយ ដោយប្ប
ជាបច្ច័យ ប្រាសវលំការម្មណប្បវេណាត និវេទនប្បវេណាត ។ អារម្ម
ណប្បវេណាត គឺ វត្ថុបច្ចុ . . . វត្ថុវត្ថុ ជាមិនទៀត ។ មេ ។ គោប
នស្ស វេទនាវ្យាគ ព្រុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) វៃទមនិស្សយ ជាដ្ឋក្លាយ
តនៈ . . . ។ វត្ថុប្បវេណាត គឺ ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) វៃទមនិស្សយ
កាយាយតនៈ . . . វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃទមនិស្សយ ដោយ
ប្បវេណាតប្បទ្ធាយ ។ និព្វានវេទន ជាបច្ច័យ វៃទមនិស្សយ ដោយ
ប្បវេណាតប្បទ្ធាយ ប្រាសវលំការម្មណប្បវេណាត និវេទនប្បវេណាត ។ អារម្មណ
ប្បវេណាត គឺ ចក្ខុល ឃើញ ត្រូវ ដោយវិទូចក្ខុ ឬ ត្រូវវេទន ដោយ
វិទូសោតតាតុ ។ វត្ថុប្បវេណាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃទមនិស្សយ ដោយ
ដោយប្បវេណាតប្បទ្ធាយ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយប្បវេណាតប្បទ្ធាយ តាម
លក្ខណៈ ជាបច្ច័យ ដោយអាសវនប្បទ្ធាយ តាមលក្ខណៈ ។

(១៧៣) ប្រាសាទ ធម្មា ប្រាសាទស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ច័យន បច្ច័យេ សហជាតា ជាតាខណ៌-
 តា ។ សហជាតា ប្រាសាទ ធម្មតា សម្បយុត្ត-
 កានំ ទទ្ធាំ កម្មប្បច្ច័យន បច្ច័យេ ។ ជាតា-
 ខណ៌តា ប្រាសាទ ធម្មតា វិហារានំ ប្រាសាទនំ
 ទទ្ធាំ កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ ។ ប្រាសាទ ធម្មា
 ធម្មាស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ សហ-
 ជាតា ជាតាខណ៌តា ។ សហជាតា ប្រាសាទ ធម្ម-
 តា ចិត្តសមុជ្ជានំ ប្រាសាទ កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ
 បដិសន្ធិ ។ ជាតាខណ៌តា ប្រាសាទ ធម្មតា ក-
 ដត្តាប្រាសាទ កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ ។ ប្រាសាទ
 ធម្មា ប្រាសាទស្ស ធម្មា ធម្មាស្ស ធម្មស្ស
 កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ សហជាតា ជាតាខណ៌តា ។
 សហជាតា ប្រាសាទ ធម្មតា សម្បយុត្តកានំ ទទ្ធាំ
 ចិត្តសមុជ្ជានំ ប្រាសាទ កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ
 បដិសន្ធិ ។ ជាតាខណ៌តា ប្រាសាទ ធម្មតា វិហា-
 រានំ ប្រាសាទនំ ទទ្ធាំ កម្មត្តា ធម្មតា កម្ម-
 ប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ ។ ប្រាសាទ ធម្មា ធម្មាស្ស
 ធម្មស្ស កម្មប្បច្ច័យេន បច្ច័យេ សហជាតា

(១៧៤) ប្រាសាទ ជាបច្ច័យ នៃប្រាសាទ ដោយកម្មប្ប-
 ច្ច័យ បាទដល់សហជាតា និងនាខណ៌តា ។ សហជាតា គឺ ប្រាសាទ-
 ធម្មតា ជាបច្ច័យ នៃកុសប្បយុត្តកត្តន្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម្ម-
 នាខណ៌តា គឺ ប្រាសាទធម្មតា ជាបច្ច័យ នៃកុសប្បយុត្តកត្តន្ត ជាបុរាណ
 ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ប្រាសាទ ជាបច្ច័យ នៃប្រាសាទ ដោយ
 កម្មប្បច្ច័យ បាទដល់សហជាតា និងនាខណ៌តា ។ សហជាតា គឺ
 ប្រាសាទធម្មតា ជាបច្ច័យ នៃកុសប្បយុត្តកត្តន្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ
 បដិសន្ធិ ។ ធម្មនាខណ៌តា គឺ ប្រាសាទធម្មតា ជាបច្ច័យ នៃកុស-
 ប្បយុត្តកត្តន្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ប្រាសាទ ជាបច្ច័យ នៃប្រាសាទ
 ដល់ នៃប្រាសាទ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បាទដល់សហជាតា និង
 នាខណ៌តា ។ សហជាតា គឺ ប្រាសាទធម្មតា ជាបច្ច័យ នៃកុស-
 ប្បយុត្តកត្តន្តនៃកុសប្បយុត្តកត្តន្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ បដិ-
 សន្ធិ ។ ធម្មនាខណ៌តា គឺ ប្រាសាទធម្មតា ជាបច្ច័យ នៃកុសប្បយុត្ត-
 កត្តន្ត ជាបុរាណ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ប្រាសាទ
 ជាបច្ច័យ នៃប្រាសាទ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បាទដល់សហជាតា

ជាលាទណ៍កា ។ សហជាតា ច្បាប់បរា មេតេតា
សម្បយុត្តកាយ ទន្ទាន់ ចិត្តសម្បជានាទន្ទ រូបាន់
កម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ មជ្ជិសន្ធិ ។ ជាលាទណ៍កា
ឧប្បាស្រា មេតេតា វិចារកាន់ ច្បាប់បរា ទន្ទាន់
កម្មត្តា ម រូបាន់ កម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ។ ...
វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ចត្តាវិ វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន
បទ្ធកាយ ចត្តាវិ វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ចត្តាវិ
ឈានប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ចត្តាវិ មន្តប្បជ្ជាយេន បទ្ធក-
យោ ចត្តាវិ សម្បយុត្តប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ធ្ម ។

[១៧២] ប្រាសាទ្រព្យ ធានា ច្បាប់បរាស្ស ចម្មស្ស
វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ សហជាតា មត្តាជាតិ ។
សម្បិទ្ធិ ។ ច្បាប់បរា ធានា ច្បាប់បរាស្ស ចម្មស្ស
វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ សហជាតា មត្តាជាតិ
បទ្ធកាយ ។ សម្បិទ្ធិ ។ ច្បាប់បរា ធានា ប្រាសាទ្រ-
ព្យ ចម្មស្ស វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ សហជាតា
មត្តាជាតិ ។ សហជាតា មជ្ជិសន្ធិគ្នាលា ចត្តា ប្រាសាទ្រ-
ព្យ ទន្ទាន់ វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ។ មត្តាជាតិ
វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន ទន្ទាន់ វិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បទ្ធកាយ ។

និវេទនាទណ៍កា ។ សហជាតា គឺ ឧប្បាស្រាមេតេតា ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុក
សម្បយុត្តកម្មនិវេទនា វៃឆ្លុកចិត្តសម្បជានាទន្ទ ដោយកម្មប្បជ្ជាយេន គឺ
មជ្ជិសន្ធិ ។ ធានាទណ៍កា គឺ ឧប្បាស្រាមេតេតា ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុក
ឧប្បាស្រា ជាវិចារកម្ម វៃឆ្លុកកម្មត្តា ដោយកម្មប្បជ្ជាយេន ។
... ជាបច្ច័យ ដោយវិចារកម្មប្បជ្ជាយេន មានការ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហកម្មប្បជ្ជាយេន មានការ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយវិចារកម្មប្បជ្ជាយេន មានការ ៤
ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បជ្ជាយេន មានការ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយមន្តប្បជ្ជាយេន
មានការ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បជ្ជាយេន មានការ ៤ ។

[១៧២] ប្រាសាទ្រព្យ ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុកប្រាសាទ្រព្យ ដោយវិចារ-
កម្មប្បជ្ជាយេន បានដល់សហជាតា និវេទនាទណ៍កា ។ មេតេតាប្រាសាទ្រព្យ ។
ឧប្បាស្រាមេតេតា ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុកប្រាសាទ្រព្យ ដោយវិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បាន
ដល់សហជាតា មត្តាជាតិ និវេទនាទណ៍កា ។ មេតេតាប្រាសាទ្រព្យ ។ ឧប្បា-
ស្រាមេតេតា ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុកប្រាសាទ្រព្យ ដោយវិចារកម្មប្បជ្ជាយេន បានដល់ស-
ហជាតា និវេទនាទណ៍កា ។ សហជាតា គឺ វិចារ ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុកប្រាសាទ្រ-
ព្យ គ្មានទណ៍កា ដោយវិចារកម្មប្បជ្ជាយេន ។ ធានាទណ៍កា
គឺ វិចារ ជាបច្ច័យ វៃឆ្លុកប្រាសាទ្រព្យ ដោយវិចារកម្មប្បជ្ជាយេន ។

រូបាវចនា ឬ រូបាវចនា ឬ ធម្មា រូបាវចនាស្ស
 ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន ចត្វយោ សហជាតិ បដ្ឋា-
 ជាតិ អាហារំ វត្ថុយំ ។ សហជាតា រូបាវចនា
 ទទ្ធា ឬ អហាក្ខតា ឬ ចិត្តសមុដ្ឋាគារំ រូបាវចនំ
 អត្ថប្បច្ចយេន ចត្វយោ ។ ទទ្ធា . . . បដិសន្ធិ ។
 បដ្ឋាជាតា រូបាវចនា ទទ្ធា ឬ កតត្បិក្កិណ វាយាណ
 ឬ បុរោហិតស្ស វិសស្ស កាយស្ស អត្ថប្បច្ចយេន
 ចត្វយោ ។ បដ្ឋាជាតា រូបាវចនា ទទ្ធា ឬ រូបវិក្កិទ្ធិ-
 យក្ខ កតត្បិក្កិណំ អត្ថប្បច្ចយេន ចត្វយោ ។ . . .
 អត្ថប្បច្ចយេន ចត្វយោ វិកតប្បច្ចយេន ចត្វយោ
 អវិកតប្បច្ចយេន ចត្វយោ ។

[១៧៦] ហេតុយា ចត្តារិ ការម្មណោ ចត្តារិ
 អដិបតិយា ចត្តារិ អនុប្បា ចត្តារិ សអនុប្បា ចត្តារិ
 សហជាតេ សត្ត អត្តាវាត្តា ឬ វិស្សយេ សត្ត ឧប-
 វិស្សយេ ចត្តារិ ប្រាណតេ ឬ បដ្ឋាជាតេ ឬ វាយា-
 នេន វិណំ កាវុ ចត្តារិ វិចារតេ ចត្តារិ វាយាណ
 ចត្តារិ វត្ថុយេ ចត្តារិ លាទេ ចត្តារិ មត្ត ចត្តារិ
 សប្បយុត្ត ឬ វិប្បយុត្ត វិណំ អត្ថិយោ សត្ត ចត្ថិ-
 យា ចត្តារិ វិចារតេ ចត្តារិ វិវិចារតេ សត្ត ។

រូបាវចនាមិក្កិ ធម្មាវចនាមិក្កិ វាចន្តយ វិនិច្ឆ័យវាចនិ វោយាភក្កិប្ប-
 ច្ច័យ បាមស័សហវាគ បដ្ឋាជាតិ អាហារ វិកតវត្ថុយ ។ សហជាត
 ភី ត្ថុក្ខុប្រាវចនាមិក្កិ ត្ថុក្ខុហាក្ខតេន ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យវាចនាមិក្កិ
 វោយាភក្កិប្បច្ច័យ ឧទ្ធិ . . . ភី បដិសន្ធិ ។ បដ្ឋាជាត ភី ត្ថុក្ខុប្រាវចនាមិក្កិ
 មន កតត្បិក្កិណវាយាណ ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យវាចនាមិក្កិ វោយា
 អត្ថិប្បច្ច័យ ។ បដ្ឋាជាត ភី ត្ថុក្ខុប្រាវចនាមិក្កិ រូបវិក្កិទ្ធិយមន ជា
 បច្ច័យ វិនិច្ឆ័យវាចនាមិក្កិ វោយាភក្កិប្បច្ច័យ ។ . . ជាបច្ច័យ វោយាភក្កិប្ប-
 ច្ច័យ ជាបច្ច័យ វោយាភក្កិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ វោយាភក្កិប្បច្ច័យ ។

(១៧៦) ក្កិហាក្ខប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិការម្មណប្បច្ច័យ
 ហានារៈ ៤ ក្កិអនុប្បាប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិអនុប្បាប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤
 ក្កិសហជាតប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិសហជាតប្បច្ច័យ អាទារៈ ៧ ក្កិ
 អត្តមត្តប្បច្ច័យ អាទារៈ ៦ ក្កិវិស្សយេប្បច្ច័យ អាទារៈ ៧ ក្កិឧប-
 វិស្សយេប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិប្រាណប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិបដ្ឋា-
 ជាតប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិការម្មណប្បច្ច័យ អាទារៈ ៧ ក្កិកម្ម-
 ប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិវិចារតប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិវាយាណប្បច្ច័យ
 អាទារៈ ៤ ក្កិវត្ថុយប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិលាទប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤
 ក្កិមត្តប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិសប្បយុត្តប្បច្ច័យ ហានារៈ ៤ ក្កិវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ អាទារៈ ៧ ក្កិអត្ថិយោ ហានារៈ ៧ ក្កិចត្ថិប្បច្ច័យ
 អាទារៈ ៤ ក្កិវិចារតប្បច្ច័យ អាទារៈ ៤ ក្កិវិវិចារតប្បច្ច័យ ហានារៈ ៧ ។

[១៧០] ធម្មោតុប្បទូយា អនុលោម ចត្តារិ ...
អធិបតីយា ចត្តារិ ។ អនុលោមមាតិកា វិគ្គារេ-
តត្ថា ។ ... វារិកេតេ សទ្គ ។

ប្រាថវានំ ចិន្ទិតំ ។

អរូបាវចារុកំ

បដិប្បវាវំ

[១៧១] អរូបាវចារុកំ ចន្ទំ បដិច្ច អរូបាវចារុកំ
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មោតុប្បទូយា អរូបាវចារុកំ ឯកំ ទន្ធី
បដិច្ច តាយា ទត្ថា ។ ទេ ទេ ។ ... បដិសន្ធិ ។
អរូបាវចារុកំ ចន្ទំ បដិច្ច ឧអរូបាវចារុកំ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ឈតិ ធម្មោតុប្បទូយា អរូបាវចារុកំ ទេ បដិច្ច ចិត្ត-
សមុត្តានំ រូបំ ។ អរូបាវចារុកំ ចន្ទំ បដិច្ច អរូបាវចារុកំ
ច ឧអរូបាវចារុកំ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មោតុប្បទូយា
អរូបាវចារុកំ ឯកំ ទន្ធី បដិច្ច តាយា ទត្ថា ចិត្តស-
មុត្តានំ រូបំ ។ ទេ ទេ ។ ... ។ ឧអរូបាវចារុកំ ចន្ទំ
បដិច្ច ឧអរូបាវចារុកំ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មោតុប្បទូយា
ឧអរូបាវចារុកំ ឯកំ ទន្ធី បដិច្ច តាយា ទត្ថា ចិត្តស-
មុត្តានំ រូបំ ។ ទេ ទេ ។ ... បដិសន្ធិស្តារោ ឧអរូបា-
វចារុកំ ឯកំ ទន្ធី បដិច្ច តាយា ទត្ថា តត្ថានំ ច រូបំ

[១៧២] ក្នុងការប្រយោជន៍ មានវាវ ៤ ប្រការនាហតុប្បទូយ
... ក្នុងអធិបតីយ៍ មានវាវ ៤ ។ អនុលោមមាតិកា ចត្តារិ
ធម្មោតុប្បទូយ ។ ... ក្នុងអភិធម្មបិដក មានវាវ ៧ ។

ចម្រ ប្រាថវាទុក ។

អរូបាវចារុកំ

បដិប្បវាវំ

[១៧៣] អរូបាវចារុកំ កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ វេចកេត
រឿន ប្រាមហតុប្បទូយ គឺ ទន្ធី កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ ទ
ឧរុកំ ... គឺ បដិសន្ធិ ។ ឧអរូបាវចារុកំ កាស្រ័យ ឧរុ
អរូបាវចារុកំ វេចកេតរឿន ប្រាមហតុប្បទូយ គឺ ចិត្តសមុត្តា-
នុបក្កំ កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ ។ អរូបាវចារុកំ ឧអរូបាវចារុកំ
ក្តី កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ វេចកេតរឿន ប្រាមហតុប្បទូយ
គឺ ទន្ធី កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ ទ ធម្ម ឧរុចិត្តសមុត្តា-
នុបក្កំ ឧរុកំ ... ។ ឧអរូបាវចារុកំ កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុ-
កំ វេចកេតរឿន ប្រាមហតុប្បទូយ គឺ ទន្ធី ក្តី ចិត្តសមុត្តា-
នុបក្កំ កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ ទ ឧរុកំ ... ទន្ធី ក្តី
កវត្តប្បក្កំ កាស្រ័យ ឧរុអរូបាវចារុកំ ។ ក្នុងនិទានបដិសន្ធិ

[១៨៤] អនុចារិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនុចារិយេន
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧអធិបតិប្បដ្ឋយា អនុចារិយេ ទន្ទេ
 បដិច្ច អនុចារិយេន អធិបតិ វិចារកំ អនុចារិយំ ឯតំ
 ទន្ទំ បដិច្ច តយោ ទន្ទា ទ្រេ ទន្ទេ ... បដិសន្ធិ ។
 ឧអនុចារិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនុចារិយេន ធម្មោ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ឧអធិបតិប្បដ្ឋយា ឧអនុចារិយំ ឯតំ ទន្ទំ បដិច្ច
 តយោ ទន្ទា ចិត្តសមុដ្ឋានំ ភ្ជប់ ទ្រេ ទន្ទេ ...
 បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញាសន្តា ។ ... ឧអនុចារិយ-
 ដ្ឋយា ។ ប ។ ឧទបទិស្សយប្បដ្ឋយេ ។

[១៨៥] អនុចារិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនុចារិយេន ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ឧប្បមោធិតប្បដ្ឋយា អនុប អនុចារិយំ ឯតំ
 ទន្ទំ បដិច្ច តយោ ទន្ទា បដិសន្ធិ ។ មូលំ អនុចារិ-
 យេន ទន្ទេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ ភ្ជប់ ។ ឧអនុចារិ-
 យំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនុចារិយេន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧប្បមោ-
 ធិតប្បដ្ឋយា អនុប ឧអនុចារិយំ ឯតំ ទន្ទំ បដិច្ច
 តយោ ទន្ទា ទ្រេ ទន្ទេ ... បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញា-
 សន្តា ។ អនុចារិយេន ឧអនុចារិយេន ធម្មំ បដិច្ច
 ឧអនុចារិយេន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧប្បមោធិតប្បដ្ឋយេ

[១៨៤] អនុចារិយេ កាស្រីយ ទូអនុចារិយេ វេយភីត
 ភ្លឺនិ ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋយ គឺ អនុចារិយេនិ កាស្រីយ ទូក
 អនុចារិយេន ទន្ទេ កាស្រីយ ទូអនុចារិយេន ១ ជាវិបាក ទូទន្ទ
 ២ ... គឺ បដិសន្ធិ ។ ឧអនុចារិយេ កាស្រីយ ទូឧអនុចារិយេនិ
 វេយភីតភ្លឺនិ ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ទេ កាស្រី ចិត្តសមុដ្ឋានំ ទូក
 កាស្រីយ ទូឧអនុចារិយេន ១ ទូទន្ទ ២ ... បដិសន្ធិ ដលបដិសន្ធិ
 អសញ្ញាសន្ត ។ ... ឧអនុចារិយេ ។ ប ។ ឧទបទិស្សយប្បដ្ឋយ ។

[១៨៥] អនុចារិយេ កាស្រីយ ទូអនុចារិយេ វេយភីត
 ភ្លឺនិ ព្រោះនប្បមោធិតប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ទេ កាស្រីយ ទូអនុចារិ-
 យេន ១ ក្នុងអនុប គឺ បដិសន្ធិ ។ មូល គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ទូក
 កាស្រីយ ទូកអនុចារិយេន ។ ឧអនុចារិយេនិ កាស្រីយ ទូ
 ឧអនុចារិយេនិ វេយភីតភ្លឺនិ ព្រោះនប្បមោធិតប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ទេ កា
 កាស្រីយ ទូឧអនុចារិយេន ១ ក្នុងអនុប ទូទន្ទ ២ ... បដិសន្ធិ
 ដលបដិសន្ធិអសញ្ញាសន្ត ។ ឧអនុចារិយេនិ កាស្រីយ ទូអនុចារិ-
 យេនិ ទូឧអនុចារិយេនិ វេយភីតភ្លឺនិ ព្រោះនប្បមោធិតប្បដ្ឋយ

អរូបវិចារណ ខាន្ត ៦ មហាក្ករោ ៦ បដិច្ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . . . មច្ឆាជាតប្បដូយា ។

[១៧៦] អរូបវិចារណំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបវិចារណ
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នរោសេវឧប្បដូយា វិភាតំ អរូបវិចារ
ណំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្តា ទ្រេ ខន្តេ . . .
វដិសន្តិ ។ អរូបវិចារណំ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបវិចារណ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ នរោសេវឧប្បដូយា អរូបវិចារណ ខាន្ត បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នអរូបវិចារណំ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបា-
វិចារណ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នរោសេវឧប្បដូយា នអរូបវិចារ
ណំ ខន្តំ បដិច្ច តយោ ខន្តា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
ទ្រេ ខន្តេ . . . យាវ អសក្ខសក្ខ ។ អរូបវិចារណ
នអរូបវិចារណ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបវិចារណ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ នរោសេវឧប្បដូយា អរូបវិចារណ ខន្ត ៦
មហាក្ករោ ៦ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សន្តិ ។

[១៧៧] ឈោតុយា វិវេកំ នរោស្តរោ តិណិ
នកតិបតិយា ទ្រេ នកន្តាវ តិណិ នសបន្តមេ តិណិ
នអក្ខរញ្ញេ នឧបទិស្សយេ តិណិ នបុរិវាតេ តិណិ
នមច្ឆាជាតេ វណ្ណំ នរោសេវន ធម្មាវំ នតម្មេ ទ្រេ

តិ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ ខ្យត្តកមហា-
ក្ករោ ។ . . . ព្រោះឧប្បជាតប្បដូយ ។

[១៧៦] អរូបវិចារណំ អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ វេយាតិក
ខ្យតិ ព្រោះនរោសេវឧប្បដូយ តិ ខន្ត ៧ អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ ១
ជាវិចារណ ខ្យត្ត ៦ . . . តិ វដិសន្តិ ។ នអរូបវិចារណំ អស្រ័យ
ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ វេយាតិកខ្យតិ ព្រោះនរោសេវឧប្បដូយ តិ ចិត្តសមុដ្ឋា-
នប្ប អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ ។ នអរូបវិចារណំ អស្រ័យ
ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ វេយាតិកខ្យតិ ព្រោះនរោសេវឧប្បដូយ តិ ខន្ត ៧
ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានំ អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ ១ ខ្យត្ត ៦ . . .
វាយវេយាតិកអសក្ខសក្ខ ។ នអរូបវិចារណំ អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ
ធម្មំ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ វេយាតិកខ្យតិ ព្រោះនរោសេវឧប្បដូយ តិ
ចិត្តសមុដ្ឋានំ អស្រ័យ ខ្យត្តកអរូបវិចារណំ ១ ខ្យត្ត ៦ . . .
សំបក្តិប្រញ ។

[១៧៧] ក្នុងនរោស្តរោ ខាន្ត ១ ក្នុងនរោស្តរោ
ប្បដូយ ខាន្ត ៧ ក្នុងនរោស្តរោប្បដូយ ខាន្ត ៦ ក្នុងនរ-
ន្តប្បដូយ ខាន្ត ៧ ក្នុងនរោស្តរោប្បដូយ ខាន្ត ៧
ក្នុងនរោស្តរោប្បដូយ និវេទនបដិស្សយប្បដូយ ខាន្ត ៧ ក្នុង
នបុរិវាតេប្បដូយ ខាន្ត ៧ ក្នុងនមច្ឆាជាតប្បដូយ ខាន្ត ៨
ក្នុងនរោសេវឧប្បដូយ ខាន្ត ៦ ក្នុងនកម្មប្បដូយ ខាន្ត ៦

សិលដ្ឋវិញ្ញាណ

[១៧៣] អរូបាវចនំ ធម្មំ សំសាដ្ឋា អរូបាវចរោ ធាត្មោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ហេតុប្បជ្ជយា អរូបាវចនំ វេកំ ឧត្ថំ សំសាដ្ឋា កាយា ខន្ធា ទ្រេ ខន្ធេ ... បដិសន្ធិ ។
 នអរូបាវចនំ ធម្មំ សំសាដ្ឋា នអរូបាវចរោ ធាត្មោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ហេតុប្បជ្ជយា នអរូបាវចនំ វេកំ ឧត្ថំ សំសាដ្ឋា កាយោ ខន្ធា ទ្រេ ខន្ធេ ... បដិសន្ធិ ។

[១៧៤] ។ ហេតុយា ទ្វេ អវិភាវេ ទ្វេ ។

[១៧៥] នហេតុយា វេកំ នអដិបតិយា ទ្វេ នបុរោហិតេ ទ្វេ នបន្ទាជាវេតេ ទ្វេ នហាសវេលេ ទ្វេ នកង្កេ ទ្វេ នវិលាគេ ទ្វេ នណិលេ វេកំ នទោត្ត វេកំ នវិប្បយុត្តំ ទ្វេ ។
 វេកំ នវិលាគេ ទ្វេ កណ្តាដាវិ សម្បយុត្តវិវាចិ កណ្តាត្ថា ។

បញ្ញាវិញ្ញាណ

[១៧៦] អរូបាវចរោ ធាត្មោ អរូបាវចរស្ស ធម្មស្ស ។ ហេតុប្បជ្ជយេន បច្ចុយោ អរូបាវចរោ ។ ហេតុ សម្បយុត្តតោ វិ ឧត្តា វិ ។ ហេតុប្បជ្ជយេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិ ។ ធម្មតំ អរូបាវចរោ ។ ហេតុ

សិលដ្ឋវិញ្ញាណ

[១៧៧] អរូបាវចរេវ វាយទ្យំ នីតិអរូបាវចរេវ បើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បជ្ជយ គឺ ឧត្ត ព្រោះហេតុប្បជ្ជយ គឺ នីតិអរូបាវចរេវ ។ អរូបាវចរេវ វាយទ្យំ នីតិអរូបាវចរេវ បើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បជ្ជយ គឺ ឧត្ត ព្រោះហេតុប្បជ្ជយ គឺ នីតិអរូបាវចរេវ ។

[១៧៨] ក្នុងហេតុប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ក្នុងអវិភាវេប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ។

[១៧៩] ក្នុងហេតុប្បជ្ជយ មានវាវៈ ១ ក្នុងនិពេកប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ក្នុងនិប្បវេតនប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ក្នុងនិបបន្តិកប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ក្នុងនិវារឹកប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ក្នុងនិវាសនប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ក្នុងនិវរោហិតប្បជ្ជយ មានវាវៈ ១ ក្នុងនិវរោហិតប្បជ្ជយ មានវាវៈ ១ ក្នុងនិវរោហិតប្បជ្ជយ មានវាវៈ ២ ។

ការបំបែក ២ ព្រោះថា ក្នុង ១ ឧប្បយុត្តវិវាចិ
 បដិសន្ធិ ឧប្បយុត្តិ យើងនេះ ។

បញ្ញាវិញ្ញាណ

[១៨០] អរូបាវចរេវ ជាប្បជ្ជយ នៃអរូបាវចរេវ វាយ ហេតុប្បជ្ជយ គឺ ក្នុងអរូបាវចរេវ ជាប្បជ្ជយ នៃក្នុងសម្បយុត្តត្ថវិ វាយហេតុប្បជ្ជយ គឺ បដិសន្ធិ ។ ប្បជ្ជ គឺ ក្នុងអរូបាវចរេវ

ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ យោគុប្បត្តយេន បទ្ធាយា ។
 មូលំ អរូបាវចរា យោគូ សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានានេត្យ រូបានំ យោគុប្បត្តយេន បទ្ធាយោ ។
 នអរូបាវចរោ ជាន្តោ នអរូបាវចរស្ស នម្ពស្ស យោគុ-
 ប្បត្តយេន បទ្ធាយោ នអរូបាវចរា យោគូ សម្មយុត្ត-
 កានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានេត្យ រូបានំ យោគុប្បត្ត-
 យេន បទ្ធាយោ បដិសន្ធិ ។

ជាប់លាប់ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានេត្យ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ មូល គឺ
 ពួកអរូបាវចរហេតុ ជាប់លាប់ នៃពួកសម្មយុត្តកន្ធានេត្នំ នៃពួកចិត្តស-
 មុដ្ឋានេត្នំ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ នអរូបាវចរមិ ជាប់លាប់ នៃ
 នអរូបាវចរមិ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន គឺ ពួកនអរូបាវចរហេតុ ជាប់លាប់
 នៃពួកសម្មយុត្តកន្ធានេត្នំ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានេត្នំ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន
 គឺ បដិសន្ធិ ។

[១៧៧] អរូបាវចរោ នម្ពស្ស អរូបាវចរស្ស នម្ពស្ស
 អនុសេនាបុគ្គលេន បទ្ធាយោ នកាសា នក្វាយតនំ
 វិញ្ញាណក្កាយតនេនស្ស អនុសេនាបុគ្គលេន បទ្ធាយោ
 កកិញ្ញក្កាយតនំ យេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនេនស្ស អនុ-
 សេនាបុគ្គលេន បទ្ធាយោ ។ អរូបាវចរា ជាន្តោ នអរូ-
 បាវចរស្ស នម្ពស្ស អនុសេនាបុគ្គលេន បទ្ធាយោ
 កាសា នក្វាយតនំ បទ្ធាវគ្គតំ វិញ្ញាណក្កាយតនំ
 . . . កកិញ្ញក្កាយតនំ . . . យេវសញ្ញាតសញ្ញាយ-
 តនំ បទ្ធាវគ្គតិ អរូបាវចរា ខទ្ធសនិច្ចតោ ។ បេ ។
 យោឧបស្ស ខុប្បដ្ឋានិ យោនោបយិញ្ញាណេន អរូបា-
 វចរចិត្តសមុដ្ឋានេត្នំ ចិត្តំ ជាប់លាប់ អរូបាវចរា ខន្ធា-
 វចរោនោបយិញ្ញាណេនស្ស បុព្វសីលសាទុក្សតិញ្ញាណេនស្ស

[១៧៧] អរូបាវចរមិ ជាប់លាប់ នៃអរូបាវចរមិ ដោយ
 អនុសេនាបុគ្គលេន គឺ អនុសេនាក្កាយតនោ ជាប់លាប់ នៃវិញ្ញា-
 ណក្កាយតនោ ដោយអនុសេនាបុគ្គលេន គឺ កកិញ្ញក្កាយតនោ ជាប់លាប់
 នៃនេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ ដោយអនុសេនាបុគ្គលេន ។ អរូបាវចរ-
 មិ ជាប់លាប់ នៃនអរូបាវចរមិ ដោយអនុសេនាបុគ្គលេន គឺ បុគ្គល
 តិចារណោ ឡូកាណានុក្កាយតនោ ឡូកិញ្ញក្កាយតនោ . . . ឡូ-
 កកិញ្ញក្កាយតនោ . . . តិចារណោ ឡូកេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ
 (តិចារណោ) ឡូកេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ ជាប់លាប់ ។ បេ ។ យោឧបស្ស
 យេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ បុគ្គលេន គឺ ឡូកិញ្ញ យេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ
 យេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ គឺ ឡូកេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ ជាប់លាប់ នៃ
 តិចារណោ ឡូកេវសញ្ញាតសញ្ញាយតនោ បុព្វសីលសាទុក្សតិញ្ញាណេន

តំ តវំ កកត្វា វាសោ ឧប្បជ្ជតំ វិជ្ជំ . . . បុព្វ
 សុតំ ល្អាតំ . . . ឈានា ។ យេ ។ អវិយា មក្ក
 រុដ្ឋិហត្វា មត្តំ តវំ កកត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . .
 វិញ្ញាណំ បច្ចវេក្ខន្តិ វិញ្ញាណំ កោត្រកុស្ស វេទនាធស្ស
 មក្កស្ស ផលស្ស អនិច្ចារិយ្យច្ចយេន បច្ចុយោ មត្តំ
 . . . វត្ថុំ . . . ឧប្បោវចនេ ទាត្ថ តវំ កកត្វា
 វាស្សាធម៌ អនិច្ចារិ តំ តវំ កកត្វា វាសោ ឧប្បជ្ជតំ
 វិជ្ជំ ឧប្បជ្ជតំ ។ សហជាតាចិច្ចតិ ឧប្បោវចនេ
 អនិច្ចារិ សម្បយុត្តកាណំ ទត្ថាណំ វិក្កសមុត្តាបាទក្ស
 រូកាណំ អនិច្ចារិច្ចយេន បច្ចុយោ ។

(១៧៧) អរូបាវចនា បង្កា អរូបាវចនស្ស
 ឧប្បស្ស អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បុរិសា បុរិសា
 អរូបាវចនេ ទត្ថា វត្ថុយាណំ បច្ចុមាណំ អរូបាវច-
 នំ បច្ចុរាណំ អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ អរូបា-
 វចនេ ចរិត្តា ឧប្បោវចនស្ស ឧប្បស្ស អនន្តរាប្បច្ច-
 យេន បច្ចុយោ អរូបាវចនំ ត្ថិតិវត្ថុំ ឧប្បោវច-
 នស្ស ឧបេត្តិវត្ថុស្ស អរូបាវចនំ តវត្ថុំ ការវដ្តនាយ
 អរូបាវចនេ ទត្ថា ឧប្បោវចនស្ស វត្ថុធស្ស

ពន: ភើតវៀនី វិជ្ជំ ភើតវៀនី ប្រោយេន្ទំ ឡូតំវេទនា: ឡូតំវេទនា
 . . . វេលសន្សំវេយ ត្ថិតិវត្ថុសមុន . . . អំណាយ ។ យេ ។ ត្ថុត្រា
 វាយ: យេន អំណេត្ត វេន្ទំ ឡូតំវេទនា វេយនិចារណ
 ឡូតំវេ . . . វិចារណា ឡូត្រាវិញ្ញាណ ឯត្រាវិញ្ញាណ ជាបច្ចុយ នៃ
 កោត្រកុ វេទនា: មត្ត វិចារណ វេយអនិច្ចារិច្ចយេ ឡូតំវេ . . .
 ឡូតំវេ . . . វេន្ទំ ឡូត្រាវិញ្ញាណ ឯត្រាវិញ្ញាណ វេយ:ក្រតកា
 វេយ ពន: ភើតវៀនី វិជ្ជំ ភើតវៀនី ប្រោយេន្ទំ ឡូតំវេទនា ឡូ
 តំវេទនា ។ ឯសហជាតាចិច្ចតិ វិ ឧប្បោវចនេនិចិ ជាបច្ចុយ នៃ
 ត្ថុត្រាវិញ្ញាណ វិចារណ វេយអនិច្ចារិច្ចយេ ។

(១៧៧) អរូបាវចនេ ជាបច្ចុយ នៃអរូបាវចនេ វេយ
 អនន្តរាប្បច្ចយេ វិ ត្ថុត្រាវិញ្ញាណ ឯត្រាវិញ្ញាណ ។ ជាបច្ចុយ នៃអរូបា-
 វចនេន្ទំ ក្រោយ ។ វេយអនន្តរាប្បច្ចយេ ។ អរូបាវចនេ ជា
 បច្ចុយ នៃអរូបាវចនេ វេយអនន្តរាប្បច្ចយេ វិ អរូបាវច-
 នេនិចិ (ជាបច្ចុយ) នៃអរូបាវចនេនិចិ អរូបាវចនេន្ទំ (ជា
 បច្ចុយ) នៃអរូបាវចនេ ត្ថុត្រាវិញ្ញាណ (ជាបច្ចុយ) នៃអរូបាវចនេន្ទំ

និរោធិ វុជ្ជហត្ថស្ស វេទសញ្ញាបាសញ្ញាយននំ វេស-
 សនាបត្តិយា អនន្តាប្បដូយេន បដូយោ ។ នអរុចា-
 វេនេ ធម្មោ នអរុចាវចរស្ស ចឌ្មស្ស អនន្តាប្បដូយេន
 បដូយោ បុរិមា បុរិមា នអរុចាវចរេ ទត្វា បដ្ឋិមាធំ
 បដ្ឋិមាធំ នអរុចាវចរេធំ ទត្វាធំ អនន្តាប្បដូយេន
 បដូយោ អនុលោមំ កោត្រកុស្ស អនុលោមំ វេស-
 សនាបត្តិយា អនន្តាប្បដូយេន បដូយោ ។ នអរុចា-
 វេនេ ធម្មោ អរុចាវចរស្ស ចឌ្មស្ស អនន្តាប្បដូយេន
 បដូយោ នអរុចាវចរំ ចុតិចិច្ចំ អរុចាវចរស្ស ទុចបត្តិ-
 ចិច្ចស្ស អនន្តាប្បដូយេន បដូយោ នអរុចាវចរេ
 ទត្វា អរុចាវចរស្ស វុជ្ជាទស្ស អនន្តាប្បដូយេន បដូ-
 យោ អាណាសាទន្តាយននស្ស ចរិកត្ថំ អាណា-
 សាទន្តាយននស្ស អនន្តាប្បដូយេន បដូយោ វិញ្ញា-
 ណន្តាយននស្ស . . . វេកិកត្តក្ខាយននស្ស . . .
 វេទសញ្ញាបាសញ្ញាយននស្ស ចរិកត្ថំ វេទសញ្ញាបា-
 សញ្ញាយននស្ស អនន្តាប្បដូយេន បដូយោ ។ . . .
 សមនន្តាប្បដូយេន បដូយោ សនាដាទប្បដូយេន
 បដូយោ វេនុ អញ្ញុអញ្ញុប្បដូយេន បដូយោ ទ្វេ-
 វិស្សុវេប្បដូយេន បដូយោ សុត្តំ ។

វេទសញ្ញាបាសញ្ញាយននៈ ជាបច្ច័យ វៃវេសសនាបត្តិ វេសប្បដូយេន
 កោលាចក្ខ្រ អំពីនិរោធិ ដោយអនន្តាប្បដូយេន ។ នអរុចាវចរេធំ ជា
 បច្ច័យ វៃនអរុចាវចរេធំ ដោយអនន្តាប្បដូយេន គឺ តួនអរុចាវចរតូន
 បុទ ។ ជាបច្ច័យ វៃតួនអរុចាវចរតូន ក្រោយ ។ ដោយអនន្តាប្បដូយេន
 អនុលោម (ជាបច្ច័យ) វៃកោត្រកុ អនុលោម ជាបច្ច័យ វៃវេសសនា-
 បត្តិ ដោយអនន្តាប្បដូយេន ។ នអរុចាវចរេធំ ជាបច្ច័យ វៃនអរុចាវចរ-
 េធំ ដោយអនន្តាប្បដូយេន គឺ នអរុចាវចរតុតិច្ចំ ជាបច្ច័យ វៃនអរុចាវចរ-
 េចុចត្តិច្ចំ ដោយអនន្តាប្បដូយេន តួនអរុចាវចរតូន ជាបច្ច័យ វៃន-
 រុចាវចរវុជ្ជាន ដោយអនន្តាប្បដូយេន ការបរិកម្ម ទ្វេវិកាសាទន្តាយននៈ
 ជាបច្ច័យ វៃអាណាសាទន្តាយននៈ ដោយអនន្តាប្បដូយេន ទ្វេវិញ្ញាណន្តា-
 យននៈ . . . ទ្វេវិកាតិញ្ញាយននៈ . . . ការបរិកម្ម វៃវេទសញ្ញាបា-
 សញ្ញាយននៈ ជាបច្ច័យ វៃវេទសញ្ញាបាសញ្ញាយននៈ ដោយអនន្ត-
 ាប្បដូយេន ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តាប្បដូយេន ជាបច្ច័យ ដោយ
 សនាដាទប្បដូយេន ចានករៈ ៧ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញុអញ្ញុប្បដូយេន ចាន-
 ករៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយវិស្សុវេប្បដូយេន ចានករៈ ៧ ។

មគ្គស្ស ធម្មសមាបត្តិយា ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន មច្ច-
 យោ ។ ឧអនុចារិចារេ ធិង្គា ឧអនុចារិចារស្ស ឧប្បស្ស
 ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ វារម្មណ្ណឧបទិស្ស-
 យោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកកម្មឧបទិស្សយោ ។ មេ ។
 បកកម្មឧបទិស្សយោ ឧអនុចារិចារិ សន្តំ ឧបទិស្សយ
 ទានំ ទេតិ សីលំ . . . ទុចោសទិកម្មំ ឧអនុចារិចារិ
 យាទំ វិបស្សនំ មគ្គំ អភិញ្ញំ . . . សមាបត្តិ ឧប្បា-
 ទេតិ ទានំ ធិប្បតិ ធិដ្ឋិ តណ្ហាតិ ឧអនុចារិចារិ សីលំ
 . . . មញ្ញំ ពតំ បន្ទំ កាយិកំ សុទំ កាយិកំ
 ទុក្ខំ ទុក្ខំ វោសនំ . . . សេនាសនំ ឧបទិស្សយ
 ទានំ ទេតិ ។ មេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ ទានំ
 មាទតិ ។ មេ ។ សន្សំ គិល្បតិ ឧអនុចារិចារេ សន្តា
 ។ មេ ។ សេនាសនំ ឧអនុចារិចារេយ សន្តាយ អគ្គ-
 ទាយេ កាយិកាស្ស សុទស្ស កាយិកាស្ស ទុក្ខស្ស
 មគ្គស្ស ធម្មសមាបត្តិយា ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន មច្ច-
 យោ ។ ឧអនុចារិចារេ ធិង្គា អនុចារិចារស្ស ឧប្បស្ស
 ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ វារម្មណ្ណឧបទិស្ស-
 យោ បកកម្មឧបទិស្សយោ ។ មេ ។ បកកម្មឧបទិស្សយោ

មគ្គ ធិនីវេសសមាបត្តិ វោយឧបទិស្សយប្បច្ចយេ ។ ឧអនុចារិចារេមិ ជា
 ជាបច្ចយេ វៃឧអនុចារិចារេមិ វោយឧបទិស្សយប្បច្ចយេ ទុចោសិកាម្មណ្ណប្ប-
 ទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ ធិនីវេសកម្មឧបទិស្សយ ។ មេ ។ ធិនីវេសកម្មឧបទិស្សយ
 គិ បុគ្គល កាស្រីយ ទូរឧអនុចារិចារេសន្តា វោយឧបទិស្ស ទូរវាទ ទូរសីល
 . . . វេទិ ទូរឧបទិស្សយ ប្បនិធិឧអនុចារិចារេសន្តា វៃសន្តា មគ្គ ធិនី
 អភិញ្ញា . . . ប្បនិធិសមាបត្តិ ទូរគិកាវិទ្ធិ ធិវិទ្ធិ ទូរវាទ ប្រកាស
 ទូរវិទ្ធិ កាស្រីយ ទូរឧអនុចារិចារេសីល . . . ទូរវិញ្ញា ពនៈ សេនាសនៈ
 ប្រាជ្ញា កាយិកសុទ កាយិកទុក្ខ វេទិ ធិនីវេសន . . . ទូរវេសនាសនៈ
 វោយឧបទិស្ស ទូរវាទ ។ មេ ។ ប្បនិធិសមាបត្តិ ទូរគិកាវិទ្ធិ សន្តាទំ ទូរ
 សន្ត ។ មេ ។ បំវែក ទូរសន្សំ ឧអនុចារិចារេសន្តា ។ មេ ។ សេនាសនៈ
 ជាបច្ចយេ វៃឧអនុចារិចារេសន្តា សេនាសនៈប្រាជ្ញា កាយិកសុទ កាយិ-
 កទុក្ខ មគ្គ ធិនីវេសសមាបត្តិ វោយឧបទិស្សយប្បច្ចយេ ។ ឧអនុចារិ-
 ចារេមិ ជាបច្ចយេ វៃឧអនុចារិចារេមិ វោយឧបទិស្សយប្បច្ចយេ ទុចោ-
 សិកាម្មណ្ណប្បទិស្សយ ធិនីវេសកម្មឧបទិស្សយ ។ មេ ។ ធិនីវេសកម្មឧបទិស្សយ

អាណាសាទន្ទាយនគរស្ម័ បរិក្ខេប្នំ អាណាសាទន្ទាយ
នគរស្ម័ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ ។ លេ ។
លេវសញ្ញាណសញ្ញាយនគរស្ម័ បរិក្ខេប្នំ លេវសញ្ញាណ
សញ្ញាយនគរស្ម័ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ ។

[២០១] នរោត្តមវរ្ម័ន ទេវមាតា ទេវមាតា ទេវមាតា
និម្មិតស្ម័ បុរោហិតប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ អាម្មណបុរោ
ហិតំ វិទ្យុយោហិតំ ។ អាម្មណបុរោហិតំ ទត្តំ . . . វិទ្យុ
អទិប្បាណ ។ លេ ។ លេបទស្សំ ឧប្បដ្ឋានំ ទិព្វន
ទត្តនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ លោកទាយា សន្តំ
សុណាតិ រូបាយនំ ទត្តវិញ្ញាណស្ម័ ដោជ្ឈនាយនំ
កាយវិញ្ញាណស្ម័ ។ វិទ្យុយោហិតំ ទត្តនាយនំ ទត្ត
វិញ្ញាណស្ម័ កាយាយនំ . . . វិទ្យុ នរោត្តមវរ្ម័នំ
ទត្តនំ បុរោហិតប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ ។ នរោត្តមវរ្ម័ន
ទត្តោ នរោត្តមវរ្ម័ន ទត្តស្ម័ បុរោហិតប្បដ្ឋាយន បទ្ធា
យោ វិទ្យុយោហិតំ វិទ្យុ នរោត្តមវរ្ម័នំ ទត្តនំ បុរោ
ហិតប្បដ្ឋាយន បទ្ធាយោ ។ . . . បុរោហិតប្បដ្ឋាយន
បទ្ធាយោ ទេ កាយវិញ្ញាណស្ម័ បទ្ធាយោ ទីលកំ ។

គឺ បរិក្ខេប្នំ ឧវស្សនសញ្ញាយនៈ ជាបច្ច័យ នៃអាណាសាទន្ទាយ
នគរៈ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ លេ ។ បរិក្ខេប្នំ ឧវស្សនសញ្ញា
ណសញ្ញាយនៈ ជាបច្ច័យ នៃវេទសញ្ញាណសញ្ញាយនៈ ដោយ
ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។

[២០១] នរោត្តមវរ្ម័ន ជាបច្ច័យ នៃនរោត្តមវរ្ម័ន ដោយ
បុរោហិតប្បដ្ឋាយ បុរោហិតប្បដ្ឋាយន ទីលកំ បុរោហិត ។ អាម្ម
ណបុរោហិត គឺ ឧវស្សន . . . ឧវស្សន ជាបច្ច័យ ។ លេ ។ វេទស្ស
នេវស្សនំ បុគ្គល ឃើញ ឧវស្ស ដោយឧវស្សន ឬ ឧវស្សន ដោយ
វិទ្យុសាគរាតុ ព្រាយនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណ ដោជ្ឈនាយនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ វិទ្យុយោហិត គឺ ទត្តនាយនៈ (ជា
បច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ កាយាយនៈ . . . វិទ្យុ ជាបច្ច័យ នៃវិញ្ញា
ណសញ្ញាណ ដោយបុរោហិតប្បដ្ឋាយ ។ នរោត្តមវរ្ម័ន ជាបច្ច័យ
នៃនរោត្តមវរ្ម័ន ដោយបុរោហិតប្បដ្ឋាយ បុរោហិតប្បដ្ឋាយ គឺ វិទ្យុ
ជាបច្ច័យ នៃនរោត្តមវរ្ម័ន ដោយបុរោហិតប្បដ្ឋាយ ។ . . . ជា
បច្ច័យ ដោយបុរោហិតប្បដ្ឋាយ មាននៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយកាយ
វិញ្ញាណ មាននៈ ២ ។

[២១២] អន្តរាវចរោ នន្តោ អន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស

កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតា ជាតាខណិកា
។ ថេ ។ អន្តរាវចរោ នន្តោ ឧអន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស
កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ អន្តរាវចរោ ធមេតទា ចិត្តស-
មុដ្ឋាជាតំ អន្តរាវចរំ ទត្ថានំ កម្មប្បទ្វយេន បទ្វ-
យោ ។ ម្លសំ អន្តរាវចរោ ធមេតទា សម្មយុត្តកាតំ
ទត្ថានំ ចិត្តសមុដ្ឋាជាតេ រូបានំ កម្មប្បទ្វយេន បទ្វ-
យោ ។ ឧអន្តរាវចរំ នន្តោ ឧអន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស
កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។
សហជាតា ឧអន្តរាវចរោ ធមេតទា សម្មយុត្តកាតំ
ទត្ថានំ កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ សម្ពិទ្ធី ។

[២១៣] អន្តរាវចរោ នន្តោ អន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស
វិទាកម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ឧអន្តរាវចរោ នន្តោ ឧអ-
ន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស វិទាកម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ...
កហារម្បទ្វយេន បទ្វយោ ចត្តារិ វិទ្រិយម្បទ្វយេន
បទ្វយោ ចត្តារិ ឈានម្បទ្វយេន បទ្វយោ ចត្តារិ វត្ត-
ប្បទ្វយេន បទ្វយោ ចត្តារិ សម្មយុត្តម្បទ្វយេន បទ្វ-
យោ ឲ្យ ។

[២១២] អន្តរាវចរោ ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ

កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។ ថេ ។ អន្តរ-
ាវចរោ ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ
វិទាកម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ឧអន្តរាវចរោ ធមេតទា ចិត្តស-
មុដ្ឋាជាតំ អន្តរាវចរំ ទត្ថានំ កម្មប្បទ្វយេន បទ្វ-
យោ ។ ម្លសំ អន្តរាវចរោ ធមេតទា សម្មយុត្តកាតំ
ទត្ថានំ ចិត្តសមុដ្ឋាជាតេ រូបានំ កម្មប្បទ្វយេន បទ្វ-
យោ ។ ឧអន្តរាវចរំ នន្តោ ឧអន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស
កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។
សហជាតា ឧអន្តរាវចរោ ធមេតទា សម្មយុត្តកាតំ
ទត្ថានំ កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ សម្ពិទ្ធី ។

[២១៣] អន្តរាវចរោ ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យ

កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ឧអន្តរាវចរោ នន្តោ ឧអ-
ន្តរាវចរស្ស ធម្មស្ស វិទាកម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ...
កហារម្បទ្វយេន បទ្វយោ ចត្តារិ វិទ្រិយម្បទ្វយេន
បទ្វយោ ចត្តារិ ឈានម្បទ្វយេន បទ្វយោ ចត្តារិ វត្ត-
ប្បទ្វយេន បទ្វយោ ចត្តារិ សម្មយុត្តម្បទ្វយេន បទ្វ-
យោ ឲ្យ ។

[២០២] អនុចារិក ខន្ត ឧត្តរាវចរស្ស ឧត្តស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតំ ចត្តា-
 ជាតំ ។ ឧត្តរាវចរក ខន្ត ឧត្តរាវចរស្ស ឧត្តស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតំ បុរាជាតំ
 ចត្តាជាតំ ។ ឧត្តរាវចរក ខន្ត អនុចារិកស្ស ឧត្តស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ បុរាជាតំ វត្ត
 អនុចារិកនំ មន្ទានំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។

[២០៣] អនុចារិក ខន្ត អនុចារិកស្ស ឧត្តស្ស អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតំ ។ អនុចារិក
 ខន្ត ឧត្តរាវចរស្ស ឧត្តស្ស អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតំ ចត្តាជាតំ ។ អនុចារិក ខន្ត អនុចារិ-
 កស្ស ឧ ឧត្តរាវចរស្ស ឧ ឧត្តស្ស អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋ-
 យោ សហជាតំ ។ ឧត្តរាវចរក ខន្ត ឧត្តរាវចរស្ស ឧត្តស្ស អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតំ បុរាជាតំ
 ចត្តាជាតំ អណាវ វត្តម្លិយំ ។ ឧត្តរាវចរក ខន្ត អនុ-
 ចារិកស្ស ឧត្តស្ស អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ បុរាជាតំ
 វត្ត អនុចារិកនំ មន្ទានំ អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។
 អនុចារិកក ឧ ឧត្តរាវចរក ឧ ឧត្ត អនុចារិកស្ស ឧត្តស្ស អត្ថិប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតំ បុរាជាតំ ។

[២០៤] អនុចារិក ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិក ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត ឱវិបត្តាជាត ។ ឧត្តរាវចរស្ស
 ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិក ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត
 បុរាជាត ឱវិបត្តាជាត ។ ឧត្តរាវចរស្ស ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិក
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋិយ បាទដល់បុរាជាត គឺ វត្ត ជាបដ្ឋិយ ខន្ត
 អនុចារិកស្ស ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋិយ ។

[២០៥] អនុចារិក ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិក ដោយកត្តិ-
 ប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត ។ អនុចារិក ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិ-
 កស្ស ដោយអត្ថិប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត ឱវិបត្តាជាត ។ អនុចារិក
 ស្ស ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិកស្ស ខន្តអនុចារិកស្ស ដោយ
 អត្ថិប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត ។ ឧត្តរាវចរស្ស ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុ-
 ចារិកស្ស ដោយអត្ថិប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត បុរាជាត ចត្តាជាត
 អណាវ ឱវិបត្តិយ ។ ឧត្តរាវចរស្ស ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិកស្ស
 ដោយអត្ថិប្បដ្ឋិយ បាទដល់បុរាជាត គឺ វត្ត ជាបដ្ឋិយ ខន្តអនុចារិក-
 ស្ស ដោយអត្ថិប្បដ្ឋិយ ។ អនុចារិកស្ស ឧត្តរាវចរស្ស ជាបដ្ឋិយ
 ខន្តអនុចារិកស្ស ដោយអត្ថិប្បដ្ឋិយ បាទដល់សហជាត ឱវិបត្តាជាត ។

សហជាតោ អរូចាវចរោ យំគោ ទាន្តោ ចំ វត្ថុ ធម៌
តំណាង ខត្តានំ អត្ថិប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ទ្វេ ទត្តា
... ។ អរូចាវចរោ ធម៌ ធម្មរូចាវចរោ ធម៌ ធម្មា ធម្មរូ-
ចាវចរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ សហជាតំ
បដ្ឋាជាតំ អាហារំ វិញ្ញ័យំ ។ សហជាតោ អរូចាវចរោ
ទត្តា ធម៌ មហាគុតោ ធម៌ វិញ្ញសមុដ្ឋាតាចំ វូចានំ អត្ថិ-
ប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ បដ្ឋាជាតោ អរូចាវចរោ ទត្តា
ធម៌ កតត្បិញ្ញោនោ អាហារោ ធម៌ វិញ្ញស្ស កាយស្ស
អត្ថិប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ បដ្ឋាជាតោ អរូចាវចរោ
ទត្តា ធម៌ វូចនីវិញ្ញ័យេន កតត្បាចានំ អត្ថិប្បដ្ឋាយេន
បដ្ឋាយោ ។ ... ធម្មិប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ វិភត្តប្បដ្ឋ-
ាយេន បដ្ឋាយោ អវិភត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។

[២០៦] : មានុយោ បដ្ឋានំ អាម្មុលោ តិលិណិ អនិ-
ចានិយោ បដ្ឋានំ អនន្តរោ បដ្ឋានំ សាធនន្តរោ បដ្ឋានំ សហ-
ជាតោ បដ្ឋានំ អត្តាមាត្តោ ទ្វេ វិស្សយេន សាត្ត ឧបនិស្ស-
យេន បដ្ឋានំ បុរោជាតោ ទ្វេ បដ្ឋាជាតោ ទ្វេ រោសវិណិ
តិលិណិ កាម្ម បដ្ឋានំ វិចារកោ ទ្វេ អាហារោ បដ្ឋានំ វិញ្ញ័-
យេន បដ្ឋានំ លាណេន បដ្ឋានំ បរិក្ខេ បដ្ឋានំ សាធស្សុត្តេ ទ្វេ

សហជាត គឺ អរូចាវចរក្នុង ១ ជន វត្ថុនៃ ជាប់រួម ខែ ១១ ព្រា
រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ១១ ២ ... ។ អរូចាវចរមិត្ត ធម្មរូចាវចរមិត្ត
ជាប់រួម ខែ ១១ អរូចាវចរមិត្ត រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ប្រាថេសសហជាត
បដ្ឋាជាត អាហារ វិញ្ញ័យ ។ សហជាត គឺ ពួកអរូចាវចរក្នុង ១
ពួកមហាគុតជន ជាប់រួម ខែ ១១ វិញ្ញសមុដ្ឋាត្តោ រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ។
បដ្ឋាជាត គឺ ពួកអរូចាវចរក្នុង ១ ជន វិញ្ញសមុដ្ឋាត្តោ រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ខែ
កាយនោ រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ។ បដ្ឋាជាត គឺ ពួកអរូចាវចរក្នុង ១ ប្រ-
ដិវិញ្ញ័យជន ជាប់រួម ខែ ១១ វិញ្ញសមុដ្ឋាត្តោ រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ។ ...
សាធស្សុត្តោ រោយអត្ថិប្បដ្ឋាយ ជាប់រួម រោយវិភត្តប្បដ្ឋាយ ជាប់រួម
រោយអវិភត្តប្បដ្ឋាយ ។

[២០៦] ក្នុងវេទកុប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មាន
ព្រះ ៣ ក្នុងអតិបតិប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងអនន្តរាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២
ក្នុងសមនន្តរាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងសហជាតាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៤
ក្នុងកតត្បាចានាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៧ ក្នុង
ឧបនិស្សយាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងបុរោជាតាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុង
បដ្ឋាជាតាប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងរោសវិណិប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ៣ ក្នុង
កាម្មប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងវេទកុប្បដ្ឋាយ
មានព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មាន
ព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២ ក្នុងវិញ្ញយោប្បដ្ឋាយ មានព្រះ ២

វិប្បយុត្ត តំណា អត្ថិយា សត្ត ធនិយា ចត្តាវិ វិគតោ
ចត្តាវិ អវិគតោ សត្ត ។

[២១៧] អរូបាវចនេ ធាត្នោ អរូបាវចនស្ស ធម្មស្ស
អាម្ពណប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា សហជាតប្បដ្ឋាយេន
មទ្ធាយា ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា កេម្មប្បដ្ឋា-
យេន មទ្ធាយា ។ អរូបាវចនេ ធាត្នោ ឧអរូបាវចនស្ស
ធម្មស្ស អាម្ពណប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា សហជាត-
ប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា
មច្ឆាជាតប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា ។ អរូបាវចនេ ធាត្នោ
អរូបាវចនស្ស ម ឧអរូបាវចនស្ស ម ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា ។ ឧអរូបាវចនេ ធាត្នោ
ឧអរូបាវចនស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា
សហជាតប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន
មទ្ធាយា មុរេជាតប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា មច្ឆាជាតប្បដ្ឋា-
យេន មទ្ធាយា កេម្មប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា វិហារ-
ប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា វិទ្ធិប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា ។
ឧអរូបាវចនេ ធាត្នោ អរូបាវចនស្ស ធម្មស្ស ឧបទិ-
ស្សយប្បដ្ឋាយេន មទ្ធាយា មុរេជាតប្បដ្ឋាយេន មទ្ធា-
យា ។ អរូបាវចនេ ម ឧអរូបាវចនេ ម មច្ឆា

ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋាយ មានៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បដ្ឋាយ មានៈ ៧ ក្នុង
ធនិប្បដ្ឋាយ មានៈ ២ ក្នុងវិគតប្បដ្ឋាយ មានៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋាយ
មានៈ ៧ ។

[២១៧] អរូបាវចនេ ជាបដ្ឋិយ ខែអរូបាវចនេ ដោយអា-
ម្ពណប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយ
ឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយកេម្មប្បដ្ឋិយ ។ អរូបាវចនេ ជា
បដ្ឋិយ ខែឧអរូបាវចនេ ដោយអាម្ពណប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយ
សហជាតប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយ
មច្ឆាជាតប្បដ្ឋិយ ។ អរូបាវចនេ ជាបដ្ឋិយ ខែអរូបាវចនេនិមិត្ត ខែ
ឧអរូបាវចនេនិមិត្ត ដោយសហជាតប្បដ្ឋិយ ។ អរូបាវចនេ ជាបដ្ឋិយ
ខែឧអរូបាវចនេ ដោយអាម្ពណប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយសហជាតប្ប-
ដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយមុរេជាតប្ប-
ដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយមច្ឆាជាតប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយកេម្មប្បដ្ឋិយ
ជាបដ្ឋិយ ដោយអាហារប្បដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ដោយវិទ្ធិប្បដ្ឋិយ ។
ឧអរូបាវចនេ ជាបដ្ឋិយ ខែអរូបាវចនេ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋិយ
ប្បដ្ឋិយ ដោយអាម្ពណប្បដ្ឋិយ ។ អរូបាវចនេនិមិត្ត ឧអរូបាវចនេនិមិត្ត

អនុចារិចារស្ស ធម្មស្ស សមាសិកប្បដ្ឋាយេន ចច្ចយេន
ធម្មសិកប្បដ្ឋាយេន ចច្ចាយោ ។ អនុចារិចារេ ច ធម្មចារិ
វិចារេ ច ធម្មា ធម្មចារិចារស្ស ធម្មស្ស សមាសិកប្ប
ដ្ឋាយេន ចច្ចាយោ ធម្មសិកប្បដ្ឋាយេន ចច្ចាយោ អា
ចារិប្បដ្ឋាយេន ចច្ចាយោ ឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋាយេន ចច្ចយេន ។

(២០៧) ធមោតុយោ សត្ត ធមោតុយោ សត្ត
ធមតិបតិយោ សត្ត ធមទទ្កោ សត្ត ធមសមទទ្កោ សត្ត
ធមសាសិកេ មញ្ញ ធមត្តាមាត្តា មញ្ញ ធមិស្សយេ មញ្ញ
ធមទេវិស្សយេ សត្ត ធម្មោសិកេ ធម ធមត្តាសិកេ សត្ត
ធមសម្មយុត្តេ មញ្ញ ធមិស្សយុត្តេ មត្តាវិ ធមោតុយោ មត្តាវិ
ធមោតុយោ សត្ត ធមោវិកេតេ សត្ត ធមោវិកេតេ មត្តាវិ ។

(២០៧) ធមោតុប្បដ្ឋាយោ ធមោតុយោ មត្តាវិ . . .
ធមតិបតិយោ មត្តាវិ ធមទទ្កោ ធមសមទទ្កោ មត្តាវិ
ធមត្តាមាត្តា មញ្ញ ធមទេវិស្សយេ មត្តាវិ ធមសម្មយុត្តេ
មញ្ញ ធមិស្សយុត្តេ មញ្ញ ធមោតុយោ មត្តាវិ ធមោវិកេតេ
មត្តាវិ ។

ជាច្ច័យ វិនិច្ឆ័យវិចារេមិ ដោយសហជាតប្បដ្ឋ័យ ជាច្ច័យ ដោយ
បារជាតប្បដ្ឋ័យ ។ កប្បចារិចារេមិក្កិ ធម្មចារិចារេមិក្កិ ជាច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ
វិនិច្ឆ័យ ដោយសហជាតប្បដ្ឋ័យ ជាច្ច័យ ដោយប្រជាតប្បដ្ឋ័យ
ជាច្ច័យ ដោយកហាប្បដ្ឋ័យ ជាច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋ័យ ។

(២០៧) ក្កិធមោតុប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមោតុយោប្បដ្ឋ័យ
មានព័រ ៧ ក្កិធមតិបតិប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមទទ្កោប្បដ្ឋ័យ មាន
ព័រ ៧ ក្កិធមសមទទ្កោប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមសាសិកប្បដ្ឋ័យ
មានព័រ ៧ ក្កិធមត្តាមាត្តាប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមិស្សយេប្បដ្ឋ័យ
មានព័រ ៧ ក្កិធមទេវិស្សយេប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមសម្មយុត្តប្បដ្ឋ័យ
មានព័រ ៧ ក្កិធមិស្សយុត្តប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមោតុប្បដ្ឋ័យ មាន
ព័រ ៧ ក្កិធមោតុប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមោវិកេតេប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧
ក្កិធមោវិកេតេប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ។

(២០៧) ក្កិធមោតុយោប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមោតុប្បដ្ឋ័យ
. . . ក្កិធមតិបតិប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមទទ្កោប្បដ្ឋ័យ ធមិធមសម
ទទ្កោប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមសាសិកប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមត្តា
មាត្តាប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមិស្សយេប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមទេវិ
ស្សយេប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមសម្មយុត្តប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិ
ធមិស្សយុត្តប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមោតុប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ក្កិធមោ
វិកេតេប្បដ្ឋ័យ មានព័រ ៧ ។

និយ្យាណិកទុក្ខំ បដិច្ចវិវា

[២៦០] ធាតុប្បដ្ឋយា អាម្មណោ ភីណិ ...
អនិច្ចតិយា ចត្តារិ ។ អនុលោមមាតិកា វិគ្គារេត្តា ។
... អរិកេតេ សត្ត ។

អរិកេតេ ភីណិ ។

បរិយាបន្នទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

[២៦១] ចរិយាបន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ចរិយាបន្ថោ
ធាតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា ចរិយាបន្ថំ ដកំ ទន្ធី
បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិក្ខុសមុត្តា ខន្ធា ទ្រិ ទ្រេ ទទ្រេ
... បដិសន្ធិ ។

យថា ធម្មន្តរទុកេ លោកិយ ទុកំ

យំ ឥមេន្យំ ទុកំ កាតត្ថំ ចិញ្ញាណតារណំ ។

បរិយាបន្នទុក្ខំ ភីណិ ។

និយ្យាណិកទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

[២៦២] និយ្យាណិកំ ធម្មំ បដិច្ច និយ្យាណិ-
កេតេ ធាតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា និយ្យាណិកំ
ដកំ ទន្ធី បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្រិ ទ្រេ ទទ្រេ ... ។

និយ្យាណិកទុក្ខំ បដិច្ចវិវា

[២៦៣] ភ្នំអាម្មណប្បដ្ឋយ មានពៈ ៣ ព្រះវេហិតុប្បដ្ឋយ
... ភ្នំអនិច្ចតិប្បដ្ឋយ មានពៈ ៤ ។ វត្តលោមមាតិកា បណ្ឌិត
ភប្បិធិវាស្តារផលិច្ឆុ ។ ... ភ្នំអរិកេតេប្បដ្ឋយ មានពៈ ៧ ។

ចប់ អរិកេតេ ។

បរិយាបន្នទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

[២៦៤] បរិយាបន្នតមិ (ធម៌វេលាបដិច្ចលក្ខណៈវិដ្តុ) អាស្រ័យ
ទ្វេវិយាបន្នតមិ វេហិតេវជ្ជនិ ព្រះវេហិតុប្បដ្ឋយ ភី ខន្ធ ៣ ភ្នំ
ចិក្ខុសមុត្តាខ្យលក្ខី អាស្រ័យ ទ្វេវិយាបន្នតុខ ១ ទ្វេវិយា ២ ... ភី
បដិសន្ធិ ។

រោគិយទុក្ខំ ភ្នំធម្មន្តរទុក្ខំ យ៉ាណិកា ទុក្ខំខេនិកំ បណ្ឌិត
ភប្បិធិ យ៉ាណិកេតេ វត្តលោមមាតិកាវេហិតុប្បដ្ឋយ ។

ចប់ បរិយាបន្នទុក្ខំ ។

និយ្យាណិកទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

[២៦៥] និយ្យាណិកតមិ (ធម៌វេហិតេវជ្ជនិកំសត្វាចេត្តាចារិកៈ)
អាស្រ័យ ទ្វេវិយាបន្នតមិ វេហិតេវជ្ជនិ ព្រះវេហិតុប្បដ្ឋយ
ភី ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ ទ្វេវិយាបន្នតុខ ១ ទ្វេវិយា ២ ... ។

នយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ នាម្មា ឧប្បជ្ឈតិ
 ហេតុប្បដ្ឋយា និយ្យានិកេ ខន្ធេ បដិច្ចំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ។ និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច និយ្យានិកោ ច
 អនិយ្យានិកោ ច នាម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បដ្ឋយា
 និយ្យានិកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច នយោ ខន្ធា ចិត្តស-
 មុដ្ឋានញ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ
 បដិច្ច អនិយ្យានិកោ នាម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា
 អនិយ្យានិកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច នយោ ខន្ធា ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានញ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វដិសន្តិក្កុរណា ខន្ធេ
 បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ បហាត្ថវំ . . . ។
 និយ្យានិកញ អនិយ្យានិកញ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យា-
 និកោ នាម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋយា និយ្យានិកេ
 ខន្ធេ ច បហាត្ថវេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(២១៣) ហេតុយោ បញ្ច អាវុស្តោ ទ្វេ អនិ-
 បតិយោ បញ្ច អនុត្តារ ទ្វេ សមនុត្តារ ទ្វេ សហលាភ
 បញ្ច អញ្ញាមញ្ញេ ទ្វេ វិស្សាយ បញ្ច ឧបវិស្សាយ
 ទ្វេ ធម្មតាតេ ទ្វេ វាសវិទេ ទ្វេ កាម្ម បញ្ច វិទាកេ
 ឯកំ អាហារេ បញ្ច វិវិទតេ បញ្ច ។

អនិយ្យានិកធម្មំ (អនិមនិវេទនាត្រ្យ) ធីតិកនាំសន្ធាចត្តោភវិដ្ឋិ) អស្រ័យ
 ខ្លឹមនិយ្យានិកធម្មំ រើយភីតាឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋា-
 មរូប អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកក្នុង ៗ និយ្យានិកធម្មិត្តិ អនិយ្យា-
 និកធម្មិត្តិ អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកធម្មំ រើយភីតាឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
 ដ្ឋយ គឺ ខន្ធាត្តិ ចិត្តសមុដ្ឋាមរូបត្តិ អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកក្នុង ១
 ខ្លឹមខន្ធនំ . . . ។ អនិយ្យានិកធម្មំ អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកធម្មំ រើយ
 ភីតាឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធាត្តិ ចិត្តសមុដ្ឋាមរូបត្តិ អ-
 ស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកក្នុង ១ ខ្លឹមខន្ធនំ . . . ត្រុ អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យា-
 និក ខន្ធាត្តិ អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកក្នុង ១ ខន្ធាត្តិ ខន្ធាត្តិ ខន្ធាត្តិ បហាត្ថវេ
 . . . ។ អនិយ្យានិកធម្មំ អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកធម្មំ រើយ ខ្លឹមនិយ្យា-
 និកធម្មំ រើយភីតាឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋាមរូប
 អស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យានិកក្នុង រើយ ខ្លឹមនិយ្យានិកក្នុង រើយ ។

(២១៤) ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៥ ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋយ
 ហេតុវា ៤ ក្នុងអនិមនិវេទនាប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៥ ក្នុងអនុត្តារប្បដ្ឋយ ហេតុ
 វា ៤ ក្នុងសមនុត្តារប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៤ ក្នុងសហលាភប្បដ្ឋយ ហេតុ
 វា ៥ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៤ ក្នុងវិស្សាយប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៥
 ក្នុងឧបវិស្សាយប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៤ ក្នុងធម្មតាតេប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៤
 ក្នុងវាសវិទេប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៤ ក្នុងកាម្មប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៥ ក្នុងវិទាកេ
 ប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៥ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ ហេតុវា ៥ ក្នុងវិវិទតេប្ប-
 ដ្ឋយ ហេតុវា ៥ ។

[២០២] រិយ្យាវិធាន ធម្មំ បដិទ្ធ រិយ្យាវិធានា
 ធម្មោ ទប្បន្នតិ នបុរោជាតប្បទ្ធាយា អរូប រិយ្យា-
 វិធានំ ឯកំ ទន្ធិ ។ រេ ។ រិយ្យាវិធានំ ធម្មំ បដិទ្ធ
 អរិយ្យាវិធានោ ធម្មោ ទប្បន្នតិ នបុរោជាតប្បទ្ធាយា
 រិយ្យាវិធានោ ទន្ធិ បដិទ្ធ វិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ ។
 អរិយ្យាវិធានំ ធម្មំ បដិទ្ធ អរិយ្យាវិធានោ ធម្មោ
 ទប្បន្នតិ នបុរោជាតប្បទ្ធាយា អរូប អរិយ្យាវិធានំ
 ឯកំ ទន្ធិ បដិទ្ធ តាយា បន្ទា ទ្វេ ទន្ធិ ...
 អរិយ្យាវិធានោ ទន្ធិ បដិទ្ធ វិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិ-
 សន្និ យាវ វសញ្ញសន្តា ។ រិយ្យាវិធានោ រិយ្យា-
 វិធានោ ធម្មំ បដិទ្ធ អរិយ្យាវិធានោ ធម្មោ
 ទប្បន្នតិ នបុរោជាតប្បទ្ធាយា រិយ្យាវិធានោ ទន្ធិ ធម្ម-
 មហាក្ករោ ព បដិទ្ធ វិគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[២០៧] ដោយនាយ ឯកំ នសាស្ត្រណ ធីណិ
 នសនិបតិយោ ទ្វេ នសន្ត្រា ធីណិ នទ្ធិបនិស្សយេ
 ធីណិ នបុរោជាត កត្តាវិ នបន្ទាជាត វត្សា នសា-
 សេវេន ធីណិ នសាស្ត្រ ទ្វេ វិទិវារោ បត្ស នសា-
 សាវេ ឯកំ នសម្រូយេ ឯកំ នយោ ឯ ឯកំ
 នសាស្ត្រ ឯកំ នសម្រូយេ ធីណិ វេទ្ធិយុវ្យុន្ត ទ្វេ

[២០២] រិយ្យាវិធានា អស្រ័យ ខ្លាចរិយ្យាវិធានាមិ រើបកើត
 រឿង គ្រោះនបុរោជាតប្បទ្ធាយា គឺ រិយ្យាវិធានក្ខត្ត ១ ក្នុងកម្រ ។ រេ ។
 អរិយ្យាវិធានាមិ អស្រ័យ ខ្លាចរិយ្យាវិធានាមិ រើបកើតរឿង គ្រោះ
 នបុរោជាតប្បទ្ធាយា គឺ វិគ្គសមុដ្ឋានកម្រ អស្រ័យ ខ្លាចរិយ្យាវិធានក្ខត្ត ។
 អរិយ្យាវិធានាមិ អស្រ័យ ខ្លាចអរិយ្យាវិធានាមិ រើបកើតរឿង គ្រោះ
 នបុរោជាតប្បទ្ធាយា គឺ ទន្ធិ ៧ អស្រ័យ ខ្លាចអរិយ្យាវិធានក្ខត្ត ១ ក្នុង
 កម្រ ខ្លាច ២ ... វិគ្គសមុដ្ឋានកម្រ អស្រ័យ ខ្លាចអរិយ្យា-
 វិធានក្ខត្ត គឺ បដិសន្ធិ ពហុបដិសន្ធិសេវាសត្វ ។ អរិយ្យាវិធានាមិ
 អស្រ័យ ខ្លាចរិយ្យាវិធានាមិវេទិ ខ្លាចរិយ្យាវិធានាមិវេទិ រើបកើតរឿង
 គ្រោះនបុរោជាតប្បទ្ធាយា គឺ វិគ្គសមុដ្ឋានកម្រ អស្រ័យ ខ្លាចរិយ្យា-
 វិធានក្ខត្តវេទិ ខ្លាចរិយ្យាវិធានក្ខត្តវេទិ ។

[២០៧] ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ១ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា
 មានវា ៧ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ២ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មាន
 វា ៧ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ៧ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មាន
 វា ២ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ២ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មាន
 វា ៧ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ២ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ២
 ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ១ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ១
 ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ១ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ១ ក្នុង
 នាយកប្បទ្ធាយា មានវា ៧ ក្នុងនាយកប្បទ្ធាយា មានវា ៦

លោកខ្ញុំយា តិណិ លោកខេត តិណិ ។
ឥតេ ទ្វេ កណនាបិ
សហជាតវរោបិ កាតតា ។

បច្ចុយវិភា

(២០៨) និយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា និយ្យាមនិក្ខេប
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា តិណិ បដិច្ចសនិ-
សា ។ វានិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា អនិយ្យាមនិក្ខេប
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា វានិយ្យាមនិក្ខេប ឯកំ
ទង្គំ បច្ចុយា គាយា ទត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានតា រូបំ
យាវ អដ្ឋង្គិកា មហាក្ខតា វង្គំ បច្ចុយា អនិយ្យា-
មនិក្ខេប ទត្តា ។ វានិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា និយ្យា-
មនិក្ខេប ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា វង្គំ បច្ចុយា
និយ្យាមនិក្ខេប ទត្តា ។ វានិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា
និយ្យាមនិក្ខេប ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា វង្គំ បច្ចុយា និយ្យាមនិក្ខេប ទត្តា មហា-
ក្ខតេ បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ និយ្យាមនិក្ខេប
អនិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា និយ្យាមនិក្ខេប ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា និយ្យាមនិក្ខេប ឯកំ ទត្តា
វង្គំ បច្ចុយា គាយា ទត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានំ ។

ក្នុងនាមនិយ្យាមនិក្ខេប មានវិភាគ ក្នុងនាមនិយ្យាមនិក្ខេប មានវិភាគ ។
ការវិភាគ ២ ក្រៅនេះក្តី សហជាតវរោបិក្តី
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផស្សៈ ។

បច្ចុយវិភាគ

(២០៨) និយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា និយ្យាមនិក្ខេប
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា តិណិ បដិច្ចសនិ-
សា ។ វានិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា អនិយ្យាមនិក្ខេប
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា វានិយ្យាមនិក្ខេប ឯកំ
ទង្គំ បច្ចុយា គាយា ទត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានតា រូបំ
យាវ អដ្ឋង្គិកា មហាក្ខតា វង្គំ បច្ចុយា អនិយ្យា-
មនិក្ខេប ទត្តា ។ វានិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា និយ្យា-
មនិក្ខេប ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា វង្គំ បច្ចុយា
និយ្យាមនិក្ខេប ទត្តា ។ វានិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា
និយ្យាមនិក្ខេប ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា វង្គំ បច្ចុយា និយ្យាមនិក្ខេប ទត្តា មហា-
ក្ខតេ បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ និយ្យាមនិក្ខេប
អនិយ្យាមនិក្ខេប ធម្មំ បច្ចុយា និយ្យាមនិក្ខេប ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា និយ្យាមនិក្ខេប ឯកំ ទត្តា
វង្គំ បច្ចុយា គាយា ទត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានំ ។

និយ្យានិកកញ្ច អនិយ្យានិកកញ្ច ធម្មំ បទ្ធកាយ អនិ-
 យ្យានិកោ ធម្មោ ទុច្ចរដ្ឋានំ ហេតុប្បទូយា និយ្យា-
 និកោ ឧទ្ធ ឧ មហាក្កតេ ឧ បទ្ធកាយ ចំគ្គសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ។ និយ្យានិកកញ្ច អនិយ្យានិកកញ្ច ធម្មំ បទ្ធកាយ
 និយ្យានិកោ ឧ អនិយ្យានិកោ ឧ ធម្មោ ទុច្ចរដ្ឋានំ
 ហេតុប្បទូយា និយ្យានិកំ ឯកំ ឧទ្ធកញ វត្ថុញ បទ្ធក-
 យា តាយោ ឧទ្ធា ឧទ្ធ ឧទ្ធ . . . និយ្យានិកោ ឧទ្ធ
 ឧ មហាក្កតេ ឧ បទ្ធកាយ ចំគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[២១៧] ហេតុយា នវ អាម្មណោ ធម្មានិ អនិប-
 តំយា នវ អនន្តរេ ធម្មានិ សមនន្តរេ ធម្មានិ សហ-
 យានេ នវ អញ្ញាបញ្ញា ធម្មានិ និស្សយេ នវ ទប-
 និស្សយេ ធម្មានិ បុរោជានេ ធម្មានិ អាសវនេ ធម្មានិ
 កម្មេ នវ វិចារកេ ឯកំ ។ ឧ ។ អវិកតេ នវ ។

[២២០] អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បទ្ធកាយ អនិយ្យា-
 និកោ ធម្មោ ទុច្ចរដ្ឋានំ នហេតុប្បទូយា អហេតុកំ
 អនិយ្យានិកំ ឯកំ ឧទ្ធកញ បទ្ធកាយ តាយោ ឧទ្ធា
 ចំគ្គសមុដ្ឋានំ រូបំ យាវ អសញ្ញាសន្តា ឧត្តយតតំ
 បទ្ធកាយ ឧត្តវិញ្ញាណំ ។ ឧ ។ វត្ថុំ បទ្ធកាយ អលោ-
 កកោ អនិយ្យានិកោ ឧទ្ធា វិនិច្ឆ័យាសហេតុវេ

អនិយ្យានិកធម៌ វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យានិកធម៌វេ វិនិច្ឆ័យានិកធម៌វេ
 វេយភីកៈឡើង ក្រោមហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ចំគ្គសមុដ្ឋានំ វិនិវដ្តក វិនិ-
 ច្ឆ័យានិកក្នុងផង វិនិច្ឆ័យានិកក្នុងផង ។ និយ្យានិកធម៌ក្តី អនិយ្យា-
 និកធម៌ក្តី វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យានិកធម៌វេ វិនិច្ឆ័យានិកធម៌វេ វេយ-
 ភីកៈឡើង ក្រោមហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ឧទ្ធកញ វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យានិកក្នុង ១
 ផង វិនិវត្តផង វិនិច្ឆ័យ . . . ចំគ្គសមុដ្ឋានំ វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យ
 និយ្យានិកក្នុងផង វិនិច្ឆ័យានិកក្នុងផង ។

[២១៧] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងការប្តេជ្ញាប្បដ្ឋាយ មាន
 វាវៈ ២ ក្នុងវិចារកៈប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងអនន្តរេប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ២
 ក្នុងសហនន្តរេប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ២ ក្នុងសហជានប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ៧ ក្នុង
 កញ្ញាបញ្ញាប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ២ ក្នុងនិស្សយេប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងទប-
 និស្សយេប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ២ ក្នុងបុរោជានប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ២ ក្នុងអាស-
 វនប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ២ ក្នុងកម្មប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ៧ ក្នុងវិចារកៈប្បដ្ឋាយ
 មានវាវៈ ១ ។ ឧ ។ ក្នុងអវិកតប្បដ្ឋាយ មានវាវៈ ៧ ។

[២២០] អនិយ្យានិកធម៌ វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យានិកធម៌ វេយភីក-
 ឡើង ក្រោមហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ឧទ្ធកញ ក្តី ចំគ្គសមុដ្ឋានំ វិនិវដ្តក
 វិនិច្ឆ័យានិកក្នុង ១ មានហេតុកៈ វេយភីក ក្នុងសញ្ញាសន្តា
 ឧត្តវិញ្ញាណ វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យានិក ។ ឧ ។ ក្នុងអនិយ្យានិកក្នុង
 ហេតុប្បដ្ឋាយ វិនិវដ្តក វិនិច្ឆ័យ មានវាវៈ វេយភីកហេតុប្បដ្ឋាយវិនិវដ្តក

និយ្យាទិកទុក បច្ចុប្បន្ន

ទន្ទ ៨ វន្តុញ បច្ចុយា វិចិត្តិក្ខាសហគតោ
ទុទ្ធសហគតោ ហេតោ ។

[២២០] និយ្យាទិកំ ធម៌ បច្ចុយា អនិយ្យាទិ-
កោ ធម្មោ ទុប្បជ្ជតិ នអនិបតិប្បច្ចយា តិណិ ។

[២២១] និយ្យាទិកំ ធម៌ បច្ចុយា និយ្យាទិកា
ធម្មោ ទុប្បជ្ជតិ នអនិបតិប្បច្ចយា និយ្យាទិកា ទន្ទ
បច្ចុយា និយ្យាទិកា អនិបតិ ។ អនិយ្យាទិកំ ធម៌
បច្ចុយា អនិយ្យាទិកោ ធម្មោ ទុប្បជ្ជតិ នអនិប-
តិប្បច្ចយា អនិយ្យាទិកំ ធម៌ បច្ចុ បច្ចុយា យាវ
អសញ្ញាសត្តា ។ អនិយ្យាទិកំ ធម៌ បច្ចុយា និយ្យា-
ទិកោ ធម្មោ ទុប្បជ្ជតិ នអនិបតិប្បច្ចយា វន្តុ បច្ចុយា
និយ្យាទិកា អនិបតិ ។ និយ្យាទិកញ អនិយ្យាទិ-
កញ ធម៌ បច្ចុយា និយ្យាទិកោ ធម្មោ ទុប្បជ្ជតិ
នអនិបតិប្បច្ចយា និយ្យាទិកោ ទន្ទ ៨ វន្តុញ បច្ចុ-
យា និយ្យាទិកា អនិបតិ ។

[២២២] ធមោទុយា ធម៌ នរោធន្តរណ តិណិ
ធមនិបតិយា មន្តាវ ននន្តរណ តិណិ ននិបតិសរ្យយេ
តិណិ ធម្មោធម៌ មន្តាវ ននន្តរណ ធម៌ ននិបតិសរ-
យេ តិណិ ននរោធន្ត មន្តាវ ននរោធន្ត ធម៌ ននរោធន្ត

និយ្យាទិកទុក បច្ចុប្បន្ន

ប្រគបដោយទុទ្ធន្ត្រៈ ពិនិវដ្តក ធីនិភ្នកទុទ្ធន្ត្រ វេលប្រគបដោយវិចិត្តិក្ខាស
ធីនិវត្តដនិ ។

[២២១] អនិយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិវត្តកនិមមិ វេលបតិក
ឡើន ព្រោះនេករោធន្តរណប្បច្ច័យ ហទករា ៣ ។

[២២២] និយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិវត្តកនិមមិ វេលបតិក
ឡើន ព្រោះនេករាបតិប្បច្ច័យ តិ និយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិភ្នក
និយ្យាទិកទុទ្ធន្ត្រ ។ អនិយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិវត្តកនិមមិ វេល
កើតឡើន ព្រោះនេករាបតិប្បច្ច័យ តិ ពិនិវដ្តក ធីនិវត្តកនិមមិ ទ
ដលបរវល្លកអសញ្ញាសត្ត ។ និយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិវត្តកនិម-
មិ វេលកើតឡើន ព្រោះនេករាបតិប្បច្ច័យ តិ និយ្យាទិកធម៌
ពិនិវដ្តក ធីនិវត្ត ។ និយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិវត្តកនិមមិ
ធីនិវត្តកនិមមិ វេលកើតឡើន ព្រោះនេករាបតិប្បច្ច័យ តិ
និយ្យាទិកធម៌ ពិនិវដ្តក ធីនិភ្នកនិមមិ ពិនិវត្តកនិមមិ ធីនិវត្តក ។

[២២៣] ក្នុងនោហតុប្បច្ច័យ ហទករា ១ ក្នុងនោហតុប្ប-
ច្ច័យ ហទករា ៣ ក្នុងនេករាបតិប្បច្ច័យ ហទករា ២ ក្នុង
នេករាប្បច្ច័យ ហទករា ៣ ក្នុងនេករាបតិប្បច្ច័យ ហទករា ៣
ក្នុងនេករាបតិប្បច្ច័យ ហទករា ២ ក្នុងនេករាបតិប្បច្ច័យ ហទ
ករា ៤ ក្នុងនោហតុប្បច្ច័យ ហទករា ៣ ក្នុងនោហតុប្បច្ច័យ
ហទករា ២ ក្នុងនោហតុប្បច្ច័យ ហទករា ៤ ក្នុងនោហតុប្បច្ច័យ

ឯកំ នឥន្ទ្រិយ ឯកំ នណារេ ឯកំ នមក្កេ ឯកំ
នសឡយុត្តេ ភីណិ នវិវាយុត្ត ទ្វេ ពោធិ្ឋិយោ
ភីណិ ពោវិកេតេ ភីណិ ។

ឯវំ ឥត្តេវ ទ្វេ វណាចាថិ

វិស្សយវារោថិ កាតត្តា ។

លីសដ្ឋិវិពា

(២២២) និយ្យនិកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋោ និយ្យនិកោ
នេឡា ទប្បដ្ឋិតិ ហេតុប្បដ្ឋយោ និយ្យនិកំ ឯកំ ខន្ធំ
សំសដ្ឋា តេយោ ទត្តា ទ្វេ ខាទ្ធ . . . ។ អនិយ្យ-
និកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋោ អនិយ្យនិកោ នេឡា ទប្បដ្ឋិតិ
ហេតុប្បដ្ឋយោ អនិយ្យនិកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា
តេយោ ទត្តា ទ្វេ ខាទ្ធ . . . បដិសន្ធិ ។

[២២៥] ហេតុយោ ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សទ្ធិត្ត ទ្វេ

វិចារេតេ ឯកំ វវិកេតេ ទ្វេ ។

[២២៦] នហេតុយោ ឯកំ មេតំបតិយោ

ទ្វេ នធម្មវិចារេ ទ្វេ នបច្ឆាវិចារេ ទ្វេ នអារសាវចេ
ឯកំ នឥន្ទ្រ ទ្វេ នវិវាយេតេ ទ្វេ នណារេ ឯកំ

មានវា: ១ ក្នុងនឥន្ទ្រប្បដ្ឋយោ មានវា: ១ ក្នុងនណារេប្បដ្ឋយោ មាន
វា: ១ ក្នុងនឥន្ទ្រប្បដ្ឋយោ មានវា: ១ ក្នុងនសឡយុត្តប្បដ្ឋយោ មាន
វា: ៣ ក្នុងនវិវាយុត្តប្បដ្ឋយោ មានវា: ២ ក្នុងនពោធិ្ឋិយោ មាន
វា: ៣ ក្នុងនពោវិកេតេប្បដ្ឋយោ មានវា: ៣ ។

ការពបំវា: ២ ព្រាវនេភី វិស្សយវារេភី

បណ្ឌិត ភម្យៈទ្វេ យ៉ាងនេះចុះ ។

លីសដ្ឋិវិពា:

(២២២) និយ្យនិកេតមិ លាយវ្យំ នីធិនិយ្យនិកេតមិ វេបកើត
ឡើង ព្រាវហេតុប្បដ្ឋយោ គឺ ខន្ធ ៣ លាយវ្យំ នីធិនិយ្យនិកេតុត្ត ១
នីធិខន្ធ ២ . . . ។ អនិយ្យនិកេតមិ លាយវ្យំ នីធិនិយ្យនិកេតមិ
វេបកើតឡើង ព្រាវហេតុប្បដ្ឋយោ គឺ ខន្ធ ៣ លាយវ្យំ នីធិនិ-
និយ្យនិកេតុត្ត ១ នីធិខន្ធ ២ . . . គឺ បដិសន្ធិ ។

(២២៥) ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយោ មានវា: ២ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយោ

មានវា: ២ ក្នុងបច្ឆាវិចារេសំសុត្តនៃមានវា: ២ ក្នុងវិចារេប្បដ្ឋយោ
មានវា: ១ ក្នុងវិវាយុត្តប្បដ្ឋយោ មានវា: ២ ។

(២២៦) ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយោ មានវា: ១ ក្នុងនមេតំបតិប្បដ្ឋយោ

មានវា: ២ ក្នុងនធម្មវិចារេប្បដ្ឋយោ មានវា: ២ ក្នុងនបច្ឆាវិចារេប្បដ្ឋយោ
មានវា: ២ ក្នុងនអារសាវចេប្បដ្ឋយោ មានវា: ១ ក្នុងនឥន្ទ្រប្បដ្ឋយោ មាន
វា: ២ ក្នុងនវិវាយុត្តប្បដ្ឋយោ មានវា: ២ ក្នុងនពោធិ្ឋិយោ មានវា: ១

ធម្មត្ថំ វិគំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឃុំ ឥតារ ទ្វេ គណនាវិ សម្បយុត្តវំ វេចិ កាតត្វា ។

បញ្ញាវិហ

[២២៧] វិយ្យាបិកា ទន្ទោ វិយ្យាបិកស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ វិយ្យាបិកា ហេតុ
សម្បយុត្តកាចំ ទទ្ធាចំ ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ ។
មូលំ វិយ្យាបិកា ហេតុ វិញ្ញសមុត្តាទាចំ វូតាចំ ហេតុ-
ប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ ។ មូលំ វិយ្យាបិកា ហេតុ សម្ប-
យុត្តកាចំ ទទ្ធាចំ វិញ្ញសមុត្តាទាទណ្ណំ វូតាចំ ហេតុ-
ប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ ។ អវិយ្យាបិកា ទន្ទោ អវិយ្យា-
បិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ អវិយ្យា-
បិកា ហេតុ សម្បយុត្តកាចំ ទទ្ធាចំ វិញ្ញសមុត្តាទា-
ទណ្ណំ វូតាចំ ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ បដិសទ្ធិ ។

[២២៨] វិយ្យាបិកា ទន្ទោ អវិយ្យាបិកស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ អវិយ្យា ឥត្តា វុដ្ឋ-
ហិទ្ធា មត្តំ អន្ធហវុត្តន្តំ វេទោវាយម្ហាណាធម វិយ្យា-
បិកាវិញ្ញសមុត្តស្ស វិញ្ញំ វិទន្តំ វិយ្យាបិកា ទទ្ធា
វេទោវាយម្ហាណស្ស បុរេន្ធ ។ មេ ។ អនាគតសញ្ញា-
ណស្ស អវុត្តនាយ អវុត្តនាយ ប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយំ ។

ក្នុងឧប្បនិក្ខេប មានពីរ៖ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានពីរ៖ ២ ។

ការព្រមពីរ៖ ២ ក្រៅពីនេះក្តី សម្បយុត្តពីរ៖ ក្តី

បណ្ឌិត ឥហិមេ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ញាវិវៈ

[២២៧] វិយ្យាបិកា ជាបច្ច័យ វៃវិយ្យាបិកា ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ពួកវិយ្យាបិកាហេតុ ជាបច្ច័យ វៃពួកសម្បយុត្តកត្ត
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ ។ មូល គឺ ពួកវិយ្យាបិកាហេតុ ជាបច្ច័យ វៃពួក
វិញ្ញសមុត្តាទាទណ្ណ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ ។ មូល គឺ ពួកវិយ្យាបិកាហេតុ
ជាបច្ច័យ វៃពួកសម្បយុត្តកត្តដ៏ វៃពួកវិញ្ញសមុត្តាទាទណ្ណ ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋយ ។ អវិយ្យាបិកា ជាបច្ច័យ វៃអវិយ្យាបិកា ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ពួកអវិយ្យាបិកាហេតុ ជាបច្ច័យ វៃពួកសម្បយុត្តកត្ត
ដ៏ វៃពួកវិញ្ញសមុត្តាទាទណ្ណ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺ បដិសទ្ធិ ។

[២២៨] វិយ្យាបិកា ជាបច្ច័យ វៃអវិយ្យាបិកា ដោយហេតុ-
ប្បដ្ឋយ គឺ ពួកវេទោវាយ វេទន្ត វេទន្ត វេទន្ត វេទន្ត ដ៏
ដ្ឋិតិ វៃបុគ្គលក្រុមហេតុវិយ្យាបិកា ដោយហេតុប្បដ្ឋយ ពួក
ពួកវិយ្យាបិកា (ជាបច្ច័យ) វៃវេទោវាយ ក្នុងពេលមុន ។ មេ ។
ជាបច្ច័យ វៃការព្រមពីរ ឬវេទោវាយ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ ។

អនិយ្យនិកាយ ធម្មោ អនិយ្យនិកាយស្ស ធម្មស្ស អា-
នុលោមទុក្ខយេន ធម្មយោ នាមំ . . . សីលំ . . . និទា-
សវគម្ពំ កត្តា តំ បដ្ឋវេក្ខនំ អសន្នាមតិ វាតិ-
នទ្ធិតំ តំ អាត្ម ពនោ ។ មេ ។ វោមធម្មន្តំ ធម្មន្តតំ
បុព្វ សុតិទ្ធិនាមិ . . . ឈាត ។ មេ ។ អរិយា
សំ បដ្ឋវេក្ខនំ ជិន្ជានំ បដ្ឋវេក្ខនំ ជិន្ជានំ កោត្រ-
កុស្ស វេទានស្ស ផលស្ស អាវុជ្ជនាយ វាមុលាប្ប-
ទ្ធាយន ធម្មយោ អរិយា អហិរេ និរោសេ . . .
វិក្កុក្កនោ និរោសេ . . . បុព្វ សមុទាមិទ្ធិនំ . . . ចក្កំ
. . . វត្ថុ . . . អនិយ្យនិកោ ខនេ អនិទ្ធានោ ។ មេ ។
វោមធម្មន្តំ ធម្មន្តតំ ជិន្ជានំ ធម្មយោ វរំ បស្សនិ
ជិន្ជាយ វេទាននាយោ សន្តំ សុលោមំ វេទានយិយ-
ញ្ញាលោម អនិយ្យនិកាមិទ្ធិសម្មន្តស្ស ជន្តំ វាចានំ
អាតាសាធម្មាយនំ វិញ្ញាលញ្ញាយននស្ស អាតិ-
ញ្ញាយននំ វេទសញ្ញាយសញ្ញាយននស្ស វុទ្ធាយននំ
ធម្មវិញ្ញាលស្ស វោជ្ជនាយននំ កាយវិញ្ញាលស្ស
អនិយ្យនិកោ ខនោ ធម្មវិញ្ញាលស្ស វេទានយិ-
យញ្ញាលស្ស បុព្វនិកាមទុក្ខន្តិញ្ញាលស្ស យថា-
កម្មបបទ្ធិញ្ញាលស្ស អនាគតសញ្ញាលស្ស វេទនាយ

អនិយ្យនិកាយ ជាបច្ច័យ វោអនិយ្យនិកាយ ដោយការមូលាប្បដ្ឋិយ-
នំ ភូតោ . . . ភូតិល . . . ថេ ភូតាបុស្សេនេ ហើយនិចារណា
ភូតាបុស្សោ ត្រេតោ វិភាយ ពនោ ប្រាជ្ញ ភូតាបុស្សោ ។ មេ ។
វោមធម្មន្តំ វេទាននៃ ដែលចុះសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . .
និរោសេ ។ មេ ។ ភូតាបុស្សោ ជិចារណា ភូតិល ជិចារណា ភូត-
ាបុស្សោ ធម្មនិចារណា ជាបច្ច័យ វោតាបុស្សោ វេទានោ ផល នៃ
និយាជិចារណា ដោយការមូលាប្បដ្ឋិយ ភូតាបុស្សោ យើញ្ញាបុស្ស-
ភូតិលេស ដែលសន្សំហើយ . . . ភូតិលេស ដែលសន្សំ
សន្សំហើយ . . . ដែលចុះដាលភ្លើងហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ភូត-
ិល . . . ភូតិក . . . (ជិចារណា) ភូតិកាមិយ្យនិកាមិ ថាមិទ្ធិនំ
។ មេ ។ វោមធម្មន្តំ វេទាននៃ មុន យើញ្ញា ភូតិល ដោយនិចារណា
ភូតិលេស ដោយនិចារណាមុន នឹង ភូតិក យស្សក្នុងកាល
ដោយអនិយ្យនិកាយ ដោយវេទាននៃ វិញ្ញាល អាតាសាធម្មាយនោ
(ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាលញ្ញាយនោ អាតិញ្ញាយនោ (ជាបច្ច័យ) នៃ
វេទសញ្ញាយនោ វុទ្ធាយនោ (ជាបច្ច័យ) នៃធម្មវិញ្ញាល
នាយនោ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាល ភូតិកយ្យនិកាមិ
ជាបច្ច័យ នៃនិយាជិចារណា ភូតិកវិញ្ញាល វេទាននៃវិញ្ញាល
ភូតិកសាទុក្ខនិញ្ញាល យក្កបុសញ្ញាល នឹងវេទាននៃវិញ្ញាល

យោនា វុដ្ឋហិត្វា ។ យេ ។ អរិយា ផលំ កុំ កត្វា
មច្ចុវេត្តុន្តិ ឯត្វានំ កុំ កត្វា មច្ចុវេត្តុន្តិ ឯត្វានំ
កោត្រកុស្ស វេនាទស្ស ផលស្ស អនិមតិប្បដ្ឋាយេន
មច្ចុវេយា មត្តុំ ... វត្តុំ ... អនិយ្យានិកោ ។ ទុ កុំ
កត្វា អស្សារិកិ អតិទទ្ធតិ តំ កុំ កត្វា វគោ
ឧប្បដ្ឋតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បដ្ឋតិ ។ សហជាតាធិមតិ អនិយ្យា-
និកា អនិមតិ សឡយេត្តតានំ ទត្វានំ វិក្កុសមុដ្ឋាទា-
មត្វា ត្វានំ អនិមតិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុវេយា ។ អនិយ្យា-
និកោ ធាត្វា វិយ្យាទិកស្ស ធម្មស្ស អនិមតិប្បដ្ឋ-
ាយេន មច្ចុវេយា អនុណាមិមតិ វិត្តានំ មត្តុស្ស
អនិមតិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុវេយា ។

(២៣០) វិយ្យាទិកោ ធាត្វា អនិយ្យានិ-
កស្ស ធម្មស្ស អនុណាមិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុវេយា មត្តុ-
ផលស្ស អនុណាមិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុវេយា ។ អនិយ្យា-
និកោ ធាត្វា អនិយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស អនុណាមិប្បដ្ឋ-
ាយេន មច្ចុវេយា មត្តុវេយា មត្តុវេយា អនិយ្យានិកោ ទត្វា
មត្តុវេយា មត្តុវេយា អនិយ្យានិកោ ទត្វានំ អនុណា-
មិប្បដ្ឋាយេន មច្ចុវេយា អនុណាមិ កោត្រកុស្ស វេនាទ-
ស្ស ផលំ ផលស្ស អនុណាមិ ផលសហមតិយា

កោត្រ វិណិយាម ។ យេ ។ ក្នុងព្រះអរិយៈ ធ្វើ ឲ្យផល ឲ្យជាចីរភោគ
ហើយវិចារណា ធ្វើ ឲ្យព្រះវិនិច្ឆ័យ ឲ្យជាចីរភោគ ហើយវិចារណា
ឯព្រះវិនិច្ឆ័យ ជាបច្ច័យ ខែសោត្រក្ខ វេនាទៈ ធិនិផល ដោយអនិមតិ-
ប្បដ្ឋាយ ឲ្យចុក ... ឲ្យវត្តុ ... ធ្វើ ឲ្យព្រះអនិយ្យានិកក្នុង ឲ្យជា
ចីរភោគ ហើយក្រសារ វិភាយ វាសៈ កើតឡើង ធិដ្ឋិ កើតឡើង
ព្រោះធ្វើ ឲ្យហេតុនោះ ឲ្យជាចីរភោគ ។ ឯសហជាតាមិមតិ គឺ
អនិយ្យានិកាមិមតិ ជាបច្ច័យ ខែក្នុងសប្បាយក្នុងក្នុងផង ខែក្នុងក្នុងស-
មុដ្ឋានក្នុងផង ដោយអនិមតិប្បដ្ឋាយ ។ អនិយ្យានិកាមិ ជាបច្ច័យ ខែ
វិយ្យាទិកាមិ ដោយអនិមតិប្បដ្ឋាយ ពុទ្ធសីលសម្មាសម្ពុទ្ធិ គឺ ព្រះ
វិនិច្ឆ័យ ជាបច្ច័យ ខែមត្តុ ដោយអនិមតិប្បដ្ឋាយ ។

(២៣១) វិយ្យានិកាមិ ជាបច្ច័យ ខែអនិយ្យានិកាមិ ដោយ
អនុណាមិប្បដ្ឋាយ គឺ មត្តុ ជាបច្ច័យ ខែផល ដោយអនុណាមិប្បដ្ឋាយ ។
អនិយ្យានិកាមិ ជាបច្ច័យ ខែអនិយ្យានិកាមិ ដោយអនុណាមិប្បដ្ឋាយ គឺ
ក្នុងអនិយ្យានិកក្នុង មុន ។ ជាបច្ច័យ ខែក្នុងអនិយ្យានិកក្នុង ព្រោះយេ ។
ដោយអនុណាមិប្បដ្ឋាយ អនុណាម (ជាបច្ច័យ) ខែសោត្រក្ខ ធិនិវេនាទៈ
ផល (ជាបច្ច័យ) ខែផល អនុណាម (ជាបច្ច័យ) ផលសហមតិ

និកោត វុឌ្ឍិយាច្ឆស្ស ខេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ វេស-
សមាបត្តិយា អនន្តរឃ្មត្ថយេន បទ្ធាយោ ។ អនិយ្យ-
និកោត ធម្មោ និយ្យនិក្ខេបស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្មត្ថយេន
បទ្ធាយោ គោត្រតុ មគ្គស្ស រំណតំ មគ្គស្ស អនន្តរឃ្ម-
ត្ថយេន បទ្ធាយោ ។ . . . សមនន្តរឃ្មត្ថយេន បទ្ធាយោ
សហជាតរុត្ថយេន បទ្ធាយោ អញ្ច អញ្ញមញ្ញប្បត្ថ-
យេន បទ្ធាយោ វុឌ្ឍិស្សយប្បត្ថយេន បទ្ធាយោ សត្ត ។

(២៣០) និយ្យនិកោត ធម្មោ និយ្យនិក្ខេបស្ស
ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បត្ថយេន បទ្ធាយោ មគ្គតុម-
និស្សយោ បរិវេណ អាក្កា មុតិយស្ស មគ្គស្ស ឧប-
ទិស្សយប្បត្ថយេន បទ្ធាយោ ។ បេ ។ តតិយោ បរិវេណ
តតុត្តស្ស មគ្គស្ស ឧបទិស្សយប្បត្ថយេន បទ្ធាយោ ។
និយ្យនិកោត ធម្មោ អនិយ្យនិក្ខេបស្ស ធម្មស្ស ឧប-
ទិស្សយប្បត្ថយេន បទ្ធាយោ អានន្តរុត្ថនិស្សយោ
អនន្តរុបទិស្សយោ អគ្គតុមនិស្សយោ ។ បេ ។ មគ្គ-
តុមនិស្សយោ អវិយា មន្តំ ឧបទិស្សយោ អនុប្បន្តំ
សមាបត្តិ ឧប្បន្តំ ឧប្បន្តំ សមាបត្តន្តំ សំខារ
បរិវេណ វិស្សន្តំ មគ្កា អវិយា អនុប្បន្ត-
សត្តិទាយ ធម្មប្បនិសត្តិទាយ វិវុត្តិប្បនិសត្តិទាយ

ខេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនៈ វេសបុគ្គល កាលាចញ្ញ អំនិកោត ជា
បច្ច័យ ខែវសមាបត្តិ ដោយអនន្តរឃ្មត្ថយ ។ អនិយ្យនិកោត ជា
បច្ច័យ ខែនិយ្យនិកោត ដោយអនន្តរឃ្មត្ថយ អំ គោត្រតុ (ជាបច្ច័យ)
ខែមគ្គ រោចៈ ជាបច្ច័យ ខែមគ្គ ដោយអនន្តរឃ្មត្ថយ ។ . . . ជា
បច្ច័យ ដោយសមនន្តរឃ្មត្ថយ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតរុត្ថយ
បាតវារៈ ៨ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បត្ថយ បាតវារៈ ២ ជាបច្ច័យ
ដោយនិស្សយប្បត្ថយ បាតវារៈ ៧ ។

(២៣១) និយ្យនិកោត ជាបច្ច័យ ខែនិយ្យនិកោត ដោយ
ឧបទិស្សយប្បត្ថយ បាតវារៈ ៧ ក្នុងបច្ច័យ អំ មគ្គិ ១ ជាបច្ច័យ
ខែមគ្គិ ២ ដោយឧបទិស្សយប្បត្ថយ ។ បេ ។ មគ្គិ ៣ ជាបច្ច័យ
ខែមគ្គិ ២ ដោយឧបទិស្សយប្បត្ថយ ។ និយ្យនិកោត ជាបច្ច័យ
ខែអនិយ្យនិកោត ដោយឧបទិស្សយប្បត្ថយ បាតវារៈ ៧ ក្នុងប្បត្តិ-
និស្សយ អនន្តរុបទិស្សយ វិស្សន្តរុបទិស្សយ ។ បេ ។ បេកត្ត-
បទិស្សយ អំ ត្ថុត្រាវារៈ កាស្រ័យ ត្ថុមគ្គ ហើយញ្ញាវ
បរិវេណ វេសនិកោតកើតឡើង វុឌ្ឍិកឡើង មូល គាត់សហបត្តិ
វេសនិកោតកើតហើយ ហើយញ្ញាវ មុត្តរុត្តិ បរិវេណ វេសនិកោត
មគ្គ ជាបច្ច័យ អនុប្បនិសត្តិ ធម្មប្បនិសត្តិ វិវុត្តិប្បនិសត្តិ

ពន្លឺកាលាប្បវេសន្តិយោ ហំ ខា ហំ ខា កាសស្ស ឡ-
 បទិស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ បន្តោ វេលសហបត្តិយា
 ទបទិស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។ អនិយ្យាទិកោ
 ធម្មោ អនិយ្យាទិកស្ស ធម្មស្ស ទបទិស្សយប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋយោ ការប្បល្លាបទិស្សយោ អនន្តរាបទិស្ស-
 យោ បតក្ខបទិស្សយោ ។ ២ ។ បតក្ខបទិស្សយោ
 វាទិយ្យាទិកំ សន្តំ ទបទិស្សយោ នាទំ . . . សីលំ
 ទុច្ចោសវត្តោ យាទំ វិបស្សនំ វតិញ្ញំ . . . សហបត្តិ
 ទប្បាទេតិ ខាទំ វិបស្សនិ វិជ្ជំ ធន្តោទិ អនិយ្យាទិកំ
 សីលំ . . . បញ្ញំ វតំ បត្តិទំ ទុតំ កោដលំ . . . រសខា-
 សលំ ទបទិស្សយោ យាទំ វេតិ ។ ២ ។ ករណាបត្តិ
 ទប្បាទេតិ ខាលា យាទិ ។ ២ ។ សន្សំ វិជ្ជាទិ
 អនិយ្យាទិកា សន្សំ ។ ២ ។ កោតាសទិ វាទិយ្យា-
 ទិកាយ សន្សំយ ។ ២ ។ បត្តនាម ។ ២ ។ កា-
 យិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស វេល-
 សហបត្តិយា ទបទិស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។
 វាទិយ្យាទិកោ បញ្ញា វិយ្យាទិកស្ស ធម្មស្ស ទប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ វេលធម្មល្លាបទិស្សយោ
 អនន្តរាបទិស្សយោ បតក្ខបទិស្សយោ ។ ២ ។
 បតក្ខបទិស្សយោ បបទស្ស បត្តស្ស វាទិកត្តិ

បទិកាលាប្បវេសន្តិយោ ហំ ខា ហំ ខា កាសស្ស រសន្តិក្រោមោយ វេយ
 ទបទិស្សយប្បដ្ឋយ មត្ត ជាបច្ច័យ វៃវេលសហបត្តិ វេយ ឧបទិស្ស-
 យប្បដ្ឋយ ។ អនិយ្យាទិកេនិ ជាបច្ច័យ វៃវេលនិយ្យាទិកេនិ វេយ
 ទបទិស្សយប្បដ្ឋយ បាទវេលកាម្មល្លាបទិស្សយោ អនន្តរាបទិស្សយោ វិទិ
 បតក្ខបទិស្សយោ ។ ២ ។ បតក្ខបទិស្សយោ គី បុត្តស ឲ្យ ខ្លឹមខ
 ប្រោកោស្រ័យ ខ្លឹមនិយ្យាទិកសន្សំ . . . ខ្លឹមស ខ្លឹមបោសវេយ
 ញ្ញាទិកាយ វិបស្សនា វិទិវតិញ្ញំ . . . ញ្ញាទិសហបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
 វិទិញ្ញំ ខ្លឹមនិ ប្រកាទំ ខ្លឹមនិ ខ្លឹមនិយ្យាទិកសីល . . . ខ្លឹមញ្ញ
 កោ សេចក្តីប្រាដ្ឋ វេយ វិទិកោដល . . . បុត្តស ឲ្យ ខ្លឹមខ
 ប្រោកោស្រ័យ ខ្លឹមសហសន្សំ ។ ២ ។ ញ្ញាទិសហបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
 សន្សំ ខ្លឹមភូ ។ ២ ។ ចំបក ខ្លឹមសន្សំ វិទិយ្យាទិកសន្សំ ។ ២ ។
 សេនាសមៈ (ចំបច្ច័យ) វៃវេលនិយ្យាទិកសន្សំ ។ ២ ។ វៃវេលនិយ្យាទិក
 ។ ២ ។ ជាបច្ច័យ វៃវេលនិយ្យាទិក កាយិកទុក្ខ វិទិវេលសហបត្តិ វេយ
 ទបទិស្សយប្បដ្ឋយ ។ អនិយ្យាទិកេនិ ជាបច្ច័យ វៃវេលនិយ្យាទិកេនិ
 វេយ ទបទិស្សយប្បដ្ឋយ បាទវេលកាម្មល្លាបទិស្សយោ អនន្តរាបទិស្សយោ
 វិទិបតក្ខបទិស្សយោ ។ ២ ។ បតក្ខបទិស្សយោ គី បតក្ខ ខ្លឹមខ

និយ្យាទិកទ្វារ បញ្ញាវិហារ

បរវេសស្ស ធម្មស្ស ឧបវេសស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ
។ មេ ។ ឧត្តុស្ស អត្តស្ស វរិតោម្ពំ ឧត្តុស្ស ធម្មស្ស
ឧបវេសស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។

[២២២] អនិយ្យាទិកោ ទន្លោ អនិយ្យាទិកស្ស
ធម្មស្ស បុរោជានប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ទ្វេ អរូបទុក្ខ-
សន្តិកា កាតត្វា ។ . . . បញ្ញាវិហារប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ
ទ្វេ កាសវេនប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ទ្វេ ។

[២២៣] និយ្យាទិកោ ទន្លោ និយ្យាទិកស្ស
ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ និយ្យាទិកោ ទេវ-
តា សប្បយុត្តកាចំ មន្ទាចំ កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
និយ្យាទិកោ ទន្លោ អនិយ្យាទិកស្ស ធម្មស្ស កម្ម-
ប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ សហជានោ វាចាទណិកា ។
សហជានា និយ្យាទិកោ ទេវតា ចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ រូបាចំ
កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ វាចាទណិកា និយ្យា-
ទិកោ ទេវតា វេលស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
មូលំ និយ្យាទិកោ ទេវតា សប្បយុត្តកាចំ មន្ទាចំ
ចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ រូបាចំ កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
និយ្យាទិកោ ទន្លោ អនិយ្យាទិកស្ស ធម្មស្ស កម្ម-
ប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ សហជានោ វាចាទណិកា ។

ជន្មិយ ខែមន្តិ ១ ដោយឧបវេស្សយប្បដ្ឋាយេន ។ មេ ។ បរិកម្ម
និមន្តិ ២ ជន្មិយ ខែមន្តិ ២ ដោយឧបវេស្សយប្បដ្ឋាយេន ។

[២២៤] អនិយ្យាទិកធម៌ ជន្មិយ ខែអនិយ្យាទិកធម៌ ដោយ
បុរោជានប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ២ បណ្ឌិត គប្បិក្ខេ ឲ្យប្រហែលភ្នំខឹង
អរូបទុក្ខៈ ។ . . . ជន្មិយ ដោយបញ្ញាវិហារប្បដ្ឋាយេន វាចាទណិកា ២
ជន្មិយ ដោយកាសវេនប្បដ្ឋាយេន វាចាទណិកា ២ ។

[២២៥] និយ្យាទិកធម៌ ជន្មិយ ខែនិយ្យាទិកធម៌ ដោយកម្ម-
ប្បដ្ឋាយេន គឺ និយ្យាទិកាទេវតា ជន្មិយ ខែក្នុងសម្បយុត្តកម្ម ដោយ
កម្មប្បដ្ឋាយេន ។ និយ្យាទិកធម៌ ជន្មិយ ខែអនិយ្យាទិកធម៌ ដោយកម្មប្ប-
ដ្ឋាយេន វាចាទណិកា សហជានោ វាចាទណិកា ។ សហជានា គឺ និយ្យាទិ-
កាទេវតា ជន្មិយ ខែក្នុងចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ រូបាចំ ដោយកម្មប្បដ្ឋាយេន ។ វាចាទ-
ណិកា គឺ និយ្យាទិកាទេវតា ជន្មិយ ខែវេល ដោយកម្មប្បដ្ឋាយេន ។
មូល គឺ និយ្យាទិកាទេវតា ជន្មិយ ខែក្នុងសម្បយុត្តកម្ម ខែក្នុង
ចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ ដោយកម្មប្បដ្ឋាយេន ។ អនិយ្យាទិកធម៌ ជន្មិយ ខែអ-
និយ្យាទិកធម៌ ដោយកម្មប្បដ្ឋាយេន វាចាទណិកា សហជានោ វាចាទណិកា ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមទុកប្បវត្តិ៖

សហជាតា ៗ រយ ៗ ជាតា ខណ៌តា អនិយ្យាណិកា
 រោគនា ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ៗ . . .
 វិហាកម្មដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ឯកំយេវ អាហារេវប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋាយោ ចន្ទាវំ វស្ស្តិយប្បដ្ឋាយេន កម្មាយា
 ចន្ទាវំ ណារទប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ចន្ទាវំ ឥក្កប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋាយោ ចន្ទាវំ សធម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ រទ្ធ
 វិយ្យយុត្តប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ វិណិ អរូមដុកាសាទិសា
 កាតត្វា ៗ . . . អត្ថិយុត្តយេន បដ្ឋាយោ សត្ត អរូម-
 ដុកាសាទិសា កាតត្វា វិចសនា យាណបទាយេវ ៗ
 . . . ធម្មិយុត្តយេន បដ្ឋាយោ វិកាមយុត្តយេន បដ្ឋាយោ
 អវិទនប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ៗ

[២៣២] រោគនា ចន្ទាវំ អាហារោ វិណិ
 អនិយ្យាណិកា បដ្ឋ អនុត្តរ វិណិ សរោធន្តរ វិណិ
 សរោជាតេ បដ្ឋ អត្តមន្តា រទ្ធ វិស្ស្រយេ សត្ត
 ទុបវិស្ស្រយេ ចន្ទាវំ បុរោជាន រទ្ធ ចន្ទាជាន រទ្ធ
 អាសវេន រទ្ធ តាម្ម ចន្ទាវំ វិហារេក ឯកំ អាហារេ
 ចន្ទាវំ វស្ស្តិយេ ចន្ទាវំ ណារទេ ចន្ទាវំ ឥក្ក ចន្ទាវំ

អភិធម្មបិដក អនុលោមទុកប្បវត្តិ៖

សហជាត ៗ រយ ៗ ឯតាខណ៌កា វី អនិយ្យាណិកាបទនា ជាច្រើន
 រោគនា ដោយឥតប្បដ្ឋាយេ ៗ . . . ជាច្រើន ដោយវិហាកប្បដ្ឋាយេ
 ហេតុនោះ ១ ជាច្រើន ដោយអាហារប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ២ ជាច្រើន
 ដោយវស្ស្តិយប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៤ ជាច្រើន ដោយណារទប្បដ្ឋាយេ
 ហេតុនោះ ៥ ជាច្រើន ដោយឥក្កប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៦ ជាច្រើន ដោយ
 សធម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៧ ជាច្រើន ដោយវិស្ស្រយុត្តប្បដ្ឋាយេ ហេតុ
 នោះ ៨ បច្ចុប្បីត កម្មវិញ្ញាណិកាបទនា ៗ . . . ជាច្រើន ដោយ
 អត្ថិយុត្តយេ ហេតុនោះ ៩ បច្ចុប្បីត កម្មវិញ្ញាណិកាបទនា ១០ ហេតុ
 បំណេវ ហេតុបទេវ្សី ១ គ្នាវេវ ៗ . . . ជាច្រើន ដោយឥតប្ប-
 ដ្ឋាយេ ជាច្រើន ដោយវិហាកប្បដ្ឋាយេ ជាច្រើន ដោយវិហាកប្បដ្ឋាយេ ៗ

[២៣២] ក្នុងវិហាកប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៤ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋាយេ
 ហេតុនោះ ៥ ក្នុងវស្ស្តិយប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៦ ក្នុងណារទប្បដ្ឋាយេ ហេតុ
 នោះ ៧ ក្នុងឥក្កប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៨ ក្នុងសធម្មប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៩ ក្នុងវិស្ស្រយុត្តប្បដ្ឋាយេ
 ហេតុនោះ ១០ ក្នុងវិស្ស្រយុត្តប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៤ ក្នុងបុរោជានប្បដ្ឋាយេ
 ហេតុនោះ ៥ ក្នុងចន្ទាជានប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៦ ក្នុងអាហារ-
 ប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៧ ក្នុងឥតប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៨ ក្នុងវិហាកប្បដ្ឋាយេ
 ហេតុនោះ ៩ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៤ ក្នុងវស្ស្តិយប្បដ្ឋាយេ ហេតុ
 នោះ ៥ ក្នុងណារទប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៦ ក្នុងឥក្កប្បដ្ឋាយេ ហេតុនោះ ៧

សម្បយុត្ត ឲ្យ វិញ្ញយុត្ត តំណ អត្ថិយោ សត្ត
នត្ថិយោ តំណ វិភាត តំណ អវិភាត សត្ត ។

[២៣៩] និយ្យានិកោ ធម្មោ និយ្យានិកស្ស
ធម្មស្ស សហជាតប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ ឧបនិស្សយ
វដ្ឋដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ ។ និយ្យានិកោ ធម្មោ អនិយ្យា
និកស្ស ធម្មស្ស អាច្ឆណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ សហ
ជាតប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ ឧបនិស្សយវដ្ឋដ្ឋយេន វដ្ឋ
យោ អច្ឆាជាតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ ។ និយ្យានិកោ
ធម្មោ និយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស អនិយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស
សហជាតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ ។ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ
អនិយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស អាច្ឆណប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ
សហជាតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ ឧបនិស្សយវដ្ឋដ្ឋយេន
បដ្ឋាយោ បុរេជាតប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ ពច្ឆាជាតប្បដ្ឋ
យេន ពច្ឆាយោ តម្កប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ វណហរ
ប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ វគ្គិយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ ។
អនិយ្យានិកោ ធម្មោ និយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស ឧប
និស្សយប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ បុរេជាតប្បដ្ឋយេន ពច្ឆ
យោ ។ និយ្យានិកោ ធម្មស្ស អនិយ្យានិកោ ធម្ម
និយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បដ្ឋយេន បដ្ឋាយោ

ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មាននៈ ២ ក្នុងវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋយ មាននៈ ៣ ក្នុង
អត្ថិយុត្ត មាននៈ ៧ ក្នុងនិវត្តិប្បដ្ឋយ មាននៈ ៣ ក្នុងវិភាតប្បដ្ឋយ
មាននៈ ៣ ក្នុងអវិភាតប្បដ្ឋយ មាននៈ ៧ ។

[២៣៩] និយ្យានិកធម៌ ជាបដ្ឋយ នៃនិយ្យានិកធម៌ ដោយស
ហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ។ និយ្យានិកធម៌
ជាបដ្ឋយ នៃអនិយ្យានិកធម៌ ដោយអាច្ឆណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយ
សហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយ
បុរេជាតប្បដ្ឋយ ។ និយ្យានិកធម៌ ជាបដ្ឋយ នៃនិយ្យានិកធម៌ផង នៃអ
និយ្យានិកធម៌ផង ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ។ អនិយ្យានិកធម៌ ជាបដ្ឋយ
នៃអនិយ្យានិកធម៌ ដោយអាច្ឆណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយសហជាត
ប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយបុរេជាត
ប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ
ជាបដ្ឋយ ដោយអាច្ឆណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយវគ្គិយប្បដ្ឋយ ។
អនិយ្យានិកធម៌ ជាបដ្ឋយ នៃនិយ្យានិកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្ប
ដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ ។ និយ្យានិកធម៌
អនិយ្យានិកធម៌ ជាបដ្ឋយ នៃនិយ្យានិកធម៌ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ

នុរោជិតប្បដ្ឋាយន មច្ឆយោ ។ ជិយ្យានិគោ ច
អនិយ្យានិកា ច ធម្មា អនិយ្យានិកស្ស ធម្មស្ស
សហជានប្បដ្ឋាយន មច្ឆយោ ធម្មាជានប្បដ្ឋាយន
មច្ឆយោ អាហារប្បដ្ឋាយន មច្ឆយោ វិទ្ធិយប្បដ្ឋ-
ាយន មច្ឆយោ ។

(២៣៦) ទេហតុយា សត្ត ទណាធូលោ សត្ត
ទអនិមតិយា សត្ត ទអទទ្កោ ទសមទទ្កោ សត្ត
ទសហជានេ មញ្ច ទអញ្ចមញ្ចេ មញ្ច ទនិស្សយ
មញ្ច ទនិមតិស្សយេ សត្ត ទមុរោជានេ ទ ទមញ្ច-
ជានេ សត្ត ទសម្បយុត្តេ មញ្ច ទវិម្បយុត្ត ទត្តាវិ
ទោអត្ថិយា ទត្តាវិ ទោទត្ថិយា សត្ត ទោវិគតេ សត្ត
ទោអវិគតេ ទត្តាវិ ។

(២៣៧) ហេតុប្បដ្ឋយោ ទណាធូលោ ទត្តាវិ . . .
ទអនិមតិយា ទត្តាវិ ទអទទ្កោ ទសមទទ្កោ ទត្តាវិ
ទអញ្ចមញ្ចេ ទ្វេ ទនិមតិស្សយេ ទត្តាវិ ទសម្បយុត្តេ
ទ្វេ ទវិម្បយុត្តេ ទ្វេ ទោទត្ថិយា ទត្តាវិ ទោវិគតេ
ទត្តាវិ ។

ជាបដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយវាគ្គបដ្ឋិយ ។ ទិយ្យានិកមទិ អនិយ្យានិកមទិ
ក្តី ជាបដ្ឋិយ វិនិយ្យានិកមទិ ជាបដ្ឋិយសហជានបដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ
ជាបដ្ឋិយសហជានបដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយអាហារបដ្ឋិយ ជាបដ្ឋិយ
ជាបដ្ឋិយវិទ្ធិយបដ្ឋិយ ។

(២៣៦) កុដិទាហតុប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទារាមណប្បដ្ឋិយ
មានព្រះ វិ កុដិទអនិមតិប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទអទទ្កាប្បដ្ឋិយ (មាន
ព្រះ វិ) កុដិទសមទទ្កាប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទសហជានប្បដ្ឋិយ
មានព្រះ វិ កុដិទសញ្ចមញ្ចប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទនិស្សយប្បដ្ឋិយ មាន
ព្រះ វិ កុដិទនិមតិស្សយប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទមុរោជានប្បដ្ឋិយ មាន
ព្រះ វិ កុដិទមញ្ចជានប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទសម្បយុត្តប្បដ្ឋិយ មាន
ព្រះ វិ កុដិទវិម្បយុត្តប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទោទត្ថិប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិ
កុដិទោវិគតេប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទោវិគតេប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិ
ទោអវិគតេប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ ។

(២៣៧) កុដិទារាមណប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ ប្រាមហតុប្បដ្ឋិយ
. . . កុដិទអនិមតិប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទអទទ្កាប្បដ្ឋិយ ទិដិទសមទទ្ក-
ាប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទសញ្ចមញ្ចប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទនិស្ស-
យប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទនិមតិស្ស-
យប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទមុរោជានប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទមញ្ច-
ជានប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទសម្បយុត្តប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទវិម្ប-
យប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទោទត្ថិប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ កុដិទោវិគ-
តេប្បដ្ឋិយ មានព្រះ វិ ។

[២៣៩] ឧបោតុប្បន្នយោ អាម្មណោ តីណិ ...
អនិមនិយោ បញ្ច ។ អនុលោមនាតិកា វិគ្គារាតញ្ច ។
... អវិគតេ សន្ត ។

ឧប្បនិទុក្ខំ ធួនំ ។

និយមន័យ

បដិច្ចវាទ

[២៣៩] និយតំ ធួនំ បដិច្ច និយតោ ធួនោ
នុប្បន្ននិ ឧបោតុប្បន្នយោ និយតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធ ធ្វេ ខន្ធ ... ។ និយតំ ធួនំ បដិច្ច
អនិយតោ ធួនោ នុប្បន្ននិ ឧបោតុប្បន្នយោ និយតោ
ខន្ធ បដិច្ច ចិត្តសមុត្តានំ ភូមំ ។ សន្តិភូមំ ។ បញ្ចមិ
បញ្ញា កាតញ្ច យថា និយ្យាជិតានុកំ ឯវំ បដិច្ច
វាលេមិ អាហានិកវាលេមិ វត្ថុយវាលេមិ និស្សយវា-
លេមិ សិស្សនិវាលេមិ សម្បយេក្កវាលេមិ កាតញ្ច ចិញ្ចា-
នាគរណា អាមសនំ ចានំ ។

បញ្ញាវាទ

[២៤០] និយតោ ធួនោ និយតស្ស ធួនស្ស
ឧបោតុប្បន្នយោ បញ្ចយោ បញ្ញាវិ និយ្យាជិតានុកស-
និសា និញ្ចានាគរណា ។

និយមន័យ បញ្ញាវាទ

[២៣៩] ក្នុងការចូលប្បន្នយោ មានព្រះ ៣ ព្រះបាទប្បន្នយោ
... ក្នុងអំឡុងប្បន្នយោ មានព្រះ ៥ ។ អនុលោមនាតិកា បណ្ឌិត
អប្បិទ្ធិវិគ្គារាវេនិច្ឆេ ។ ... ក្នុងអវិគតប្បន្នយោ មានព្រះ ៧ ។
ឯបំ ឧប្បនិទុក្ខំ ។

និយមន័យ

បដិច្ចវាទ

[២៣៩] និយមនិ អាស្រ័យ នូវនិយមនិ ទើបតែងឡើង
ព្រះបាទប្បន្នយោ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវនិយមនុខ ១ នូវខន្ធ ២
... ។ អនិយមនិ អាស្រ័យ នូវនិយមនិ ទើបតែងឡើង
ព្រះបាទប្បន្នយោ គឺ ចិត្តសមុត្តានុប អាស្រ័យ នូវនិយមនុខ ១
សេចក្តីប្រញូ ។ បញ្ញា ៥ បណ្ឌិត អប្បិទ្ធិចុះ ឧប្បនិទុក្ខំ
យ៉ាងណា បដិច្ចវាទក្តី សហវេនិកវេនិក្តី បច្ចុយវេនិក្តី និស្សយវេនិក្តី
សិស្សនិវេនិក្តី សម្បយេក្កវេនិក្តី បណ្ឌិត អប្បិទ្ធិ យ៉ាងនោះដែរ មិន
មានការធ្វើផ្សេងៗឡើយ ឯការប្រើប្រាស់ ទើបបានផ្សេងៗ ។

បញ្ញាវាទ

[២៤០] និយមនិ តាមន័យ នៃនិយមនិ តែងបាទប្ប-
ន្នយោ មានសំណេរ ២ ព្រះបាទប្បន្នយោនិយមនុកវេនិក មិនមានការ
ធ្វើផ្សេងៗឡើយ ។

[២២១] និយតោ នម្មោ អនិយតស្ស ធម្មស្ស
 អារម្មណប្បច្ចាយន បច្ចាយោ អរិយា មត្តា វុដ្ឋហិត្តា
 មត្តំ បច្ចវេក្ខន្តិ និយតេ មហំនេ កំលេសេ បច្ច-
 វេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិល្លោ ... និយតេ ទេវេ អនិច្ចតេ
 ... វែស្សតិ ចេតោបរិយត្តារណោ និយតចិត្តស-
 បង្គំស្ស ចិត្តំ ជាបាតំ និយតា ទទ្ធា ចេតោបរិយត្តា-
 ណាស្ស បុព្វេនិកសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យកកម្ម-
 មត្តញ្ញាណស្ស អយតតិសញ្ញាណស្ស អវដ្ឋនារេ
 អារម្មណប្បច្ចាយន បច្ចាយោ ។ អនិយតោ នម្មោ
 អនិយតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចាយន បច្ចាយោ
 នាចំ ... សីលំ ... ទោសាថិត្តំ ... បុព្វ-
 សុចិល្លាទិ ... ណាមា វុដ្ឋហិត្តា ណាចំ បច្ចវេក្ខតិ
 អស្សនេតិ អតិទច្ចតំ វំ វលត្ត អនិយតោ វតោ
 ទុប្បជ្ជតំ និដ្ឋំ ... វែកត្តា ... ទុទ្ធា ... អនិ-
 យតំ វោធមស្ស ទេវុដ្ឋតិ អរិយា មលំ បច្ចវេក្ខន្តិ
 ចិត្តានំ បច្ចវេក្ខន្តិ ចិត្តានំ វោគ្រមុស្ស វេទានស្ស
 វេទ្ឋនារេ អារម្មណប្បច្ចាយន បច្ចាយោ អរិយា
 អនិយតោ មហំនេ កំលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ពេន
 កំលេសេ ... បុព្វេ សមុទាចិល្លោ ... មត្តំ ...

[២២២] និយតទមិ ជាបច្ច័យ វៃអនិយតទមិ ដោយការម្នេណ-
 ប្បច្ច័យ ភី ត្បត្រាអោយៈ ចេញ អំពីទម្ព ហើយនិពារណា ត្បវត្ត
 ពិពារណា ត្បវត្តនិកលេស ជាអនិយតៈ ដែលលេបដំហើយ (ពិពា-
 រណា ត្បវត្តនិកលេស) ដែលផុតឆ្ងល់ហើយ ត្បវត្តនិកលេស ...
 ត្បវត្តនិយតទម្ព ជាមិនខ្លី ... ភី ត្បវត្ត លេសបុគ្គលម្នេប្រាកប
 ដោយនិយតទម្ព ដោយវេទានបិញ្ញាណ ត្បវត្តនិយតទម្ព ជាបច្ច័យ វៃ
 ភីយានិពារណា ត្បវត្តនិកលេស បុព្វេនិកសានុស្សតិញ្ញាណ
 យកកម្មមត្តញ្ញាណ វិទិសាមតិសញ្ញាណ ដោយការម្នេណប្បច្ច័យ ។
 អនិយតទមិ ជាបច្ច័យ វៃអនិយតទមិ ដោយការម្នេណប្បច្ច័យ ភី
 ត្បវត្ត ... ត្បវត្ត ... ត្បវត្តនិកលេស ... ដែលសម្រេចហើយ
 ត្បវត្តនិកលេស ... ចេញ អំពីឆ្ងល់ ហើយនិពារណា ត្បវត្តនិ
 ត្រាការ វិភាយ វតៈ ជាអនិយតៈ ភីតម្បី វិដ្ឋិ ភីត
 ត្បី ត្រាវត្ត ត្បវត្តនិកលេស ... វែកត្តា ... ទុទ្ធា ...
 ទោសស្ស ជាអនិយតៈ ភីតម្បី ត្បត្រាអោយៈ ពិពារណា
 ត្បវត្តនិកលេស ត្បត្រាវត្តនិកលេស ជាបច្ច័យ វៃភីយា
 ពិពារណា ត្បវត្តនិកលេស ភីតម្បី ដោយការម្នេណប្បច្ច័យ ត្បត្រា
 អោយៈ ពិពារណា ត្បវត្តនិកលេស ជាអនិយតៈ ដែលលេបដំហើយ
 ពិពារណា ត្បវត្តនិកលេស ដែលសម្រេចហើយ ... (ត្បវត្ត
 ពិពារណា) ដែលផុតឆ្ងល់ហើយ ត្បវត្តនិកលេស ... ត្បវត្ត ...

វត្ថុ . . . អធិយតោ ទានុ អធិទូតោ ធុក្កុតោ . . .
 វិធីស្សន្តិ វស្សានេន្តិ អតិច្ឆន្តិ តំ អាវត្ត អធិយតោ
 ភតោ ។ លេ ។ គោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតំ ជំរោង ចត្តុនា
 ។ លេ ។ អាវិជ្ជនាយ អាវុធិណប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ។
 អធិយតោ ធម្មោ ធិយតស្ស ធម្មស្ស វាវុធិណប្បន្ទ-
 យេន បច្ចុយោ ចិត្តានំ បត្តស្ស អាវុធិណប្បន្ទយេន
 បច្ចុយោ រូបជីវិត្រិច្ឆិយំ មាតុយាតកកម្មស្ស មិត្តុយា-
 តកកម្មស្ស អាហាន្តយាតកកម្មស្ស រូបវិប្បនកកម្មស្ស
 អាវុធិណប្បន្ទយេន បច្ចុយោ យំ វត្ថុ អាវសន្តស្ស
 មិច្ឆត្តនិយតោ បច្ចា ឧប្បជ្ជន្តិ តំ វត្ថុ មិច្ឆត្តនិយតានំ
 ទដ្ឋានំ វាវុធិណប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ។

[២២២] ឱយតោ ធម្មោ ធិយតស្ស ធម្មស្ស អធិ-
 បតិប្បន្ទយេន បច្ចុយោ សហជានាតិបតិ ធិយតា អធិ-
 បតិ សន្សយុត្តកានំ ទដ្ឋានំ អធិបតិប្បន្ទយេន បច្ចុ-
 យោ ។ ធិយតោ ធម្មោ អធិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិ-
 ប្បន្ទយេន បច្ចុយោ វាវុធិណតិបតិ សហជានាតិបតិ ។
 វាវុធិណតិបតិ អរិយោ មត្តា វុដ្ឋហិត្តា មត្តំ ពុំ កត្តា
 បច្ចុវេត្តន្តិ ។ សហជានាតិបតិ ធិយតា អធិបតិ តិក្កុ-
 សន្សដ្ឋានំ រូបានំ អធិបតិប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ។

វត្ថុ . . . ឧប្បន្ទនិយតត្ថន្ត ជាមិច្ឆាវ្យាដ ជាទុក្ខ . . . ឃើញច្បាស់
 គ្រួសារ តែឈ ពនៈ ជាអធិយតៈ កើតឡើង ព្រោះព្រោះគ្នា ខ្លាចខ្លា
 នោះ ។ លេ ។ គោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ ។ លេ ។ ចាំ
 ចម្លើយ នៃអាវិជ្ជនៈ ដោយអាវុធិណប្បន្ទយេន ។ អធិយតធម៌ ជាចម្លើយ
 នៃធិយតធម៌ ដោយអាវុធិណប្បន្ទយេន គឺ ព្រះវិញ្ញាណ ជាចម្លើយ នៃ
 មត្ត ដោយអាវុធិណប្បន្ទយេន រូបវិវិក្រិច្ឆិយ ជាចម្លើយ នៃពាក្យយាតកម្ម
 ចិត្តុយាតកម្ម អាហាន្តយាតកម្ម វិជីវិត្រិច្ឆិយ ដោយអាវុធិណប្បន្ទយេន
 ក្នុងមិច្ឆត្តនិយតត្ថន្ត របស់បុគ្គល កាលបរិច្ឆេទ ខ្លាចខ្លាច កើតឡើង
 ក្រុមនោះ ជាចម្លើយ នៃក្នុងមិច្ឆត្តនិយតត្ថន្ត ដោយអាវុធិណប្បន្ទយេន ។

[២២២] ធិយតធម៌ ជាចម្លើយ នៃធិយតធម៌ ដោយអធិបតិប្ប-
 ន្ទយេន បានដល់សហជានាតិបតិ គឺ ធិយតាវិបតិ ជាចម្លើយ នៃក្នុង
 សប្បយុក្កតត្ថន្ត ដោយអធិបតិប្បន្ទយេន ។ ធិយតធម៌ ជាចម្លើយ នៃ
 អធិយតធម៌ ដោយអធិបតិប្បន្ទយេន បានដល់វាវុធិណតិបតិ ចិត្តុយាត-
 កម្មនិបតិ ។ អាវុធិណតិបតិ គឺ ក្នុងព្រះវិញ្ញាណ ធម្មត្រៃវិញ្ញាណ ធ្វើ
 ខ្លាចខ្លា ធ្វើជាទីភាព ហើយពិចារណា ។ ចិសហជានាតិបតិ គឺ
 ធិយតាវិបតិ ជាចម្លើយ នៃក្នុងមិច្ឆត្តនិយតត្ថន្ត ដោយអធិបតិប្បន្ទយេន ។

ឈិយតោ ឆន្ទោ ឈិយតស្ស ម អធិយតស្ស ម ធម្មស្ស
 អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ សហជាតាធិបតិ ឈិយតោ
 អធិបតិ សម្បយុត្តកាធិ មទ្ធកាធិ ធិត្តសមុដ្ឋាបាទវា
 រូបាធិ អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ ។ អធិយតោ ឆន្ទោ
 អធិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ
 វាមម្ពណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ ការម្ពណាធិបតិ
 ធានំ . . . សីលំ . . . ទាហសថកម្មំ កក្កា តំ កុំ
 កក្កា មទ្ធកេត្តិ វស្សាធិតិ អភិធម្មតិ តំ កុំ កក្កា
 អធិយតោ វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ . . . មុទ្ធ ។ បេ ។
 ធហោ បេ ។ បេ ។ អវិយោ ធហំ កុំ កក្កា មទ្ធកេត្តិ
 ធិដ្ឋានំ កុំ កក្កា មទ្ធកេត្តិ ធិដ្ឋានំ តោត្រកុស្ស
 តោតោស្ស ធហស្ស អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ មត្តិ
 . . . វត្តំ . . . អធិយតោ ឆន្ទោ កុំ កក្កា អធិយតោ
 វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ . . . ។ សហជាតាធិបតិ អធិ-
 យតោ អធិបតិ សម្បយុត្តកាធិ មទ្ធកាធិ ធិត្តសមុដ្ឋាបា-
 ទវា រូបាធិ អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ ។ អធិ-
 យតោ ឆន្ទោ ឈិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បទ្វយេន
 មទ្ធកយោ វាមម្ពណាធិបតិ ធិដ្ឋានំ មត្តស្ស អធិប-
 តិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ ។

ឈិយតោ ឆន្ទោ ឈិយតស្ស ម អធិយតស្ស ម ធម្មស្ស
 អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ សហជាតាធិបតិ ឈិយតោ
 អធិបតិ សម្បយុត្តកាធិ មទ្ធកាធិ ធិត្តសមុដ្ឋាបាទវា
 រូបាធិ អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ ។ អធិយតោ ឆន្ទោ
 អធិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ
 វាមម្ពណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ ការម្ពណាធិបតិ
 ធានំ . . . សីលំ . . . ទាហសថកម្មំ កក្កា តំ កុំ
 កក្កា មទ្ធកេត្តិ វស្សាធិតិ អភិធម្មតិ តំ កុំ កក្កា
 អធិយតោ វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ . . . មុទ្ធ ។ បេ ។
 ធហោ បេ ។ បេ ។ អវិយោ ធហំ កុំ កក្កា មទ្ធកេត្តិ
 ធិដ្ឋានំ កុំ កក្កា មទ្ធកេត្តិ ធិដ្ឋានំ តោត្រកុស្ស
 តោតោស្ស ធហស្ស អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ មត្តិ
 . . . វត្តំ . . . អធិយតោ ឆន្ទោ កុំ កក្កា អធិយតោ
 វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ . . . ។ សហជាតាធិបតិ អធិ-
 យតោ អធិបតិ សម្បយុត្តកាធិ មទ្ធកាធិ ធិត្តសមុដ្ឋាបា-
 ទវា រូបាធិ អធិបតិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ ។ អធិ-
 យតោ ឆន្ទោ ឈិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បទ្វយេន
 មទ្ធកយោ វាមម្ពណាធិបតិ ធិដ្ឋានំ មត្តស្ស អធិប-
 តិប្បទ្វយេន មទ្ធកយោ ។

[២២២] វិយាតោ ទាត្ថោ វិយាតស្ស ទធម្មស្ស
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ មកត្តមទិស្សាយោ
 មាតុយោតកម្មំ មាតុយោតកម្មស្ស បិទុយោតកម្មស្ស
 អរហន្តយោតកម្មស្ស ប្រហិវប្បនកម្មស្ស សង្ឃិកេន-
 កម្មស្ស វិយាតមិច្ឆាវិទ្ធិយោ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋាយោ ។ មគ្គំ ។ មហិមា មាត្តោ ទុតិយស្ស មគ្គស្ស
 ទុតិយោ មាត្តោ ឥតិយស្ស មគ្គស្ស ឥតិយោ មាត្តោ
 មត្តស្ស មគ្គស្ស ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។
 វិយាតោ ទាត្ថោ វិយាតស្ស ទធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្ប-
 ដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ អារម្មណ្ឌូបទិស្សាយោ អនន្តរូបទិស្ស-
 យោ មកត្តមទិស្សាយោ ។ មេ ។ មកត្តមទិស្សាយោ
 មាតវំ វិវិទោ វេណិបត្តា ។ មេ ។ សង្ឃំ កិច្ចិត្តា ឧស្ស
 បដិណតត្ថាយ តានំ . . . ភិវិលំ . . . ឧបាសដកម្មំ
 . . . អវិយោ មគ្គំ ឧបទិស្សយោ អនុប្បន្តំ សហមគ្គិ
 ឧប្បាទន្តិ ឧប្បន្តំ ។ មេ ។ មាតាមាតាសល្លស្ស
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ មាត្តោ វេលសមា-
 មគ្គិយោ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយោ ។ វិយាតោ
 ទាត្ថោ វិយាតស្ស ទធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋាយោ អារម្មណ្ឌូបទិស្សាយោ អនន្តរូបទិស្សយោ

[២២២] វិយាតមិ ជាបច្ច័យ នៃវិយាតមិ ដោយឧបទិស្ស-
 យប្បដ្ឋាយ បាវដល់មកត្តមទិស្សយ គឺ មាតុយោតកម្ម ជាបច្ច័យ នៃ
 មាតុយោតកម្ម បិទុយោតកម្ម អរហន្តយោតកម្ម ប្រហិវប្បនកម្ម សង្ឃិ-
 កេនកម្ម និងវិយាតមិច្ឆាវិទ្ធិ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ (បណ្ឌិត
 គប្បិថ្លើ) ជាមគ្គៈ ។ មគ្គទី ១ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គទី ២ មគ្គទី ២
 (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គទី ៣ មគ្គទី ៣ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គទី ៤ ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ និងវិយាតមិ ជាបច្ច័យ នៃវិយាតមិ ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ បាវដល់អារម្មណ្ឌូបទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ
 និងមកត្តមទិស្សយ ។ មេ ។ មកត្តមទិស្សយ គឺ មគ្គស ក្លាវច្ឆិល
 មាតា មាតវិវិក ។ មេ ។ មហិមា ទុតិយស្ស ទុតិយោ វេទិម្ប
 កត្តាភំបដិ ទុតិយស្ស . . . ទុតិយស . . . ទុតិយសាមថ .
 កម្ម . . . ក្នុងព្រះអរិយៈ ញាតិសមាមគ្គិ ដែលដំបូងគេទ្រង់
 ទ្រង់តែឡើយ ព្រោះអស្រ័យ ទុតិយស្ស ញាតិសមាមគ្គិ ដែលតែត
 ទ្រង់តែឡើយ ។ មេ ។ ជាបច្ច័យ នៃមាតាមាតាសល្ល ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ មគ្គ ជាបច្ច័យ នៃវេលសមាមគ្គិ ដោយឧប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋាយ ។ អវិយោ ជាបច្ច័យ នៃវិយាតមិ ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋាយ បាវដល់អារម្មណ្ឌូបទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ

មគ្គត្ថបទនិស្សយោ ។ មេ ។ មគ្គត្ថបទនិស្សយោ អនិយត្តិ
 សន្តិ ឧបទិស្សយ ឆានំ . . . ភីលំ . . . ឧទោសថកម្ម
 ឈានំ វិបស្សនំ អភិក្ខំ . . . សមាបត្តិ ឧប្បាទតិ
 ភានំ ជញ្ជេតិ ធិដ្ឋិ តណ្ហាតិ អនិយត្តិ ភីលំ ។ មេ ។
 មញ្ញំ វតំ បត្តនំ កាយិកំ សុចំ កាយិកំ ឧត្តំ
 ។ មេ ។ សេនាសនំ ឧបទិស្សយ ឆានំ ។ មេ ។
 សមាបត្តិ ឧប្បាទតិ ហានំ ហានិ ។ មេ ។ និកម-
 យាតំ . . . អនិយតា សន្តា ។ មេ ។ សេនាសនំ
 អនិយតាយ សន្តាយ ។ មេ ។ បត្តនាយ កាយិកស្ស
 សុទស្ស កាយិកស្ស ឧត្តស្ស វិលសមាបត្តិយា
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋយេន មច្ចយេន ។ អនិយតោ ធម្មោ
 ចិយេកស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បដ្ឋយេន មច្ចយោ
 អារម្មណ្យនិស្សយោ អនុត្តរនិស្សយោ មគ្គត្ថប-
 ទិស្សយោ ។ មេ ។ មគ្គត្ថបទនិស្សយោ អនិយតំ វតំ
 ឧបទិស្សយ មាតវំ មីវិតា កេហាមតិ ។ មេ ។ សង្ឃ
 ភិក្ខុតិ អនិយតំ លោមឧស្សំ ។ មេ ។ សេនាសនំ
 ឧបទិស្សយ មាតវំ មីវិតា កេហាមតិ ។ មេ ។ សង្ឃ
 ភិក្ខុតិ អនិយតោ លោម លោមឧស្សំ ។ មេ ។

និវេទន្តបទនិស្សយ ។ មេ ។ ឧបទិស្សយ គឺ បុគ្គល កម្រិត
 ឧបទិស្ស ជាអនិយត: ហើយឱ្យ ឱ្យមាន . . . ឱ្យសីល . . . ឱ្យ
 ឧបទិស្ស ញាតិយោន វិបស្សនា និវេទន្ត . . . ញាតិសមាបត្តិ
 ឱ្យកើតឡើង ដំឡើង ឱ្យមាន: ប្រកាន់ ឱ្យដឹង ឱ្យអនិយតសីល
 ។ មេ ។ ឱ្យបញ្ញា ពន: សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុទ ឱវិកាយិ.
 កទុក្ខ ។ មេ ។ (ឱ) ឱ្យមាន ប្រាសាទស្រីយ ឱ្យសេនាសន:
 ។ មេ ។ ញាតិសមាបត្តិ ឱ្យកើតឡើង សម្រាប់ ឱ្យសក្ខ ។ មេ ។
 ឱ្យកាលម្យាត្តិកនិកម . . . អនិយតសន្តា ។ មេ ។ សេនាសន:
 (ដំបូង) វៃអនិយតសន្តា ។ មេ ។ ដំបូង វៃសេចក្តីប្រាថ្នា
 កាយិកសុទ កាយិកកុក្ខ ឱវិវិលសមាបត្តិ ហើយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយ ។
 អនិយតតវំ ដំបូង វៃនិវេទន្ត ហើយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយ បាន
 វិលសាម្បត្តិបទនិស្សយ អនុត្តរនិស្សយ និវេទន្តបទនិស្សយ ។ មេ ។
 ឧបទិស្សយ គឺ បុគ្គល ញាតិយោ មន: ពាគវិក ប្រាសាទស្រីយ
 ឱ្យអនិយតត: ។ មេ ។ មីវិតា ឱ្យសង្ឃ វេទនស្ស ជាអនិយត:
 ។ មេ ។ បុគ្គល ញាតិយោ មន: ពាគវិក ប្រាសាទស្រីយ ឱ្យសន:
 សន: ។ មេ ។ មីវិតា ឱ្យសង្ឃ ពន: ជាអនិយត: វេទនស្ស ។ មេ ។

សេវាសាធំ មានុយាតកកម្មស្ស ។ បេ ។ សង្ឃិកេន
កកម្មស្ស ឧបសិស្សយប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ បវេមស្ស
មក្កស្ស បរិកម្មំ បវេមស្ស មក្កស្ស ។ បេ ។ ធម្មក្កស្ស
មក្កស្ស បរិកម្មំ ធម្មក្កស្ស មក្កស្ស ឧបសិស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចាយោ ។

[២២៥] អនិយតោ ចាម្ពា អនិយតស្ស ធម្មស្ស
បុរោសិកប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ អាម្ពណបុរោសិកំ វត្ថុបុរ-
ោសិកំ ។ សង្កឹត្តំ ។ អនិយតោ ចាម្ពា និយតស្ស ធម្មស្ស
បុរោសិកប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ អាម្ពណបុរោសិកំ វត្ថុបុ-
រោសិកំ ។ អាម្ពណបុរោសិកំ រូបដីវិត្តិយំ មានុយា-
តកកម្មស្ស មិទ្ធសុយាតកកម្មស្ស វេហន្តិយាតកកម្មស្ស
វុហិវុហិកកកម្មស្ស បុរោសិកប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ។
វត្ថុបុរោសិកំ វត្ថុ និយតោ ឧទ្ធាធំ បុរោសិកប្បច្ចាយេន
បច្ចាយោ ។ ឧ ។ . . . បច្ចោសិកប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ
ឧ អាសវិទប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ឧ ។

[២២៦] និយតោ ចាម្ពា និយតស្ស ធម្មស្ស
កកម្មស្ស បច្ចាយោ និយតោ បេតនា សម្បយុត្ត-
កោធំ ឧទ្ធាធំ កកម្មស្ស បច្ចាយោ ។ និយតោ
ចាម្ពា អនិយតស្ស ធម្មស្ស កកម្មស្ស បច្ចាយោ

សេវាសាធំ (ជាបច្ច័យ) នៃអាម្ពណបុរោសិក ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃ
សង្កឹកេនកម្ម ដោយឧបសិស្សយប្បច្ច័យ ហិកម្ម ខ្លឹមក្កិ ១ (ជា
បច្ច័យ) នៃមក្កិ ១ ។ បេ ។ ហិកម្ម ខ្លឹមក្កិ ២ ជាបច្ច័យ នៃ
មក្កិ ២ ដោយឧបសិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២២៧] អនិយតសិ ជាបច្ច័យ នៃអនិយតសិ ដោយបុរោ-
សិកប្បច្ច័យ បានដល់អាម្ពណបុរោសិក និងវត្ថុបុរោសិក ។ សេចក្តីបំ-
ប្រាញ ។ អនិយតសិ ជាបច្ច័យ នៃអនិយតសិ ដោយបុរោសិកប្បច្ច័យ
បានដល់អាម្ពណបុរោសិក និងវត្ថុបុរោសិក ។ អាម្ពណបុរោសិក គឺ
រូបដីវិត្តិយ ជាបច្ច័យ នៃអាម្ពណបុរោសិក ចិគ្គុយាតកម្ម វេហន្តិយាតកម្ម
និវុហិវុហិកកម្ម ដោយបុរោសិកប្បច្ច័យ ។ វត្ថុបុរោសិក គឺ វត្ថុ
ជាបច្ច័យ នៃចូកនិយតក្កុ ដោយបុរោសិកប្បច្ច័យ មានរាង ។ . . .
ជាបច្ច័យ ដោយបុរោសិកប្បច្ច័យ មានរាង ជាបច្ច័យ ដោយអាស-
វិទប្បច្ច័យ មានរាង ។

[២២៨] និយតសិ ជាបច្ច័យ នៃនិយតសិ ដោយកម្មប្ប-
ច្ច័យ គឺ និយតសិ ជាបច្ច័យ នៃចូកសម្បយុត្តកកម្ម ដោយកម្ម-
ប្បច្ច័យ ។ និយតសិ ជាបច្ច័យ នៃនិយតសិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ

សមាសភាព ជាតិទណ្ឌិកា ។ សមាសភាព និយមន័យ គេ-
 តថា ចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ រូបាចំ កម្មប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។
 ជាតិទណ្ឌិកា និយមន័យ គេតថា វិហាកាចំ ទត្ថាចំ
 កសត្តា ម រូបាចំ កម្មប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។ មូលំ
 និយមន័យ គេតថា សម្បយុត្តកាចំ ទត្ថាចំ ចិត្តសមុដ្ឋា-
 បាទេត្យ រូបាចំ កម្មប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។ អនិយមន័យ
 ព្រះគ្រូ អនិយមន័យ ធម្មស្ម័ កម្មប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ
 សមាសភាព ជាតិទណ្ឌិកា ។ សង្ខត្តំ ។ . . . វិហា-
 កប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ធម្មសម្មាសម្បដ្ឋយេន បច្ចុ-
 យោ ចត្តាវិ វគ្គិយប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ចត្តាវិ លា-
 យប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ចត្តាវិ វគ្គប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ
 ចត្តាវិ សម្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ រដ្ឋ វិប្បយុត្តប្ប-
 ដ្ឋយេន បច្ចុយោ តីសំ អនុចត្តសនិសំ ។ . . .
 វគ្គប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ សន្ត វគ្គបាវចនត្តសនិសំ ។
 . . . ចត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ វិគតប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ
 អវិគតប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ សន្ត ។

(២២៧) រោគុយា ចត្តាវិ អាម្មុយា តិសិ
 អនិបតិយា មត្យ អនុច្ឆរ តិសិ សមនុច្ឆរ តិសិ
 សមាសភាព មត្យ អនុច្ឆរ រដ្ឋ វិប្បយុត្ត សន្ត

បាទដល់សហជក និងនាទណ្ឌិកា ។ សហជក គឺ និយមន័យ-
 គតា ជាច្រើន ខៃត្តកចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ ដោយកម្មប្បដ្ឋយេន ។ ឯនាទា-
 ណ្ឌិកា គឺ និយមន័យ ជាច្រើន ខៃត្តកវិហាកក្នុងដី ខៃត្តកកសត្តា-
 ប្រដី ដោយកម្មប្បដ្ឋយេន ។ មូល គឺ និយមន័យ ជាច្រើន ខៃ-
 ត្តកសម្បយុត្តកក្នុងដី ខៃត្តកចិត្តសមុដ្ឋាបាចំ ដោយកម្មប្បដ្ឋយេន ។
 អនិយមន័យ ជាច្រើន ខៃអនិយមន័យ ដោយកម្មប្បដ្ឋយេន បាទដល់សហ-
 ជក និងនាទណ្ឌិកា ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ . . . ជាច្រើន ដោយ
 វិហាកប្បដ្ឋយេន មានៈ ១ ជាច្រើន ដោយអាហារប្បដ្ឋយេន មានៈ ២
 ជាច្រើន ដោយវគ្គិយប្បដ្ឋយេន មានៈ ២ ជាច្រើន ដោយលា-
 យប្បដ្ឋយេន មានៈ ២ ជាច្រើន ដោយមត្តប្បដ្ឋយេន មានៈ ២ ជា
 ច្រើន ដោយសម្បយុត្តប្បដ្ឋយេន មានៈ ២ ជាច្រើន ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋយេន មានៈ ៧ វគ្គនីវិស្សប្បដ្ឋយេន ។ . . . ជាច្រើន
 ដោយកម្មប្បដ្ឋយេន មានៈ ៧ វគ្គនីវិស្សប្បដ្ឋយេន ។ . . .
 ជាច្រើន ដោយខត្តប្បដ្ឋយេន ជាច្រើន ដោយវិគតប្បដ្ឋយេន ជាច្រើន
 ដោយអវិគតប្បដ្ឋយេន មានៈ ៧ ។

(២២៧) ក្នុងវេយ្យាក្រឹត្តិយ មានៈ ២ ក្នុងតារាម្មណប្បដ្ឋយេន មាន
 ៧ ក្នុងអនិបតិយប្បដ្ឋយេន មានៈ ៧ ក្នុងអនុច្ឆរ មានៈ ៧
 ក្នុងសមនុច្ឆរ មានៈ ៧ ក្នុងសហជក មានៈ ៧ មានៈ ៧
 ក្នុងវគ្គប្បដ្ឋយេន មានៈ ៧ ក្នុងវិប្បយុត្ត មានៈ ៧
 ក្នុងមត្ត មានៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្ត មានៈ ៧

អំណាចបំណែក អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

ទុបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរោជិតេ ទ្វេ បច្ឆាជិតេ ទ្វេ
អាសវិនេ ទ្វេ កាម្មេ ចត្តារិ វិចារេ ឯកំ អាហារេ
ចត្តារិ វិទ្រ្គិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មន្តេ ចត្តារិ
សង្សយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តិណិ អត្ថិយោ សត្ត
ឯត្ថិយោ តិណិ វិទាន តិណិ វាសិតេ សត្ត ។

(២២៧) និយតោ ទេវោ និយតស្ស ចម្មស្ស
សហជិតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ទុបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចុយោ ។ និយតោ ទេវោ អនិយតស្ស ចម្មស្ស
អាម្មណប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សហជិតប្បច្ចយេន
បច្ចុយោ ទុបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បច្ឆាជិតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចុយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ និយ-
តោ ទេវោ និយតស្ស ច អនិយតស្ស ច ចម្មស្ស
សហជិតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ និយតោ ទេវោ
អនិយតស្ស ចម្មស្ស អាម្មណប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
សហជិតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ទុបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចុយោ បុរោជិតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បច្ឆាជិតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចុយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អាហារ-
ប្បច្ចយេន បច្ចុយោ វិទ្រ្គិយប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

អំណាចបំណែក អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានពៈ ២ ក្នុងបុរោជិតប្បច្ច័យ មានពៈ ២
ក្នុងបច្ឆាជិតប្បច្ច័យ មានពៈ ២ ក្នុងអាសវិនប្បច្ច័យ មានពៈ ២
ក្នុងកាម្មប្បច្ច័យ មានពៈ ២ ក្នុងវិចារប្បច្ច័យ មានពៈ ១ ក្នុងអាហារ-
ប្បច្ច័យ មានពៈ ២ ក្នុងវិទ្រ្គិយប្បច្ច័យ មានពៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ
មានពៈ ២ ក្នុងមន្តប្បច្ច័យ មានពៈ ២ ក្នុងសង្សយុត្តប្បច្ច័យ មានពៈ ២
ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានពៈ ៣ ក្នុងវិប្បិយប្បច្ច័យ មានពៈ ៧ ក្នុងតិណ្ឌិ-
ប្បច្ច័យ មានពៈ ៧ ក្នុងវិទានប្បច្ច័យ មានពៈ ៣ ក្នុងវាសិតប្បច្ច័យ
មានពៈ ៧ ។

(២២៨) និយតនិ ជាបច្ច័យ នៃនិយតនិ ដោយសហជិតប្ប-
ច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ និយតនិ ជាបច្ច័យ ថៃ
អនិយតនិ ដោយអាម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជិតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជិតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ និយតនិ ជាបច្ច័យ នៃនិយតនិ
នៃ នៃអនិយតនិ ដោយសហជិតប្បច្ច័យ ។ និយតនិ ជា
បច្ច័យ នៃអនិយតនិ ដោយអាម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហ-
ជិតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរោ-
ជិតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជិតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្ប-
ច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិទានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវាសិតប្បច្ច័យ ។

អនិយតោ ធម្មោ និយតស្ស នម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ច-
យេន បច្ចុយោ ធុជនិស្សយេប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ បុរា-
ណាតប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។ និយតោ ធម្ម អនិយតោ
ធម្មោ និយតស្ស នម្មស្ស សហគាតប្បច្ចុយេន បច្ចុ-
យោ បុរាណាតប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។ និយតោ ធម្ម
និយតោ ធម្មោ អនិយតស្ស នម្មស្ស សហគាតប្បច្ចុ-
យេន បច្ចុយោ បច្ចុយោ បច្ចុយោ បច្ចុយោ គ្រុទ្ធិយប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

(២២៧) ទោតត្ថយោ សត្ត ទោតត្ថលោ សត្ត
នអនិចេតិយោ សត្ត នម្មនទ្កេ នម្មនទ្កេ សត្ត
នសហគាតោ បញ្ច នវត្តាមាត្រា បញ្ច ននិស្សយេ
បញ្ច នធុជនិស្សយេ សត្ត នបុរាណោ ធម្ម ធម្មោ
ណិយតោ សត្ត នសម្បយុត្តោ បញ្ច នវិប្បយុត្តោ ធម្មាវិ
ថោអត្តិយោ ធម្មាវិ ធម្មាវិ ធម្មាវិ សត្ត ធម្មាវិ ធម្មាវិ
ធម្មាវិ ធម្មាវិ ។

[២២៨] ធុជនិស្សយោ ទោតត្ថលោ ធម្មាវិ

នេយកធម៌ ជាបច្ច្រាយ នៃនិយកធម៌ ដោយការប្រកាសប្បច្ច្រាយ ជាបច្ច្រាយ
ដោយធុជនិស្សយេប្បច្ច្រាយ ជាបច្ច្រាយ ដោយបុរាណាតប្បច្ច្រាយ ។ និយក-
ធម៌គ្គី អនិយកធម៌គ្គី ជាបច្ច្រាយ នៃនិយកធម៌ ដោយសហគាតប្បច្ច្រាយ
ជាបច្ច្រាយ ដោយបុរាណាតប្បច្ច្រាយ ។ និយកធម៌គ្គី អនិយកធម៌គ្គី ជា
បច្ច្រាយ នៃអនិយកធម៌ ដោយសហគាតប្បច្ច្រាយ ជាបច្ច្រាយ ដោយ
បុរាណាតប្បច្ច្រាយ ជាបច្ច្រាយ ដោយបុរាណាតប្បច្ច្រាយ ជាបច្ច្រាយ ដោយ
គ្រុទ្ធិយេប្បច្ច្រាយ ។

(២២៩) គុទ្ធិនារក្ខប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនារក្ខណប្បច្ច្រាយ
មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនសមិបតិប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនសម្មន្តប្បច្ច្រាយ គុទ្ធិ
នសម្មន្តប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនសហគាតប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៥
គុទ្ធិនសញ្ញាប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៥ គុទ្ធិននិស្សយេប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៥
គុទ្ធិនធុជនិស្សយេប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនបុរាណាតប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៦
គុទ្ធិនបុរាណាតប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនសម្បយុត្តប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៥
គុទ្ធិនវិប្បយុត្តប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៥ គុទ្ធិនទោតត្ថប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៦ គុទ្ធិ
នោតត្ថប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិនទោតត្ថប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៧ គុទ្ធិ
នទោតត្ថប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៦ ។

(២៣០) គុទ្ធិនារក្ខណប្បច្ច្រាយ មានរាងៈ ៦ បុរាណាតប្បច្ច្រាយ

សារណទុក្ខំ

បដិប្បនិរោ

[២៥៧] សារណំ ធម្មំ បដិច្ច សារណា ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បក្កយា សារណំ ឋិតំ ទន្ធិ បដិច្ច
នយោ ទន្ធា ទន្ធិ ទន្ធា . . . ។ បញ្ច បញ្ញា អន្ធា-
បរាគុកសនិសា អនុលោមប្បនិច្ឆសនិសា ។

[២៥៨] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ធ្វេ វិនិច្ឆ-
តិយា បញ្ច អវិការេ បញ្ច ។

[២៥៩] សារណំ ធម្មំ បដិច្ច សារណា ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ឧហេតុប្បក្កយា វិនិច្ឆិត្តាសហគរោ ឧប្បក្ក-
សហគរោ ទន្ធិ បដិច្ច វិនិច្ឆិត្តាសហគរោ ឧប្បក្ក-
សហគរោ មោហា ។ អារណំ ធម្មំ បដិច្ច អារណា
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧហេតុប្បក្កយា អហេតុកំ អារណំ
ឋិតំ ទន្ធិ បដិច្ច នយោ ទន្ធា ធិត្តសមុដ្ឋានេ រូបំ
នហេតុកប្បនិសន្និ យោ អសញ្ញាសញ្ញា ។

[២៦០] ឧហេតុយា ធ្វេ អារម្មណេ វិនិច្ឆិត្តា ឧហ-
តិវិនិច្ឆយា បញ្ច ឧអនុបេ វិនិច្ឆិត្តា ឧប្បនិស្សាយ វិនិច្ឆិត្តា
ឧប្បនិស្សាយ ឧប្បនិស្សាយ បញ្ច ឧហេតុសរណេ

សារណទុក្ខំ

បដិប្បនិរោ

[២៥៧] សារណាធម៌ អស្រ័យ ខ្ញុំសារណាធម៌ ទើបតែគ
ឡើង ព្រោះហេតុប្បក្កយ គឺ ខន្ធត អស្រ័យ ខ្ញុំសារណាធម៌ ខ
ខ្ញុំខន្ធន ។ . . ។ បញ្ញាធានី ថ ដូចគ្នាធីនិអន្ធាបរាគុកៈ ដូចគ្នាធីនិ
អនុលោមប្បនិច្ឆនិវេស ។

[២៥៨] ក្នុងហេតុប្បក្កយ មានវារៈ ថ ក្នុងអារម្មណាប្បក្កយ មាន
វារៈ ៦ ក្នុងអវិចារប្បក្កយ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិចារប្បក្កយ មានវារៈ ៥ ។

[២៥៩] សារណាធម៌ អស្រ័យ ខ្ញុំសារណាធម៌ ទើបតែគឡើង
ព្រោះហេតុប្បក្កយ គឺ ទោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តា ប្រកប
ដោយខន្ធតៈ អស្រ័យ ខ្ញុំត្រូវខន្ធត ដែលប្រកបដោយវិចិត្តា ប្រកប
ដោយខន្ធតៈ ។ អារណាធម៌ (បដិច្ចវិចារសម្រួល) អស្រ័យ ខ្ញុំ
អារណាធម៌ ទើបតែគឡើង ព្រោះហេតុប្បក្កយ គឺ ខន្ធត ក្តី ចិត្តស-
មុដ្ឋានប្បក្កិ អស្រ័យ ខ្ញុំសារណាធម៌ គឺ អហេតុកប្បនិ-
សន្និ ឥរាបវល័ក្កកុសញ្ញាសញ្ញា ។

[២៦០] ក្នុងហេតុប្បក្កយ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណាប្បក្កយ
មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិចារប្បក្កយ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនុប្បក្កយ មាន
វារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សាយប្បក្កយ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧប្បនិស្សាយ
មានវារៈ ៦ ក្នុងឧប្បនិស្សាយ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧប្បនិស្សាយ

បញ្ច ធនតម្ក ទ្វេ ធីវិចារគេ បញ្ច ធនហារេ ឯក
ធនត្រ័យេ ឯកំ ធនារេ ឯកំ ធនត្តេ ឯកំ ធន
សម្បយុត្ត ធីលំ ធីវិច្ឆយុត្តេ ទ្វេ ធនធីត្តិយា ធីលំ
ធីវិចារ ធីលំ ។

ឥតេ ទ្វេ គណនាមិ
សហនិគរិយេ តាតទ្វា ។

បច្ចយវិវិ

(២៤៧) សារណំ ធម្មំ បច្ចយោ សារណោ ធម្មោ
ឧប្បត្តិ ធមោធម្មត្រ័យោ សារណំ ឯកំ ធម្មំ បច្ចយោ
តាយោ ឧត្តា ទ្វេ ឧទ្ធក ។

យេថា ធម្មោធមោធម្មតាស្ស បច្ចយវិវិ
ឯវំ តាតទ្វា ។

(២៤៨) ធមោធម្មោ ធីវិចារគេ ធម្មោ ធម្មិ
បតិយោ ធីវិចារគេ ធម្មោ ។

(២៤៩) សារណំ ធម្មំ បច្ចយោ សារណោ
ធម្មោ ឧប្បត្តិ ធមោធម្មត្រ័យោ វិចិត្តិញ្ញាសហតៈត
ឧត្តត្ថសហតៈតេ ឧត្ត បច្ចយោ វិចិត្តិញ្ញាសហតៈតា
ឧត្តត្ថសហតៈតោ ធមោធម្មោ ។ សារណំ ធម្មំ បច្ច-
យោ សារណោ ធម្មោ ឧប្បត្តិ ធមោធម្មត្រ័យោ

មានពៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បវត្តិយ មានពៈ ២ ក្នុងនិបាតប្បវត្តិយ មាន
មានពៈ ១ ក្នុងនកម្មប្បវត្តិយ មាន
មានពៈ ១ ក្នុងនយានប្បវត្តិយ មានពៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បវត្តិយ មានពៈ ១
ក្នុងនសម្បយុត្តប្បវត្តិយ មានពៈ ៣ ក្នុងនិប្បយុត្តប្បវត្តិយ មានពៈ ២
ក្នុងនានត្តិប្បវត្តិយ មានពៈ ៣ ក្នុងនិវាវិកប្បវត្តិយ មានពៈ ៣ ។
មានពៈ ២ ក្រៅនៃក្តី សហជីវករៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

បច្ចយវិវិ

(២៥០) សារណាមិ តីវិវិក ធីវិសារណាមិ ធីវិចិត្តិញ្ញា
ប្រាមោធម្មត្រ័យោ តី ឧត្ត ៣ តីវិវិក ធីវិសារណាត្ត ១ ធីវិ
ឧត្ត ២ ។

បច្ចយវិវិធម្មត្រ័យោ ធីវិសារណ
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ធីវិសារណ ។

(២៥១) ក្នុងនកម្មប្បវត្តិយ មានពៈ ៥ ក្នុងនិបាតប្បវត្តិយ
មានពៈ ២ ក្នុងនយានប្បវត្តិយ មានពៈ ៥ ក្នុងនមគ្គប្បវត្តិយ មាន
ពៈ ៥ ។

(២៥២) សារណាមិ តីវិវិក ធីវិសារណាមិ ធីវិចិត្តិញ្ញា
ប្រាមោធម្មត្រ័យោ តី ធម្មោ ប្រាមោធម្មត្រ័យោ ប្រាមោធម្មត្រ័យោ
តីវិវិក ធីវិសារណាមិ ធីវិសារណាមិ ធីវិចិត្តិញ្ញា ប្រាមោធម្មត្រ័យោ ។
សារណាមិ តីវិវិក ធីវិសារណាមិ ធីវិចិត្តិញ្ញា ប្រាមោធម្មត្រ័យោ

អរហត្ថកំ អរណំ ឯកំ ទន្ធិ បច្ចយា ករយា ទន្ធា
 ចិត្តសមុត្តា ទន្ធា រូបំ អរហត្ថកម្មជិសន្ធិ យាវ
 រាសញ្ញាសត្តា ចក្កាយតធំ បច្ចយា ឧត្តវិញ្ញាណំ
 តាយាយតធំ បច្ចយា . . . ។ អរណំ ឧត្តំ បច្ចយា
 សរណា ទេវា ឧប្បជ្ឈតិ ទេវោត្ថប្បន្ទយា វត្ថំ បច្ចយា
 វិចិត្តិញ្ញាសមាគរតា ឧត្តន្ទសមាគរតា មោកោ ។
 សរណាញ អរណាញ ឧត្តំ បច្ចយា សរណា ចេវោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ទេវោត្ថប្បន្ទយា វិចិត្តិញ្ញាសមាគរតា ឧត្តន្ទ-
 សមាគរតា ទរេ ឧ វត្ថុញ បច្ចយា វិចិត្តិញ្ញាសមា-
 គរតា ឧត្តន្ទសមាគរតា មោកោ ។

[២២០] ទេវោត្ថយា ឧត្តាវិ ទេវោត្ថុណ វិណិ
 ឧត្តិបតិយា ទវ ឧត្តន្ទ វិណិ ទសនឧត្តម វិណិ
 ទរញ្ញមញ្ញ វិណិ ទឧបជិស្សន្ទយ វិណិ ទប្បរជា-
 នេ ឧត្តាវិ ឧប្បរជាតេ ទវ ទសសេវិទេ ទវ ទតាម្ម
 ឧត្តាវិ ទវិចារតេ ទវ ទតាហារេ ឯកំ ទស្រ្តិយេ
 ឯកំ ទណារេ ឯកំ ទតាត្ថ ឯកំ ទសម្បយុត្ត
 វិណិ ទវិប្បយុត្តេ ទេ ទោទនិយា វិណិ ទោវិគារត
 វិណិ ។

តិ ទន្ធាត្ថកំ ចិត្តសមុត្តា ទន្ធាត្ថកំ ចិត្តិវត្ថុត ឧត្តិអរណាត្តន្ត ទ ពារហេ .
 កុក្ខំ តិ អរហត្ថកម្មជិសន្ធិ ឯកបរិលំភូតអសញ្ញាសត្វ ចំកុវិញ្ញាណ
 ចិត្តិវត្ថុត ឧត្តិបច្ចយាតនៈ ចិត្តិវត្ថុត ឧត្តិកាយាយតនៈ . . . ។ សារណ .
 ធម៌ ចិត្តិវត្ថុត ឧត្តិអរណធម៌ ទេវោត្ថឡើង ព្រោះទេវោត្ថប្បន្ទយ
 តិ មោកោ ដែលប្រកបដោយវិចិត្តិញ្ញា ប្រកបដោយឧត្តន្ទ ចិត្តិវត្ថុត
 ឧត្តិវត្ថុ ។ សារណធម៌ ចិត្តិវត្ថុត ឧត្តិសរណធម៌ផង ឧត្តិអរណធម៌ផង
 ទេវោត្ថឡើង ព្រោះទេវោត្ថប្បន្ទយ តិ មោកោ ដែលប្រកបដោយ
 វិចិត្តិញ្ញា ប្រកបដោយឧត្តន្ទ ចិត្តិវត្ថុត ឧត្តិវត្ថុត ដែលប្រកបដោយ
 វិចិត្តិញ្ញា ប្រកបដោយឧត្តន្ទផង ឧត្តិវត្ថុត ។

[២២០] ក្នុងទេវោត្ថប្បន្ទយ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារហន្តប្បន្ទយ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងឧត្តបតិប្បន្ទយ មានវារៈ ៧ ក្នុងអន្តរាប្បន្ទយ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងនិសមន្តប្បន្ទយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិកាយញ្ញប្បន្ទយ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងនិទឧបជិស្សន្ទយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិបុរោកប្បន្ទយ
 មានវារៈ ៤ ក្នុងនិបច្ចារកប្បន្ទយ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិការសវនប្បន្ទយ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងនិកម្មប្បន្ទយ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិវិចារកប្បន្ទយ មានវារៈ ៧
 ក្នុងនិកាយញ្ញប្បន្ទយ មានវារៈ ១ ក្នុងនិវត្តិយប្បន្ទយ មានវារៈ ១ ក្នុង
 ទេវោត្ថប្បន្ទយ មានវារៈ ១ ក្នុងនិបត្តប្បន្ទយ មានវារៈ ១ ក្នុងនិសម្ប-
 យក្ខប្បន្ទយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិវិប្បយុត្តប្បន្ទយ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិ-
 ទេវោត្ថប្បន្ទយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិវោវិគារប្បន្ទយ មានវារៈ ៣ ។

ឥតរា ទ្វេ តណាទាមិ វិស្សយវារាមិ

សំសង្ការាមិ កាតត្វា ។

ទ្វេ បញ្ញា កាតត្វា សត្វត្ថ ។

(២២០) ហេតុយោ ទ្វេ អាម្មុយោ ទ្វេ សត្វត្ថ

ទ្វេ វិទាតេ ឯកំ អវិគាត ទ្វេ ។

(២២២) ទាហតុយោ ទ្វេ ទអតិបតិយោ ទ្វេ

ទន្សារវារាទ ទ្វេ ទបញ្ញាវារាត ទ្វេ ទវារាសវិទេ ទ្វេ

ទកាតេ ទ្វេ ទវិទាតេ ទ្វេ ទឈារាទ ឯកំ ទបរត្ត

ឯកំ ទវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឥតរា ទ្វេ តណាទាមិ

សម្មយុត្តារាមិ កាតត្វា ។

បញ្ញាវិហា

(២២៣) សារណា ទេម្មា សារណាស្ស ទត្ថស្ស

ហេតុប្បដ្ឋយេន មច្ឆាយេន ទុច្ចរតុកសនិសំ បញ្ញាវិ ។

(២២៤) សារណា ទេម្មា សារណាស្ស ទត្ថស្ស

កាត្តលាប្បដ្ឋយេន មច្ឆាយេន ឯកំ បស្មុទេតិ

អភិទទ្ធាតិ តំ កាត្ត វាតា ទម្មដ្ឋតិ វិដ្ឋិ . . .

វិដ្ឋិតិញ្ចា . . . ទម្មដ្ឋំ . . . ទោមទស្សំ ទម្មដ្ឋតិ

កាតវំវារា ២ ប្រាវារាត្ថិ វិស្សយវារាត្ថិ

សំសង្ការាត្ថិ បណ្ឌិត ឧប្បវេទីវិទុះ ។

បញ្ញា ២ យ៉ាង ក្នុងបច្ច័យព័ន្ធសំ បណ្ឌិត ឧប្បវេទីវិទុះ ។

(២២១) ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ក្នុងការម្មណប្បដ្ឋយ មាន

វារា ២ ក្នុងបច្ច័យព័ន្ធសំ សុច្ឆរិកមានវារា ២ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មាន

វារា ១ ក្នុងអវិគាតប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ។

(២២២) ក្នុងទាហតុប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ក្នុងទអតិបតិប្បដ្ឋយ

មានវារា ២ ក្នុងទន្សារវារាប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ក្នុងទបញ្ញាវារាប្បដ្ឋយ

មានវារា ២ ក្នុងទកាតេប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ក្នុងទកាតេប្បដ្ឋយ មាន

វារា ២ ក្នុងទវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ក្នុងទឈារាប្បដ្ឋយ មានវារា ១

ក្នុងទម្មដ្ឋប្បដ្ឋយ មានវារា ១ ក្នុងទវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ។

កាតវំវារា ២ ប្រាវារាត្ថិ សម្មយុត្តារាត្ថិ បណ្ឌិត ឧប្បវេទីវិទុះ ។

បញ្ញាវិហា

(២២៣) សារណាមិ ជាបច្ច័យ វៃសារណាមិ ដោយហេតុ

ប្បដ្ឋយ មានវារា ២ ប្រវិចារត្ថាវិទិស្សប្បដ្ឋយ ។

(២២៤) សារណាមិ ជាបច្ច័យ វៃសារណាមិ ដោយការម្ម

ណាប្បដ្ឋយ គឺ បុគ្គល ប្រាសាទ វិជយ ចំរើនរាជ្យ រាជ្យ តើត

ទ្រើត វិដ្ឋិ . . . វិចិច្ចា . . . ទម្មដ្ឋ . . . ទោមទស្ស វិស្សដ្ឋិ

ជំងឺ អស្សុជេតិ អភំនទ្ធាតំ វិចិត្រិញ្ញា . . . ឧទ្ធច្ចំ
 . . . រោមនស្សំ អាវុត្តំ រោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ ជំងឺ
 . . . វិចិត្រិញ្ញា . . . ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សវណា
 នរោ អាណស្ស ធម្មស្ស អាម្មណប្បច្ចយេន មច្ចយោ
 អវំយោ បហំនេ កំលេសេ . . . វិស្វម្ពំនេ កំលេសេ
 . . . មុទ្ធេ . . . សវណា មុទ្ធេ អធិប្បតោ . . .
 វិបស្សន្តិ រោតោវិយញ្ញាណេន សវណាចិត្តសម្ពុត្តិស្ស
 ចិត្តំ ជានិច្ចំ សវណា ឧទ្ធា រោតោវិយញ្ញាណស្ស ចុ-
 ទ្ធវិភិសា ឧស្សតិញ្ញាណស្ស យថា កម្មបកញ្ញាណស្ស
 អថា កំសញ្ញាណស្ស អាវុត្តិយោ រោម្មណប្បច្ច-
 យេន មច្ចយោ ។ អវណា នរោ អាណស្ស ធម្មស្ស
 អាម្មណប្បច្ចយេន មច្ចយោ នាទំ . . . សិលំ . . .
 ឧបាសាវកោ កុត្តា កំ បច្ចវត្តានិ មុទ្ធេ . . .
 យាថា . . . អវំយោ មត្តា វុដ្ឋហិញ្ញា មត្តំ បច្ចវត្តានិ
 គលំ . . . ចិញ្ចំ បច្ចវត្តានិ ចិញ្ចំ រោត្រតុស្ស
 កេនានស្ស មត្តស្ស ឧលស្ស អាវុត្តិយោ អាម្ម-
 ណប្បច្ចយេន មច្ចយោ ចត្តំ . . . វត្តំ . . . អវណា
 មុទ្ធេ អធិប្បតោ . . . វិបស្សន្តិ ។ រោ ។ ធិត្រេន កត្តុយា

ប្រាម្បាទ្ធិ ខ្លិយេតុនា ក្រេតា វិកាយ ចំពោះជំងឺ វិចិត្រា
 . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . រោមនស្ស កើតឡើង ប្រោះប្រាទ្ធិ ខ្លិយេតុ-
 នស្ស ចំងឺ . . . វិចិត្រា . . . ឧទ្ធច្ចំ កើតឡើង ។ សវណាចិ
 ជំងឺ វិចិត្រា ដោយអាម្មណប្បច្ចយេ គឺ ក្នុងប្រាសាទ្ធៈ
 ពិចារណា ខ្លឹមនៃកំលេស ដែលលេងដោយ . . . ខ្លឹមនៃកំលេស
 ដែលសង្កត់សង្កិនដោយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . រោត្រតុស្ស ខ្លឹ
 មនៃសវណាចិត្ត ជាដំបូង . . . ដំបូង ខ្លឹមនៃបុគ្គលក្នុងប្រាសាទ្ធៈ
 ដោយសវណាចិត្ត ដោយរោត្រតុស្ស ក្នុងសវណាចិត្ត ជាដំបូង
 វិចិត្រិយាពិចារណា ខ្លឹមនៃរោត្រតុស្ស ក្នុងសវណា
 យថា កម្មបកញ្ញាណ ខ្លឹមនៃកំលេស ដោយអាម្មណប្បច្ចយេ ។
 អាណាចិ ជាដំបូង វិចិត្រា ដោយអាម្មណប្បច្ចយេ គឺ
 ក្នុង ខ្លឹមនៃ . . . ខ្លឹមនៃ . . . ធ្វើ ខ្លឹមនៃសវណា ដោយ
 ពិចារណា ខ្លឹមនៃរោត្រតុស្ស ក្នុងកាលមុន . . . អធិប្បតោ . . . ក្នុងប្រា
 សាទ្ធៈ រោត្រ អធិប្បតោ ពិចារណា ខ្លឹមនៃ ខ្លឹមនៃ . . . ពិចារណា
 ខ្លឹមនៃរោត្រតុស្ស ដោយអាម្មណប្បច្ចយេ វិចិត្រា . . . ខ្លឹមនៃ . . .
 ពិចារណា ខ្លឹមនៃសវណាចិត្ត ជាដំបូង . . . ។ រោ ។ ដោយវិចិត្រា

១ រេ ១ អនាគតសញ្ញាណស្ស អវច្ឆន្តោយ អាម្មណា-
ប្បច្ឆយេន មច្ឆាយោ ។ អរណោ ចម្មោ សារណាស្ស
នម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ឆយេន មច្ឆាយោ តាចំ . . . សិលំ
. . . ទុរោសេវកម្មំ កត្វា តំ អស្សារេតិ អភិទទ្គតំ
តំ អាត្ត វរោក ឧប្បជ្ជតិ ។ រេ ១ មុត្វេ . . . ណាថា
. . . កត្តំ . . . វត្តំ . . . អរណោ មទ្ធេ អស្សារេតិ អភិ-
ទទ្គតំ តំ អាត្ត វរោក ។ រេ ១ រោមមស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦៥) សរណោ ចម្មោ សារណាស្ស នម្មស្ស
អភិមតិប្បច្ឆយេន មច្ឆាយោ អាម្មណាធិមតិ សហជា-
តាធិមតិ ។ អាម្មណាធិមតិ វតំ កុំ កត្វា អស្សា-
រេតិ អភិទទ្គតំ តំ កុំ កត្វា វរោក ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ
ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ កុំ កត្វា អស្សារេតិ អភិទទ្គតំ ។ រេ ១
សហជាតាធិមតិ សរណោ វរោមតិ សម្បយុត្តកាចំ
មច្ឆាចំ អភិមតិប្បច្ឆយេន មច្ឆាយោ ។ សរណោ ចម្មោ
អរណាស្ស នម្មស្ស អភិមតិប្បច្ឆយេន មច្ឆាយោ
សហជាតាធិមតិ សរណោ អភិមតិ ធិត្ថសម្មដ្ឋាធាចំ
វុចាចំ វរោមតិប្បច្ឆយេន មច្ឆាយោ ។ អរណោ ចម្មោ
សារណាស្ស ត អរណាស្ស ម នម្មស្ស អភិមតិប្បច្ឆ-
យេន មច្ឆាយោ សហជាតាធិមតិ សរណោ វរោមតិ

១ រេ ១ កំបត្តិយ វៃតិវិយាធិមរណោ ធូរអនាគតសញ្ញាណ ដោយ
អាម្មណប្បច្ឆិយ ។ អរណាធិម កំបត្តិយ វៃសរណាធិម ដោយ
អាម្មណប្បច្ឆិយ តិ ធូរវាធា . . . ធូរសិល . . . ធ្វើ ធូរទុរោមមម្ម
ហើយក្រេកម វៃកាយ ចំពោរវរោមតិ កនៈ កើតឡើង ក្រោម
ប្រាណ ធូរវរោមតិ ។ រេ ១ កុតិកាលមុន . . . អភិវិយាធា . . .
ធូរចតុ . . . ធូរវតុ . . . ក្រេកម វៃកាយ ចំពោរក្នុងអរណាធូន្តិ
កនៈ ប្រាណ ធូរវរោមតិ ។ រេ ១ រោមមស្ស កើតឡើង ។

(២៦៦) សរណាធិម កំបត្តិយ វៃសរណាធិម ដោយអភិ-
មតិប្បច្ឆិយ បានដល់សហជាតាធិមតិ ធិសហជាតាធិមតិ ។ អាម្មណា-
ធិមតិ គឺ មុត្តល ធ្វើ ធូរកនៈ ធូរវរោមតិ ហើយក្រេកម វៃកាយ
កនៈ កើតឡើង ធិដ្ឋិ កើតឡើង ក្រោមធ្វើ ធូរវរោមតិ ធូរវរោមតិ
រោមតិ ហើយក្រេកម វៃកាយ ក្រោមធ្វើ ធូរវរោមតិ ធូរវរោមតិ
។ រេ ១ ធិសហជាតាធិមតិ គឺ សរណាធិមតិ កំបត្តិយ វៃក្នុង
សម្បយុត្តកត្តិ ដោយអភិមតិប្បច្ឆិយ ។ សរណាធិម កំបត្តិយ
វៃសរណាធិម ដោយអភិមតិប្បច្ឆិយ បានដល់សហជាតាធិមតិ គឺ
សរណាធិមតិ កំបត្តិយ វៃក្នុងចក្ខុសម្ពុត្តិទុក្ខ ដោយអភិមតិប្ប-
ច្ឆិយ ។ សរណាធិម កំបត្តិយ វៃសរណាធិមតិ ធូរវរោមតិធិមតិ
ដោយអភិមតិប្បច្ឆិយ បានដល់សហជាតាធិមតិ គឺ សរណាធិមតិ

សម្បយុត្តកាធំ ទង្វាក់ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ រូតាធំ អង្គ-
 មតិប្បដូរយេន បទ្ធាយា ។ អរណា ឆន្ទា អរណាស្ស
 ធម្មស្ស អង្គមតិប្បដូរយេន បទ្ធាយា អាម្ពណាធំមតិ
 សហជាតាធំមតិ ។ អាម្ពណាធំមតិ ធំ . . . អីល
 . . . ទេវោសធម៌កង្កំ កត្វា តំ តុំ កត្វា បទ្ធាវត្តុតិ
 មុត្វា . . . យាធា . . . អរិយា មន្តា វុដ្ឋហិត្វា មត្តំ
 តុំ កត្វា បទ្ធាវត្តុតិ ធម៌ . . . ចិត្តាធំ តុំ កត្វា
 បទ្ធាវត្តុតិ ចិត្តាធំ ក្រិត្តុស្ស កេណាទស្ស មត្តស្ស
 ធម៌ស្ស អង្គមតិប្បដូរយេន បទ្ធាយា ។ សហជាតា-
 ធំមតិ អរណាធំមតិ សម្បយុត្តកាធំ ទង្វាក់ ចិត្តស-
 មុដ្ឋាបាទញ រូតាធំ អង្គមតិប្បដូរយេន បទ្ធាយា ។
 អរណា ឆន្ទា អរណាស្ស ធម្មស្ស អង្គមតិប្បដូរយេន
 បទ្ធាយា អាម្ពណាធំមតិ ធំ . . . អីល . . . ទេវោ-
 សធម៌កង្កំ កត្វា តំ តុំ កត្វា អស្សាទតិ អភំទត្តិ
 តំ តុំ កត្វា កេណា ឧប្បដ្ឋតំ ចិត្តំ ឧប្បដ្ឋតិ មុត្វា
 អុច្ឆត្តាធំ . . . យាធា . . . មត្តំ . . . វត្តំ . . .
 អរណា មន្តា តុំ កត្វា អស្សាទតិ អភំទត្តិ តំ
 តុំ កត្វា កេណា ឧប្បដ្ឋតំ ចិត្តំ . . . ។

ជាបច្ច័យ នៃត្រកសម្បយុត្តកត្តុផង នៃត្រកចិត្តសមុដ្ឋាប្រដង ដោយ
 អង្គមតិប្បដូរយេន ។ អរណាធំ ជាបច្ច័យ នៃអរណាធំ ដោយអង្គមតិប្ប-
 ដូរយេន បទ្ធាយេន អាម្ពណាធំមតិ ធំ ចិត្តសហជាតាធំមតិ ។ អាម្ពណាធំមតិ
 ធំ ចុត្តល ឲ្យបាន . . . ឲ្យសីល . . . ធ្វើ ឲ្យវិបាកសេដ្ឋ ហើយ
 ធ្វើ ឲ្យអំពើនោះ ឲ្យជាវិបាក ហើយវិបាក ក្នុងកាលមុន . . .
 អំពើនោះ . . . ត្រកស្រាយ ចេញ អំពើមត្ត ធ្វើ ឲ្យមត្ត ឲ្យជាវិ-
 បាក ហើយវិបាក ឲ្យវេល . . . ធ្វើ ឲ្យវិបាកនោះ ឲ្យជាវិបាក
 ហើយវិបាក ធ្វើវិបាក ជាបច្ច័យ នៃត្រកសម្បយុត្ត ដោយ មត្ត ធំ
 វេល ដោយអង្គមតិប្បដូរយេន ។ ឯសហជាតាធំមតិ ធំ អរណាធំមតិ ជា
 បច្ច័យ នៃត្រកសម្បយុត្តកត្តុផង នៃត្រកចិត្តសមុដ្ឋាប្រដង ដោយអង្គ-
 មតិប្បដូរយេន ។ អរណាធំ ជាបច្ច័យ នៃអរណាធំ ដោយអង្គមតិប្ប-
 ដូរយេន បទ្ធាយេន អាម្ពណាធំមតិ ធំ ចុត្តល ឲ្យបាន . . . ឲ្យសីល . . .
 ធ្វើ ឲ្យវិបាកសេដ្ឋ ធ្វើ ឲ្យអំពើនោះ ឲ្យជាវិបាក ហើយវិបាកសេដ្ឋ
 កាល កើតឡើង ចិត្ត កើតឡើង ប្រាកដ ឲ្យអំពើនោះ ឲ្យជាវិបាក
 វេល ចេញហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពើនោះ . . . ឲ្យមត្ត . . . ឲ្យវត្ត
 . . . ចុត្តល ធ្វើ ឲ្យវិបាកសេដ្ឋ ឲ្យជាវិបាក ហើយវិបាកសេដ្ឋ វិបាក
 កាល កើតឡើង ប្រាកដ ឲ្យអំពើនោះ ឲ្យជាវិបាក ចិត្ត . . . ។

(២២២) សារណា ចន្ទា សារណាស្ស ធម្មស្ស
 អនន្តាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ បុរិមា បុរិមា សារណា ទន្ធា
 បដ្ឋិមាធំ បដ្ឋិមាធំ សារណាធំ ទន្ធាធំ អនន្តាប្បដ្ឋាយន
 បដ្ឋាយោ ។ សារណា ចន្ទា សារណាស្ស ធម្មស្ស អនន្ត-
 រាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ សារណា ទន្ធា វិជ្ជាមស្ស អនន្ត-
 រាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ ។ អារណា ចន្ទា សារណាស្ស
 ធម្មស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ បុរិមា បុរិមា អារ-
 ណា ទន្ធា បដ្ឋិមាធំ បដ្ឋិមាធំ អារណាធំ ទន្ធាធំ អនន្ត-
 រាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ អនុលោមំ តោត្រកុស្ស វេល-
 សមាសន្តិយា អនន្តាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ ។ អារណា
 ចន្ទា សារណាស្ស ធម្មស្ស អនន្តាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ
 អាវដ្ឋិថា សារណាធំ ទន្ធាធំ អនន្តាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋ-
 ាយោ ។ . . . ។ អនន្តាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ សហជា-
 តប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ បស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បដ្ឋាយន បដ្ឋ-
 ាយោ ទ្វេ វិនិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ សន្ត ។

(២២៣) សារណា ចន្ទា សារណាស្ស ធម្មស្ស
 ទុបដិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយោ វារាម្មណ្យបដិស្ស-
 យោ អនន្តរាម្មណ្យបដិស្សយោ វារាម្មណ្យបដិស្សយោ
 ។ វេ ។ វារាម្មណ្យបដិស្សយោ វារាម្មណ្យបដិស្សយោ

(២២៦) សារណាធមិ ជាបច្ច័យ ខៃសារណាធមិ ដោយអនន្តាប្ប-
 ដ្ឋាយ គឺ តួសារណាតួធមិ មុខ ។ ជាបច្ច័យ ខៃតួសារណាតួធមិ ក្រោយ ។
 ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ។ សារណាធមិ ជាបច្ច័យ ខៃសារណាធមិ ដោយ
 អនន្តាប្បដ្ឋាយ គឺ តួសារណាតួធមិ ជាបច្ច័យ ខៃវត្តា៖ ដោយអនន្ត-
 រាប្បដ្ឋាយ ។ អារណាធមិ ជាបច្ច័យ ខៃសារណាធមិ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ
 គឺ តួសារណាតួធមិ មុខ ។ ជាបច្ច័យ ខៃតួសារណាតួធមិ ក្រោយ ។ ដោយ
 អនន្តាប្បដ្ឋាយ អនុលោម ជាបច្ច័យ ខៃតោត្រកុស្ស វិនិស្សយបដិស្សយោ ដោយ
 អនន្តាប្បដ្ឋាយ ។ អារណាធមិ ជាបច្ច័យ ខៃសារណាធមិ ដោយអនន្តាប្ប-
 ដ្ឋាយ គឺ តោត្រកុស្ស ជាបច្ច័យ ខៃតួសារណាតួធមិ ដោយអនន្តាប្បដ្ឋាយ ។
 . . . ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តាប្បដ្ឋាយ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-
 តប្បដ្ឋាយ មានវិវ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បដ្ឋាយ មានវិវ ៦
 ជាបច្ច័យ ដោយទិស្សយប្បដ្ឋាយ មានវិវ ៧ ។

(២២៧) សារណាធមិ ជាបច្ច័យ ខៃសារណាធមិ ដោយឧបទិស្ស-
 យប្បដ្ឋាយ បាធាវលំការាប្បដ្ឋាយទិស្សយោ អនន្តបាធាវលំការាប្បដ្ឋាយ ឧបទិស្សយោ
 ។ វេ ។ ឧបទិស្សយោ ឧបទិស្សយោ គឺ ឧបទិស្សយោ ក្រោយ ប្រវេណ

សេវាបង្កើត ឧបករណ៍គេង សន្តិ ។ ២ ។ សេវាសង្គម
 សន្តិ ។ ២ ។ បញ្ហាដោយ កាយកសិកម្ម សុខស្ស
 កាយកសិកម្ម ឧបករណ៍ បញ្ហាដោយ ផលសមាហរណកម្ម
 ឧបករណ៍យុវជន បច្ចុប្បន្ន ។ អរណា ធានា
 សេវាសង្គម ឧបករណ៍ ឧបករណ៍យុវជន បច្ចុប្បន្ន
 អរណា ឧបករណ៍យុវជន បច្ចុប្បន្ន បកស្រាយ
 ឧបករណ៍ ។ ២ ។ បកស្រាយឧបករណ៍ សន្តិ ឧប-
 ករណ៍យុវជន ហើយ ឧបករណ៍ ឧបករណ៍ សីល ។ ២ ។
 សេវាសង្គម ឧបករណ៍យុវជន ហើយ ។ ២ ។
 សន្តិ ឧបករណ៍ សន្តិ ។ ២ ។ សេវាសង្គម ឧបករណ៍
 ។ ២ ។ បញ្ហាដោយ ឧបករណ៍យុវជន បច្ចុប្បន្ន ។

(២៦៧) អរណា ធានា អរណាសង្គម ឧបករណ៍
 បញ្ហាដោយយុវជន បច្ចុប្បន្ន អរណាបញ្ហាដោយ វត្ត-
 បញ្ហាដោយ ។ អរណាបញ្ហាដោយ វត្ត ។ ។ វត្ត ។ ។
 អរណា ។ ។ បញ្ហាដោយ ។ ២ ។ ឧបករណ៍ បញ្ហាដោយ
 បញ្ហាដោយ ឧបករណ៍យុវជន បញ្ហាដោយ ។ ។ ។

បញ្ហាដោយបង្កើត ឧបករណ៍គេង សន្តិ ។ ២ ។ សេវាសង្គម (ជាបច្ចុប្បន្ន)
 នៃសន្តិ ។ ២ ។ ជាបច្ចុប្បន្ន នៃសន្តិ កាយកសិកម្ម កាយកសិកម្ម
 ឧបករណ៍ និងផលសមាហរណកម្ម ដោយឧបករណ៍យុវជន ។ អរណា ឧបករណ៍ ជាបច្ចុប្បន្ន
 នៃសេវាសង្គម ដោយឧបករណ៍យុវជន បញ្ហាដោយ អរណា ឧបករណ៍យុវជន
 អរណា ឧបករណ៍យុវជន និងបកស្រាយឧបករណ៍ ។ ២ ។ បកស្រាយឧបករណ៍ និង
 បកស្រាយ ឧបករណ៍ ហើយឧបករណ៍ ឧបករណ៍ បកស្រាយ ឧបករណ៍
 ឧបករណ៍ ឧបករណ៍ ។ ២ ។ ឧបករណ៍សេវាសង្គម ហើយសម្រាប់ ឧបករណ៍
 ។ ២ ។ បកស្រាយ ឧបករណ៍ សន្តិ ។ ២ ។ សេវាសង្គម (ជា
 បច្ចុប្បន្ន) នៃសន្តិ ។ ២ ។ ជាបច្ចុប្បន្ន នៃសេវាសង្គម ដោយឧប-
 ករណ៍យុវជន ។

(២៦៨) អរណា ឧបករណ៍ ជាបច្ចុប្បន្ន នៃអរណា ឧបករណ៍ ដោយឧបករណ៍យុវ-
 ជន បញ្ហាដោយអរណាបញ្ហាដោយ និងឧបករណ៍ ។ អរណាបញ្ហាដោយ និង
 បកស្រាយ ហើយបកស្រាយ ឧបករណ៍ . . . ឧបករណ៍ . . . ឧបករណ៍ . . . ។ ២ ។
 បកស្រាយ ហើយ ឧបករណ៍ ដោយឧបករណ៍ ឧបករណ៍ ឧបករណ៍ ដោយឧបករណ៍
 បកស្រាយ ហើយ ឧបករណ៍ (ជាបច្ចុប្បន្ន) នៃអរណា ឧបករណ៍ ដោយឧបករណ៍ . . . ។

វត្តបុរាណិកំ ចក្ខុយកនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយ-
នំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ត អរណាធំ ទទ្ធាធំ បុរាណិ-
កយ្យន្តរយេន បទ្ធាយោ ។ អរណា ទន្សោ សរណស្ស
នម្មស្ស បុរាណិកយ្យន្តរយេន បទ្ធាយោ អាម្មណបុរា-
ណិកំ វត្តបុរាណិកំ ។ អាម្មណបុរាណិកំ ចក្ខុ . . . វត្ត
វស្សន្តរយេន អភិទទ្ធាធំ កំ កាយ កាយ វត្តបុរាណិ-
កយេ ។ យោមនស្សំ វត្តបុរាណិកំ ។ វត្តបុរាណិកំ វត្ត
សរណាធំ ទទ្ធាធំ បុរាណិកយ្យន្តរយេន បទ្ធាយោ ។
. . . បុរាណិកយ្យន្តរយេន បទ្ធាយោ ទ្វេ វាសវិទ-
យ្យន្តរយេន បទ្ធាយោ ទ្វេ ។

(២២៧) អរណា ទន្សោ សរណស្ស នម្មស្ស
កម្មប្បន្តរយេន បទ្ធាយោ សរណា វេទនា សម្បយុត្ត-
កាធំ ទទ្ធាធំ កម្មប្បន្តរយេន បទ្ធាយោ ។ ម្លប់ សហ-
ណិកា ធានាទណិកា ។ សហណិកា សរណា វេទ-
នា វិជ្ជាសម្មាសាធំ ទទ្ធាធំ កម្មប្បន្តរយេន បទ្ធាយោ ។
ធានាទណិកា សរណា វេទនា វិជ្ជាកាធំ ទទ្ធាធំ
កម្មប្បន្តរយេន បទ្ធាយោ ។ ម្លប់
សហណិកា សរណា វេទនា សម្បយុត្តកាធំ ទទ្ធាធំ
វិជ្ជាសម្មាសាធំ ទទ្ធាធំ កម្មប្បន្តរយេន បទ្ធាយោ ។

ឯវត្តបុរាណិកំ កំ ចក្ខុយកនំ (ជាចម្លើយ) វិញ្ញាណ កាយ-
យកនំ (ជាចម្លើយ) វិញ្ញាណ វត្ត ជាចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ
ដោយបុរាណិកយ្យន្តរយេន ។ អរណាធំ ជាចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដោយ
បុរាណិកយ្យន្តរយេន ។ អាម្មណបុរាណិកំ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ អាម្ម-
ណបុរាណិកំ គឺ បុគ្គល វិញ្ញាណ . . . ក្រែកអាយ វិញ្ញាណ វិញ្ញាណ
ក្រែកអាយ ក្រែកអាយ ក្រែកអាយ ។ យេ ។ យោមនស្ស ក្រែក
អាយ ។ ឯវត្តបុរាណិកំ គឺ វត្ត ជាចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដោយ
បុរាណិកយ្យន្តរយេន ។ . . ជាចម្លើយ ដោយបុរាណិកយ្យន្តរយេន មានន័យ ២
ជាចម្លើយ ដោយអាសវិញ្ញាណក្ខន្ធ មានន័យ ២ ។

(២២៧) សរណាធំ ជាចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដោយកម្មប្ប-
ន្តរយេន គឺ សរណាធំ ជាចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដោយ
កម្មប្បន្តរយេន ។ ម្លប់ បានដល់សហណិកា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។
សហណិកា គឺ សរណាធំ ជាចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដោយ
ដោយកម្មប្បន្តរយេន ។ ឯធានាទណិកា គឺ សរណាធំ ជា
ចម្លើយ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បន្តរយេន ដោយកម្មប្បន្តរយេន ។
ម្លប់ បានដល់សហណិកា គឺ សរណាធំ ជាចម្លើយ វិញ្ញាណ
ក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បន្តរយេន ដោយកម្មប្បន្តរយេន ។

អំណាចនៃ អាណាស្តូ ធម្មស្ស

អាណា ធម្មោ អាណាស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន
មច្ចុយោ សហជាតា ចាបាទណិកា ។ សហជាតា
សង្កត្តំ ។ . . . វិហាកម្មប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ ឯកំ
អាហារម្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ ចន្តារំ ក្ស័យម្បដ្ឋាយេន
មច្ចុយោ ចន្តារំ ឈានប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ ចន្តារំ
មត្តប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ ចន្តារំ សម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេន
មច្ចុយោ ឆ្មេ វិម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ ភិណ្ឌ
អរូចនុតសនិសា ។ . .

(២៧៦) សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសាណេមិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន
មច្ចុយោ ។ សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃអាណេមិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន
មច្ចុយោ សហជាតំ ចាបាទណិកំ ។ សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃអាណេមិ
ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ ។
អាណា ធម្មោ អាណាស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដ្ឋាយេន
មច្ចុយោ សហជាតំ ចាបាទណិកំ អាហារំ
ក្ស័យម្បដ្ឋាយេន មច្ចុយោ សហជាតំ ចាបាទណិកំ ។
ចក្កំ . . . វត្តំ អស្កាននិ អភិច្ឆេតំ តំ អាត្ត
និកា ឧប្បដ្ឋតិ ។ ម ។ វេទនស្ស ឧប្បដ្ឋតិ វត្ត

អំណាចនៃ អាណាស្តូ ធម្មស្ស

អាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃអាណេមិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន បុរេវេសហជាត
និវេទនាណិកា ។ សហជាត សេចក្តីប្រែប្រួល ។ . . ជាបច្ច័យ
ដោយវិហាកម្មប្បដ្ឋាយេន មានវារៈ ១ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារម្បដ្ឋាយេន មាន
វារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយក្ស័យម្បដ្ឋាយេន មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឈានប្បដ្ឋាយេន មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយមត្តប្បដ្ឋាយេន មានវារៈ ២ ជា
បច្ច័យ ដោយសម្មយុត្តប្បដ្ឋាយេន មានវារៈ ២ ជាបច្ច័យ ដោយវិម្មយុត្ត-
ប្បដ្ឋាយេន មានវារៈ ៧ ដូចគ្នានឹងអរូចនុតសេ ។

(២៧៧) សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសាណេមិ ដោយអត្ថ-
ប្បដ្ឋាយេន ។ សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃអាណេមិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន
បុរេវេសហជាត និវេទនាណិកា ។ សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសា-
ណេមិនិវេទនាណេមិនិវេទនា ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន ។ សាណេមិ ជា
បច្ច័យ នៃអាណេមិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន បុរេវេសហជាត បុរេវេស
បច្ចាជាត អាហារ និវេទនា ។ សាណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសា-
ណេមិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាយេន បុរេវេសហជាត និវេទនាណិកា ។
និវេទនា . . . បុគ្គល បុគ្គល វិភាយ និវេទនា វារៈ វេទនា
ប្រាសាទ ប្រាសាទ ។ ម ។ វេទនស្ស វេទនស្ស វេទនស្ស វេទនស្ស

នត្ថិយោ ចត្តាវំ វិកាត ចត្តាវំ វារិកេតេ សុត្ត ។

[២៧២] សារណោ ចេត្តា សារណស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ សារណោ ចេត្តា អារណស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន មច្ចយោ មញ្ញាជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ សារណោ ចេត្តា សារណស្ស ធម្មស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ អារណោ ចេត្តា អារណស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន មច្ចយោ បុរាជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ មញ្ញាជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន មច្ចយោ អាមារាប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឥន្ទ្រិយេប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ អារណោ ចេត្តា សារណស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន មច្ចយោ បុរាជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ សារណោ ធម្មស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ

ភ្នំនត្ថិប្បច្ចយេន មច្ចយោ ៤ ភ្នំវិកេតេប្បច្ចយេន មច្ចយោ ៤ ភ្នំវារិកេតេប្បច្ចយេន មច្ចយោ ៧ ។

[២៧២] សារណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសារណេមិ ដោយការម្មណប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន ។ សារណេមិ ជាបច្ច័យ នៃអាម្ពណេមិ ដោយការម្មណប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយមញ្ញាជាតប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ចយេន ។ សារណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសារណេមិ ៧ នៃអាម្ពណេមិ ៧ ដោយសហជាតប្បច្ចយេន ។ អាម្ពណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសារណេមិ ដោយការម្មណប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយបុរាជាតប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយមញ្ញាជាតប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយអាមារាប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយេប្បច្ចយេន ។ សារណេមិ ជាបច្ច័យ នៃសារណេមិ ដោយការម្មណប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយេប្បច្ចយេន ជាបច្ច័យ ដោយបុរាជាតប្បច្ចយេន ។ សារណេមិ ៧ អាម្ពណេមិ ៧ ដោយសហជាតប្បច្ចយេន

បុរាណាទយុត្តយេន បច្ចុយោ ។ សារណោ ន អារណោ ធិ ធម្មា អារណស្ស ធម្មស្ស សមាជិតប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ បច្ឆាជិតប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ អាហារុប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ភីន្ត្រិយប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។

(២៧៣) នាហតុយា សត្ត ។ បេ ។ នសននន្តរេ សត្ត នសមាជិត បញ្ច នអត្តាមត្តោ បញ្ច នធិស្សយេ បញ្ច នឧបធិស្សយេ សត្ត នបុរាណេន ធិ បច្ឆាជិត សត្ត ។ បេ ។ នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ ចត្តាវិ លោកុយា ចត្តាវិ លោកុយា សត្ត លោកិតេន សត្ត លោកិតេន ចត្តាវិ ។

(២៧៤) លោកុប្បដ្ឋយោ ននាប្បលោ ចត្តាវិ . . . នអធិបតិយា ចត្តាវិ ។ បេ ។ នសអនន្តរេ ចត្តាវិ នអត្តាមត្តោ ធើ នឧបធិស្សយេ ចត្តាវិ ។ បេ ។ នសម្បយុត្តេ ធើ នវិប្បយុត្តេ ធើ លោកុយា ចត្តាវិ លោកិតេន ចត្តាវិ ។

ជាប់ដឹង ដោយបុរាណាទយុត្តយេន ។ សារណធិក្តី អារណធិក្តី ជាប់ដឹង វៃអារណធិ ដោយសមាជិតប្បដ្ឋយេន ជាប់ដឹង ដោយបច្ឆាជិតប្បដ្ឋយេន ជាប់ដឹង ដោយអាហារុប្បដ្ឋយេន ជាប់ដឹង ដោយភីន្ត្រិយប្បដ្ឋយេន ។

(២៧៥) ក្តិនិទាហិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៧ ។ បេ ។ ក្តិនិទសមនន្តរេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៧ ក្តិនិទសមាជិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៨ ក្តិនិទអត្តាមត្តេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៨ ក្តិនិទឧបធិស្សយេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៨ ក្តិនិទនាហិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៧ ក្តិនិទបុរាណេនប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៧ ។ បេ ។ ក្តិនិទបច្ឆាជិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៨ ក្តិនិទវិប្បយុត្តេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទលោកុយាប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទលោកិតេនប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៧ ក្តិនិទនាហិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៧ ក្តិនិទនាហិតាប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ។

(២៧៦) ក្តិនិទអារម្មណប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទអារម្មណប្បដ្ឋយេន . . . ក្តិនិទអធិបតិប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ។ បេ ។ ក្តិនិទសមនន្តរេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទសមាជិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទអត្តាមត្តេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទឧបធិស្សយេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ។ បេ ។ ក្តិនិទនាហិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទបុរាណេនប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទបច្ឆាជិតប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទវិប្បយុត្តេប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទលោកុយាប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ក្តិនិទលោកិតេនប្បដ្ឋយេន មានព័រ ៤ ។

អំពូលដំបូង អនុលោមទុកប្បញ្ញត្តិ

[២៧៧] ចម្រើនប្រព័ន្ធនៃ ការងារណា ចម្រើន ...

អំពីបរិយាយ អញ្ច អនុលោម ចម្រើន ។ អនុលោម

និង ការងារ ។ ... អំពីការងារ សង្គម ។

សរុប ចម្រើន ។

អនុលោមទុកប្បញ្ញត្តិ បង្កើត

ចម្រើន ។

អំពូលដំបូង អនុលោមទុកប្បញ្ញត្តិ

[២៧៨] ក្នុងការងារណាមួយ មានការងារ ២ ប្រភេទ ៖ មួយ

... ក្នុងការងារណាមួយ មានការងារ ៥ ក្នុងការងារណាមួយ មានការងារ ២ ។

អនុលោមទុកប្បញ្ញត្តិ បង្កើត អំពីការងារ ៥ ... ក្នុងការងារណាមួយ

មានការងារ ៧ ។

ឯង សរុប ៥

អនុលោមទុកប្បញ្ញត្តិ ៥ មានការងារ

៧ ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋានស្ស ឯកាទសមោ ភាគោ

អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋានំ

មាតិកាបន្ទានិ

មាតិកា	អង្កេ
ទស្សនេនបរោតត្ថហោតុក្កទុក្ខំ	
ចដិច្ចវេទ	១
ចច្ចយវេទ	៦
សំសង្កតំវេទ	១១
ចច្ឆានវេទ	១៤
ភាវិនាយេបហោតត្ថហោតុក្កទុក្ខំ	
ចដិច្ចវេទ	៣៣
ចច្ឆានវេទ	៣៣
សរិទ្ធក្កទុក្ខំ	
ចដិច្ចវេទ	៤១
ចច្ចយវេទ	៤៦
សំសង្កតំវេទ	៥០
ចច្ឆានវេទ	៥១

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ឯកាទសមភាគ

អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋាន

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
ទស្សនេនបរោតត្ថហោតុក្កទុក្ខំ	
ចដិច្ចវេទ	១
ចច្ចយវេទ	៦
សំសង្កតំវេទ	១១
ចច្ឆានវេទ	១៤
ភាវិនាយេបហោតត្ថហោតុក្កទុក្ខំ	
ចដិច្ចវេទ	៣៣
ចច្ឆានវេទ	៣៣
សរិទ្ធក្កទុក្ខំ	
ចដិច្ចវេទ	៤១
ចច្ចយវេទ	៤៦
សំសង្កតំវេទ	៥០
ចច្ឆានវេទ	៥១

សវីលាវទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ ៧២

សប្បីតិកទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ ៧២

បច្ចុយវារៈ ៧៦

សំសង្កវារៈ ៧៧

បញ្ញាវារៈ ៧៧

បីតិសហគតទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ ៧៦

សុខសហគតទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ ៧៧

បញ្ញាវារៈ ៧៧

ឧបេក្ខាសហគតទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ ១០៧

បច្ចុយវារៈ ១១៣

សំសង្កវារៈ ១១៥

បញ្ញាវារៈ ១១៦

សវីលាវទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ ៧២

សប្បីតិកទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ ៧២

បច្ចុយវារៈ ៧៦

សំសង្កវារៈ ៧៧

បញ្ញាវារៈ ៧៧

បីតិសហគតទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ ៧៦

សុខសហគតទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ ៧៧

បញ្ញាវារៈ ៧៧

ឧបេក្ខាសហគតទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ ១០៧

បច្ចុយវារៈ ១១៣

សំសង្កវារៈ ១១៥

បញ្ញាវារៈ ១១៦

កាណារីយាទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១២២
បច្ចុយភវៈ	១២៧
សំសង្កតៈ	១៣២
បញ្ញាភវៈ	១៣៣

រូបារីយាទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១២៧
បច្ចុយភវៈ	១៣៥
សំសង្កតៈ	១៣៧
បញ្ញាភវៈ	១៣០

អរូបារីយាទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១៧៦
បច្ចុយភវៈ	១៨០
សំសង្កតៈ	១៨៣
បញ្ញាភវៈ	"

បរិយាបន្តទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១៧៧
---------------------	-----

កាមារីយាទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១២៤
បច្ចុយភវៈ	១២៧
សំសង្កតៈ	១២២
បញ្ញាភវៈ	១៣៣

រូបារីយាទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១២៧
បច្ចុយភវៈ	១៣៥
សំសង្កតៈ	១៣៧
បញ្ញាភវៈ	១៣០

អរូបារីយាទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១៧៦
បច្ចុយភវៈ	១៨០
សំសង្កតៈ	១៨៣
បញ្ញាភវៈ	"

បរិយាបន្តទុក្តិ

បដិច្ចភវៈ	១៧៧
---------------------	-----

និយ្យានិកទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ	១៩៧
បច្ចុយវារៈ	២០១
សិសដ្ឋវារៈ	២០៤
បញ្ញាវារៈ	២០៥

និយមទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ	២១៥
បញ្ញាវារៈ	„

សទ្ធករទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ	២២៦
------------	-----

សរណទុក្ខំ

បដិច្ចវារៈ	២២៧
បច្ចុយវារៈ	២២៨
បញ្ញាវារៈ	២៣០

និយ្យានិកទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ	១៩៧
បច្ចុយវារៈ	២០១
សិសដ្ឋវារៈ	២០៤
បញ្ញាវារៈ	២០៥

និយមទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ	២១៥
បញ្ញាវារៈ	„

សទ្ធករទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ	២២៦
------------	-----

សរណទុក្ខៈ

បដិច្ចវារៈ	២២៧
បច្ចុយវារៈ	២២៨
បញ្ញាវារៈ	២៣០

វិទ្យាវិទ្យុបង្កី

សន្លឹកប្រាក់ពាក្យខុស-ត្រូវ

វិទ្យុឈ្មោះ	អវិទ្យុឈ្មោះ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ័	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
បន្ទ យា	បន្ទ យា	៧	១១	កូនខស្ស្រ១១-	កូនខស្ស្រ១១-	៧	១៦
ស្ស្រ១១-	មស្ស្រ១១-	៧	១២	បន្ទាវា:	បន្ទយា:	៧	១
ភាវនាយ	ខ ភាវនាយ	១៧	១៥	ជាខស្ស្រ១១.	ជាខស្ស្រ១១.	២៣	៧
កង្កី	កង្កី	៧៦	១១	ដោយទិព្វចន្ទ . . . ៥	ដោយទិព្វចន្ទ . . .	២៥	៧
យ គន់	យ គន់	១០៤	១៧	ជាខស្ស្រ១១.	ជាខស្ស្រ១១.	„	១២
កុសលា កុសល	កុសលាកុសល	១១៧	១០	ត្រោងហេតុប្បដ្ឋ័យ	ត្រោងហេតុប្បដ្ឋ័យ	៧៧	៦
និរោថា	និរោថា	„	១៦	ត្រាវ	ត្រោង	៧០	៧
ឧប្បនិក	និយ្យនិក	១៧៧	៤	វដ្តលប្រកាស	វដ្តលប្រកាស	៧២	៦
ចុត្តាជាតិប្បដ្ឋ័យ ៦	ចុត្តាជាតិប្បដ្ឋ័យ ៦	២២០	១៤	ដោយអធិបតិប្បដ្ឋ័យ	ដោយអធិបតិប្បដ្ឋ័យ	៧៣	៦
				អប្បនិកធម៌	អប្បនិកធម៌	៧៤	១៦
				កូនសប្បនិកកូន	កូនសប្បនិកកូន	៧៦	១៣
				„	„	៧៧	១៣
				ត្រោងប្រាសាទ	ត្រោងប្រាសាទ	៧៦	១៧
				ឧទ្ទេសន្តសហគមន៍	ឧទ្ទេសន្តសហគមន៍	១១៧	១៧
				បន្ទាវា:	បន្ទាវា:	១១១	១
				ឧប្បនិកធម៌	ឧប្បនិកធម៌	១៧៦	១១

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ប្រោងហេតុប្បដ្ឋ័យ	ប្រោងហេតុប្បដ្ឋ័យ	១៧៧	១០
ស្រុកចាម	សស្រុកចាម	១៨០	១១
ស្រុកចាមខ្ពង់	សស្រុកចាមខ្ពង់	,,	១៧
នៃកាយវិញ្ញាណ	នៃកាយវិញ្ញាណ	១៧១	១២
ចិត្តសម្បត្តិរបស់	ចិត្តសម្បត្តិរបស់	១៧៤	១២
ទូរខ័យប្រទេសកុន	ទូរខ័យប្រទេសកុន	១៧៧	៤
កត្តប្បដ័សម្ព័ក	នៃកត្តប្បដ័សម្ព័ក	២០៧	១៧
បញ្ជាក់:	បដិច្ច:	២១៧	១
ទូរសាណាធីដ៍	នៃសាណាធីដ៍	២១៦	១៧
